UCHWAŁA NR XLI/262/18
RADY GMINY LASOWICE WIELKIE

z dnia 27 czerwca 2018 r.

w sprawie uchwalenia Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz.994 z późn. zm.) oraz art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późniejszymi zmianami), oraz w związku z Uchwałą Nr XXVIII/172/17 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 26 kwietnia 2017 r. i Uchwałą nr XXX/188/17 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie, na wniosek Wójta Gminy Lasowice Wielkie Rada Gminy Lasowice Wielkie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" przyjętego Uchwałą Rady Gminy Lasowice Wielkie Nr XXXIII-232/09 z dnia 11 grudnia 2009 r. wraz z późniejszą zmianą.

§ 2. Integralną część uchwały stanowią:

1) załącznik nr 1 – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego i Ustalenia Studium - Ujednolicony tekst studium;
2) załącznik Nr 2 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego – ujednolicony rysunek studium w skali 1: 10 000,
3) załącznik Nr 3 – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego – ujednolicony rysunek studium w skali 1:10 000,
4) Załącznik nr 4 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego – zmiany rysunek w skali 1: 10 000,
5) Załącznik nr 5 - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego - zmiany - rysunek w skali 1:10 000.
6) Załącznik nr 6 – Rozstrzygnięcie Rady Gminy Lasowice Wielkie o sposobie rozpatrzenia uwag do zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie" nieuwzględnionych przez Wójta Gminy Lasowice Wielkie zgłoszonych w trakcie wyłożenia projektu do publicznego wglądu.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lasowice Wielkie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Rajmund Kinder

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XLI/262/18
Rady Gminy Lasowice Wielkie
z dnia 27 czerwca 2018 r.

GMINA LASOWICE WIELKIE

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LASOWICE WIELKIE

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego i ustalenia Studium

UJEDNOLICONY TEKST STUDIUM

(zgodnie z §8 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – DZ.U. z 2004r nr 118 poz.1233)

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XLI/262/18
Rady Gminy Lasowice Wielkie
z dnia 27 czerwca 2018 r.

Lasowice Wielkie, Listopad 2009 r.
Zmiana Studium nr 1 - czerwiec 2016 r.
Zmiana Studium nr 2 - maj 2018 r.

ZESPÓŁ AUTORSKI - opracowujący „Zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Lasowice Wielkie" przyjęte Uchwałą Rady Gminy Lasowice Wielkie nr XXXIII-232/09 z dnia 11 grudnia 2009r.

40-036 KATOWICE ul. Ligonia 30/1
NIP 954-22-27-064
tel./fax. (0 32) 251 60 07
Nr KRS 0000153882 Sąd Rejonowy dla Katowic
Wydział VIII Gospodarczo - Rejestrowy

SCARBEKO SPÓŁKA Z O.O

Główny projektant	mgr inż. arch. Ryszard Wyszyński członek Południowej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Katowicach Nr KT-134
Z-ca głównego projektanta	mgr Grażyna Szymańska członek Południowej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Katowicach nr KT-360
Opracowania cyfrowe	mgr inż. Maciej Wyszyński
Infrastruktura:	mgr inż. Bogumiła Sorek inż. Maria Grzegorzewska
Zagospodarowanie przestrzenne:	mgr inż. arch. Karolina Hudasz członek Południowej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Katowicach Nr KT-378 mgr inż. Maciej Wyszyński techn. Ewa Majer techn. Teresa Malcharek techn. Ewa Oszek

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie nr 1 - zatwierdzona Uchwałą XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016 r. Opracowana przez:

PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWANIA, STUDIÓW, USŁUG I REALIZACJI SPÓŁKA Z O.O.
40-036 KATOWICE, ul. Wita Stwosza 6/lok.7, tel./fax. (0 32) 206 52 69 KRS 0000121817
NIP 634-012-90-90 Kapitał spółki: 50.310,00 zł
Konto bankowe: ING B.Śl. VII O/K-ce 51 1050 1214 1000 0007 0000 9293 e-mail:terplan@terplan.com.pl
www.terplan.com.pl

Główny projektant	mgr inż. arch. Ryszard Wyszyński
Zastępca Głównego projektanta	mgr inż. Maciej Wyszyński
Zagospodarowanie przestrzenne:	mgr inż. arch. Barbara Wyczesany mgr Kamil Rysz mgr Kinga Mazurek tech. Ewa Majer tech. Teresa Malcharek tech. Ewa Oszek

Katowice, Lasowice Wielkie, czerwiec 2016 r.

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie nr 2 - zatwierdzona Uchwałą XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. Opracowana przez:

PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWANIA, STUDIÓW, USŁUG I REALIZACJI SPÓŁKA Z O.O.
40-036 KATOWICE, ul. Wita Stwosza 6/lok.7,
tel./fax. (0 32) 206 52 69 KRS 0000121817
NIP 634-012-90-90 Kapitał spółki: 50.310,00 zł
Konto bankowe: ING B.Śl. VII O/K-ce
51 1050 1214 1000 0007 0000 9293
e-mail:terplan@terplan.com.pl
www.terplan.com.pl

Kierownik zespołu	mgr inż. arch. Ryszard Wyszyński
Główny projektant	mgr inż. Maciej Wyszyński
Zastępca Głównego projektanta	mgr Kamil Rysz
Zagospodarowanie przestrzenne:	mgr Kinga Mazurek - Matuszewska tech. Ewa Majer tech. Teresa Malcharek tech. Ewa Oszek

Katowice, Lasowice Wielkie, maj 2018 r.

SPIS TREŚCI:

I. WPROWADZENIE 8

1. Podstawa prawna i cele opracowania studium 8

1.1. Podstawa prawna 8

1.2. Podstawa merytoryczna 9

1.3. Cele opracowania 10

1.4. Wymagany zakres ustaleń studium 10

2. Konsekwencje opracowania studium 13

3. Materiały planistyczne studium 13

II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU 19

1. Położenie i powiązania gminy 19

1.1. Położenie Gminy 19

1.2. Powiązania Gminy 19

2. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z ustaleń Strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, Raportu o stanie województwa opolskiego z czerwca 2006r., Programu opieki nad zabytkami województwa opolskiego na lata 2007-2010, Strategii rozwoju powiatu kluczborskiego na lata 2001 – 2015, Planu rozwoju lokalnego powiatu kluczborskiego oraz Planu rozwoju lokalnego gminy Lasowice Wielkie i Strategii Rozwoju Gminy Lasowice Wielkie na lata 2015 – 2025. 20

2.1. Strategia rozwoju województwa opolskiego do 2020 (Uchwała Nr XXV/325/2012 z dnia 28 grudnia 2012 w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 20

2.2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego 25

2.3. Raport o stanie województwa opolskiego 29

2.4. Program opieki nad zabytkami województwa opolskiego 30

2.5. Strategia Rozwoju Powiatu Kluczborskiego na lata 2014 – 2022 33

2.6. Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Kluczborskiego (Uchwała Nr XXVI/189/05 Rady Powiatu w Kluczborku z dnia 28 lutego 2005 r.) 34

2.7. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lasowice Wielkie 36

2.8. Strategia rozwoju Gminy Lasowice Wielkie na lata 2015 – 2025 (Uchwała nr X/54/2015 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 23 września 2015r.) 36

3. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z odpowiedzi sąsiednich gmin. 37

III. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY 37

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu 37

1.1. Stan prawny w zakresie planowania przestrzennego 37

1.2. Użytkowanie gruntów 39

1.3. Uzbrojenie terenu 40

2. Stan ładu przestrzennego 40

2.1. Struktura przestrzenna gminy 40

2.2. Ocena ładu przestrzennego 41

3. Stan środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego 42

3.1. Położenie w jednostkach fizyczno-geograficznych 42

3.2. Geomorfologia 42

3.3. Warunki klimatyczne 43

3.4. Wody podziemne 43

3.5. Wody powierzchniowe 44

3.6. Gleby, rolnicza przestrzeń produkcyjna 44

3.7. Lasy, leśna przestrzeń produkcyjna 45

3.8. Krajobraz 45

3.9. Wartości przyrodnicze 45

3.10. Ocena stanu środowiska, jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia 53

3.11. Lokalizacja zasadniczych konfliktów występujących na terenie gminy. 53

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej 54

4.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego 54

4.2. Stanowiska archeologiczne 55

4.3. Zalecenia do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego 60

4.4. Strefy ochrony konserwatorskiej 60

4.5. Gminna Ewidencja Zabytków 61

5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych; 62

6. Warunki i jakość życia mieszkańców w tym ochrona ich zdrowia 62

6.1. Ludność i demografia ... *62*
6.2. Migracje ludności ... *67*
6.3. Gospodarstwa domowe ... *67*
6.4. Rynek pracy ... *68*
6.5. Przedsiębiorczość ... *68*
6.6. Mieszkalnictwo ... *69*
6.7. Edukacja ... *71*
6.8. Ochrona zdrowia i opieka społeczna ... *72*
6.9. Usługi kultury, rekreacji i sportu ... *73*
7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia ... **74**
7.1. Zagrożenie powodziowe ... *74*
7.2. Skażenia wód powierzchniowych ... *74*
8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy ... **75**
8.1. Potrzeby gminy ... *75*
8.2. Potrzeby mieszkańców ... *75*
8.3. Możliwości rozwoju gminy ... *77*
8.4. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne ... *77*
8.5. Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego ... *78*
8.6. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę ... *81*
8.7. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy ... *85*
9. Stan prawny gruntów ... **86**
10. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych ... **86**
10.1. Obszary oraz obiekty przyrodnicze i pomniki przyrody ... *86*
10.2. Tereny zamknięte ... *86*
11. Występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych ... **86**
12. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasoby wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla ... **86**
12.1. Złoża kopalin ... *86*
12.2. Wody podziemne ... *87*
12.3. Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla ... *87*
13. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych ... **87**
14. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami ... **87**
14.1. Komunikacja drogowa i kolejowa ... *87*
14.2. Zaopatrzenie w wodę ... *88*
14.3. Odprowadzenie ścieków ... *88*
14.4. Zaopatrzenie w gaz ... *88*
14.5. Zaopatrzenie w ciepło ... *88*
14.6. Gospodarka odpadami ... *88*
14.7. Elektroenergetyka ... *89*
14.8. Telekomunikacja ... *89*
15. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych ... **90**
16. Wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej. ... **90**
IV. LISTA PROBLEMÓW PRZESTRZENNYCH GMINY ... **90**
V. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ... **93**
1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego ... **93**
2. Struktura przestrzenna ... **93**
3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy; ... **94**
3.1. Przeznaczenie terenów ... *94*
3.2. Zalecenia do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ... *94*
3.3. Warunki zachowania zgodności m.p.z.p. z ustaleniami studium ... *95*
3.4. Tereny wyznaczone w studium ... *97*
VI. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK ... **102**
1. Ochrona przyrody i krajobrazu ... **102**
2. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych ... **103**
2.1. Ochrona zasobów wód podziemnych ... *103*
2.2. Ochrona zasobów wód powierzchniowych ... *103*

3. Ochrona złóż kopalin ... 104
4. Ochrona powietrza ... 104
5. Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym ... 104
VII.OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ ... 104
VIII. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ... 106
1. Komunikacja drogowa ... 106
1.1. Układ zewnętrzny ... 106
1.2. Powiązania wewnątrz gminne ... 106
1.3. Proponowane wskaźniki miejsc postojowych ... 107
1.4. Ustalenia szczególne ... 107
2. Linie kolejowe ... 107
3. Trasy rowerowe ... 107
4. Zaopatrzenie w wodę ... 108
5. Odprowadzenie ścieków ... 108
6. Zaopatrzenie w gaz ... 108
7. Zaopatrzenie w ciepło ... 109
8. Zaopatrzenie w energię elektryczną ... 109
9. Telekomunikacja ... 109
10. Gospodarka odpadami ... 109
IX. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM ... 110
X. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM ... 110
XI. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ ... 111
1. Obszary wymagające scaleń i podziału nieruchomości ... 111
2. Obszary przestrzeni publicznych ... 112
XII.OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE ... 112
1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w trakcie opracowania ... 112
2. Tereny do objęcia nowymi planami zagospodarowania ... 112
XIII. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ ... 113
1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna ... 113
2. Leśna przestrzeń produkcyjna ... 113
XIV. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH ... 114
1. Zagrożenie powodziowe ... 114
2. Zagrożenia osuwaniem mas ziemnych ... 114
XV. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY ... 114
XVI. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. NR 41, POZ. 412, Z PÓŹN. ZM.); ... 114
XVII. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI ... 115
XVIII. OBSZARY ZDEGRADOWANE ... 115
XIX. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH ... 115
XX. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE ... 116
XXI. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100KW A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH 116

XXII. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M² 117

XXIII. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ 118

XXIV. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ, SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM – *ZMIANA* NR 1 124

XXV. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ, SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NR 2 128

OPRACOWANIA GRAFICZNE		SKALA
Rys. 1	Stan istniejący – ujednolicony rysunek Studium	1:10 000 Pomn. do 1:20 000
Rys. 2	Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego – Ujednolicony rysunek Studium	1:10 000
Rys. 3	Kierunki zagospodarowania przestrzennego – ujednolicony rysunek Studium	1:10 000
Rys. 4	Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego – Zmiany	1:10 000
Rys. 5	Kierunki zagospodarowania przestrzennego – Zmiany	1:10 000
SPIS TABEL		strona
Tab.1.	Stan ludności gminy	59
Tab.2.	Wskaźniki modułu gminnego	59
Tab.3	Stan ludności dla poszczególnych sołectw	61
Tab.4.	Migracje w gminie Lasowice Wielkie	63
Tab.5.	Wskaźniki zabudowy mieszkaniowej	66
Tab.6.	Edukacja w gminie Lasowice Wielkie w latach 2012-2014	67
Tab.7.	Opieka zdrowotna	68

I. WPROWADZENIE

1. Podstawa prawna i cele opracowania studium

1.1. Podstawa prawna

1.1.1 Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie została opracowana zgodnie z:

1) Art. 9, 10, 11,12 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym[1],
2) Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,[2]
3) Ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko" (Dz.U. z 2008r. nr 199 poz.1227).

1.1.2 Podstawę formalną prac nad zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie stanowią:

1) Uchwała Nr XLVI-272/06 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 25 października 2006r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie,
2) Umowa zawarta pomiędzy gminą Lasowice Wielkie a „Scarbeko" Sp. z o.o., Katowice, ul. Konckiego 4a/6.

1.1.3 Podstawę prawną „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" stanowią w szczególności:

1) Art. 3a Ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym[3] w szczególności ustawy w brzmieniu: „Zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania, zarówno w części tekstowej jak i graficznej studium, zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne, w szczególności zmian w zakresie określonym w art. 10 ust. 1."
2) art. 9, 10, 11, 12 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym[4];
3) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

1.1.4 Podstawę formalną prac nad „Zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" zmiana nr 1 stanowią:

1) Uchwała Nr XXXII-226/13 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" uzupełniona Uchwałą Nr XXXVII-266/14 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 25 czerwca 2014r. oraz Uchwałą nr XL-290/14 z dnia 29 października 2014 r.
2) Umowa z dnia 21 stycznia 2014r. nr 21.01.2014 zawarta pomiędzy Gminą Lasowice Wielkie a P.P.S.U. i R. „Terplan" sp. z o.o. w Katowicach.

1.1.5 Podstawę formalną prac nad „Zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" – zmiana nr 2 stanowi Uchwała nr XXVIII/172/17 z dnia 26 kwietnia 2017 r. zmieniona Uchwałą nr XXX/188/17 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie

[1] Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r. nr 80 poz.717), z późniejszymi zmianami

[2] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004r Nr 118 poz. 1233)

[3] Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2017r. poz.1073)

[4] Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz.1073)

przystąpienia do sporządzenia Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie.

1.2. Podstawa merytoryczna

1) ~~Obowiązujące~~ Pierwsze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie " przyjęte uchwałą nr XI-33/99 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 30.03.1999r. sporządzone zostało na podstawie art.6 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 15 z 1999r. poz.139). Obowiązujące studium zostało dwukrotnie zmieniane w 2004 roku i 2005 roku oraz w 2006 roku opracowano „Ocenę aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie", która we wnioskach wskazała na konieczność aktualizacji całego dokumentu. Podjęta przez gminę Lasowice Wielkie w/w uchwała w sprawie zmiany studium wskazała, jako granice tej zmiany cały obszar gminy oraz jako zakres merytoryczny ustaleń - teren gminy Lasowice Wielkie.
   W opracowanym ~~obecnie~~ dokumencie z 2009 r., w związku z uchwałą inicjującą, zachowany został tytuł opracowania oraz w konsekwencji stosowanie w tekście nazwy opracowania „ Zmiana studium…". W chwili obecnej brak jest możliwości dokonania zmiany uchwały inicjującej przez Radę Gminy, która doprowadziłaby do zgodności tytułu opracowania z wymogami przepisów odrębnych z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, tj. opracowania II edycji studium. Ponieważ według obowiązującej ustawy zakres uwarunkowań i ustaleń studium jest o wiele szerszy niż według poprzedniej ustawy, w sporządzanej zmianie studium przeprowadzono wymaganą analizę uwarunkowań oraz dokonano w niezbędnym zakresie aktualizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
2) Obowiązująca „Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" jako dokument planistyczny dla całej Gminy Lasowice Wielkie przyjęty został Uchwałą Rady Gminy Lasowice Wielkie nr XXXIII-232/09 z dnia 11 grudnia 2009r. ~~Niniejsza~~ Zmiana Studium nr 1 sporządzana jest na podstawie Uchwały Nr XXXII-226/13 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" dla wyznaczonych obszarów Gminy uzupełnionej Uchwałą Nr XXXVII-266/14 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 25 czerwca 2014r. oraz Uchwałą Nr XL-290/14 z dnia 29 października 2014r. w zakresie zwiększenia zakresu opracowania zmiany Studium).
3) ~~Niniejsza~~ Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – zmiana nr 1 polegająca na uzupełnieniu studium o pojedyncze ustalenia, przygotowana została w formie ujednoliconego projektu studium z wyróżnieniem projektowanej zmiany w postaci uzupełnień i skreśleń. Dla wyróżnienia tej zmiany w tekście zastosowano czcionkę: Arial w kolorze niebieskim, natomiast na rysunku zmiany studium wyróżnienie stanowi oznaczenie granic terenów objętych zmianą studium według Uchwały Nr XXXII-226/13 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 11 grudnia 2013 r. uzupełnionej Uchwałą Nr XXXVII-266/14 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 25 czerwca 2014r. i uchwałą nr XL-290/14 z dnia 29 października 2014r Wyodrębnione na ujednoliconych rysunkach tereny obrazują granice zmiany, a oznaczenia wskazują, jak w zgodzie z przyjętymi już kierunkami następuje modyfikacja i dostosowanie pojedynczych ustaleń do aktualnych potrzeb i wymagań określonych w przepisach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy. W zakresie uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego zweryfikowano uwarunkowania rozwoju gminy oraz przeanalizowano ich wpływ na uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego terenów objętych zmianami studium.
4) Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego– zmiana nr 2 polegająca na uzupełnieniu studium o pojedyncze ustalenia, przygotowana została w formie ujednoliconego projektu studium z wyróżnieniem projektowanej zmiany w postaci uzupełnień i skreśleń. Dla wyróżnienia tej zmiany w tekście zastosowano czcionkę: Century Gothic z wyróżnieniem w kolorze żółtym, natomiast na rysunku zmiany studium wyróżnienie stanowi oznaczenie granic terenów

objętych zmianą studium według Uchwały nr XXVIII/172/17 z dnia 26 kwietnia 2017 r. i Uchwały nr XXX/188/17 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 28 czerwca 2017 r. Wyodrębnione na ujednoliconych rysunkach tereny obrazują granice zmiany, a oznaczenia wskazują, jak w zgodzie z przyjętymi już kierunkami następuje modyfikacja i dostosowanie pojedynczych ustaleń do aktualnych potrzeb i wymagań określonych w przepisach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy. W zakresie uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego zweryfikowano uwarunkowania rozwoju gminy oraz przeanalizowano ich wpływ na uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego terenów objętych zmianami studium.

1.3. Cele opracowania

Celem sporządzenia zmiany studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu ustaleń strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy (zgodnie z art. 9 ust. 1 i 2).

Dodatkowy cel sporządzenia zmiany studium wynika z art. 24 ust 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami[5], w myśl, którego, studium stanowi podstawę do tworzenia gminnych zasobów nieruchomości. Zasoby te, zgodnie z ust. 2, mogą być wykorzystywane na cele rozwojowe gmin i zorganizowanej działalności inwestycyjnej, a w szczególności na cele budownictwa mieszkaniowego i związanych z tym budownictwem urządzeń infrastruktury technicznej, jak również na realizację innych celów publicznych.

Studium pełni trzy podstawowe funkcje:

- jest aktem polityki przestrzennej gminy, przez co określa politykę rozwoju przestrzennego gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego,
- koordynuje ustalenia planów zagospodarowania przestrzennego i wpływa na ich kształt,
- promuje gminę na zewnątrz - studium to filozofia rozwoju przestrzenno-gospodarczego na przyszłość, mogąca zachęcić do inwestowania, im bardziej wszechstronny i przekonujący jest program rozwoju, tym bardziej atrakcyjna staje się formułowana oferta.

Celem ~~niniejszej~~ „Zmiany Studium.....” nr 1 jest zmiana pojedynczych ustaleń w obowiązującym studium i sformułowanie polityki przestrzennej dla terenów wskazanych w uchwale Nr XXXII-226/13 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie” uzupełnionej Uchwałą Nr XXXVII-266/14 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 25 czerwca 2014r. oraz Uchwałą nr XL-290/14 z dnia 29 października 2014 r. uwzględniających w szczególności potrzeby lokalnych społeczności powstałych po uchwaleniu obowiązującego studium, doprowadzeniu do zgodności ustaleń Studium z wydanymi decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu oraz wprowadzeniu do ustaleń Studium możliwości lokalizacji odnawialnych źródeł pozyskiwania energii, w tym elektrowni wiatrowych, biogazowni i farm solarnych.

Celem „Zmiany Studium.....” – nr 2 jest zmiana pojedynczych ustaleń w obowiązującym studium i sformułowanie polityki przestrzennej dla terenów wskazanych w uchwale nr XXVIII/172/17 z dnia 26 kwietnia 2017 r. zmienionej Uchwałą nr XXX/188/17 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 28 czerwca 2017 r. uwzględniających w szczególności potrzeby lokalnych społeczności powstałych po uchwaleniu obowiązującego studium, doprowadzeniu do zgodności ustaleń Studium z wydanymi decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

1.4. Wymagany zakres ustaleń studium

1.4.1. Zgodnie z art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,

[5] Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami tekst jednolity (Dz. U. z 2004r. nr 261 poz. 2603)

2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego
4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
5) rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych,
6) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
7) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
8) potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:
   a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
   b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
   c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
   d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.
9) stanu prawnego gruntów,
10) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
11) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
12) występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla,
13) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
14) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
15) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
16) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

1.4.2. W studium określa się w szczególności:
1) uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d:
   a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,
   b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy; obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
2) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
3) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
4) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
5) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art.48 ust1,
6) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej,
7) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
8) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
9) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych,
10) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
11) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich

ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.),

12) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
13) obszary zdegradowane,
14) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
15) obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.
16) jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu; w studium ustala się ich rozmieszczenie.
17) jeżeli na terenie gminy przewiduje się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2, w studium określa się obszary, na których mogą być one sytuowane.

1.4.3. Bezpośrednie odniesienia do studium zawierają następujące akty prawne:

1) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 519 z późn. zm.);
2) Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2016, poz. 2134 z późn. zm.);
3) Ustawa z dnia 23 lipca 2003r o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. z 2014r. poz.1446),
4) Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 2147 z późn. zm.),
5) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2017, poz. 1566),
6) Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko" (tekst jednolity Dz. U. z 2017, poz. 1405),

1.4.4. W zapisach studium znajdują miejsce także ustalenia wynikające z innych ustaw i aktów wykonawczych, a w szczególności:

1) Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane. (tekst jednolity Dz.U. z 2017r. poz.1332)
2) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. z 2015 r. poz.1422 z późn. zm.),
3) Rozporządzenia Ministra Transportu i gospodarki morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 124),
4) Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 1161),
5) Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz.2052),
6) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego.(DZ. U. z 2004r. Nr 207, poz. 2109 z późn. zm.),
7) Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 139),
8) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (tekst jednolity z 2014r poz. 1613 z późn. zm.).
9) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007- 2013" (tekst jednolity Dz.U. z 2014r. poz. 1565),
10) Ustawa Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz.2126);
11) Ustawa z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017r.

poz. 2222);
12) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach – (tekst jednolity Dz.U. z 2017r. poz. 1849);
13) Ustawa z dnia 28 września 1991r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1072);
14) Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 700).
15) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008r. „w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych" (tekst jednolity Dz.U. z 2014r. poz.1227)
16) Ustawa z dnia 28 marca 2003r o transporcie kolejowym (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz.2177).

2. Konsekwencje opracowania studium

Studium nie jest aktem prawa miejscowego (art.9 ust.5), natomiast wywiera znaczący wpływ na kształt planów miejscowych. Ustalenia studium są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych a Wójt musi je uwzględniać w projekcie planu (art.9 ust.4). Uchwalenie studium umożliwia opracowanie
i uchwalenie planów miejscowych:
1) obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planu, na podstawie przepisów odrębnych,
2) obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić plan.

Uchwalając plan miejscowy rada gminy stwierdza, iż nie narusza on ustaleń studium.
Jeżeli w studium wyznaczono obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie m.p.z.p. na podstawie przepisów odrębnych, gmina musi po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie uchwały o zatwierdzeniu studium przystąpić do sporządzenia tych planów (art. 10 ust.3).
Obowiązek powyższy dotyczy w szczególności:
- wymagań wynikających z przepisów odrębnych m.in. terenów górniczych,
- obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości,
- obszarów przestrzeni publicznej.

Sporządzenie studium weryfikuje również realność w bliskiej perspektywie, założeń polityki władz, obiektywnych potrzeb i wymagań funkcjonalnych oraz oczekiwań mieszkańców, także w zakresie bieżących działań inwestycyjnych.
Umożliwia utworzenie gminnych zasobów nieruchomości niezbędnych do realizacji założonych kierunków polityki przestrzennej oraz celów i priorytetów rozwojowych gminy.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy może również formułować postulaty i wnioski do planu zagospodarowania przestrzennego województwa, wynikające z ochrony interesu gminy w skali regionalnej.
W sytuacji braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w części przepisów odrębnych wymagane jest zachowanie zgodności z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

3. Materiały planistyczne studium

Integralne części materiałów planistycznych zmiany studium stanowią:
1) materiały planistyczne, sporządzone na potrzeby projektu „Zmiany studium...", o których mowa w § 3 ust.1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r.

lp.	Wykaz materiałów planistycznych	Wykonawca	Ocena przydatności materiałów planistycznych
1.	2.	3.	4.
1.	Opracowanie ekofizjograficzne gminy Lasowice Wielkie	„SCARBEKO" Sp. z o.o. 2004 rok	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
	„Aktualizacja opracowania Ekofizjograficznego Gminy Lasowice Wielkie z oceną przydatności terenów Do potencjalnej lokalizacji odnawialnych źródeł energii (oze)"	GEOEKOMA ul. Gen. J. Ziętka 57 42-480 PORĘBA 2013r.	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego opracowywanej Zmiany Studium.

2.	Dane dotyczące infrastruktury technicznej	Zarządzający sieciami infrastruktury technicznej	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
3.	Wykaz odpowiedzi instytucji złożonych na podstawie art.11 pkt.2 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie	„SCARBEKO" Sp. z o.o. P.P.S.U. i R. „Terplan" sp. z o.o. w Katowicach.	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
4.	Zbiór odpowiedzi instytucji zamieszczonych w wykazie	Instytucje	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
5.	Wykaz wniosków złożonych przed obwieszczeniem o przystąpieniu do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie	„SCARBEKO" Sp. z o.o. P.P.S.U. i R. „Terplan" sp. z o.o. w Katowicach.	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
6.	Wnioski zamieszczone w wykazie, złożone przed obwieszczeniem	Osoby fizyczne i prawne	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
7.	Wykaz wniosków złożonych na podstawie art.11 pkt.1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie	„SCARBEKO" Sp. z o.o. P.P.S.U. i R. „Terplan" sp. z o.o. w Katowicach.	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
8.	Zbiór wniosków zamieszczonych w wykazie	Osoby fizyczne i prawne	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
9.	Inwentaryzacja urbanistyczna w terenie	„SCARBEKO" Sp. z o.o. P.P.S.U. i R. „Terplan" sp. z o.o. w Katowicach.	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
10.	Materiały robocze z inwentaryzacji w skali 1:2000	„SCARBEKO" Sp. z o.o.	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
11.	Plansza „ Stan istniejący" 1:10 000	„SCARBEKO" Sp. z o.o. P.P.S.U. i R. „Terplan" sp. z o.o. w	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Aktualizacja – 2014r.

		Katowicach.	
12.	Plansza „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" w skali 1:10 000	„SCARBEKO" Sp. z o.o. P.P.S.U. i R. „Terplan" sp. z o.o. w Katowicach.	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Aktualizacja – 2014r. Aktualizacja – 2017r.
13.	Plansza „Kierunki zagospodarowania przestrzennego" w skali 1:10 000	„SCARBEKO" Sp. z o.o. P.P.S.U. i R. „Terplan" sp. z o.o. w Katowicach.	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Aktualizacja – 2014r. Aktualizacja – 2017r.
14.	Zbiór uzgodnień	Instytucje	Korekta tekstu i rysunku „Studium" zgodnie z wniesionymi uwagami
15.	Wykaz uzgodnień	„SCARBEKO" Sp. z o.o.	Korekta tekstu i rysunku „Studium" zgodnie z wniesionymi uwagami
16.	Opinia GKUA	GKUA	Korekta tekstu i rysunku „Studium" zgodnie z wniesionymi uwagami
17.	Pismo PWIS w Opolu z dnia 7.01.2009r nr NZ/BK-4321-83/08	Instytucje	Ponowne uzgodnienie projektu studium
18.	Pismo Dyrektora Regionalnego RDOŚ z dnia 8.01.2009r nr RDOŚ-16-WPN-6638-098/08/ap	Instytucje	Ponowne uzgodnienie projektu studium
19.	Inwentaryzacja stanu istniejącego – analiza zdjęć lotniczych oraz wizje w terenie	TERPLAN sp. z o.o. Katowice marzec 2014r.	Materiał wejściowy do sformułowania uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – zainwestowanie

2) materiały planistyczne, sporządzone na podstawie przepisów odrębnych, o których mowa w §3 ust.2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r.

lp.	Wykaz materiałów planistycznych	Wykonawca	Ocena przydatności materiałów planistycznych
1.	**2.**	**3.**	**4.**
1.	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego przyjęty uchwałą nr XLVIII/505/2010 Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 28 września 2010r.	Marszałek województwa	Dokumenty aktualne W zakresie wskazań dotyczących: Ochrony i właściwego gospodarowanie zasobami środowiska naturalnego Kształtowania ładu przestrzennego Ochrony dziedzictwa kulturowego Infrastruktury technicznej, komunikacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego zadań i inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
2.	Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r. przyjęta przez Sejmik 28 grudnia 2012 r.	Marszałek województwa	W zakresie diagnozy strategicznej województwa opolskiego oraz wizji rozwoju, priorytetów celów i działań strategii rozwoju
3.	Program opieki nad zabytkami województwa opolskiego na lata 2010-2014 Załącznik do uchwały Nr V/76/ 2011 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 29	Marszałek województwa	W zakresie diagnozy stanu oraz wytycznych konserwatorskich do opieki nad zabytkami

	marca 2011r.		
4.	Strategia Rozwoju Powiatu Kluczborskiego na lata 2001- 2015 uchwalona 23 sierpnia 2001 r. przez Radę Powiatu	Rada Powiatu Kluczborskiego	W zakresie diagnozy strategicznej powiatu kluczborskiego oraz wizji rozwoju, priorytetów celów i działań strategii rozwoju
5.	Plan rozwoju lokalnego powiatu Kluczborskiego Uchwalony uchwałą nr XXVI/189/05 z dnia 28 lutego 2005r.	Rada Powiatu Kluczborskiego	W zakresie rozwoju lokalnego powiatu kluczborskiego
6.	Plan rozwoju lokalnego gminy Lasowice Wielkie uchwalony uchwałą nr XIX-122/2004r. Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 24 maja 2004r.	Urząd Gminy Lasowice Wielkie	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego, do weryfikacji
7.	„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Lasowice Wielkie " przyjęte Uchwałą Rady Gminy Lasowice Wielkie nr XXXIII-232/09 z dnia 11 grudnia 2009r.	„SCARBEKO" Sp. z o.o.	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
8.	Zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie, Uchwała Nr XIX/75/95 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 19 grudnia 1995r. (Dz.Urz.Woj.Opol. Nr 6 z dnia 5 kwietnia 1996r. poz.35)		Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
9.	Zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie Uchwała Nr II/10/98 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 25 listopada 1998r. (Dz.Urz.Woj.Opol. Nr 34 z dnia 30 grudnia 1998r. poz. 323)	mgr inż. arch. Stanisław Wagner mgr Jacek Tabor	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
10.	Zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie, Uchwała Nr XLVII/187/98 Rady Gminy w	mgr inż. arch. Stanisław Wagner mgr Jacek Tabor	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

	Lasowicach Wielkich z dnia 27 maja 1998r. (Dz.Urz.Woj.Opol. Nr 21 z dnia 28 lipca 1998r. poz.122)		
11.	Zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie, Uchwała Nr XXIX/121/2001 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 25 kwietnia 2001r.	mgr inż. arch. Stanisław Wagner mgr Jacek Tabor	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
12.	Zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie, Uchwała Nr XXXIII/140/2001 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 26 września 2001r.	mgr inż. arch. Stanisław Wagner mgr Jacek Tabor	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
13.	Zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie, Uchwała Nr XXI/86/2000 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 28 czerwca 2000r.	mgr inż. arch. Stanisław Wagner mgr Jacek Tabor	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
14.	Zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie Uchwała Nr VI/39/2003 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 26 marca 2003r.	mgr inż. arch. Stanisław Wagner mgr Jacek Tabor	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
15.	UCHWAŁA Nr XLI - 238/06 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 29 maja 2006r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wędrynia	Rada Gminy Lasowice Wielkie	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
16.	UCHWAŁA Nr XLI - 240/06 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 29 maja 2006r. w	Rada Gminy Lasowice Wielkie	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

	sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Trzebiszyn		
17.	UCHWAŁA Nr XLI - 242/06 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 29 maja 2006r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Gronowice	Rada Gminy Lasowice Wielkie	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
18.	UCHWAŁA Nr XLI - 243/06 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 29 maja 2006r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Lasowice Wielkie.	Rada Gminy Lasowice Wielkie	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
19.	UCHWAŁA Nr XLI - 251/06 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 28 czerwca 2006r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Jasienie	Rada Gminy Lasowice Wielkie	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
20.	Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie z października 2006 r.	„SCARBEKO" Sp. z o.o.	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
21.	Zbiór wydanych przez Wójta Gminy Lasowice Wielkie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu	Wójt Gminy Lasowice Wielkie	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
22.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Chudoba Uchwała nr XXXV 246/10 Rady Gminy Lasowice	Wójt Gminy Lasowice Wielkie	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

	Wielkie z dnia 24.02.2010r.		
23.	Analiza zasadności przystąpienia do zmiany Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie	Wójt Gminy Lasowice Wielkie 2013r.	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
24.	Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego z 2013r.	Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego	Materiał wejściowy do uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. Położenie i powiązania gminy

1.1. Położenie Gminy

Gmina Lasowice Wielkie leży w północnej części województwa opolskiego, w powiecie kluczborskim. Od północy graniczy z gminą Kluczbork, od wschodu z gminą Olesno, od południa z gminami: Zębowice i Turawa, od południowego-zachodu z gminą Łubniany, a od zachodu z gminą Murów.

Wewnętrzny podział administracyjny wyróżnia 13 sołectw: Chocianowice, Ciarka, Gronowice, Wędrynia, Chudoba, Lasowice Małe, Lasowice Wielkie, Szumirad, Jasienie, Oś, Trzebiszyn, Tuły i Laskowice. W gminie znajduje się 31 miejscowości.
Gmina Lasowice Wielkie zajmuje obszar 211 km^2, a zamieszkuje ją około 6930 osób (według danych na koniec roku 2014r.).

1.2. Powiązania Gminy

1) Powiązania Gminy z układem zewnętrznym wyznaczają drogi:

- krajowe:
- Nr 45 relacji Chałupki - Racibórz - Opole –Kluczbork - Wieluń – Złoczew
- Nr 11 relacji Kołobrzeg – Koszalin – Poła – Poznań – Ostrów Wielkopolski – Kluczbork – Katowice

- wojewódzka:
- Nr 494 relacji Bierdzany – Olesno – Częstochowa

- powiatowe:
- 1315 Wędrynia - Gronowice
- 1316 Kluczbork – Ciarka – droga krajowa nr 11
- 1317 Kuniów - Szumirad
- 1319 Ligota Dolna – Bogacica - Jasienie
- 1326 Stare Olesno - Jasienie
- 1327 Gronowice - Ciarka
- 1328 Lasowice Małe - Bąków
- 1329 Oś – droga nr 45
- 1330 Chudoba - Zagwiździe
- 1332 Lasowice Wielkie – droga krajowa nr 45
- 1333 Tuły – droga nr 45
- 1340 Stare Budkowice - Bierdzany

Wewnętrzny system powiązań terenów zainwestowanych tworzą drogi gminne.

2) Uzupełnienie układu komunikacyjnego na terenie gminy stanowią linie kolejowe: nr 175 Fosowskie-Kluczbork, nr 143 Kalety-Wrocław, nr 293 Jełowa-Kluczbork.

2. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z ustaleń Strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, Raportu o stanie województwa opolskiego z czerwca 2006r., Programu opieki nad zabytkami województwa opolskiego na lata 2007-2010, Strategii rozwoju powiatu kluczborskiego na lata 2001 – 2015, Planu rozwoju lokalnego powiatu kluczborskiego oraz Planu rozwoju lokalnego gminy Lasowice Wielkie i Strategii Rozwoju Gminy Lasowice Wielkie na lata 2015 – 2025.

2.1. Strategia rozwoju województwa opolskiego do 2020 (Uchwała Nr XXV/325/2012 z dnia 28 grudnia 2012 w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020

2.1.1. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020.

W województwie opolskim, w nowej strategii przyjęto hierarchiczny układ pięciu poziomów planowania, obejmujący: wizję, wyzwania, cele strategiczne, cele operacyjne i działania (schemat 6). Hierarchiczność realizacji działań przypisanych do celów operacyjnych warunkuje osiągnięcie celów strategicznych, co z kolei umożliwi zmierzenie się z wyzwaniami rozwojowymi województwa.
Wizja regionu w 2020 r. zakłada uzyskanie określonego stanu rozwoju województwa opolskiego, gdzie na pierwszym miejscu są jego mieszkańcy – wykształceni, otwarci na zmianę, wiedzę i innowacje. Społeczność regionalna jest aktywna na rynku pracy i poza nim. Opolska gospodarka jest konkurencyjna i innowacyjna, zarówno w przestrzeni krajowej, jak i europejskiej.
Wizja regionu określona w Strategii to **„Województwo opolskie to wielokulturowy region wykształconych, otwartych i aktywnych mieszkańców, z konkurencyjną i innowacyjną gospodarką oraz z przyjaznym środowiskiem życia".**
Strategia postawiła następujące wyzwania rozwojowe przed Województwem opolskim w do roku 2020:

- Przygotowanie do rynku pracy aktywne społeczeństwo,
- Konkurencyjna gospodarka oparta na innowacyjności i współpracy z nauką,
- Atrakcyjne obszary do zamieszkania, inwestowania i wypoczynku,
- Zrównoważony rozwój aglomeracji opolskiej, miast i obszarów wiejskich Regionu.

Realizacja działań w ramach Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r. doprowadzi do zwiększenia konkurencyjności i innowacyjności opolskiej gospodarki, poprawy sytuacji na rynku pracy, zwiększenia atrakcyjności do zamieszkania i inwestowania, a także poprawy w zakresie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu.

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r. określa najważniejsze kierunki rozwoju regionu, będące odpowiedzią na zdefiniowane wyzwania rozwojowe, w tym wyzwanie horyzontalne dotyczące zapobiegania i przeciwdziałania procesom depopulacji. Rozwój województwa opolskiego do 2020 r. ukierunkowany został na: konkurencyjny i stabilny rynek pracy, aktywną społeczność regionalną, innowacyjną i konkurencyjną gospodarkę, dynamiczne przedsiębiorstwa, nowoczesne usługi i atrakcyjną ofertę turystyczno-kulturalną, dobrą dostępność rynków pracy, dóbr i usług, wysoką jakość środowiska, konkurencyjną aglomerację opolską, ośrodki miejskie i obszary wiejskie. Zdefiniowanych zostało 10 celów strategicznych. Cele strategiczne 1–7 mają wymiar horyzontalny, co oznacza, że zagadnienia w nich poruszane odnoszą się do całego terytorium województwa, natomiast cele 8–10 są wyraźnie ukierunkowane terytorialnie

Tabela 12. Wyzwania rozwojowe, cele strategiczne i cele operacyjne

Cele strategiczne	Cele operacyjne
WYZWANIE 1. PRZYGOTOWANE DO RYNKU PRACY AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO	
CEL STRATEGICZNY 1. **Konkurencyjny i stabilny rynek pracy**	1.1. Poprawa jakości kształcenia oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy 1.2. Wspieranie kształcenia ustawicznego 1.3. Wspieranie zatrudnienia i samozatrudnienia 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu 1.5. Rozwój usług opiekuńczych i wychowawczych
CEL STRATEGICZNY 2. **Aktywna społeczność regionalna**	2.1. Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego 2.2. Wzbogacanie wielokulturowego dziedzictwa i tożsamości regionalnej 2.3. Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji
WYZWANIE 2. KONKURENCYJNA GOSPODARKA OPARTA NA INNOWACYJNOŚCI I WSPÓŁPRACY Z NAUKĄ	
CEL STRATEGICZNY 3. **Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka**	3.1. Rozwój potencjału badawczo-rozwojowego na rzecz regionalnej gospodarki 3.2. Wzmocnienie powiązań pomiędzy gospodarką, nauką oraz regionalnymi instytucjami otoczenia biznesu 3.3. Wspieranie powiązań kooperacyjnych w gospodarce 3.4. Wzmocnienie regionalnego systemu przyciągania i lokowania inwestycji
CEL STRATEGICZNY 4. **Dynamiczne przedsiębiorstwa**	4.1. Wsparcie rozwoju przedsiębiorstw i nowoczesnego rzemiosła 4.2. Rozwój sektora usług rynkowych 4.3. Wspieranie współpracy międzynarodowej przedsiębiorstw

Cele strategiczne	Cele operacyjne
WYZWANIE 3. ATRAKCYJNE OBSZARY DO ZAMIESZKANIA, INWESTOWANIA I WYPOCZYNKU	
CEL STRATEGICZNY 5. **Nowoczesne usługi oraz atrakcyjna oferta turystyczno-kulturalna**	5.1. Poprawa jakości i dostępności usług zdrowotnych, opiekuńczych i edukacyjnych 5.2. Rozwój społeczeństwa informacyjnego 5.3. Rozwój usług turystyki, kultury i sportu oraz ich infrastruktury
CEL STRATEGICZNY 6. **Dobra dostępność rynków pracy, dóbr i usług**	6.1. Rozwój powiązań transportowych 6.2. Poprawa dostępności aglomeracji opolskiej 6.3. Integracja systemu transportu zbiorowego 6.4. Poprawa bezpieczeństwa na szlakach komunikacyjnych
CEL STRATEGICZNY 7. **Wysoka jakość środowiska**	7.1. Poprawa stanu środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej 7.2. Wspieranie niskoemisyjnej gospodarki 7.3. Kształtowanie systemu przyrodniczego, ochrona krajobrazu i bioróżnorodności 7.4. Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych 7.5. Przeciwdziałanie i usuwanie skutków zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych
WYZWANIE 4. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ AGLOMERACJI OPOLSKIEJ, MIAST I OBSZARÓW WIEJSKICH REGIONU	
CEL STRATEGICZNY 8. **Konkurencyjna aglomeracja opolska**	8.1. Rozwój i wzmacnianie funkcji metropolitalnych 8.2. Rozwój przestrzeni aglomeracji wraz ze wzmacnianiem powiązań instytucjonalnych i społecznych 8.3. Kreowanie pozytywnego wizerunku aglomeracji i rozwój współpracy z ośrodkami regionalnymi
CEL STRATEGICZNY 9. **Ośrodki miejskie biegunami wzrostu**	9.1. Wspieranie potencjału gospodarczego i społecznego miast 9.2. Poprawa ładu przestrzennego i rewitalizacja na obszarach miejskich
CEL STRATEGICZNY 10. **Wielofunkcyjne obszary wiejskie**	10.1. Wspieranie pozarolniczej aktywności gospodarczej i inicjatyw lokalnych 10.2. Rozwój wielofunkcyjnego rolnictwa i rybactwo 10.3. Rozwój sektora rolno-spożywczego 10.4. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią

Dla Gminy Lasowice Wielkie szczególnie istotne znaczenia w zakresie zagospodarowania przestrzennego mogą mieć m.in.:

CEL OPERACYJNY 1.3. Wspieranie zatrudnienia i samozatrudnienia
• wspieranie i promocja aktywności zawodowej,
• wspieranie dłuższej aktywności zawodowej osób starszych,
• promocja i kształtowanie postaw przedsiębiorczych,
• wspieranie i promocja mobilności zawodowej i przestrzennej mieszkańców,
• promowanie i wspieranie stabilności zatrudnienia,
• wykorzystywanie przez samorządy lokalne możliwych zachęt i ułatwień dla inwestorów, tworzących kolejne miejsca pracy.

CEL OPERACYJNY 2.3. Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji
• usprawnianie procesów samostanowienia prawa miejscowego i aktów administracyjnych, w tym jego jakości,
• przygotowanie kadry do wdrażania reform.

CEL OPERACYJNY 3.4. Wzmocnienie regionalnego systemu przyciągania i lokowania inwestycji
• utworzenie opolskiej specjalnej strefy ekonomicznej,
• wzmacnianie oferty gospodarczej regionu poprzez przygotowanie atrakcyjnych dla inwestora terenów inwestycyjnych,
• podnoszenie atrakcyjności terenów inwestycyjnych poprzez doposażenie ich w towarzyszącą infrastrukturę społeczną,
• kontynuacja oraz rozszerzanie działań na rzecz przyciągania inwestycji gospodarczych,
• rozwijanie profesjonalnej opieki nad inwestorem.

CEL OPERACYJNY 5.3. Rozwój usług turystyki, kultury i sportu oraz ich infrastruktury
• rozwój i promocja oferty turystycznej, kulturalnej i sportowej regionu,
• inicjowanie i wspieranie współpracy organizacji pozarządowych oraz tworzenie sieci kooperacyjnych, wpływających na rozwój oferty kulturalnej, turystycznej i sportowej regionu,
• tworzenie warunków do rozwoju kompetencji kulturowych w regionie,
• inicjowanie i wspieranie realizacji programów upowszechniania aktywności fizycznej, turystycznej, kulturalnej w różnych środowiskach i grupach społecznych,
• tworzenie warunków do doskonalenia i szkolenia dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo oraz do zapewnienia ciągłości szkolenia sportowego,
• współpraca międzyregionalna w zakresie kreowania produktów turystycznych,
• budowa, rozbudowa i poprawa stanu oraz dostępności infrastruktury kulturalnej, w tym dziedzictwa kulturowego oraz infrastruktury turystycznej, uzdrowiskowej, rekreacyjnej i sportowej,
• tworzenie spójnego wizerunku województwa opolskiego jako zbioru kierunków turystycznych wysokiej jakości zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju,
• powołanie Regionalnego Centrum Kultury, wspierającego rozwój działalności kulturalnej w województwie opolskim,
• wspieranie wykorzystania potencjału turystycznego rzeki Odry.

CEL OPERACYJNY 6.1. Rozwój powiązań transportowych
usprawnienie powiązań, likwidacja barier i ujednolicenie parametrów • transportowych z autostradą
A4 – elementem III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego poprzez:
— powiązanie węzłów autostradowych z układem dróg krajowych i wojewódzkich,
— kontynuacja zadań inwestycyjnych na drogach wojewódzkich,
— rozwój korytarza transportowego na osi północ – południe (Kępno-Namysłów-Opole-Prószków-Prudnik-Trzebina-Bartultovice), powiązanego z siecią TEN-T,
— rozwój korytarza transportowego na osi wschód – zachód (Kudowa Słone-Kłodzko-Nysa-Niemodlin-Opole-Dobrodzień-Częstochowa),
• poprawa powiązań transportowych między miastami oraz obszarami funkcjonalnymi regionu:

— poprawa parametrów technicznych dróg wojewódzkich,
— budowa i modernizacja dróg lokalnych prowadzących do centrów miast i miejscowości, a także dróg wyższego rzędu,
— poprawa dostępności komunikacyjnej do istniejących i projektowanych terenów inwestycyjnych,
• likwidacja „wąskich gardeł" na drodze alternatywnej do A4,
• usuwanie niedoborów przepustowości infrastruktury kolejowej,
• wspieranie wykorzystania potencjału transportowego Odry, w tym infrastruktury portowej,
• budowa nowych drogowych przepraw mostowych.

CEL OPERACYJNY 6.2. Poprawa dostępności aglomeracji opolskiej
• właściwe skomunikowanie aglomeracji opolskiej z autostradą A4 poprzez budowę drugiej jezdni od obwodnicy północnej Opola do węzła Prądy oraz poprawę połączenia Opola z autostradą od strony południowej,
• realizacja pełnego pierścienia obwodowego wokół miasta Opola – budowa obwodnicy południowej miasta,
• budowa dodatkowego węzła autostradowego w rejonie Prószków – Ochodze,
• działania usprawniające powiązanie aglomeracji opolskiej z Namysłowem i Kluczborkiem oraz dalej w kierunku Kępna lub Sycowa (droga S8),
• stworzenie w centrum Opola węzła komunikacyjnego, w którym krzyżują się linie transportowe różnych rodzajów komunikacji,
• organizacja na obszarze aglomeracji opolskiej zintegrowanego systemu transportu zbiorowego oraz ścieżek rowerowych,
• intensyfikacja działań na drogach łączących centrum regionu z zewnętrznymi obszarami województwa, w szczególności z ośrodkami powiatowymi, pogranicza polsko-czeskiego oraz północnej części województwa opolskiego,
• budowa nowych drogowych przepraw mostowych w celu likwidacji „wąskich gardeł" i zatorów w skomunikowaniach wewnętrznych i zewnętrznych aglomeracji opolskiej,
• tworzenie nowoczesnych rozwiązań i technik zarządzania i monitorowania ruchu, w tym Inteligentnych Systemów Transportowych.

CEL OPERACYJNY 7.1. Poprawa stanu środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej
budowa, rozbudowa i modernizacja istniejących sieci elektroenergetycznej, • ciepłowniczej i gazowniczej,
• budowa, rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowych, stacji uzdatniania wody, kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków,
• rozwój gospodarki odpadami, w tym regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych oraz budowa gminnych punktów selektywnej zbiórki odpadów.

CEL OPERACYJNY 7.3. Kształtowanie systemu przyrodniczego, ochrona krajobrazu i bioróżnorodności
• wzmocnienie i rozwój obszarów węzłowych systemu przyrodniczego, obejmującego istniejące i projektowane formy ochrony przyrody, w tym ostoje europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000,
• tworzenie systemu tzw. zielonej infrastruktury, w tym korytarzy ekologicznych, zapewniających trwałość i ciągłość procesów przyrodniczych oraz spójność przestrzenną systemu,
• ochrona zagrożonych siedlisk i gatunków *in situ*, w tym na obszarach wodno-błotnych, w lasach i w przestrzeni rolniczej, jak również ochrona zagrożonych gatunków *ex situ*, poprzez m.in. utworzenie ogrodów botanicznych,
• dalszy wzrost lesistości w połączeniu z kształtowaniem właściwej struktury gatunkowej i wiekowej zapewniający trwałe zachowanie bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego lasu,
• dostosowanie zagospodarowania terenu do naturalnych predyspozycji przestrzeni i walorów krajobrazu w połączeniu z regionalnymi tradycjami zabudowy oraz instrumentami planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
• ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego regionu, zgodna z warunkami określonymi w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej,

• ograniczanie rozprzestrzeniania się populacji gatunków obcego pochodzenia, w tym szczególnie zagrażających gatunkom rodzimym,
• zachowanie i odtwarzanie charakterystycznych układów zadrzewień, w tym alei przydrożnych,
• utrzymanie powierzchni dotychczas występującej mozaikowatości środowiskowej.

CEL OPERACYJNY 7.4. Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych
• ochrona gleb, w szczególności o najwyższych klasach bonitacyjnych oraz gleb organicznych, przed przeznaczaniem na cele niezwiązane z naturalnymi predyspozycjami, procesami geodynamicznymi (erozja wietrzna, wodna i liniowa) lub zanieczyszczeniami,
• racjonalne wykorzystanie gleb m.in. poprzez zwiększenie powierzchni terenów objętych rolnictwem ekologicznym i zintegrowanym,

CEL OPERACYJNY 7.5. Przeciwdziałanie i usuwanie skutków zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych
• prewencyjna ochrona przeciwpowodziowa (plany zagospodarowania przestrzennego, mapy zagrożeń i ryzyk powodziowych),
• wdrożenie działań ochrony przeciwpowodziowej (m.in. zwiększenie otwartych przestrzeni rzek, spowolnienie odpływu wód wezbraniowych i opadowych, zwiększenie retencji naturalnej oraz mikroretencji leśnej),
• dokończenie budowy i modernizacji niezbędnych wałów przeciwpowodziowych,
• budowa polderów w dolinie Odry oraz budowa zbiorników małej retencji,
• budowa, modernizacja i konserwacja podstawowych i szczegółowych urządzeń melioracyjnych,
• doposażenie jednostek państwowej i ochotniczych straży pożarnych, policji oraz spółek wodnych w niezbędny sprzęt do usuwania skutków klęsk żywiołowych i zagrożeń cywilizacyjnych,
• rozwój narzędzi monitoringu w tym m.in. stworzenie lokalnego systemu identyfikacji zagrożeń i szybkiego ostrzegania uwzględniającego usługę sms i budowę radaru meteorologicznego,
• podejmowanie starań na rzecz budowy zbiorników przeciwpowodziowych w ościennych województwach zwiększających bezpieczeństwo województwa opolskiego oraz rozwój współpracy transgranicznej w realizacji zadań przeciwpowodziowych,
• tworzenie systemów umożliwiających retencjonowanie ścieków opadowych z terenów zurbanizowanych oraz ich odzyskiwanie.

CEL OPERACYJNY 8.1. Rozwój i wzmacnianie funkcji metropolitalnych
wzmacnianie pozycji konkurencyjnej aglomeracji opolskiej w obszarze • usług rynkowych i nierynkowych poprzez rozwijanie funkcji wyższego rzędu:
— gospodarczych poprzez rozwój współpracy gospodarczej aglomeracji na poziomie krajowym i międzynarodowym, wspieranie lokalizacji siedzib przedsiębiorstw oraz instytucji finansowych,
— naukowych poprzez wzmacnianie potencjału badawczo-naukowego,
— komunikacyjnych (poprawa drogowych i kolejowych połączeń transportowych w układzie wewnętrznym i zewnętrznym),
—w obszarach turystyki, kultury, sportu i zdrowia.

CEL OPERACYJNY 8.2. Rozwój przestrzeni aglomeracji wraz ze wzmacnianiem powiązań instytucjonalnych i społecznych
• wykorzystanie instrumentów planowania i zagospodarowania przestrzennego do realizacji wspólnej polityki przestrzennej aglomeracji,
• rewitalizacja zdegradowanych dzielnic przemysłowych i mieszkaniowych,
• restrukturyzacja i rewaloryzacja stref kluczowych do rozwoju aglomeracji,
• racjonalizacja wykorzystania obszarów przyspieszonej urbanizacji,
• wspieranie działań związanych z tworzeniem kreatywnej przestrzeni,
• współpraca jst m.in. w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków, zasilania w energię i ciepło, dostępu do sieci teletechnicznych, prowadzenia gospodarki odpadami,

transportu zbiorowego, wspólnych inicjatywy oświatowych, kulturalnych i sportowych oraz spójnej promocji.

CEL OPERACYJNY 10.4. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią
wzmocnienie polityki przestrzennej z wykorzystaniem planistycznych • instrumentów rozwoju (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego),
• ograniczenie rozpraszania działalności inwestycyjnej (inwestycje wielofunkcyjne),
• przeciwdziałanie procesom rozpraszania zabudowy wiejskiej,
• rewitalizacja centrów miejscowości i aktywizacja obszarów zdegradowanych,
• wzmocnienie znaczenia walorów krajobrazowych.

2.2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego

Zmieniony Plan przyjęty został uchwałą nr XLVIII/505/2010 Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 28 września 2010r. *

Struktura funkcjonalno-przestrzenna województwa opolskiego ma postać węzłowopasmową Tworzą ją strefy (obszary) o określonych funkcjach, węzły (ośrodki osadnicze) oraz pasma (korytarze transportowo-osadnicze).
Strefy obejmują obszary funkcjonalne z określonym, dominującym sposobem użytkowania i zagospodarowania. Generalnie są to:

- obszary otwarte – ekstensywnie użytkowane (rolnicze, leśne, rekreacyjno-wypoczynkowe) z lokalnymi ośrodkami rozwoju, oraz
- obszary skoncentrowanego zainwestowania (aglomeracja opolska, węzły, korytarze transportowo- osiedleńcze).

Elementami węzłowymi struktury są główne ośrodki osadnicze dysponujące potencjałem oddziałującym na znaczną część województwa, w tym: Opole – o znaczeniu krajowym, Brzeg, Kędzierzyn-Koźle, Nysa, Kluczbork – o znaczeniu regionalnym oraz Głubczyce, Namysłów, Olesno, Prudnik, Strzelce Opolskie – o znaczeniu ponadlokalnym.
Struktury pasmowe kształtują się w oparciu o korytarze transportowe, w których odbywa się koncentracja przeobrażeń przestrzennych wzdłuż głównych ciągów infrastruktury komunikacyjnej. W przestrzeni województwa wyodrębniają się: korytarz o znaczeniu europejskim (III paneuropejski korytarz transportowy) oraz korytarze transportowo-osiedleńcze o znaczeniu krajowym i regionalnym.

W odniesieniu do gminy Lasowice Wielkie odnoszą się następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego:

1. W zakresie środowiska przyrodniczego:

a) proponowane poszerzenie obszaru chronionego krajobrazu Lasy Stobrawsko - Turawskie,
b) włączenie lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego do systemu przyrodniczego kraju, integrującego elementy europejskich systemów przyrodniczych NATURA 2000 i ECONET PL
i zapewnienie powiązań z terenami przyrodniczymi województwa dolnośląskiego,
c) kształtowanie i wzbogacanie przestrzennego systemu przyrodniczego województwa, stanowiące komplementarny i zintegrowany układ funkcjonalno- przestrzenny obszarów węzłowych, korytarzy ekologicznych sieci ekologicznej ECONET oraz ostoi przyrody sieci NATURA 2000,
d) w ramach regionalnej koncepcji sieci ekologicznej NATURA 2000 założono wydzielenie jednostki przestrzennej ostoi przyrody - ostoja kompleksowa Lasy Stobrawsko - Turawskie z ostojami cząstkowymi doliny Stobrawy, doliny Budkowiczanki i Grądów Odrzańskich,
e) ochronę zasobów wód podziemnych na terenach głównych zbiorników wód podziemnych GZWP) i ich stref zasilania oraz czwartorzędowych dolin kopalnych, w tym: GZWP nr 324 dolina kopalna Kluczborka,
f) ochronę obszarów dolin kopalnych: rejonu Kluczbork, Lasowice,
g) ograniczenie zagrożenia powodziowego w dolinach Stobrawy,
h) zahamowanie degradacji terenów leśnych i ich przebudowy, w tym: kompleksów

leśnych wymagających zahamowania degradacji i kierunkowej przebudowy drzewostanów, w szczególności na obszarze nadleśnictwa Kluczborka.

2. W zakresie rozwoju sieci osadniczej:

a) przywrócenie statusu miejskiego wsiom będącym dawnymi miastami o zachowanej substancji miejskiej lub posiadających pewne cechy miejskie;
b) krystalizacja sieci osadniczej – tak, by nowe tereny mieszkaniowe lub nowe łącznie z istniejącymi tworzyły skupione jednostki osadnicze wyposażone w ośrodki usługowe, przynajmniej poziomu podstawowego, o racjonalnej do nich dostępności.
c) stabilizacja sieci osadniczej i równoważenie struktury demograficznej poprzez ograniczenie odpływu ludności dzięki rozwojowi miejsc pracy (np. w turystyce) w miejscu zamieszkania lub w zasięgu dojazdu do miejsca pracy;
d) rozwój funkcji pozarolniczych;
e) rozbudowa i modernizacja komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej;
f) restrukturyzacja rolnictwa w kierunku tworzenia silnych gospodarstw rolnych;
g) tworzenie w ośrodkach lokalnych zespołów obsługi gospodarki rolnej i rozwijanie bazy przetwórstwa rolno-spożywczego;
h) restrukturyzacja gospodarki rolnej i leśnej pod kątem ograniczeń wynikających z położenia w obszarach chronionego krajobrazu;
i) pełniejsze wykorzystanie zasobów i walorów obszarów leśnych do celów turystyczno-wypoczynkowych;
j) zachowanie walorów i zasobów środowiska na obszarach parków krajobrazowych i chronionego krajobrazu;
k) rozwijanie bazy i zaplecza turystyczno-rekreacyjnego.

3. W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego w wymiarze ponadlokalnym na obszarze gminy Lasowice Wielkie:

a) zachowanie ładu przestrzennego na terenach zabudowy historycznej poprzez:
   - wymóg uczytelnienia historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych,
   - wymóg dostosowania nowej zabudowy w zakresie skali, formy, materiału i koloru do zabudowy historycznej,
   - wymóg szczególnej ochrony elementów tworzących zabytkowy charakter przestrzeni,
b) obejmowanie prawną ochroną dziedzictwa kulturowego poprzez opracowywanie m.p.z.p. z określeniem stref ochrony konserwatorskiej – priorytet dla obszarów cennych pod względem zabytkowym,
c) nadawanie mocy prawnej Gminnym Ewidencjom Zabytków poprzez umieszczanie ich w m.p.z.p.
d) kompleksową ochronę obszarów i obiektów zabytkowych,
e) wykorzystanie obiektów i obszarów zabytkowych do pełnienia określonych funkcji, zgodnych bądź nie kolidujących z ich zabytkowym charakterem,
f) oszczędne kształtowanie krajobrazu kulturowego, a także przeciwdziałanie rozpraszaniu historycznie ukształtowanej zabudowy,
g) harmonizowanie zabytkowych układów urbanistycznych w powiązaniu z rozwojem osadnictwa i komunikacji,
h) eksponowanie regionalnych cech środowiska kulturowego województwa opolskiego,
i) inicjowanie nowych form ochrony dziedzictwa kulturowego poprzez tworzenie pomników historii i parków kulturowych w symbiozie z przyrodą i wymogami rozwoju społeczno-gospodarczego.

4. W sferze technicznej- „komunikacja drogowa":

a) modernizacja dróg krajowych:
   - droga krajowa **nr 11** relacji Kołobrzeg – Bytom do pełnych parametrów klasy **S**,
   - droga krajowa **nr 45** relacji Złoczew – Granica Państwa do pełnych parametrów klasy **GP** wraz z budową obwodnicy miejscowości Jasienie,
b) modernizacja drogi wojewódzkiej **nr 494** relacji Bierdzany – Częstochowa do pełnych parametrów klasy **Z wraz z budową** obwodnic miejscowości: Chudoba, Wędrynia,

5. W sferze technicznej „komunikacja kolejowa":

a) modernizacja linii kolejowej **nr 143** relacji Kalety – Wrocław,
b) modernizacja linii kolejowej **nr 175** relacji Strzelce Opolskie – Fosowskie – Kluczbork.

6. W zakresie funkcjonowania infrastruktury technicznej – „energetyka, rozbudowa i modernizacja krajowego systemu elektroenergetycznego":

a) przebudowę istniejącej linii jednotorowej 400 kV relacji Dobrzeń – Trębaczew na dwutorową,
b) przebudowa jednotorowej linii wysokiego napięcia 110 kV Kluczbork – Olesno,
c) modernizacja jednotorowej linii wysokiego napięcia 110 kV Kuniów – Bierdzany – Ozimek,
d) budowa dwutorowej linii 110kV relacji Dobrzeń – Kluczbork przebiegającej przez obszar gmin: Kluczbork i Lasowice Wielkie,
e) rozbudowa i modernizacja Głównych Punktów Zasilania 110/15kV, w tym: GPZ: Kluczbork, GPZ Kuniów.

7. **W zakresie funkcjonowania infrastruktury technicznej „rozbudowę i modernizację systemu gazociągów wysokiego ciśnienia", w tym:**

a) modernizacja istniejących gazociągów
b) gazyfikację wszystkich gmin wiejskich celem uzyskania jednakowych standardów zaopatrzenia w gaz na całym obszarze województwa opolskiego,

8. **W zakresie funkcjonowania infrastruktury technicznej – „gospodarka wodno-ściekowa":**

a) budowa sieci wodociągowej na terenach wiejskich nieobjętych zorganizowanym systemem zaopatrzenia w wodę,
b) kontynuacja budowy kompleksowego systemu kanalizacji sanitarnej, uwzględniającego objęcie grupowymi systemami oczyszczania ścieków terenów zainwestowanych gmin powiatu kluczborskiego z odprowadzeniem ścieków do istniejących i projektowanych oczyszczalni ścieków,
c) objęcie siecią kanalizacji sanitarnej wszystkich wiejskich jednostek osadniczych,

9. **W zakresie funkcjonowania infrastruktury technicznej – „telekomunikacja:**

a) nowoczesną i drożną sieć telekomunikacyjną umożliwiającą łączność i szerokopasmową transmisję danych,
b) wspieranie dalszej rozbudowy telefonii stacjonarnej i komórkowej, oferującej najnowsze rozwiązania udostępniania i wymiany informacji,
c) wprowadzenie jak największą ilość usług oferowanych przez służby publiczne, możliwych do załatwienia za pośrednictwem internetu (e-urząd),
d) rozwój systemu publicznych terminali dostępowych do internetu.
e) stworzenie sprawnego systemu wymiany informacji pomiędzy samorządami na drodze elektronicznej (elektroniczny obieg dokumentów).

10. **W zakresie funkcjonowania infrastruktury technicznej – „gospodarka odpadami:**

- północny region gospodarki odpadami – gminy Wilków, Namysłów, Domaszowice, Świerczów, Pokój, Wołczyn, Byczyna, Kluczbork, Lasowice Wielkie, Gorzów Śląski, Praszka, Rudniki, Radłów, Olesno, Zębowice, Dobrodzień:
  - uruchomiona będzie co najmniej jedna sortownia odpadów komunalnych zbieranych selektywnie, w której wydzielać się będzie paliwo alternatywne, frakcja odpadów do odzysku materiałowego oraz frakcja odpadów niebezpiecznych,
  - powstanie jedna instalacja mechaniczno-biologicznego zagospodarowania odpadów

  ulegających biodegradacji,
  - powstanie instalacja do produkcji paliw alternatywnych, skąd dalej kierowane będzie do instalacji odzysku energetycznego.
  - prowadzone będzie selektywne zbieranie odpadów posegregowanych,
  - funkcjonować będzie system odbioru odpadów zmieszanych, obejmujący 100% mieszkańców,
  - przy punktach wytwarzania znacznych ilości odpadów biodegradowalnych prowadzone będzie ich selektywne zbieranie.

- wykorzystaniu gęstej lokalnej sieci odpowiednio przygotowanych składowisk do unieszkodliwiania balastu (pozostałości po selekcji, segregacji, odzysku i unieszkodliwieniu odpadów)
- maksymalizacji odzysku energii poprzez produkcję paliwa alternatywnego i biogazu
- odzysku energetycznym paliwa alternatywnego w istniejącej instalacji, przygotowanej do korzystania z paliw alternatywnych

11. **W zakresie ochrony przeciwpowodziowej:**
   a) modernizacja i przebudowa istniejącego systemu ochrony przeciwpowodziowej, w tym udrożnienie koryt rzecznych Stobrawy, Budkowiczanki i Bogacicy,
   b) zwiększenie retencji zlewniowej i sztucznej poprzez budowę zbiorników małej retencji: Kluczbork i Trzebiszyn,
   c) zwiększenie retencji naturalnej w drodze realizacji prac dolesieniowych i zwiększania bioróżnorodności terenów rolnych (zakrzaczenia, zadrzewienia, fitomelioracje cieków wodnych,
   d) odtworzenie i rekonstrukcję istniejącej sieci wodno – melioracyjnej.

12. **W zakresie aktywizacji gospodarczej:**
   a) realizację programu odnowy wsi, który obejmowałby przede wszystkim rozwój systemów infrastruktury technicznej, głównie kanalizacji, telefonii i gazownictwa, podnoszenie walorów inwestycyjnych oraz tworzenie organizacji społecznych i gospodarczych,
   b) wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich, w tym: tworzenie alternatywnych miejsc pracy w agroturystyce (wykorzystanie walorów nieskażonego środowiska), przetwórstwie i przechowalnictwie rolno – spożywczym, usługach okołorolniczych, rzemiośle i drobnej wytwórczości,
   c) rozwój małych i średnich przedsiębiorstw dzięki tworzeniu warunków do pełnego korzystania z instrumentów wpływających na ich wzrost, zwiększenie innowacyjności tych przedsiębiorstw oraz wspieranie obszarów aktywnych gospodarczo, a także przygotowywanie terenów pod działalność inwestycyjną.

13. **W zakresie turystyki i rekreacji:**
   a) rozwój obszarów o wysokich walorach i predyspozycjach turystyczno-rekreacyjnych, bazujących na Stobrawskim Parku Krajobrazowym oraz obszarze chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko – Turawskie",
   b) rozwój kwalifikowanych form turystyki i rekreacji, w szczególności wytyczenie i utrzymanie szlaków turystyki pieszej oraz sieci ścieżek rowerowych, krajoznawczych szlaków tematycznych oraz zaplecza rekreacyjnego, poprawa warunków turystycznych i wypoczynkowych poprzez budowę systemów kanalizacyjnych jak również wprowadzenia proekologicznych form grzewczych,
   c) rozwijanie bazy hotelowo -gastronomicznej o wysokim standardzie oraz usług turystycznych dla zaspokojenia potrzeb turystów,
   d) wykorzystanie dla potrzeb rozwoju bazy pobytowej licznych w powiecie kluczborskim założeń pałacowo-dworskich,
   e) poprawę ładu przestrzennego i krajobrazowego, ochrona i konserwacja ukształtowanych układów ruralistycznych i historycznej zabudowy na terenach wiejskich.

14. Energia odnawialna

1) Energia wiatrowa

Obszarami predysponowanymi dla lokalizacji elektrowni wiatrowych są:

- tereny niezalesione oraz wyniesione ponad poziom otoczenia, z wyłączeniem dolin rzecznych i terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, w tym poza rezerwatami przyrody, parkami krajobrazowymi i ich otulinami, obszarami chronionego krajobrazu, obszarami Natura 2000 oraz poza terenami w granicach projektowanych rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i ich otulin, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów Natura 2000, a także poza korytarzami ekologicznymi i poza obszarami wskazanymi w stanowisku Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody z 1 października 2008

r. w sprawie ochrony krajobrazu w procesie lokalizacji farm elektrowni wiatrowych na terenie województwa opolskiego,
- poza obszarami zabudowanymi i przeznaczonymi do zabudowy, z uwzględnieniem wymaganych standardów akustycznych (z uwzględnieniem odległości 700–800 m od zabudowy mieszkalnej, chyba, że z ustaleń raportu oddziaływania na środowisko wyniknie inaczej).

2) Energia biomasy i powstała podczas składowania odpadów
W województwie opolskim najlepsze warunki do produkcji energii ze spalania słomy występują w zachodniej części regionu na terenie powiatu Brzeskiego, Nyskiego i Namysłowskiego oraz na terenie powiatu Kluczborskiego, Głubczyckiego i Prudnickiego. Główne kierunki działań w zakresie szerszego wykorzystania potencjału energii biomasy obejmować będą:
- spalanie biomasy w produkcji ciepła technologicznego oraz dla potrzeb bytowych, poprzez
- budowę elektrociepłowni oraz kotłowni,
- zakładanie upraw roślin energetycznych,
- budowę instalacji do produkcji biogazu na bazie oczyszczalni ścieków i składowisk odpadów komunalnych
- budowę biogazowi rolniczych.

3) Energia słoneczna i geotermalna
Główne kierunki działań w zakresie szerszego wykorzystania potencjału energii słonecznej i geotermalnej obejmować będą:
- zastąpienie lokalnych kotłowni przez układy z pompą ciepła,
- promowanie instalacji kolektorów słonecznych dla celów grzewczych, znacznie zmniejszających ilości zużycia konwencjonalnych nośników energii (prąd, gaz, węgiel) w gospodarstwach domowych.

14. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego wymagające wprowadzenia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

14.1. Programy samorządu województwa
1) Program budowy zbiorników małej retencji w województwie opolskim
Budowa zbiornika małej retencji Kluczbork
2) Program Ochrony Środowiska
Utworzenie obszarów europejskiej sieci obszarów chronionych Natura 2000
Obszar ochrony siedlisk „Dolina Budkowiczanką"
Poprawa jakości wód podziemnych i powierzchniowych
Budowa kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich Kluczbork i Lasowice Wielkie
3) Wojewódzki Program Gospodarki Odpadami
Działanie 1 - Utworzenie Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi wraz z instalacjami do:
- sortowania odpadów komunalnych zbieranych selektywnie
- mechaniczno-biologicznego zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji
- produkcji paliw alternatywnych
- segregacji odpadów
- odbioru odpadów zmieszanych.

2.3. Raport o stanie województwa opolskiego

2.3.1. Dla gminy Lasowice Wielkie z raportu z 2006r. wynikają następujące wnioski:
1) W zakresie ochrony przeciwpowodziowej w latach 2002-2005 wykonano szereg zadań melioracyjnych pośrednio wpływających na podwyższenie bezpieczeństwa powodziowego, w tym m.in. remonty i regulacje cieków wodnych oraz odbudowę i modernizację melioracji podstawowych w tym w zlewni rzeki Stobrawy na: Stobrawie,

Budkowiczance, Bogacicy, Młynówce,

2) W zakresie gospodarki odpadami stopniowa rezygnacja z prowadzenia własnych składowisk odpadów komunalnych z ukierunkowaniem na tworzenie związków ponadgminnych, w tym likwidacja składowiska w Laskowicach,
3) W latach 2002 i 2003 wykonano remonty nawierzchni na drogach krajowych nr 11 na odcinku Bąków- Ciarka, nr 45 w miejscowości Trzebiszyn i nr 45 na odcinku Bierdzany – Trzebiszyn oraz w 2005r. na drodze wojewódzkiej nr 494 na odcinku Bierdzany-Chudoba.

2.3.2. Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego z 2013r.
Z raportu opracowanego w 2013 roku dla gminy Lasowice Wielkie wynikają następujące wnioski:

- Gmina Lasowice Wielkie została wskazana jako jedna z gmin województwa, która posiada najgorszy dostęp do usług publicznych warunkujących możliwości rozwojowe.
- 99% obszaru gminy zajmują obszary chronione (przyrodnicze),
- Gmina jest słabo zaludniona – 33 osoby na km^2 co wynika głownie z uwarunkowań przyrodniczych położenia gminy na obszarach dużych kompleksów leśnych (Bory Stobrawsko-Turawskie), gdzie dominującą funkcją gospodarczą jest rolnictwo i leśnictwo
- Wieś Czerwona – Gronowice jest zakwalifikowana do wartości wysokich ze względu na historyczny układ przestrzenny
- w 2010 r. wykonano przebudowę skrzyżowania w m. Trzebiszyn w ciągu DK 45
- w 2011 r. wykonano przebudowę skrzyżowania na odcinku Trzebiszyn – Laskowice Wlk. w ciągu DK 45.
- Gmina Lasowice Wielkie wraz z Kluczborkiem tworzy aglomerację wodno – ściekową Kluczbork w której z sieci kanalizacyjnej korzysta 91,4% mieszkańców.
- W 2010 roku zakończono budowę kanalizacji sanitarnej wsi Lasowice Wielkie do oczyszczalni w Trzebiszynie – PL 0496
- W 2012 roku zakończono budowę zbiornika Kluczbork. Zbiornik retencyjny (powierzchnia zalewu 56,7 ha, pojemność 1,68 mlnm3) na rzece Stobrawie w km 61+500
- W 2010 roku zrealizowano boiska w programie „Moje boisko – Orlik 2012
- Utworzono na terenie gminy obszar ochrony siedlisk „Dolina Budkowiczanki". Zadanie częściowo - zrealizowane, obszar został zgłoszony do KE do uznania za obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (ZW).
- Odstąpiono od budowy kanalizacji sanitarnej na obszarze aglomeracji Kluczbork na terenach wiejskich, ze względu na rezygnację ze wspólnego finansowania projektu przez aglomerację. Gmina w obrębie własnej jednostki terytorialnej prowadzi małe projekty kanalizacyjne dotyczące zazwyczaj jednej lub dwóch miejscowości.
- Gmina Lasowice należy do północnego Regionu Gospodarki Odpadami z zakładami zagospodarowania odpadów oraz regionalnym składowiskiem odpadów w Kluczborku (lub Namysłowie). Region zostanie doposażony w instalacje przetwarzania odpadów komunalnych.

2.4. Program opieki nad zabytkami województwa opolskiego

2.4.1. Program opieki nad zabytkami województwa opolskiego na lata 2011-2014

(Załącznik do uchwały Nr V/76/ 2011 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 29 marca 2011r.)

Realizacja Programu opieki nad zabytkami wiąże się z określonymi w planie strategicznym celami, priorytetami oraz działaniami. Dla gminy Lasowice Wielkie z przyjętego planu wynikają następujące cele, priorytety oraz działania:

CEL STRATEGICZNY I
UTRZYMANIE I ZARZĄDZANIE ZASOBEM REGIONALNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Priorytet II: Odnowa wsi w kontekście poprawy stanu zachowania krajobrazu i dziedzictwa regionalnego

Działania:

1. Wspieranie działań w zakresie rewitalizacji wsi przeprowadzanych na podstawie kompleksowych programów,
2. Wspieranie działań w zakresie rewaloryzacji historycznych układów ruralistycznych.
3. Promocja regionalnej agroturystyki, szczególnie prowadzonej na bazie zabytków.
4. Działania na rzecz ochrony dziedzictwa niematerialnego:
   - wspieranie lokalne inicjatyw kulturalnych;
   - kontynuacja działań zmierzających do integracji młodzieży z różnych grup kulturowych, kształtowanie postaw otwartych i tolerancyjnych;
   - promocja zachowanego regionalnego folkloru jako atrakcji turystycznej;
5. Dbałość o rozwój zrównoważony- integrację ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.
6. organizowanie i patronowanie konkursom na realizacje wpisujące się w tradycyjny krajobraz i zabudowę wsi opolskiej
10. Wspieranie działań ochronnych w stosunku do zabytkowych parków, cmentarzy oraz alei przydrożnych.

Priorytet IV: Ochrona dziedzictwa archeologicznego

Opis działań:

1. Wspieranie działań mających na celu ochronę dziedzictwa archeologicznego w połączeniu z ochroną środowiska kulturowego i przyrodniczego.
2. Wspieranie badań zasobów dziedzictwa archeologicznego w województwie opolskim, zwłaszcza polegających na:
   - inwentaryzacji terenowej stanowisk archeologicznych w ramach AZP;
   - wzmożeniu inspekcji i wykopalisk ratowniczych, także na obszarach stanowisk niszczonych intensywnymi pracami rolnymi;
   - kontynuowaniu inwentaryzacji grodzisk;
   - kontynuowaniu rozpoznania miejskich nawarstwień kulturowych w ramach badań prowadzonych nowoczesnymi, nieinwazyjnymi metodami;
3. wspieranie współpracy wszystkich instytucji archeologicznych zlokalizowanych i działających na obszarze województwa opolskiego;

CEL STRATEGICZNY II

OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Priorytet I: Uznanie dziedzictwa kulturowego za bogactwo stymulujące rozwój gospodarczy

działania:

1. uwzględnianie w opracowaniach strategicznych, dziedzictwa kulturowego jako potencjału rozwojowego województwa;
2. promowanie i wspieranie finansowe działań mających na celu poprawę atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej obiektów i obszarów o dużych walorach krajobrazowych;
3. promowanie i wspieranie działań, które w sposób szczególny uwzględniają wieś opolską jako wyróżnik na tle Śląska jeśli chodzi o stopień zachowania układów ruralistycznych i kultywowania folkloru;

Priorytet II: Wstrzymanie procesu degradacji założeń pałacowo-parkowych

Opis działań:

1. Dofinansowanie prac studialnych i projektowych;
2. Wspieranie kształtowania zasad partnerstwa publiczno prywatnego w celu pomocy właścicielom założeń pałacowo-parkowych;

Priorytet IV: Wspieranie funkcjonowania istniejących szlaków oraz inicjatyw na rzecz tworzenia nowych szlaków obejmujących charakterystyczne dla województwa cenne zespoły i obiekty zabytkowe

Działania:

1. wspieranie istniejących szlaków przez dofinansowywanie ich promocji, oraz rozbudowy ich oferty merytorycznej a także infrastruktury turystycznej;

2. wspieranie inicjatyw na rzecz tworzenia nowych szlaków turystyczno-kulturowych (szlaki związane z niegdyś charakterystycznym dla pewnych części regionu zanikającym lub już nieistniejącym przemysłem);
3. wspieranie inicjatyw na rzecz tworzenia archeologicznych szlaków turystycznych;

Ponadto program wskazuje sposoby finansowania działań związanych z ochroną zabytków w latach 2011-2014.

Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami oraz ochronę dziedzictwa kulturowego realizuje się w Polsce ze środków publicznych (budżety jednostek samorządów terytorialnych wszystkich szczebli, dotacje WUOZ, fundusze europejskie) oraz prywatnych (osoby fizyczne, fundacje, osoby prawne, kościelne). Zasadniczo obowiązek utrzymania obiektów zabytkowych spoczywa na właścicielach i użytkownikach tych obiektów.

2.4.2. Program opieki nad zabytkami województwa opolskiego na lata 2016-2019

(Załącznik do uchwały Nr XVIII/206/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 14 czerwca 2016 r.)

Proponuje się utrzymanie celów i kontynuację działań sformułowanych w Programach opieki na lata 2007-2010 oraz na lata 2011-2014, podjętych z powodzeniem przez Samorząd Województwa oraz samorządy i społeczności lokalne.

Realizacja Programu opieki nad zabytkami wiąże się z określonymi w planie strategicznym celami, priorytetami oraz działaniami. Dla gminy Lasowice Wielkie z przyjętego planu wynikają następujące cele, priorytety oraz działania:

Założenia Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2016-2019

CEL STRATEGICZNY I: UTRZYMANIE I ZARZĄDZANIE ZASOBEM REGIONALNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO.

Priorytet I. Realizacja zadań własnych Samorządu Województwa.

Działania:

1. Realizacja działań wynikających z Programu opieki nad zabytkami oraz ich systematyczny monitoring.
2. Monitoring oraz realizacja niezbędnych prac budowlanych i konserwatorskich w obiektach zabytkowych, do których tytuł prawny ma Województwo Opolskie.
3. Zlecanie lub dofinansowywanie prac studialnych, projektowych i badań konserwatorskich, w tym opracowania studiów waloryzacji zasobów dziedzictwa kulturowego na terenie województwa opolskiego.
4. Monitoring stanu najważniejszych obiektów wpisanych do rejestru zabytków.
5. Kontynuacja dofinansowania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków z budżetu Samorządu Województwa Opolskiego.

Priorytet II. Odnowa wsi w kontekście poprawy stanu zachowania krajobrazu i dziedzictwa regionalnego.

Działania

1. Wspieranie działań w zakresie rewitalizacji wsi oraz rewaloryzacji historycznych układów ruralistycznych, a takze badan i studiów nad historycznymi układami wsi opolskiej, w tym kontynuacja prac nad inwentaryzacją i waloryzacją zabytkowego zasobu wsi rozpoczętych w 2008 r.
2. Promocja wsi opolskiej jako zjawiska wyjątkowego w skali kraju, w tym promocja agroturystyki prowadzonej na bazie obiektów zabytkowych (kontynuacja).
3. Działania na rzecz dziedzictwa niematerialnego wsi opolskiej, w tym wspieranie lokalnych inicjatyw kulturalnych, promocja i wspieranie zachowania regionalnego folkloru oraz gwary.
4. Wspieranie projektów wpisujących sie w tradycyjny krajobraz i zabudowę wsi opolskiej (kontynuacja).
5. Popieranie i rozpowszechnianie dobrych praktyk w zakresie dbałości o dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze wsi.
6. Wspieranie działań do objęcia wyższymi formami ochrony unikalnych na terenie Polski historycznych układów ruralistycznych (np. Jemielnica, Księże Pole, Stary Paczków).

Priorytet IV. Ochrona dziedzictwa archeologicznego.

Działania

1. Wspieranie działań na rzecz kompleksowej ochrony dziedzictwa archeologicznego w połączeniu ze środowiskiem przyrodniczym (kontynuacja).
2. Wspieranie archeologicznych prac badawczych i inwentaryzacyjnych (kontynuacja).
3. Wspieranie promocji dziedzictwa archeologicznego oraz działan edukacyjnych na rzecz zabytków archeologicznych (kontynuacja).
4. Inicjowanie oraz wspieranie inicjatyw mających na celu zagospodarowanie turystyczne pojedynczych obiektów archeologicznych o własnej formie krajobrazowej oraz ich zgrupowań, poprzez publikacje i tworzenie szlaków kulturowych (np. szlak średniowiecznych fortyfikacji i siedzib obronnych nyskiego księstwa biskupów wrocławskich).

CEL STRATEGICZNY II: OCHRONA I KSZTAŁTOWANI E KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.
Priorytet I. Dziedzictwo kulturowe jako czynnik stymulujący rozwój gospodarczy.
Działania

1. Uwzględnianie w opracowaniach strategicznych dziedzictwa kulturowego, jako potencjału rozwojowego województwa (kontynuacja).
2. Promowanie i wspieranie finansowe działań mających na celu poprawę atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej obiektów i obszarów o dużych walorach krajobrazowych
3. Promowanie i wspieranie działań, które w sposób szczególny uwzględniają wieś opolska jako wyróżnik na tle śląska i całej Polski, jeśli chodzi o stopień zachowania historycznych układów ruralistycznych oraz kultywowanie obyczajowości, gwary i folkloru.

Priorytet II. Wstrzymanie procesu degradacji założeń pałacowo-parkowych.
Działania:
1. Dofinansowywanie opracowań studialnych i prac projektowych (kontynuacja).

2.5. Strategia Rozwoju Powiatu Kluczborskiego na lata 2014 – 2022

Wizja rozwoju Powiatu Kluczborskiego:
POWIAT KLUCZBORSKI W 2022 ROKU TO PRZESTRZEŃ PRZYJAZNA MIESZKAŃCOM, KTÓRA STWARZA WARUNKI DO ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU, SPRZYJAJĄC REALIZACJI INICJATYW ODDOLNYCH, BĘDĄC JEDNOCZEŚNIE ATRAKCYJNYM MIEJSCEM WYPOCZYNKU

Mając na względzie dobro wspólnoty samorządowej Powiatu Kluczborskiego, sformułowano misję regionu w sposób następujący: **POWIAT KLUCZBORSKI ZAPEWNIA KOMFORT ŻYCIA.**

POLE STRATEGICZNE 1. **PRZESTRZEŃ, INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO**
POLE OPERACYJNE 1.1. Gospodarka niskoemisyjna oraz produkcja i dystrybucja energii odnawialnej
Planowane kierunki działań:

1. Kierunek działania 1.1.1. Wdrażanie niskoemisyjnych i energooszczędnych technologii w obiektach użyteczności publicznej.
2. Kierunek działania 1.1.2. Produkcja i dystrybucja energii odnawialnej dla obiektów użyteczności publicznej.
3. Kierunek działania 1.1.3. Promocja gospodarki niskoemisyjnej oraz produkcji i dystrybucji energii odnawialnej na terenie powiatu kluczborskiego.
4. Kierunek działania 1.1.4. Podejmowanie działań zwiększających świadomość społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska i ekologii.

POLE OPERACYJNE 1.2. Rozwinięta infrastruktura komunikacyjna
Planowane kierunki działania:

1. Kierunek działania 1.2.1. Wzmocnienie spójności i dostępności układu komunikacyjnego powiatu kluczborskiego, zarówno wewnętrznego, jak i zewnętrznego.
2. Kierunek działania 1.2.2. Wsparcie dla dostępu do infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, w tym: internetu szerokopasmowego.

POLE OPERACYJNE 1.3. Nowoczesna i konkurencyjna baza edukacji
Planowane kierunki działań:

1. Kierunek działania 1.3.1. Poprawa jakości szkolnictwa zawodowego.
2. Kierunek działania 1.3.2. Rozwój technik cyfrowych w procesie edukacji.
3. Kierunek działania 1.3.3. Doposażenie placówek edukacyjnych w sprzęt oraz pomoce dydaktyczne niezbędne do kształcenia kompetencji kluczowych.
4. Kierunek działania 1.3.4. Poprawa bezpieczeństwa i stanu technicznego obiektów szkół i placówek oświatowych.
5. Kierunek działania 1.3.5. Rozwój bazy sportowej i rekreacyjnej.
6. Kierunek działania 1.3.6. Modernizacja i rozwój bazy noclegowej i żywieniowej w placówkach oświatowych.
7. Kierunek działania 1.3.7. Dostosowanie infrastruktury technicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.
8. Kierunek działania 1.3.8. Wyposażenie placówek w sprzęt do komunikacji alternatywnej.

POLE OPERACYJNE 1.4. Ogólnodostępne zasoby ochrony zdrowia i opieki społecznej
Planowane kierunki działań:
1. Kierunek działania 1.4.1. Budowa, modernizacja i doposażenie jednostek ochrony zdrowia.
2. Kierunek działania 1.4.2. Budowa, modernizacja i doposażenie jednostek opieki społecznej.
3. Kierunek działania 1.4.3. Rozwój infrastruktury w z zakresu opieki paliatywno-hospicyjnej i geriatrycznej.
4. Kierunek działania 1.4.4. Rozwój informatyczny jednostek opieki zdrowotnej.
5. Kierunek działania 1.4.5. Rozwój infrastruktury jednostek ratownictwa medycznego.

POLE OPERACYJNE 1.5. Atrakcyjna infrastruktura turystyczno-rekreacyjna
Planowane kierunki działania:
1. Kierunek działania 1.5.1. Opracowanie spójnej oferty turystyczno-kulturalnej powiatu kluczborskiego.
2. Kierunek działania 1.5.2. Wykorzystanie walorów turystyczno-rekreacyjnych obszaru kluczborskiego.
3. Kierunek działania 1.5.3. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości infrastruktury turystyczno-rekreacyjno-kulturalnej.
4. Kierunek działania 1.5.4. Wzmocnienie instytucji podmiotów działających na rzecz kultury i dziedzictwa regionalnego.
5. Kierunek działania 1.5.5. Stworzenie przestrzeni dla zrównoważonego rozwoju turystyczno-rekreacyjno-kulturalnej.

POLE OPERACYJNE 1.6. Wysoki poziom infrastruktury bezpieczeństwa publicznego
Planowane kierunki działania:
1. Kierunek działania 1.6.1. Wsparcie infrastruktury monitoringu zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych.
2. Kierunek działania 1.6.2. Wsparcie dla rozwoju infrastruktury służb bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu kluczborskiego.
3. Kierunek działania 1.6.3. Wsparcie dla podejmowanych i realizowanych działań oraz programów profilaktycznych dostosowanych do występujących na terenie powiatu kluczborskiego zagrożeń.

2.6. Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Kluczborskiego (Uchwała Nr XXVI/189/05 Rady Powiatu w Kluczborku z dnia 28 lutego 2005 r.)

Kierunki wynikające z przyjętego planu rozwoju lokalnego powiatu Kluczborskiego:

1. Sfera społeczna
1.1. Poprawa sytuacji na rynku pracy
Zakładane działania w celu pobudzenia rozwoju gospodarki z użyciem szeregu instrumentów prawnych, finansowych i organizacyjnych to między innymi:
- dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy,

- stosowanie preferencji i ulg podatkowych,
- przygotowanie terenów pod inwestycje,
- pomoc w uzyskaniu zewnętrznych środków finansowych z przeznaczeniem na rozwój małej przedsiębiorczości,
- kreowanie miejsc pracy w innych usługach o charakterze specjalistycznym w zakresie obsługi ruchu turystycznego.

1.2. Rozwój oświaty

- modernizacja i wzbogacanie wyposażenia szkół i placówek oświatowych, ze szczególnym uwzględnieniem wyposażenia CKU i szkół zawodowych w sprzęt technodydaktyczny,
- wspieranie działań szkół i placówek oświatowych na rzecz pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych i z innych źródeł,
- wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży w szkołach położonych na terenach wiejskich naszego powiatu poprzez modernizację bazy dydaktycznej i lokalowej.

1.3. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

- oparcie podstawowej opieki zdrowotnej na praktykach lekarzy rodzinnych, współpracujących
  z pielęgniarstwem środowiskowym oraz pomocą społeczną.

1.4. Infrastruktura techniczna

1.4.1. Drogi

Odcinki dróg wymagające najpilniej odnowy na terenie gminy Lasowice Wielkie.
1326 0 Stare Olesno -Jasienie
1330 0 Chudoba - Zagwiździe przez m. Tuł
1333 0 Tuły - DK 45 od. m Laskowice (DP 1340 O)

1.4.2. Poprawa stanu środowiska naturalnego

- opracowanie planów ochrony obszarów chronionych i rezerwatów na terenie powiatu,
- wspieranie gmin w ustanawianiu obszarów chronionych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych na terenach rolniczych, gdzie występują pozostałości ekosystemów i cennych fragmentów krajobrazu,
- bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych,
- opracowanie planu zabiegów konserwacyjnych i pielęgnacyjnych pomników przyrody,
- wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego gmin zapisów określających sposoby użytkowania cennych elementów przyrodniczych i krajobrazowych (a w szczególności drobnych zbiorników wodnych, torfowisk, tarasów zalewowych, stref brzegowych, jezior i rzek na obszarze gminy),
- inwentaryzacja zdegradowanych ekosystemów wodno-błotnych oraz opracowanie programów ich renaturalizacji,
- przeciwdziałanie rozwojowi budownictwa mieszkalnego i rekreacyjnego na terenach chronionych,
- wdrożenie procedur lokalizacyjnych chroniących tereny cenne przyrodniczo przed przeinwestowaniem,
- ścisłe przestrzeganie i wprowadzenie zasad w planach zagospodarowania przestrzennego selektywnego dostępu do terenów wyjątkowo cennych przyrodniczo,
- przygotowanie opracowań ekofizjograficznych gmin z wykorzystaniem dokumentacji dotyczących inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gmin,
- rozwój sieci szlaków turystycznych i przyrodniczych ścieżek dydaktycznych,
- monitoring ruchu turystycznego, a w szczególności na obszarach chronionych,
- systematyczny rozwój rolnictwa ekologicznego agroturystyki,
- kompleksowa gazyfikacja terenów miejskich i wiejskich,
- wdrażanie odnawialnych źródeł energii,
- modernizacja dróg i nawierzchni dróg na terenie powiatu.

1.4.3. Turystyka na obszarach wiejskich

Rozwój turystyki obejmuje następujące elementy: poprawę dostępności usług turystycznych (układ dojazdowy), rozbudowę i modernizację bazy turystycznej, kształcenie kadr turystycznych oraz stworzenie systemu informacji i promocji oferty usług turystycznych. Ważnym elementem w tej dziedzinie jest także budowa sieci lokalnych tras rowerowych, który przyczyni się do wzmożenia ruchu turystycznego w powiecie kluczborskim.

1.4.4. Zadania inwestycyjne zawarte w planie rozwoju lokalnego powiatu kluczborskiego znajdujące się na terenie gminy Lasowice Wielkie

1. Jednostka: Zarząd Dróg Powiatowych
   a) przebudowa drogi Stare Budkowice – Bierdzany – Laskowice,
   b) przebudowa drogi Stare Olesno – Jasienie,
   c) odnowa nawierzchni w miejscowości Jasienie,
   d) przebudowa drogi Chudoba – Zagwiździe przez Tuły,
   e) przebudowa drogi DK 45 od miejscowości Laskowice do granicy powiatu,
   f) przebudowa przepustu w miejscowości Tuły,
   g) przebudowa przepustu przed miejscowością Lasowice Małe.

2.7. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lasowice Wielkie
(Uchwała nr XIX-122/2004 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 24 maja 2004 r.)

Planowane przez gminę Lasowice Wielkie zadania inwestycyjne w latach 2004 – 2013 przyjęte w Planie Rozwoju Lokalnego:

Na etapie opracowywania Planu Rozwoju Lokalnego nie było zadań, których rozpoczęcia nastąpiłoby w roku 2006. Jednakże w tym czasie były kontynuowane następujące zadania z lat 2004 – 2005:

- adaptacja budynku administracyjnego na Urząd Gminy w Lasowicach Wielkich,
- opracowanie projektu tras ścieżek rowerowych i jego wdrożenie na terenie gminy,
- budowa drogi osiedlowej w Chudobie,
- budowa dróg zbiorczych transportu rolnego: Lasowice Małe – Lasowice Wielkie – Chocianowice,
- kanalizacja sanitarna w Chocianowicach,
- kanalizacja sanitarna Tuły i Lasowice Wielkie – I etap,
- Centrum Kultury w Laskowicach (program odnowy wsi).

Proponowane inwestycje w latach 2007 – 2013:

1. Kanalizacja sanitarna Trzebiszyn – II etap.
2. Kanalizacja sanitarna Jasienie, Lasowice Małe, Gronowice, Ciarka.
3. Kanalizacja sanitarna Chudoba, Wędrynia, Szumirad – III etap i Laskowice IV etap.
4. Kontynuacja następujących zadań z lat poprzednich:
   - budowa dróg zbiorczych transportu rolnego: Lasowice Małe – Lasowice Wielkie – Chocianowice,
   - kanalizacja sanitarna w Chocianowicach.

2.8. Strategia rozwoju Gminy Lasowice Wielkie na lata 2015 – 2025 (Uchwała nr X/54/2015 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 23 września 2015r.)

Wizja Rozwoju Gminy Lasowice - Gmina Lasowice Wielkie w 2025 r. jest uznaną ekologiczną marką regionu, przestrzenią aktywnego i zdrowego wypoczynku, czerpiącą z dziedzictwa wielokulturowości i przyrody. Gmina Lasowice Wielkie w 2025 r. jest obszarem spójności technicznej i społecznej, zapewniającym wysoki standard infrastruktury i usług publicznych

Misja Gminy - Gmina Lasowice Wielkie prowadzi politykę rozwoju w oparciu o dziedzictwo wielokulturowości i przyrody. Gmina Lasowice Wielkie prowadzi politykę rozwoju zmierzającą do zapewnienia wysokiego standardu infrastruktury i usług publicznych, wykorzystując z możliwie najwyższą skutecznością źródła zewnętrznego finansowania oraz współpracując z innymi partnerami rozwoju

W oparciu o analizę stanu istniejącego wskazano podział na następujące obszary strategiczne.

- Obszar strategiczny nr 1 *Przestrzeń i środowisko*;
- Obszar strategiczny nr 2 *Lokalna aktywność gospodarcza*;
- Obszar strategiczny nr 3 *Lokalna aktywność społeczna*;
- Obszar strategiczny nr 4 *Infrastruktura techniczna*.

W ramach tych obszarów największe powiązania z planowaniem przestrzennym ma **cel strategiczny** *Podniesienie estetyki przestrzeni publicznej, poszanowanie potrzeb środowiska naturalnego oraz czerpanie z zasobów dziedzictwa przyrody, kultury i historii, co przyczyni się do poprawy warunków życia*
W ramach tego celu wskazano w ramach estetyki i podniesienia jakości przestrzeni publicznej na opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium jest podstawą do sporządzenia planów miejscowych.
W ramach „Odnawialne źródła energii i niskoemisyjność" wskazano na podniesienie m.in. „Liczby projektów zrealizowanych z zakresu odnawialnych źródeł energii" co niniejsza zmiana Studium ma umożliwić.

3. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z odpowiedzi sąsiednich gmin.

Na zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie gminy sąsiednie nie odpowiedziały.

III. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

1.1. Stan prawny w zakresie planowania przestrzennego

Podstawowym dokumentem w oparciu, o które prowadzona jest obecnie gospodarka przestrzenna w gminie Lasowice Wielkie jest „Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Lasowice Wielkie " przyjęta Uchwałą Rady Gminy Lasowice Wielkie nr XXXIII-232/09 z dnia 11 grudnia 2009r. wraz ze zmianą nr 1 wprowadzoną uchwałą XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016 r.

Gmina posiada 8 zmian planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie, sporządzonych w oparciu o ustawę z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym, które utraciły ważność 1 stycznia 2004r.
Zmiany planu objęły we fragmentach tereny wszystkich wsi wchodzących w skład gminy Lasowice Wielkie i dotyczyły przeznaczenia terenu pod zabudowę mieszkaniową, usługową i zagrodową oraz inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej.
Po uchwaleniu „Zmiany Studium" opracowano „miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Chudoba" zatwierdzony Uchwałą Nr XXXV-246/10 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 24 lutego 2010r. Plan obowiązuje dla wsi Chudoba, w granicy terenów rolnych i zainwestowanych ustalając przeznaczenie terenów.

Mimo utraty mocy planów na terenie gminy Lasowice Wielkie występują obszary, na których nadal obowiązują ograniczenia uwzględnione w tych planach, lecz ustanowione innymi, szczególnymi aktami prawnymi i decyzjami, wyszczególnionymi w tabeli:

Obszary szczególne	Podstawa prawna	Cel i zakres regulacji
Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko – Turawskie".	~~Rozporządzenie Wojewody Opolskiego nr 0151/P/16/05 z dnia 8 maja 2006r. z późn. zm.~~ UCHWAŁA NR XX/228/2016 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu UCHWAŁA NR XXII/255/2016 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie zmiany uchwały nr XX/228/2016 z dnia 27 września 2016 r. w	Ochrona krajobrazu oraz zapewnienie powiązań między terenami wartościowymi przyrodniczo w formie korytarzy ekologicznych

	sprawie obszarów chronionego krajobrazu	
Stobrawski Park Krajobrazowy	Rozporządzenie Wojewody Opolskiego nr 0151/19/06 z dnia 8 maja 2006r. Rozporządzenie Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/8/07 z dnia 19 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Stobrawskiego Parku Krajobrazowego	Kompleks leśny Borów Stobrawsko - Turawskich
Rezerwat przyrody „Smolnik"	Zarządzenie nr 82 Ministra Leśnictwa i przemysłu Drzewnego z dnia 11.02.1958r Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 4 sierpnia 2014r. Dz.U. Woj. Opolskiego z dnia 5 sierpnia 2014 poz.1861.	Rezerwat „Smolnik" (powierzchnia 26,15 ha; aktualna 24,94 ha) jest częściowym, leśno - stawowym rezerwatem utworzonym w celu zachowania ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych stawu ze stanowiskiem kotewki orzecha wodnego oraz przylegającego lasu o charakterze naturalnym.
Rezerwat przyrody „Kamieniec"	Rozporządzenie Wojewody Opolskiego nr P/8/2001 z dnia 19.07.21001r.	Rezerwat „Kamieniec" (powierzchnia 41,31 ha) jest częściowym rezerwatem torfowiskowym utworzonym w celu zachowania dobrze wykształconych zbiorowisk leśnych, torfowiskowych i wodnych
8 pomników przyrody ożywionej	rozporządzenie Wojewody Opolskiego w 2000 roku (Dz.U.Woj.Op. Z dnia 21 stycznia 2000r., Nr 6, poz.23)	11 drzew rosnących w gminie Lasowice Wielkie
Użytki ekologiczne: Żabiniec"	Rozporządzenie Wojewody Opolskiego nr 0151/P/9/2003 z dnia 08.12.2003r.	w oddz. 136d Nadleśnictwa Olesno o powierzchni 0,23 ha; przedmiotem ochrony jest śródleśne bagno, będące miejscem bytowania i żerowania zwierzyny oraz występowania ciekawego zespołu roślinnego; od 2001 roku wszedł w skład rezerwatu przyrody „Kamieniec";
„Kamieniec"	Rozporządzenie Wojewody Opolskiego nr 0151/P/9/2003 z dnia 08.12.2003r.	oddz. 100Ab Nadleśnictwa Olesno o powierzchni 2,67 ha; przedmiotem ochrony jest śródleśne bagno, będące miejscem bytowania i żerowania zwierzyny oraz występowania ciekawego zespołu roślinnego; od 2001 roku wszedł w skład rezerwatu przyrody „Kamieniec";
"Tuły"	Rozporządzenie Wojewody Opolskiego nr 0151/P/9/2003 z dnia 08.12.2003r.	w oddz. 141k, 142g, 170b, 171b, 172a,k, Nadleśnictwa Kluczbork o powierzchni 22,41 ha; przedmiotem ochrony jest bagno śródleśne, będące miejscem gniazdowania żurawia i brodźca samotnego oraz innych gatunków ptactwa wodnego i śpiewającego;
Lasy ochronne	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26.03.1996r. dla Nadleśnictwa Olesno i z dnia 21.06.1996r. dla nadleśnictwa Turawa	Obszary leśne podlegające ochronie ze względu na pełnione funkcje
Strefy ochronne ujęć wód powierzchniowych i podziemnych		Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. o zmianie ustawy – Prawo wodne (Dz.U. z 2011 nr 32 poz.159) strefy ochronne ujęć wody ustanowione przed dniem 1 stycznia 2002r. wygasły z dniem 31 grudnia 2012r.
Natura 2000 Dolina Budkowiczanki PLH160020	Natura 2000	Obszar obejmuje dwa rezerwaty przyrody i korytarz ekologiczny wzdłuż wąskiej dolinki Budkowiczanki z chronionymi siedliskami przyrodniczymi.

1.2. Użytkowanie gruntów

Gmina Lasowice Wielkie zajmuje powierzchnię 21084 ha. Około 60% powierzchni gminy zajmują lasy a około 37& powierzchni zajmują użytki rolne. Zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa zajmuje łącznie tylko 1,77% powierzchni gminy.

Tabela: Bilans stanu istniejącego

Przeznaczenie terenu	**Powierzchnia w ha**
Zabudowa mieszkaniowa	
tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (wraz z zabudową zagrodową)	367,66
tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	5,90
Tereny usługowe	
tereny usług administracji	1,04
tereny usług gastronomii	1,05
tereny usług handlu	2,91
tereny usług innych	1,96
tereny usług kultu religijnego	3,68
tereny usług kultury	0,86
tereny usług oświaty	4,99
tereny usług rzemiosła	0,49
tereny usług sportu i place zabaw	9,20
tereny usług turystyki	0,11
tereny usług zdrowia	0,19
tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług	23,11
Tereny infrastruktury technicznej	
tereny urządzeń elektroenergetycznych	0,92
tereny urządzeń telekomunikacyjnych	0,04
tereny urządzeń zaopatrzenia w wodę	1,65
teren urządzeń gazowych	0,08
oczyszczalnia ścieków	2,06
tereny obsługi komunikacji samochodowej	4,83
wysypisko odpadów	0,56
Tereny rolne	
tereny gruntów rolnych	6175,54
obszary łąk i pastwisk	1586,84
zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne	76,38
tereny ośrodków produkcji gospodarki rolnej, ogrodniczej i zwierzęcej	13,91
tereny ośrodków urządzeń obsługi gospodarki rolnej	16,76
Tereny lasu	
tereny lasów	12695,68
tereny ośrodków obsługi leśnictwa	4,46
Tereny zieleni i pozostałe	
tereny cmentarzy ze strefą sanitarną	5,02
zbiorniki wodne, stawy	17,36
zieleń parkowa	22,28
ogródki działkowe	3,51
Tereny dróg i tereny zamknięte	29,00
	21084

1.3. Uzbrojenie terenu

Przez teren gminy Lasowice przechodzą trasy napowietrznych linii wysokiego napięcia:

- jednotorowej linii 110kV relacji GPZ Bierdzany – GPZ Kuniów,
- jednotorowej linii 110kV relacji GPZ Kluczbork – GPZ Olesno.

Linie te są elementami systemu sieci rozdzielczej 110kV i nie biorą bezpośredniego udziału w gospodarce energetycznej gminy.

Bezpośrednią obsługę odbiorców gminy zapewnia system sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia, zasilany ze stacji 110/15kV GPZ Bierdzany, GPZ Kuniów i GPZ Kluczbork, zlokalizowanych poza terenem gminy.

System sieci średniego i niskiego napięcia tworzą napowietrzne linie zasilające 15kV i 0,4kV, oraz stacje transformatorowe 15/0,4kV, głównie w wykonaniu słupowym a także murowane i wieżowe. Istnieją możliwości rozbudowy systemu o nowe stacje transformatorowe i linie zasilające SN i nN dla pokrycia zwiększonego zapotrzebowania mocy przez odbiorców.

Na terenie gminy, w północno-wschodniej jej części, przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia relacji:

- Komorzno - Tworóg nitka I DN 500 PN 6.3 MPa,
- Komorzno - Tworóg nitka II DN 500 PN 6.3 MPa.

Mieszkańcy gminy zaopatrywani są w wodę z wodociągu gminnego. Wodociąg przechodzący przez Gronowice, Laskowice Małe, Jasienie, Laskowice Wielkie, Chudobę, Wędrynię o długości 115 km (bez przyłączy) wykonany jest z PCV. Tworzy on układ pierścieniowy. Kolonia Jasienie jest zaopatrywana w wodę z sieci wodociągowej gminy Bogacice. Źródłem zasilania sieci wodociągowej są ujęcia wód podziemnych czwartorzędowych.

Na obszarze gminy funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia w Trzebiszynie. Oczyszczone ścieki trafiają do Budkowiczanki. Oczyszczalnia posiada nominalną przepustowość 200 m3/dobę. Pozwolenie wodnoprawne nr ROŚ.6341.6.2011.MG z dnia 28 kwietnia 2011 r. zezwala na odprowadzanie oczyszczonych ścieków do rzeki Budkowiczanki w km 42 + 130.

W części gminy większość gospodarstw gromadzi ścieki w zbiornikach bezodpływowych (szambach), z których ścieki są wywożone do oczyszczalni. Na terenie gminy funkcjonuje także kanalizacja deszczowa (wzdłuż dróg, przy których powstały chodniki) – wody opadowe odprowadzane są do otwartych rowów.

Opis stanu infrastruktury przedstawiono w Rozdziale 13 – „Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej oraz gospodarki odpadami".

2. Stan ładu przestrzennego

2.1. Struktura przestrzenna gminy

Struktura przestrzenna gminy wynika z jej rozwoju oraz działań antropogenicznych współczesnych. Szkielet struktury przestrzennej gminy tworzą lasy, użytki rolne, istniejący układ komunikacyjny oraz rzeki: Stobrawa, Bogacica, Budkówka i Budkowiczanka.

Grunty orne występują w północnej i centralnej części gminy, łąki w dolinach rzecznych. Wzdłuż dróg zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa zagrodowa i jednorodzinna, usługowa i produkcyjno-usługowa. Linie kolejowe biegną przez tereny lasów oraz przez sołectwa: Chudobę i Lasowice Małe.

Struktura przestrzenna gminy wynika z jej rozwoju oraz działań antropogenicznych współczesnych. Szkielet struktury przestrzennej gminy tworzą lasy (ponad 60%), użytki rolne (36%), pozostałe – wody z rzekami: Stobrawą, Bogacicą, Budkowiczanką i Budkówką, istniejący układ komunikacyjny z drogami krajowymi nr 11 i nr 45, wojewódzką nr 494, powiatowymi, gminnymi, wewnętrznymi i liniami kolejowymi: nr 293 Kluczbork- Jełowa, nr 175 Kluczbork- Fosowskie, nr 143 Wrocław- Kalety oraz zabudowania i nieużytki (4%).

Przewaga lasów występuje w południową część gminy. Użytki leśne w zdecydowanej większości objęte są granicami obszaru chronionego krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie. Grunty orne występują w północnej i centralnej części, łąki w dolinach rzecznych. Wzdłuż dróg zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa zagrodowa i jednorodzinna, usługowa i produkcyjno-usługowa. Linie kolejowe biegną przez tereny lasów oraz przez sołectwa: Chudobę i Lasowice Małe.

2.2. Ocena ładu przestrzennego

Zabudowa gminy Lasowice Wielkie w zasadzie na całej przestrzeni jest jednorodna. Dominuje tu zabudowa zagrodowa i budynki jednorodzinne w ogrodach. Wśród budynków jednorodzinnych można spotkać zabudowę usługową lub usługowo – mieszkaniową nieuciążliwą dla środowiska.

Sołectwo Lasowice Wielkie tworzy centrum gminy. Występują tu budynki użyteczności publicznej z Urzędem Gminy, Urzędem Pocztowym, Bankiem, Szkołą Podstawową i Gimnazjum, Przedszkolem, Apteką i Ośrodkiem Zdrowia, budynki mieszkalne jednorodzinne i wielorodzinne (2 – 4 kondygnacje).

Obszary związane z produkcją przemysłową to tereny rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz sprywatyzowane gospodarstwa państwowe (dawne PGR-y) w Gronowicach, Jasieniach, Wędryni, Trzebiszynie i Tułach, tartak w Chudobie, firma produkująca konstrukcje stalowe, stacja paliw w Lasowicach Wielkich, firma produkująca bramy i drzwi w Laskowicach oraz mniejsze zakłady produkcyjno-usługowe, rzemieślnicze, warsztaty, itp.

Wartość ładu przestrzennego gminy Lasowice Wielkie ogólnie oceniono na poziomie średnim. Analiza walorów struktury przestrzennej wskazuje jednoznacznie, iż obszar gminy posiada duży, jednak jak dotąd słabo wykorzystywany potencjał do rozwoju turystyki na obszarach wiejskich.

Najatrakcyjniejszy krajobraz przyrodniczy gminy obejmuje tereny użytków leśnych, objętych granicami obszaru chronionego krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie, pośród którego znajdują się w szczególności: florystyczne rezerwaty przyrody Kamieniec i Smolnik w Szumiradzie, pretendujące do tego miana, częściowo podtorfione Jezioro Czarne (Czarny Staw) w Lasowicach Małych, użytki ekologiczne: Tuły w Tułach i Żabiniec w Chudobie, pozostałości założeń parków podworskich oraz drzewa uznane za pomniki przyrody. Za atrakcyjne należy uznać walory kulturowe poszczególnych wsi i przysiółków gminy (ilość zasobów kulturowych, ich jakość i różnorodność, zachowane historyczne układy przestrzenne itd.).

Gmina Lasowice Wielkie stanowi przykład rozwoju na przestrzeni dziejów wsi opolskiej. Pierwsze ślady osadnictwa na tym terenie pochodzą z młodszej epoki kamiennej. Z tego między innymi okresu pochodzą kamienne narzędzia odnajdywane nad brzegami rzek: Stobrawa, Bogacica, Budkowiczanka i Budkówka. Znalezione przedmioty z tych terenów znajdują się w Muzeum Śląska Opolskiego w Oleśnie. Trwałe osadnictwo pojawia się w okresie brązu (800-650 lat przed Chrystusem) gdy przybywała ludność kultury łużyckiej. Ludność ta wybierała na swoje osady tereny o żyznych, ale lekkich glebach. Uprawiała zboża w miejsce wypalonego lasu, a na nadbrzeżnych łąkach wypasała bydło. W tym czasie znano już dobrze obróbkę drewna i metali. We wcześniejszym średniowieczu tereny te zasiedlili Słowianie. W X wieku dotarło tu chrześcijaństwo. Ziemie te do 1294 r. należały do książąt wrocławskich, później do książąt opolskich. W 1327 r. książę Bolko II przyjął zwierzchnictwo czeskie i dopiero w 1396 r. ziemie oleskie wraz z Lasowicami wracają ponownie do Polski (za czasów Jagiełły). W latach 1532-1742 ziemia oleska, wchodząca w skład księstwa opolsko-raciborskiego znajdowała się pod zwierzchnictwem Habsburgów. Wg źródeł historycznych w początkach XII wieku istniały już wsie: Chocianowice 1213 r., Laskowice 1239 r., Lasowice Małe 1292 r., Lasowice Wielkie 1292 r. i Chudoba 1297 r. W XIV-XV wieku w gminie ulokowały się następne: Tuły 1300 r., Wędrynia 1300 r., Ciarka 1416 r., Gronowice 1416 r., Jasienie 1424 r.. Powstałe tu wsie miały charakter rolniczy oraz wykorzystujący zasoby leśne. Stanowiły głównie własność prywatną możnowładców, toteż sytuowane w nich były majątki ziemskie lub ich zabudowa gospodarcza. XVIII-XIX wiek, to okres ostatecznego ukształtowania się dzisiejszej sieci osadniczej gminy: Trzebiszyn 1743 r., Oś 1774 r., Szumirad 1783 r. Spośród zabytków z tamtego okresu znajdujących się na terenie gminy do najcenniejszych, godnych polecenia do zwiedzenia bądź obejrzenia, należą: pałace w Wędryni i Tułach oraz dwór w Lasowicach Małych, czy wreszcie młyn w Tułach oraz kościoły katolickie - drewniane w Chocianowicach, Laskowicach, Lasowicach Małych, Lasowicach Wielkich i Wędryni (do 1995 r. istniał taki jeszcze w Gronowicach) oraz murowane w Chudobie i Tułach, a także kościół ewangelicki w Lasowicach Wielkich i wyróżniająca się skromną formą kaplica ewangelicka w Lasowicach Małych. Wszystkie kościoły drewniane znajdują się na Szlaku Drewnianego Budownictwa Sakralnego. Przeważającym typem genetycznym wsi są ulicówki (Chocianowice, Laskowice, Lasowice Wielkie, Lasowice Małe, Ciarka, Oś). Zdecydowana większość wsi posiada zmodyfikowany typ zabudowy - mniej lub bardziej regularny, zlokalizowany wzdłuż jednej bądź kilku ulic. Na szczególną uwagę zasługuje Kolonia

Czerwona z klasycznie zachowanym układem okolnicy. W dolinach rzecznych Bogacicy i Budkowiczanki powstały łańcuchówki: Chudoba, Wędrynia i Gronowice. Trzebiszyn stanowi przykład wielodrożnicy, a Tuły wsi folwarcznej.
Gmina wiejska Lasowice Wielkie powstała w 1945 r. wraz z przyjęciem na tzw. Ziemiach Nowych (Odzyskanych) systemu administracji obowiązującego w przedwojennej Polsce. Znajdowała się wówczas w I okręgu administracyjnym Śląsk Opolski, w powiecie oleskim. Obejmowała wówczas miejscowości: Chudoba, Kuźnia (ob. Trzebiszyn), Laskowice, Lasowice Wielkie, Łoś (ob. Oś), Szumirad, Tuły i Wędrynia. Zniesiona wraz z reformą podziału administracyjnego w 1954 r. na rzecz gromady, którą również w międzyczasie zniesiono; reaktywowana z kolejną –w 1973 r., kiedy to wchłonęła wcześniej samodzielną gminę Lasowice Małe, z miejscowościami: Ciarka (wcześniej Ciarki), Chocianowice (wcześniej Kocianowice), Gronowice, Jasienie i Lasowice Małe (przynależące do niej ponadto Stare Olesno włączono wówczas do gminy Olesno). Wobec arbitralnych decyzji politycznych od 1999 r. w powiecie kluczborskim, gdzie jedną z jego czterech gmin (jedyną wiejską), położoną w jego południowej części. Do końca 2005 r. z siedzibą w Lasowicach Małych, od początku 2006 r. w macierzystej miejscowości - Lasowicach Wielkich. Administracyjnie podzielona na 13 sołectw: Chocianowice, Chudoba, Ciarka, Gronowice, Jasienie, Laskowice, Lasowice Małe, Lasowice Wielkie, Oś, Szumirad, Trzebiszyn, Tuły, Wędrynia.
Obecnie zabudowa gminy Lasowice Wielkie w zasadzie na całej przestrzeni jest jednorodna. W przeważającej części składają się na nią zagrody będące składnikiem średnich i małych indywidualnych gospodarstw rolnych. Uzupełnieniem zabudowy zagrodowej jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna. Wśród budynków jednorodzinnych można spotkać zabudowę usługową lub usługowo – mieszkaniową nieuciążliwą dla środowiska. Obszary związane z produkcją przemysłową to tereny rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz sprywatyzowane gospodarstwa państwowe (dawne PGR-y) w Gronowicach, Jasieniach, Wędryni, Trzebiszynie i Tułach, tartak w Chudobie, firma „Bemed" produkująca konstrukcje stalowe, stacja paliw w Lasowicach Wielkich, firma „Rundum Meir-Polska" produkująca bramy i drzwi w Laskowicach oraz mniejsze zakłady produkcyjno-usługowe, rzemieślnicze, warsztaty, itp. Wieś Lasowice Wielkie tworzy centrum gminy. Występują tu budynki użyteczności publicznej z Urzędem Gminy, Urzędem Pocztowym, Bankiem, Szkołą Podstawową i Gimnazjum, Przedszkolem, Apteką i Ośrodkiem Zdrowia, budynki mieszkalne jednorodzinne i wielorodzinne (2 – 4 kondygnacje).

3. Stan środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego [6]

3.1. Położenie w jednostkach fizyczno-geograficznych

Zgodnie z podziałem fizyczno – geograficznym Polski przeważająca część gminy Lasowice Wielkie wchodzi w skład mezoregionu Równina Opolska (318.57), wchodzącego w skład Nizin południowo-zachodnich (317, 318.1-5). Jedynie niewielki fragment we wschodniej części gminy stanowi część mezoregionu – Próg Woźnicki (341.23), wchodzącego w skład Wyżyny Śląsko-Krakowskiej (341). Granica pomiędzy podprowincjami przebiega w rejonie wsi: Gronowice i Wędrynia.

3.2. Geomorfologia

Morfologia obszaru gminy cechuje się mało urozmaiconą rzeźbą o charakterze równinnym, miejscami urozmaiconą płaskodennymi dolinami lokalnych cieków wodnych o przebiegu równoleżnikowym.

Największe ogólne obniżanie się terenu gminy przebiega w kierunku zachodnim, do wysokości 180-200 m n.p.m. w strefie Laskowice –Jeżów. Najniższym punktem jest koryto Budkowiczanki w profilu granicznym w części zachodniej – 175,1 m n.p.m. Najwyższy punkt w gminie położony jest w części wschodniej w Wędryni (Zalesie) 238,8 m n.p.m.

Cechą charakterystyczną środkowej i zachodniej części gminy jest występowanie prawie płaskich, lekko falistych i rozległych powierzchni rozwiniętych na terenach objętych zasięgiem zlodowaceń środkowopolskich. W części wschodniej występują początkowe

[6] Wyciąg z opracowania ekofizjograficznego gminy Lasowice Wielkie; SCARBEKO Sp. z o.o., 2004r oraz aktualizacji opracowania ekofizjograficznego z 2013r..

odcinki dolin rzecznych, zaś w części zachodniej charakterystyczne są szerokie powierzchnie terenów prawie płaskich, porozcinanych płaskodennymi, o zmiennej szerokości, dolinami rzecznymi.

3.3. Warunki klimatyczne

Według podziału rolniczo-klimatycznego R. Gumińskiego obszar gminy Lasowice Wielkie znajduje się w obrębie dwóch dzielnic. Północna jego część należy do dzielnicy łódzkiej, gdzie średnia roczna temperatura wynosi 7-8^{0}C, liczba dni z przymrozkami – 100, pokrywa śnieżna zalega 60-75 dni w roku, a suma roczna opadów wynosi 600mm. Część południowa leży w obrębie dzielnicy częstochowsko-kieleckiej z nieco wyższymi opadami (650-700 mm rocznie) i czasem zalegania pokrywy śnieżnej (70-80 dni w roku). Kierunek i prędkość wiatru na całym obszarze jest kształtowana przez czynniki ogólnocyrkulacyjne. Przeważają zatem wiatry zachodnie (W,NW,SW) i wschodnie (E) o średniej prędkości 3m/s^2.
Stan sanitarny powietrza atmosferycznego na tym obszarze jest kształtowany przez lokalną emisję pyłów i gazów, których źródłami są: paleniska indywidualnych gospodarstw domowych, kotłownie oraz zakłady produkcyjno-usługowe. Wzdłuż sieci komunikacyjnej koncentruje się emisja spalin. Ponadto, przy dużym udziale warunków meteorologicznych zanieczyszczenia spływają nad ten obszar z terenów przyległych, do których należy: GOP, Częstochowa, Opole, Bełchatów. Znaczna część emisji pyłowo-gazowej nie jest kontrolowana i zbilansowana. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s). Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń dwutlenku azotu jest emisja ze źródeł liniowych (komunikacyjnych).

3.4. Wody podziemne

Obszar gminy Lasowice Wielkie wchodzi w skład kluczborsko-lublinieckiego regionu hydrogeologicznego z głównym poziomem użytkowym wód podziemnych w czwartorzędowych piaskach i żwirach. Poziom ten występuje na głębokości od kilku do 60m. Podrzędny poziom wodonośny występuje w utworach górnego triasu- piaskowcach i wapieniach, na głębokości 5-90m i wydajnościach do 25 m. W południowej i północno-zachodniej części obszaru, w miejscach o zredukowanej miąższości utworów czwartorzędowych poziom ten występuje lokalnie jako główny poziom użytkowy.

W świetle regionalizacji hydrogeologicznej B. Paczyńskiego obszar gminy zaliczany jest do regionu XV wrocławskiego, subregionu XV2 – kluczborskiego.

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878) w północnej części gminy główną strukturą jest fragment doliny kopalnej Olesno – Kluczbork – Wołczyn – Namysłów (GZWP nr 324 Dolina kopalna Kluczborka). Struktura ta wypełniona jest utworami piaszczysto – gliniastymi. Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 324 jest zbiornikiem o powierzchni ok. 84 km^2. Średnia głębokość ujęć wodnych wynosi 20 m, a zasoby dyspozycyjne wynoszą 16 tys. m3/d. Miąższość utworów wodonośnych waha się od 15 do 25 m. Izolacja warstwy wodonośnej od powierzchni osadami gliniastymi, bądź ich występowanie w formie przewarstwień ma charakter lokalny. W powiązaniu ze stosunkowo niewielką głębokością występowania wód podziemnych stanowi to o dużym stopniu ich podatności na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. Zaliczany jest do obszaru najwyższej ochrony (ONO).

Z zasobów GZWP korzysta ujęcie wody w Chocianowicach oraz ujęcia dla Kluczborka.

Druga kopalna struktura wodonośna Knieja - Lasowice przebiega południkowo z Bierdzan w kierunku Borkowic, obejmując swym zasięgiem na terenie gminy: Laskowice, Szumirad, Trzebiszyn i Lasowice Wielkie.

Na terenie gminy nie stwierdzono obszarowego zanieczyszczenia wód podziemnych.

Potencjalnymi ogniskami zanieczyszczeń są wszystkie wyrobiska po eksploatacji surowców budowlanych oraz nieskanalizowane jednostki osadnicze, w których niejednokrotnie dochodzi do odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do gruntu. Wzrost

substancji biogennych w wodach podziemnych notowany jest na intensywnie uprawianych obszarach rolniczych – obserwujemy na tych terenach wzrost stężeń w wodzie związków azotu i fosforu, związany ze stosowaniem (nie zawsze w sposób właściwy) nawozów sztucznych. W ostatniej dekadzie, po upadku PGR-ów notuje się pozytywne tendencje w zakresie stężeń związków biogennych na terenach rolniczych, związane ze spadkiem intensywności nawożenia pól, łąk i pastwisk.

3.5. Wody powierzchniowe

Cały obszar gminy jest fragmentem prawostronnego dorzecza Odry i wchodzi w skład zlewni II rzędu rzeki Stobrawy. Głównymi ciekami są: Stobrawa, Bogacica, Budkowiczanka wraz z dopływami: Budkówką, Dobrą i Radawką. Są to rzeki o charakterze nizinnym, z deszczowo – śnieżnym reżimem zasilania, o stosunkowo znacznych przyborach wody w okresie roztopów wiosennych i małych przyborach w okresie maksimum opadów letnich. Wylewy w czasie roztopów wiosennych są umiarkowane i nie wywołują większych szkód w rolnictwie ze względu na łatwo przepuszczalne gleby i zmeliorowanie gruntów. W czasie powodzi z lipca 1997 roku zalew powodziowy zaznaczył się w dolinie rzeki Stobrawy, jednak ze względu na brak zagospodarowania terenu siedliskami ludzkimi nie wywołał istotnych zniszczeń. System hydrograficzny uzupełniają lokalne zbiorniki wód powierzchniowych w postaci stawów hodowlanych, w szczególności w rejonie: Lasowic Małych (Staw Zamkowy, Staw Pilny, Staw Dąbrowiak, Staw Czarny), Gronowic, Chudoby, Starej Chudoby, Szumiradu (rezerwat Smolnik). W większości przypadków są one utrzymane w dobrym stanie i podlegają wykorzystaniu.

Ocena stopnia eutrofizacji wód spowodowanej przez sektor komunalny, wykonana za okres 2008-2010 przez WIOŚ Opole wskazuje na eutrofizację wód Stobrawy (punkt pomiarowy Stare Czaple), Budkowiczanki (punkt pomiarowy Stare Kolnie), Bogacicy (punkt pomiarowy Domaradz), Brynicy (punkt pomiarowy poniżej Popielowa). W przypadku Budkowiczanki i Stobrawy wskaźnikami decydującymi o eutrofizacji był ogólny węgiel organiczny (OWO). W Bogacicy zadecydowały następujące wskaźniki: OWO, azot Kjeldahla, fosfor ogólny, zaś w Brynicy: OWO i fosforany.

3.6. Gleby, rolnicza przestrzeń produkcyjna

Na terenie gminy użytki rolne stanowią około 6616 ha, tj. 31,4% powierzchni gminy, z czego 81,6 % wykorzystywane jest jako grunty orne. Wśród gleb dominują gleby piaszczyste (63%) oraz gliniaste i pylaste. Na podłożu tym wykształciły się gleby bielicowe i pseudobielicowe (65,8% pow. użytków rolnych), gleby brunatne (11,5% pow. użytków rolnych) i gleby bagienne (5,8% pow. użytków rolnych).

Pod względem bonitacyjnym są to w przewadze gleby słabe i bardzo słabe, V i VI klasy bonitacyjnej (47,6% gruntów ornych), charakterystyczne dla południowej i środkowej części gminy (piaski i żwiry, lokalnie na płatach moreny dennej), gleby średniodobre, IV klasy bonitacyjnej (48,2% gruntów ornych) oraz gleby najlepsze III klasy bonitacyjnej w ilości 4,2% gruntów ornych (występujących w północnej części gminy, na utworach piaszczystych, żwirowych i gliniastych ze znaczącym udziałem glin morenowych).

Pod względem przydatności rolniczej dominuje kompleks żytni bardzo dobry (pszennożytni) – ok.42,2%, żytni dobry, słaby i bardzo słaby – 48,7% oraz pszenny dobry i wadliwy – ok. 9,5%. Wśród użytków zielonych dominują użytki zielone średnie (86,2%) oraz słabe (8,5%).

Pod względem bonitacyjnym wśród użytków zielonych dominują użytki najsłabszych klas (IV-VI), zajmują ok. 89,4% użytków zielonych (doliny: Stobrawy, Budkowiczanki i Bogacicy), na użytki najlepsze, III klasy (dolina Bogacicy w rejonie Gronowic) przypada ok. 10,6% użytków zielonych.

Gmina Lasowice Wielkie położona jest na obszarze o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW). Gleby gminy należą w przewadze do kwaśnych o pH w zakresie 4,6–5,5 (40–60% powierzchni ogólnej i bardzo kwaśnych o pH 4,5 (20% powierzchni ogólnej). W związki z takim poziomem zakwaszenia dla poprawy ich właściwości produkcyjnych wymagają intensywnych zabiegów wapnowania. Zakwaszenie gleb wpływa także niekorzystnie na poziom toksyn i metali ciężkich poprzez ułatwianie ich przyswajania przez rośliny. Ponadto 33% gleb gminy cechuje się niskim poziomem przyswajalnego magnezu.

3.7. Lasy, leśna przestrzeń produkcyjna

Lasy zajmują około 59,6% (9912 ha) powierzchni całej gminy. Wskaźnik lesistości jest dwukrotnie większy od przeciętnej lesistości województwa opolskiego (25,5%) i całego kraju (27,5%). W strukturze własności dominują lasy państwowe, które zajmują 98% powierzchni leśnej w gminie. Rozkład tej powierzchni w poszczególnych nadleśnictwach wynosi: Nadleśnictwo Kluczbork – 5826 ha, Nadleśnictwo Olesno – 5421 ha, Nadleśnictwo Turawa – 1260 ha. Własnością osób fizycznych i prawnych są 292 ha lasów. Wśród zbiorowisk leśnych dominuje kontynentalny bór mieszany, niewielkie powierzchnie zajmują dąbrowy acydofilne, oraz grądy środkowoeuropejskie, małe płaty zajmują suboceaniczny bór świeży, śródlądowy bór wilgotny, sosnowy bór bagienny, bagienny bór trzcinnikowy. Wzdłuż cieków wodnych wykształca się fragmentarycznie łęg jesionowo-olszowy, w terenach bezodpływowych ols, a na glebach żyznych łęg wiązowo-jesionowy. Na terenie gminy Lasowice Wielkie zlokalizowany jest jeden większy tartak, znajdujący się w sołectwie Chudoba, przy linii kolejowej i drodze wojewódzkiej nr 494.

3.8. Krajobraz

Gmina Lasowice Wielkie, chociaż nie występują tu walory przyrodnicze unikalne w skali kraju i regionu, jest bardzo atrakcyjna pod względem krajobrazowym.

Występuje tu harmonia pomiędzy krajobrazami o charakterze naturalnym i kulturowym. Mamy tu do czynienia z bogactwem lasów (ponad 75% pow. gminy leży w chronionym kompleksie Lasów Stobrawsko-Turawskich) oraz malowniczą mozaiką pól uprawnych i łąk.

Ukształtowanie powierzchni ma charakter równinny urozmaicony płaskodennymi ciekami wodnymi: Stobrawy, Bogacicy i Budkowiczanki o przebiegu równoleżnikowym.

Obszary zabudowane mają z reguły charakter zwarty, wynikający z rozwoju sieci osadniczej terenu. W układach wsi przeważają ulicówki (Chocianowice, Laskowice, Lasowice Wielkie, Lasowice Małe, Ciarka, Oś). Klasyczny układ okolnicy posiada Kolonia Czerwona.

Zabudowa gminy jest raczej jednorodna. Dominuje tu zabudowa zagrodowa i budynki jednorodzinne w ogrodach.

Na atrakcyjność gminy wpływają również parki krajobrazowe i założenia pałacowo-dworskie, z których najcenniejsze zlokalizowane są w Jasieniu, Lasowicach Małych, Wędryni i Tułach.

3.9. Wartości przyrodnicze

Możliwości ustanowienia prawnych form ochrony przyrody ożywionej wynikają z Ustawy o ochronie przyrody. Z ustawy tej wynika, że Rada Gminy może podjąć uchwałę o ustanowieniu obszaru chronionego krajobrazu, pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Jedną z ważniejszych inicjatyw krajów Wspólnoty Europejskiej, przyczyniającą się do integracji współpracy w dziedzinie ochrony przyrody, jest koncepcja utworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej (ECONET). Sieć ECONET mają stanowić obszary powiązane przestrzennie i funkcjonalnie oraz objęte różnymi, wzajemnie się uzupełniającymi formami ochrony przyrody.

W krajowej sieci ekologicznej **ECONET – PL** niewielki fragment w zachodniej części gminy Lasowice Wielkie leży na obszarze węzłowym o znaczeniu krajowym (10 K – Obszar Borów Stobrawskich), położonym w strefie ujściowej do Odry rzek: Nysy Kłodzkiej, Małej Panwi i Stobrawy.

Obszar 10K objęty jest w dużej części prawną ochroną jako Stobrawski Park Krajobrazowy. Odcinek ten został uznany za obszar ważny dla ptaków – ostoja ptaków o randze międzynarodowej.

Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000 „Dolina Budkowiczanki"

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, wdrażanym od 1992 r. w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej.

Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych, charakterystycznych dla 9 regionów biogeograficznych (tj. alpejskiego, atlantyckiego, borealnego, kontynentalnego, panońskiego, makaronezyjskiego, śródziemnomorskiego,

stepowego i czarnomorskiego). W Polsce występują 2 regiony: kontynentalny (96 % powierzchni kraju) i alpejski (4 % powierzchni kraju). Dla każdego kraju określa się listę referencyjną siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których należy utworzyć obszary Natura 2000 w podziale na regiony biogeograficzne.
Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 jest dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, które zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
Sieć Natura 2000 tworzą dwa typy obszarów:
- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO).

Podstawą wyznaczania obszarów Natura 2000 są jedynie kryteria naukowe.

Na początku maja 2009 zostały przedstawione propozycje nowych specjalnych obszarów ochrony siedlisk opracowane przez wojewódzkie zespoły specjalistyczne. Propozycje nowych obszarów powstawały w oparciu o prace terenowe mające na celu potwierdzenie lub pozyskanie nowych informacji dotyczących występowania siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych w ramach sieci Natura 2000. Eksperci byli zobowiązani do wyznaczenia takich granic obszarów, by objąć ich zasięgiem wyłącznie najcenniejsze tereny, wyłączając, jeśli jest to możliwe, tereny zurbanizowane.

Jednym z nowych proponowanych obszarów jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk SOO „Dolina Budkowiczanki" o powierzchni 102,4 ha, położony na terenie gminy Lasowice Wielkie (prace nad jego wyznaczeniem zakończono w kwietniu 2009 r.).

„Dolina Budkowiczanki" to niewielki, w większości zalesiony fragment doliny rzeki między miejscowością Szumirad i przysiółkiem Ryczek. Dolina na tym odcinku jest wcięta w osady polodowcowe i eoliczne, płytko podścielone iłami górnotriasowymi. Jej szerokość waha się od kilkudziesięciu do kilkuset metrów. W dnie dolinki występują tereny torfowiskowe oraz płaskie terasy z madami. W zachodniej części ostoi zlokalizowany jest niewielki, płytki zbiornik zaporowy, na wschodzie podobny zbiornik uległ już zarośnięciu. Tereny przyległe wznoszące się 1-5 m ponad dno doliny zbudowane są z piasków i żwirów wodnolodowcowych z występującymi lokalnie piaskami eolicznymi. Jest to teren o bardzo wysokim stopniu naturalności, z wyjątkowymi w skali regionu zbiorowiskami roślinnymi. Występują tu:
- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion*;
- Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*;
- Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe);
- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*);
- Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino*;
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*.

Najcenniejszym typem siedlisk są tu różne torfowiska, wśród których występują także na niewielkich płatach zespoły torfowisk wysokich (*Ledo-Sphagnetum magellanici, Sphagnetum magellanici*), co jest ewenementem w skali Śląska. Torfowiska oraz zespoły wód płynących i stojących są otoczone głównie antropogenicznymi i młodymi drzewostanami sosnowymi, ale są tu także kilkunastohektarowe fragmenty dobrze wykształconego boru bagiennego *Vaccinio uliginosi-Pinetum*. Zaobserwowano też następujące ważne gatunki roślin:
- *Andromeda polifonia* - populacja nieliczna;
- *Baeothryon alpinum* - ok. 10 osobników;
- *Calla palustris* - polucja liczna;
- *Callitriche stagnalis* - kilkadziesiąt osobników;
- *Carex lasiocarpa* - populacja liczna;
- *Carex limosa* - ok. 10 osobników;
- *Carex pseudocyperus* - populacja liczna;
- *Comarum palustre* - populacja liczna;
- *Diphasiastrum zeilleri* - ok. 30 osobników;
- *Drosera rotundifolia* - populacja liczna;

- *Dryopteris cristata* - kilkanaście osobników;
- *Eriophorum vaginatum* - kilkadziesiąt osobników;
- *Hottonia palustris* - populacja liczna;
- *Juncus bulbosus* - populacja liczna;
- *Ledum palustre* - kilkadziesiąt osobników;
- *Lycopodium annotinum* - 3 m^2;
- *Lysimachia thyrsiflora* - populacja liczna;
- *Oxycoccus palustris* - populacja liczna;
- *Potamogeton alpinus* - populacja liczna;
- *Rhynchospora alba* - populacja liczna;
- *Thelypteris palustris* - kilka osobników.

Obszar obejmuje dwa rezerwaty przyrody i korytarz ekologiczny wzdłuż wąskiej dolinki Budkowiczanki z siedliskami przyrodniczymi chronionymi.

Jest to cenny obszar dla zachowania zróżnicowania siedliskowego i fitosocjologicznego Śląska Opolskiego, szczególnie istotny dla ochrony siedlisk wilgotnych, zwłaszcza leśnych. Teren ten jest także ostoją wielu ginących w skali Śląska i Polski roślin naczyniowych oraz mszaków.

Obszar w części zachodniej objęty jest ochroną w rezerwacie „Smolnik" (utworzony w 1958 r., 26,15 ha) - 20% ostoi, a w części wschodniej w rezerwacie „Kamieniec" (utworzony w 2001 r., 41,31 ha) - 50% ostoi. Zatem 70% obszaru podlega już prawnej ochronie. Kolejne proponowane do ochrony 30% obszaru, to wąski, niezabudowany i położony na terenach leśnych korytarz ekologiczny łączący oba chronione dotychczas obszary. Wśród zagrożeń obszaru, do najważniejszych należy zaliczyć potencjalne zmiany stosunków wodnych. Gospodarka leśna nie jest tu istotnym czynnikiem zagrażającym, gdyż większość obszaru objęta jest ochroną rezerwatową.

Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego nr 0151/P/16/05 z dnia 8 maja 2006r. z późn. zm. powołano **Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Stobrawsko - Turawskich.**

UCHWAŁA NR XX/228/2016 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu oraz UCHWAŁA NR XXII/255/2016 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie zmiany uchwały nr XX/228/2016 z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu

Obszar ten zajmuje północną część województwa opolskiego i obejmuje rozległy, rozczłonkowany kompleks leśny. Na terenie gminy Lasowice Wielkie jego powierzchnia wynosi 198 km^2 co stanowi blisko 94 % ogólnej powierzchni gminy. „Lasy Stobrawsko – Turawskie" objęto ochroną ze względu na znaczące walory przyrodnicze i krajobrazowe, atrakcyjność turystyczną i słabe zurbanizowanie. Duża ilość cieków wodnych, silnie rozwinięta granica lasu, polodowcowa rzeźba terenu, występowanie wielu chronionych gatunków roślin i zwierząt stanowi o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych tego terenu. Obszary chronionego krajobrazu powoływane są także dla zapewnienia ludności miejskiej terenów do rekreacji i wypoczynku. Tutejsze drzewostany to przeważnie siedliska borowe, a więc sprzyjające penetracji ludzkiej oraz mające walory bioterapeutyczne. Bliskie sąsiedztwo ośrodków miejskich (Opole, Kluczbork) i dobrze rozwinięta sieć dróg stwarzają dogodne warunki dla rozwoju turystyki rekreacyjno – wypoczynkowej.

Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego nr 0151/19/06 z dnia 8 maja 2006r. powołany został **Stobrawski Park Krajobrazowy.** Park ten ma powierzchnię 52 636,5 ha i obejmuje teren 12 gmin: Dobrzeń Wielki, Dąbrowa, Kluczbork, Lasowice Wielkie, Lewin Brzeski, Lubszę, Łubniany, Murów, Pokój, Popielawę, Świerczową i Wołczyn. Kompleksy leśne stanowią niemal 80 % powierzchni parku. Na terenie parku występuje 50 gatunków roślin chronionych oraz około 140 gatunków roślin rzadkich. Występują tu storczyki, długosz królewski, kotewka orzech wodny, lilia złotogłów, wawrzynek wilczełyko, a także rosiczka okrągłolistna. W parku żyje ponad 220 gatunków chronionych zwierząt (w tym 140 gatunków ptaków, wśród nich 21 gatunków globalnie zagrożonych) np.: wydra, bóbr, kormoran, bielik i zimorodek. Występuje tu największa ważka europejska – husarz władca.

Rezerwat „Smolnik" o powierzchni 13,12 ha utworzony został Zarządzeniem Nr 82

Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11.02.1958 r. (M.P. Nr 25, poz. 149) w celu zachowania ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych stawu ze stanowiskiem kotewki orzecha wodnego oraz przylegającego lasu o charakterze naturalnym. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 5 lutego 2014 r. w sprawie rezerwatu „Smolnik" (Dz. Urz. Woj. Op. z 2014 r., poz. 383). Aktualna powierzchnia obszaru chronionego wynosi 30,17 ha. W rezerwacie stwierdzono 376 taksonów roślin naczyniowych (w tym 18 gatunków chronionych, 3 gatunki figurujące w Czerwonej liście roślin zagrożonych w Polsce i 41 gatunków zamieszczonych w Czerwonej liście roślin naczyniowych zagrożonych w województwie opolskim), co najmniej 90 gatunków bezkręgowców wodnych (w tym 1 gatunek gąbek słodkowodnych, 1 gatunek parzydełkowców, 2 gatunki wirków, 13 gatunków pijawek, 3 gatunki ślimaków wodnych, 2 gatunki małży, 41 gatunków wioślarek, 23 gatunki widłonogów, 4 gatunki ważek) oraz 36 zespołów roślinnych (w tym 17 regionalnie rzadkich i zagrożonych).

Na terenie gminy Lasowice Wielkie znajdują się 3 użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 25,31 ha. Są to obszary bagienne, powołane dla ochrony pozostałości ekosystemów, które mają znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk. Użytki ekologiczne zostały ustanowione rozporządzeniem Wojewody Opolskiego nr 0151/P/9/2003 z dnia 08.12.2003r.

Są to:

- Użytek ekologiczny „Kamieniec" – o powierzchni 2,67 ha:
  Przedmiotem ochrony jest bagno – teren podmokły i niedostępny, porośnięty trzciną, tatarakiem, kępami olch i wierzby. Celem ochrony jest zachowanie tego obszaru ze względu na ciekawy zespół roślinny oraz miejsce bytowania i żerowania zwierzyny łownej. Użytek ekologiczny **„Kamieniec" został przemianowany na rezerwat przyrody** na mocy rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr P/8/2001 z dnia 19 lipca 2001 roku.
  Rezerwat „Kamieniec" (powierzchnia 41,31 ha) jest częściowym rezerwatem torfowiskowym utworzonym Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr P/8/2001 z dnia 19 lipca 2001 roku (Dz. U. Wojewody Opolskiego Nr 65, poz. 495) w celu zachowania dobrze wykształconych zbiorowisk leśnych, torfowiskowych i wodnych. Najcenniejsze gatunki, to: *Diphasiastrum complanatum, Carex limosa, Drosera rotundifolia, Baeothryon alpinym, Rhynchospora alba*.

  Proponowany rezerwat przyrody „Czarne Jezioro" to staw leśny, częściowo zarośnięty trzciną. Przy brzegach w części północnej i wschodniej jest wypłycony i podtorfiony. Celem ochrony jest zachowanie stawu jako miejsca bytowania i żerowania zwierzyny oraz ze względu na ciekawy zespół roślinny. Obszar przylegający do stawu zajęty jest przez monokultury sosnowe. Na terenie proponowanego rezerwatu stwierdzono występowanie wielu roślin chronionych i rzadkich. Są to między innymi: widłak jałowcowaty, rosiczka okrągłolistna, wełnianka pochwowata, pływacz większy, turzyca nitkowata, borówka bagienna, jeżogłówka mniejsza. Teren ten jest również interesujący pod względem faunistycznym. Na proponowanym do objęcia ochroną prawną obszarze korzystne warunki bytowania znajdują przedstawiciele płazów i gadów. Gniazdują i żerują tutaj ptaki wodno – błotne, w tym żuraw. Stwierdzono tutaj także występowanie rzadkiego ssaka – wydry.

- Użytek ekologiczny „Tuły" – o powierzchni 22,41 ha:
  Przedmiotem ochrony jest bagno śródleśne, częściowo z otwartym lustrem wody. Występują tutaj rośliny terenów podmokłych takie jak: kosaciec żółty, wełnianka szerokolistna, mech torfowiec, pływacz, olcha i wiele innych. Jednak przede wszystkim teren jest ostoją zwierząt. Stwierdzono tutaj występowanie 6 gatunków płazów i wielu bezkręgowców wodnych, w tym rzadkiego gatunku pająka – bagnika przybrzeżnego – *Dolomedes fimbriatus*. Celem ochrony jest również zachowanie tego terenu jako miejsca

gniazdowania ptaków chronionych: żurawia i samotnika oraz innych gatunków ptactwa wodnego i śpiewającego, które nie występują w sąsiednich monokulturach sosnowych.

- Użytek ekologiczny „Żabiniec" – o powierzchni 0,23 ha:
  Także na jego terenie celem ochrony jest bagno. Przez cały rok, dzięki stojącej wodzie, znajduje się tutaj naturalny wodopój dla zwierzyny. Występują tutaj również typowe rośliny terenów podmokłych.

Na terenie gminy znajduje się 21 obiektów objętych ochroną w formie pomników przyrody ożywionej. 8 pomników przyrody ustanowionych zostało rozporządzeniem Wojewody Opolskiego w 2005 roku i są to: jeden pojedynczy okaz dębu szypułkowego – Quercus robur w Szumiradzie, jeden pojedynczy okaz dębu szypułkowego – Quercus robur w Ciarce, jeden pojedynczy okaz dębu szypułkowego – Quercus robur w Lasowicach Małych, jeden pojedynczy okaz i grupa trzech okazów dębu szypułkowego – Quercus robur w Gronowicach, dwa pojedyncze okazy dębu szypułkowego - Quercus robur w Laskowicach oraz jeden pojedynczy okaz buka zwyczajnego – Fagus sylvatica. 13 pomników przyrody ustanowiono rozporządzeniem Wojewody Opolskiego w 2008 roku (Dz.U.Woj.Op. z dnia 28 lutego 2008 r., Nr 15, poz. 427).

Tabela Pomniki przyrody na terenie gminy Lasowice Wielkie na podstawie rejestru form przyrody RDOŚ Opole, stan na 04.06.2013

Lp.	Gatunek	Miejscowość	Nadleśnictwo	Obręb	Oddział	Podstawa prawna	Data utworzenia
1.	Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)	Gronowice	Kluczbork	Lasowice Małe	179a	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005r. Nr 72, poz. 2231	21.11.2005
2.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur)*	Ciarka	Kluczbork	Gorzów Śląski	223d	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005r. Nr 72, poz. 2231	21.11.2005
3.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur*)	Lasowice Małe	Kluczbork	Lasowice Małe	160a	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005r. Nr 72, poz. 2231	21.11.2005
4.	grupa drzew z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur*) - 3 szt.	Gronowice	Kluczbork	Lasowice Małe	189d	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005r. Nr 72, poz. 2231	21.11.2005
5.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur*)	Szumirad	Olesno	Szumirad	44i	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005r. Nr 72, poz. 2231	21.11.2005
6.	pojedynczy okaz z gatunku buk	Laskowice	Turawa	Jełowa	115f	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada	21.11.2005

	zwyczajny (*Fagus sylvatica*)					2005r. Nr 72, poz. 2231	
7.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur*)	Laskowice	Turawa	Jełowa	9f	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005r. Nr 72, poz. 2231	21.11.2005
8.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur*)	Laskowice	Turawa	Jełowa	150f	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005r. Nr 72, poz. 2231	21.11.2005
9.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Qercus robur*)	Chudoba	Kluczbork	Lasowice	191d	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. zm.	13.03.2008
10.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Qercus robur*)	Chudoba	Kluczbork	Lasowice	191d	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. zm.	13.03.2008
11.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (Qercus robur)	Chudoba	Kluczbork	Lasowice	191d	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. zm.	13.03.2008
12.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Qercus robur*)	Wędrynia	Kluczbork	Lasowice	181b	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. zm.	13.03.2008
13.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Qercus robur*)	Wędrynia	Kluczbork	Lasowice	181b	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. zm.	13.03.2008
14.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Qercus robur*)	Wędrynia	Kluczbork	Lasowice	181k	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. zm.	13.03.2008
15.	pojedynczy okaz	Gronowice	Kluczbork	Lasowice	151d	Dz. Urz. Woj. Opolskiego	13.03.2008

	z gatunku dąb szypułkowy (*Qercus robur*)					z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. zm.	
16.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Qercus robur*)	Wędrynia	Kluczbork	Lasowice	180f	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. zm.	13.03.2008
17.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Qercus robur*)	Wędrynia	Kluczbork	Lasowice	180a	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. zm.	13.03.2008
18.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Qercus robur*)	Wędrynia	Kluczbork	Lasowice	209a	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. zm.	13.03.2008
19.	pojedynczy okaz z gatunku buk zwyczajny (*Fagus sylvatica*	Wędrynia	Kluczbork	Lasowice	209a	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. Zm	13.03.2008
20.	pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (*Qercus robur*)	Lasowice Małe	Kluczbork	Lasowice	46 lx	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. zm.	13.03.2008
21.	pojedynczy okaz z gatunku buk zwyczajny (*Fagus sylvatica*)	Tuły	Kluczbork	Lasowice	199f	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 28 luty 2008r. Nr 15, poz. 427 z późn. zm.	13.03.2008

Parki podworskie nie są szczególną formą ochrony przyrody. Podlegają ochronie konserwatorskiej jako zabytki kultury. Jednak duże walory przyrodnicze ich terenów, a także bezpośrednie sąsiedztwo terenów zurbanizowanych dla których pełnią ogromną rolę środowiskotwórczą i biocenotyczną, predysponują do przedstawienia tych obszarów w rozdziale dotyczącym ochrony środowiska.

Na terenie gminy Lasowice Wielkie jest 6 parków o łącznej powierzchni około 15 ha. Występują one w miejscowościach:

- Lasowice Wielkie – 3,0 ha:

Park został założony w 2 połowie XVIII wieku. Wiek najstarszych drzew określono na 250 lat. Znajduje się tutaj także 150 – letnia aleja bukowo – grabowa, lipy i jesiony. Pod koniec XIX wieku posadzono tu: daglezje, świerki, sosny i cyprysiki. Park zajmuje siedlisko lasu świeżego. Występują tutaj łącznie 24 gatunki drzew i 5 gatunków krzewów. Park w 1986 roku wpisano do rejestru zabytków.

- Tuły – 2,0 ha:

Park w Tułach jest parkiem przypałacowym. Znajduje się on w środkowej części miejscowości, przy drodze z Laskowic do Kluczborka. Pierwsze założenia parkowe miały miejsce w połowie XVIII wieku, o czym świadczą najstarsze dęby znajdujące się w parku. Następne nasadzenia miały miejsce w XIX wieku. Z tego okresu pochodzi sosna wejmutka, jawor, jesion, brzoza, osika, topola biała, akacja i sosna. Do roku 1937 powierzchnia parku wynosiła 4 ha. Park w 1986 roku wpisano do rejestru zabytków.

- Szumirad – 2,0 ha:

Jest to park wiejski i położony jest w sąsiedztwie rezerwatu „Smolnik", przylegając do drogi Opole – Olesno. Rosną tutaj stosunkowo młode drzewa takie jak: dęby, lipy, klony, cis, sosna czy świerk. Jedynymi wyróżniającymi się okazami są drzewa rosnące w południowej części parku: 2 klony oraz dąb szypułkowy. Obecnie park pełni funkcję wypoczynkową. W jego wschodniej części znajduje się sezonowy ośrodek kolonijny.

- Jasienie – 0,6 ha:

Park powstał w 1 połowie XIX wieku jako park przydworski krajobrazowy. Stan zachowania parku jest zły. Został on już częściowo zniszczony w czasie wojny, a obecnie na jego terenie znajdują się hałdy tłucznia. Mimo tego rośnie tutaj jeszcze 9 gatunków drzew: brzoza brodawkowata, grab pospolity, buk zwyczajny, świerk pospolity, sosna wejmutka, daglezja zielona, dąb szypułkowy, akacja biała i lipa drobnolistna.

- Lasowice Małe:

Park powstał prawdopodobnie w XIX wieku przy okazji modernizacji i przebudowy dworu. Świadczą o tym rosnące tutaj okazałe olchy, dęby, klony i graby. Teren parku od południa graniczy ze stawem, od północy z zabudowaniami byłego GS-u, od wschodu z polem uprawnym, a od zachodu z zabudowaniami dawnego PGR-u i gorzelni.

- Wędrynia – 5,0 ha:

Park położony jest przy drodze Opole – Olesno i sąsiaduje z zabudowaniami wsi, polem uprawnym i stawem. Jest to park podworski krajobrazowy założony w XIX wieku. Jego północną część przekształcono w ogródki działkowe. Zachowały się tutaj 3 dęby szypułkowe kwalifikujące się do objęcia ochroną. Południowa część parku z zachowanym drzewostanem (dęby, olchy, buki, graby, brzozy i akacje) jest zaniedbana i wymaga uporządkowania.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie z 1999r. proponowało rozszerzenie sieci obszarów objętych ochroną prawną, przez utworzenie rezerwatu przyrody oraz 5 pomników przyrody.

- proponowany rezerwat przyrody „Czarne Jezioro":

Teren proponowany do objęcia ochroną to staw leśny, częściowo zarośnięty trzciną. Przy brzegach w części północnej i wschodniej jest wypłycony i podtorfiony. Celem ochrony jest zachowanie stawu jako miejsca bytowania i żerowania zwierzyny oraz ze względu na ciekawy zespół roślinny. Obszar przylegający do stawu zajęty jest przez monokultury sosnowe. Na terenie proponowanego rezerwatu stwierdzono występowanie wielu roślin chronionych i rzadkich. Są to między innymi: widłak jałowcowaty, rosiczka okrągłolistna, wełnianka pochwowata, pływacz większy, turzyca nitkowata, borówka bagienna, jeżogłówka mniejsza. Teren ten jest również interesujący pod względem faunistycznym. Na proponowanym do objęcia ochroną prawną obszarze korzystne warunki bytowania znajdują przedstawiciele płazów i gadów. Gniazdują i żerują tutaj ptaki wodno – błotne, w tym żuraw. Stwierdzono tutaj także występowanie rzadkiego ssaka – wydry.

- proponowane pomniki przyrody:

Proponuje się objęcie ochroną prawną w formie pomników przyrody innych drzew na terenie gminy wymienionych w tabeli 14 Opracowania ekofizjograficznego gminy Lasowice Wielkie, 2004r.

Pomniki przyrody	Położenie		Parametry		
	Nadleśnictwo	Obręb	Wiek (lata)	Obwód (cm)	Wysokość (m)
Dąb szypułkowy	Kluczbork	Lasowice Małe	300	422	22

Dąb szypułkowy	Kluczbork	Lasowice Małe	300	436	22
Dąb szypułkowy	Kluczbork	Lasowice Małe	300	376	21
Dąb szypułkowy	Olesno	Szumirad	250	390	24
Buk zwyczajny	Turawa	Jełowa	250	410	28

3.10. Ocena stanu środowiska, jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia

Reasumując na obszarze gminy ochronie przyrodniczo – rolniczej podlegają:

- Obszar chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko – Turawskie";
- Stobrawski Park Krajobrazowy;
- Rezerwat przyrody „Kamieniec";
- Rezerwat przyrody „Smolnik";
- Użytki ekologiczne: „Kamieniec", „Tuły", „Żabiniec";
- cały areał gruntów rolnych zaliczanych do I – IV klasy bonitacyjnej;
- grupy śródpolnej zieleni wysokiej;
- istniejące ciągi zadrzewione;
- tereny leśne;
- ciągi ekosystemów wodno – łąkowych wzdłuż cieków;
- parki podworskie i wiejskie;
- aleje drzew;
- pomniki przyrody;
- gatunki roślin i zwierząt prawnie chronionych;
- ujęcia wód podziemnych.

Tym samym niemal 100 % powierzchni gminy podlega różnym formom prawnej ochrony. Prawne zabezpieczenie w zakresie polityki ekologicznej powoduje, że walory naturalne północnej części województwa opolskiego, w tym gminy Lasowice Wielkie pozostaną pod ochroną. Jednocześnie istniejące zasoby przyrodnicze mogą być głównym źródłem rozwoju turystyki i rekreacji w gminie.

Na obszarze gminy Lasowice Wielkie nie obserwuje się dużych zmian w strukturze krajobrazu.
Do podstawowych dziedzin aktywności gospodarczej należy rolnictwo i związane z nim usługi. Ponadto występują drobne zakłady produkcyjno-usługowe i rzemieślnicze oraz inne usługi.
Aktualnie rozwój gminy nastawiony jest na wykorzystanie istniejących atrakcyjnych terenów w kierunku rekreacji oraz stworzenia dogodnych warunków do osiedlania się. Takie zainwestowanie terenów jest zgodne z cechami i uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

3.11. Lokalizacja zasadniczych konfliktów występujących na terenie gminy.

Droga krajowa nr 45 Kluczbork-Opole
projektowana modernizacja drogi na całym odcinku w granicach gminy przebiega przez obszar chronionego krajobrazu i częściowo kopalne struktury wodonośne (klasa konfliktu duża),

Droga krajowa nr 11 Kluczbork – Olesno
projektowana modernizacja drogi na całym odcinku przebiegającej przez obszar chronionego krajobrazu i GZWP Nr 324 Dolina Kopalna Kluczbork (klasa konfliktu duża),

Szumirad
Ośrodek Wypoczynkowy i droga wojewódzka nr 494 w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody „Smolnik" (klasa konfliktu duża),

Trzebiszyn-Lasowice Wielkie- Szumirad
projektowany zbiornik wodny o funkcji rekreacyjnej na Budkowiczance (klasa konfliktu duża),

Gronowice-Lasowice Małe
postępująca urbanizacja doliny Bogacicy, pełniącej funkcję lokalnego korytarza ekologicznego (klasa konfliktu średnia),

Oś-Szumirad
projektowane budownictwo na obszarze chronionego krajobrazu (klasa konfliktu średnia),

Projektowana linia energetyczna 110 kV Dobrzeń- Lasowice Wielkie- Kuniów
linia prowadzona na obszarze chronionego krajobrazu (klasa konfliktu średnia),

Chocianowice
postępująca urbanizacja strefy ochronnej ujęcia wody (klasa konfliktu średnia),
cmentarz w strefie ochronnej ujęcia wody (klasa konfliktu średnia),

Wędrynia
postępująca urbanizacja doliny lokalnego cieku (dopływu Budkowiczanki), pełniącego funkcję korytarza ekologicznego (klasa konfliktu niska),

Lasowice Wielkie
cmentarz w strefie ochronnej ujęcia wody (klasa konfliktu średnia).

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

4.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego

Na terenie gminy Lasowice Wielkie zlokalizowane są następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego:

Chocianowice	drewniany kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP z 1662 roku,	nr rejestru 76/54 z 14.01.1954r. , 857/64 z 09.05.1964r.,
Jasienie	spichlerz dworski z XIX w.,	nr rejestru 1723/66 z 04.10.1966r.,
Laskowice	drewniany kościół filialny p.w. św. Wawrzyńca z 1686 roku,	nr rejestru 859/54 z 09.05.1964r.,
Lasowice Małe	drewniany kościół filialny p.w. Wniebowzięcia NMP z 1688/	1735 roku, nr rejestru 82/53 z 30.12.1953r.
Lasowice Małe	dwór z XVI/XVII, XIX w.,	nr rejestru 1031/65 z 09.06.1965r.,
Lasowice Małe	spichlerz dworski z poł. XIX w.,	nr rejestru 1031/65 z 09.06.1965r.,
Lasowice Małe	dom nr 70 z XIX w	nr rejestru 1728/66 z 04.10.1966r.,
Lasowice Małe	dom nr 97 z XIX w.	nr rejestru 1729/66 z 04.10.1966r.,
Lasowice Wielkie	drewniany kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych z 1599 roku	nr rejestru 19/50 z 30.12.1953r.,
Lasowice Wielkie	park dworski z 1 poł. XIX w.	nr rejestru 141/86 z 04.07.1986r.,
Tuły	zespół kościoła parafialnego p.w. MB Bolesnej z 1853 roku	nr rejestru 862/64 z 09.05.1964r.
Tuły	zespół pałacowy: pałac z XVIII,XIX w	nr rejestru 1034/65 z 10.06.1965r.,
Tuły	zespół pałacowy: spichlerz z 1 poł. XIX w.	nr rejestru 1034/65 z 10.06.1965r.,
Tuły	zespół pałacowy: stodoła z 1 poł. XIX w	nr rejestru 1034/65 z 10.06.1965r.,
Tuły	park krajobrazowy z poł. XVIII w.	nr rejestru 140/86 z 11.06.1986r.,
Wędrynia	drewniany kościół filialny wraz z wnętrzem p.w. św. Jana Chrzciciela z1818 roku	nr rejestru 87/54 z 17.02.1954r.,
Wędrynia	założenie pałacowo-parkowe: pałac z 1860 roku	nr rejestru 12/2002 z 16.12.2002r.,
Wędrynia	założenie pałacowo-parkowe:	nr rejestru 12/2002 z 16.12.2002r.,

	wozownia z 2poł.XIX, pocz.XXw.	
Wędrynia	założenie pałacowo-parkowe: park krajobrazowy z XIXw	nr rejestru 12/2002 z 16.12.2002r.,
Szumirad	budynek nr 39,	Wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wpisania zabytku do rejestru zabytków

4.2. Stanowiska archeologiczne

Gminę Lasowice Wielkie zaliczyć można do terenów bogatych w zasoby dziedzictwa kulturowego. Świadczą o tym liczne stanowiska archeologiczne z różnych epok oraz zachowane zabytkowe obiekty. Ślady osadnictwa prehistorycznego udokumentowane są 109-cioma znaleziskami o ściśle określonej lokalizacji. Spośród wszystkich zlokalizowanych stanowisk 24 wpisanych zostało do rejestru zabytków województwa opolskiego.

Wszystkie udokumentowane i zaznaczone na rysunku zmiany studium znaleziska archeologiczne z terenu gminy Lasowice Wielkie:

stanowisko nr 4	osada przeworska – faza D, osada średniowieczna z XIV-XVw.	Chocianowice
stanowisko nr 5	ślad osadnictwa – epoka kamienia, punkt osadniczy –pradzieje, osada wczesnośredniowieczna – XI – XIIw., osada średniowieczna – XIV – XVw.;	Chocianowice
stanowisko nr 6	ślad osadnictwa – wczesne średniowiecze, osada średniowieczna – XIV – XVw., osada średniowieczna;	Chocianowice
stanowisko nr 7	osada średniowieczna – XIV – XVw.	Chocianowice
stanowisko nr 8	osada średniowieczna – XIV – XVw.;	Chocianowice
stanowisko nr 1	osada średniowieczna, wpisana do rejestru zabytków pod nr A-518/79;	Chudoba
stanowisko nr 2	osada średniowieczna – 2 poł. XIV-XVw.	Chudoba
stanowisko nr 3	osada średniowieczna – XIV-XVw.	Ciarka
stanowisko nr 4	punkt osadniczy, średniowiecze – XIV-XVw.	Ciarka
stanowisko nr 5	młyn wodny, wzmianka, że funkcjonował do 1593r. brak danych o bliższej lokalizacji;	Ciarka
stanowisko nr 1	ślad osadnictwa – mezolit, ślad osady neolit, ślad osadnictwa-epoka brązu, wpisane do rejestru zabytków pod nr A-149/68;	Jasienie
stanowisko nr 2	osada łużycka – V ok.EB – okres halsztycki, ślad osadnictwa- XIV-XVw., część wpisana do rejestru pod nr A-151/68;	Jasienie
stanowisko nr 3	ślad osadnictwa nieokreślonego typu, wpisane do rejestru zabytków pod nr A-154/68;	Jasienie
stanowisko nr 4	punkt osadniczy – pradzieje, punkt osadniczy kultury łużyckiej III ok. –V ok. EB, wpisane do rejestru zabytków pod nr A-150/68;	Jasienie
stanowisko nr 5	ślad osadnictwa – epoka kamienia, ślad osadnictwa– pradzieje, ślad osadnictwa – wczesne średniowiecze, ślad osadnictwa - średniowiecze, wpisane do rejestru zabytków pod nr A-153/68;	Jasienie
stanowisko nr 6	ślad osadnictwa - epoka kamienia, ślad osadnictwa nieokreślonego typu, punkt osadniczy – średniowiecze, wpisane do	Jasienie

	rejestru zabytków pod nr A-148/68;	
stanowisko nr 7	ślad osadnictwa - epoka kamienia, ślad osadnictwa wpisana do rejestru zabytków pod nr A-157/68;	Jasienie
stanowisko nr 8	osada średniowieczna – XIII – XIVw.;	Jasienie
stanowisko nr 9	osada średniowieczna – XIII – XIVw., wpisana do rejestru zabytków pod nr A-572/80;	Jasienie
stanowisko nr 10	ślad osadnictwa - kultura przeworska, punkt osadniczy średniowiecze – XIV – XVw.;	Jasienie
stanowisko nr 11	punkt osadniczy – średniowiecze – XIII – XIVw.;	Jasienie
stanowisko nr 12	ślad osadnictwa nieokreślonego typu, ślad osadnictwa średniowiecze – XIV – XVw.	Jasienie
stanowisko nr 13	ślad osadnictwa – średniowiecze, wpisane do rejestru zabytków pod nr A-566/80;	Jasienie
stanowisko nr 14	ślad osadnictwa - epoka kamienia, ślad osadnictwa średniowiecze;	Jasienie
stanowisko nr 15	ślad osadnictwa – średniowiecze – XIV – XVw.;	Jasienie
stanowisko nr 16	obozowisko – epoka kamienia;	Jasienie
stanowisko nr 17	skarb monet – XIV – XVw., brak danych o bliższej lokalizacji;	Jasienie
stanowisko nr 18	ślad osadnictwa – wczesne średniowiecze, osada łużycka V okres epoki brązu, punkt osadniczy - średniowiecze XIV – XVw.;	Jasienie
stanowisko nr 19	osada – wczesne średniowiecze, osada – średniowiecze, osada łużycka - V okres epoki brązu, osada przeworska, osada – pradzieje, punkt osadniczy – wczesne średniowiecze –X – XIIw wpisane do rejestru zabytków pod nr A567/80	Jasienie
stanowisko nr 20	ślad osadnictwa – pradzieje;	Jasienie
stanowisko nr 21	ślad osadnictwa – średniowiecze – XIV – XVw.;	Jasienie
stanowisko nr 1	ślad osadnictwa – pradzieje;	Gronowice
stanowisko nr 2	ślad osadnictwa – kultura łużycka,	Gronowice
stanowisko nr 3	osada łużycka, punkt osadniczy – średniowiecze XIV – XVw.;	Gronowice
stanowisko nr 4	osada średniowieczna – XIII - XIVw.	Gronowice
stanowisko nr 5	punkt osadniczy – kultura przeworska, osada – wczesne średniowiecze, osada – wczesne średniowiecze - XI – XIIIw., punkt osadniczy – średniowiecze –XIV – XVw	Gronowice
stanowisko nr6	osada łużycka, osada przeworska – faza D, osada - wczesne średniowiecze, XI – XIIIw., punkt osadniczy – pradzieje, punkt osadniczy – średniowiecze –XIV – XVw., stanowisko wpisane do rejestru zabytków pod nr A-590/81;	Gronowice
stanowisko nr 7	punkt osadniczy – epoka kamienia, punkt osadniczy nieokreślonego typu, osada łużycka, osada łużycka, punkt osadniczy – średniowiecze –XIV – XVw., stanowisko wpisane do rejestru zabytków pod nr A-592/81;	Gronowice
stanowisko nr 8	ślad osadnictwa – epoka kamienia, brak danych o bliższej lokalizacji;	Gronowice
stanowisko nr 9	ślad osadnictwa – średniowiecze – XIII – XIVw., ślad osadnictwa – średniowiecze – XIV – XVw.;	Gronowice

stanowisko nr 10	punkt osadniczy – średniowiecze – XIII – XIVw., osada produkcyjna - średniowiecze –XIV – XVw.;	Gronowice
stanowisko nr 11	osada średniowieczna – XIII - XIVw., ślad osadnictwa – pradzieje;	Gronowice
stanowisko nr 12	osada średniowieczna – XIII - XIVw.;	Gronowice
stanowisko nr 13	punkt osadniczy – pradzieje, osada średniowieczna - XIII – XIVw.;	Gronowice
stanowisko nr 14	osada średniowieczna - XIII – XIVw., punkt osadniczy – pradzieje, osada średniowieczna – XIV - XVw.	Gronowice
stanowisko nr 15	osada średniowieczna	Gronowice
stanowisko nr 16	osada średniowieczna – XIV - XVw.	Gronowice
stanowisko nr 17	osada średniowieczna – XIII - XIVw.	Gronowice
stanowisko nr 18	osada średniowieczna – XIII - XIVw., osada późnośredniowieczna i nowożytna – XV – XVIw.;	Gronowice
stanowisko nr 19	ślad osadnictwa - średniowiecze – XII - XIVw.;	Gronowice
stanowisko nr 20	osada średniowieczna – XIII – pocz. XIVw., osada średniowieczna – XIV - XVw.;	Gronowice
stanowisko nr 21	osada średniowieczna – XIII - XIVw., osada średniowieczna – XIV - XVw.;	Gronowice
stanowisko nr 22	osada wczesnośredniowieczna – XII – 1poł.XIIIw.,osada średniowieczna – XIII - XIVw., osada średniowieczna XIV - XVw.;	Gronowice
stanowisko nr 23	osada średniowieczna – XIII - XIVw., osada średniowieczna XIV - XVw.;	Gronowice
stanowisko nr 24	punkt osadniczy wczesnośredniowieczny, osada średniowieczna - XIV - XVw., osada średniowieczna;	Gronowice
stanowisko nr 25	obozowisko – epoka kamienia;	Gronowice
stanowisko nr 26	osada łużycka;	Gronowice
stanowisko nr 27	ślad osadnictwa – wczesne średniowiecze – XII - XIIIw., osada średniowieczna – XIII - XIVw., osada średniowieczna – XIV - XVw.;	Gronowice
stanowisko nr 28	osada średniowieczna – XIII - XIVw., osada łużycka;	Gronowice
stanowisko nr 29	ślad osadnictwa – średniowiecze – XVw.;	Gronowice
stanowisko nr 30	ślad osadnictwa – średniowiecze – XIV - XVw.;	Gronowice
stanowisko nr 31	ślad osadnictwa – kultura łużycka, ślad osadnictwa - średniowiecze – XIV - XVw.;	Gronowice
stanowisko nr 32	punkt osadniczy – średniowiecze – XVw.;	Gronowice
stanowisko nr 33	skarb monet – średniowiecze, brak danych o bliższej lokalizacji;	Gronowice
stanowisko nr 1	ślad osadnictwa – pradzieje;	Laskowice
stanowisko nr 2	osada łużycka – V okr. epoki brązu, punkt osadnictwa - średniowiecze – XIV – XVw., wpisane do rejestru zabytków pod nr A-524/80;	Laskowice
stanowisko nr 3	ślad osadnictwa – pradzieje;	Laskowice
stanowisko nr 4	osada wczesnośredniowieczna – X- XIw., punkt osadniczy – średniowiecze – XIV - XVw.;	Laskowice
stanowisko nr 5	punkt osadniczy – średniowiecze – XIV - XVw.;	Laskowice
stanowisko nr 6	osada wczesnośredniowieczna;	Laskowice

stanowisko nr 7	punkt osadniczy – wczesne średniowiecze, punkt osadniczy – średniowiecze, punkt osadniczy – średniowiecze – XIV - XVw.;	Laskowice
stanowisko nr1	obozowisko – epoka kamienia – mezolit, cmentarzysko ciałopalne i szkieletowe – kultura łużycka – okres halsztycki, punkt osadniczy średniowiecze – XIV – XVw., wpisane do rejestru zabytków pod nr A-8/65;	Lasowice Małe
stanowisko nr 2	ślad osadnictwa – epoka kamienia, ślad osadnictwa - średniowiecze – XIV - XVw., wpisane do rejestru zabytków pod nr A-160/68;	Lasowice Małe
stanowisko nr 3	ślad osadnictwa –pradzieje, ślad osadnictwa – średniowiecze, wpisane do rejestru zabytków pod nr A-155/68;	Lasowice Małe
stanowisko nr 4	osada łużycka, osada średniowieczna, osada średniowieczna - XIV-XV w., punkt osadniczy – pradzieje;	Lasowice Małe
stanowisko nr 5	osada – okres rzymski, osada – wczesne średniowiecze, wpisane do rejestru zabytków pod nr A-146/68;	Lasowice Małe
stanowisko nr 6	ślad osadnictwa – epoka kamienia, osada łużycka, osada - wczesne średniowiecze, ślad osadnictwa – pradzieje, ślad osadnictwa średniowiecze – XIV – XV w., wpisane do rejestru zabytków pod nr A-162/68;	Lasowice Małe
stanowisko nr 7	ślad osadnictwa – epoka kamienia, osada łużycka, ślad osadnictwa – pradzieje, osada-wczesne średniowiecze, wpisane do rejestru zabytków pod nr A-161/68;	Lasowice Małe
stanowisko nr 8	osada średniowieczna – XIII - XIV w.;	Lasowice Małe
stanowisko nr 9	osada średniowieczna, osada średniowieczna – XIV - XV w.;	Lasowice Małe
stanowisko nr 10	punkt osadniczy – pradzieje, osada średniowieczna, osada średniowieczna – XIV-XVw., punkt osadniczy – okres nowożytny – XVI-XVIIIw.	Lasowice Małe
stanowisko nr 11	ślad osadnictwa – kultura łużycka, osada średniowieczna XIV-XVw.;	Lasowice Małe
stanowisko nr 12	osada hutnicza – kultura przeworska, punkt osadniczy średniowiecze - XIV-XVw.;	Lasowice Małe
stanowisko nr 13	ślad osadnictwa – średniowiecze - XIV-XVw.;	Lasowice Małe
stanowisko nr 14	ślad osadnictwa – pradzieje, ślad osadnictwa – okres nowożytny – XVI-XVIIw.;	Lasowice Małe
stanowisko nr15	punkt osadniczy – kultura nieokreślona, brak danych o bliższej lokalizacji;	Lasowice Małe
stanowisko nr16	punkt osadniczy – pradzieje, brak danych o bliższej lokalizacji;	Lasowice Małe
stanowisko nr17	osada – epoka kamienia – neolit, brak danych o bliższej lokalizacji;	Lasowice Małe
stanowisko nr18	groby szkieletowe – kultura nieokreślona, brak danych o bliższej lokalizacji;	Lasowice Małe
stanowisko nr19	krąg kamienny - kultura nieokreślona, brak danych o bliższej lokalizacji;	Lasowice Małe
stanowisko nr20	punkt osadniczy – pradzieje, punkt osadniczy - kultura przeworska, punkt osadniczy – średniowiecze, ślad osadnictwa - kultura	Lasowice Małe

	przeworska, ślad osadnictwa – średniowiecze – XIV-XVw.;	
stanowisko nr 1	punkt osadniczy- kultura nieokreślona;	Lasowice Wielkie
stanowisko nr 2	osada – wczesne średniowiecze, punkt osadniczy – późny rzym, punkt osadniczy – średniowiecze – XIV –pocz.XVw., wpisane do rejestru zabytków pod nr A-152/68;	Lasowice Wielkie
stanowisko nr 3	punkt osadniczy- kultura łużycka – okres rzymski, punkt osadniczy – wczesne średniowiecze, punkt osadniczy – pradzieje, wpisane do rejestru zabytków pod nr A-147/68;	Lasowice Wielkie
stanowisko nr 4	punkt osadniczy- epoka kamienia – mezolit, punkt osadniczy- pradzieje, punkt osadniczy – epoka kamienia;	Lasowice Wielkie
stanowisko nr 5	osada – wczesne średniowiecze – po Xw., ślad osadnictwa epoka kamienia, punkt osadniczy – pradzieje, punkt osadniczy średniowiecze – XIV-XVw., wpisane do rejestru zabytków pod nr A-531/80;	Lasowice Wielkie
stanowisko nr 7	punkt osadniczy- średniowiecze;	Lasowice Wielkie
stanowisko nr 8	punkt osadniczy- wczesne średniowiecze, punkt osadniczy- średniowiecze, punkt osadniczy- średniowiecze- XIV-XVw.;	Lasowice Wielkie
stanowisko nr 9	ślad osadnictwa- pradzieje, punkt osadniczy- średniowiecze XIV-XVw.;	Lasowice Wielkie
stanowisko nr 10	ślad osadnictwa- epoka kamienia;	Lasowice Wielkie
stanowisko nr 11	domniemane grodzisko, brak danych o bliższej lokalizacji;	Lasowice Wielkie
stanowisko nr 1	ślad osadnictwa – epoka kamienia – neolit, brak danych o bliższej lokalizacji;	Szumirad
stanowisko nr 2	ślad osadnictwa – epoka kamienia;	Szumirad
stanowisko nr 3	ślad osadnictwa – epoka kamienia – neolit, brak danych o bliższej lokalizacji;	Szumirad
stanowisko nr 1	ślad osadnictwa – pradzieje, ślad osadnictwa – średniowiecze - XIV-XVw.;	Trzebiszyn
stanowisko nr 2	ślad osadnictwa – średniowiecze - XIV-XVw.;	Trzebiszyn
stanowisko nr1	punkt osadniczy- epoka kamienia – neolit, ślad osadnictwa pradzieje, osada - średniowiecze- XIV-XVw.;	Tuły
stanowisko nr 2	punkt osadniczy- pradzieje, osada – wczesne średniowiecze, punkt osadniczy - średniowiecze- XIV-XVw., wpisane do rejestru zabytków pod nr A-533/80;	Tuły
stanowisko nr 3	osada produkcyjna- średniowiecze – XIV – XVw., punkt osadniczy – wczesne średniowiecze;	Tuły
stanowisko nr 4	punkt osadniczy- średniowiecze - XIV – XVw.;	Tuły
stanowisko nr 5	punkt osadniczy- średniowiecze - XIV – XVw.;	Tuły
stanowisko nr 6	ślad osadnictwa – pradzieje – kultura łużycka, punkt osadniczy- średniowiecze - XIV – XVw.;	Tuły
stanowisko nr 1	ślad osadnictwa – okres rzymski;	Wędrynia

stanowisko nr 2	punkt osadniczy – kultura nieokreślona	Wędrynia
stanowisko nr 3	ślad osadnictwa – epoka kamienia, brak danych o bliższej lokalizacji;	Wędrynia
stanowisko nr4	osada łużycka, osada – wczesne średniowiecze, ślad osadnictwa – pradzieje, punkt osadniczy – średniowiecze;	Wędrynia
stanowisko nr 5	osada łużycka;	Wędrynia
stanowisko nr 6	osada – średniowiecze, ślad osadnictwa – pradzieje, punkt osadniczy – średniowiecze;	Wędrynia
stanowisko nr 7	osada – średniowiecze;	Wędrynia
stanowisko nr 8	osada – wczesne średniowiecze, osada – średniowiecze;	Wędrynia
stanowisko nr 9	osada – średniowiecze;	Wędrynia
stanowisko nr10	ślad osadnictwa – średniowiecze – 2 poł.XIIIw.-1poł.XIVw.;	Wędrynia.

4.3. Zalecenia do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Na obszarze gminy Lasowice Wielkie zaleca się następujące ustalenia dla m.p.z.p.:

- Zasady ochrony zabytków wpisanych do rejestru obowiązują niezależnie od tego czy obiekt bądź nieruchomość objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, ponieważ decyzje administracyjne dotyczące obiektów i obszarów objętych tą formą ochrony konserwatorskiej wymagają postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
- Wszelkie działania inwestycyjne w obrębie stanowisk archeologicznych wymagają postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
- Na pozostałych terenach, w związku z możliwością natrafienia w trakcie prac ziemnych na zabytki i obiekty archeologiczne, każda osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować roboty budowlane np. głębokie wykopy pod fundamenty dużych budynków o charakterze usługowym, produkcyjnym, itp. jest obowiązana postępować zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
- Ustalenia określające szczegółowe warunki i zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy obejmujące układ przestrzenny, formę, kubaturę i porządek architektoniczny przy obiektach i zespołach objętych i proponowanych do objęcia ochroną konserwatorską, należy zawrzeć w mpzp.

4.4. Strefy ochrony konserwatorskiej

W gminie Lasowice Wielkie nie ma prawnie usankcjonowanych stref ochrony konserwatorskiej, niemniej występują tu zasoby kulturowo – krajobrazowe środowiska, które proponuje się objąć ochroną konserwatorską. W celu zachowania lokalnej tożsamości kulturowej miejsca, jego wartości historycznych i krajobrazowych proponuje się ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej obejmujących tereny, na których elementy dawnego układu przestrzennego uległy naruszeniu. W obrębie strefy znajdują się obiekty ujęte w rejestrze i ewidencji zabytków, parki podworskie i cmentarze podlegające ochronie konserwatorskiej. Jest to obszar podległy rygorom ochrony układu przestrzennego w zakresie rozplanowania, skali i gabarytów zabudowy oraz ochronie zachowanych elementów zabytkowych wzniesionych do 1939r. posiadających widoczne wartości stylowe i artystyczne.

Proponuje się wyznaczenie stref dla następujących miejsc:

• Chocianowice	obszar w otoczeniu kościoła p.w. Narodzenia NMP;
• Chudoba	obszar w otoczeniu kościoła p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa;
• Gronowice	cmentarz;
• Jasienie	obszar w otoczeniu kościoła p.w. Świętej Rodziny, zespół dworski z parkiem krajobrazowym;
• Laskowice	obszar w otoczeniu kościoła p.w. św. Wawrzyńca;
• Lasowice Małe	obszar w otoczeniu kościoła p.w. Wniebowzięcia NMP,

	zespół dworski z parkiem;
• Lasowice Wielkie	obszar w otoczeniu kościoła p.w. Wszystkich Świętych, park podworski
• Oś	cmentarz;
• Szumirad	park podworski;
• Tuły	obszar w otoczeniu kościoła p.w. MB Bolesnej, zespół pałacowy z parkiem;
• Wędrynia	obszar w otoczeniu kościoła p.w. św. Jana Chrzciciela, zespół pałacowy z parkiem krajobrazowym;
• Kolonia Czerwona	typ genetyczny układu osadniczego (okolnica).

Zaleca się następujące ustalenia do m.p.z.p.:

W zakres działań podstawowych – obligatoryjnych wchodzą:

- zachowanie i ochrona obiektów i zespołów przestrzennych wraz z elementami środowiska przyrodniczego;
- rewaloryzacja obiektów zagrożonych dekapitalizacją.

W przypadku Kolonii Czerwona:

- zachowanie zasad podziału na parcele, a także zasad sytuowania zabudowy szczytem do ulicy oraz gabarytów, kształtów i pokrycia dachu, materiałów wykończeniowych i detali architektonicznych,
- realizację nowej zabudowy przy zachowaniu istniejących zasad.

W zakres działań dopuszczalnych wchodzą:

- adaptacja obiektów do funkcji publicznych lub mieszkaniowych.

Zakres działań preferowanych:

- zaleca się lokalizowanie poniższych funkcji:
  - dla obiektów mieszkaniowych – funkcję mieszkaniowo-usługową;
  - dla zabudowań gospodarczych (obór, stajni, stodół, spichlerzy) – funkcję gospodarczo-magazynową;
  - dla obiektów użyteczności publicznej – funkcję usługową, mieszkaniową;
  - dla parków zakłada się utrzymanie funkcji pierwotnej bez możliwości wprowadzenia funkcji degradującej zieleń.

4.5. Gminna Ewidencja Zabytków

W obszarze zmiany Studium przyjętej Uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r. znajdują się następujące obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków przeznaczone do ochrony w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres
1.	Jasienie	dom	ul. Opolska 28
2.	Lasowice Wielkie	kościół ewangelicki	
3.	Lasowice Wielkie	plebania ewangelicka	73
4.	Lasowice Wielkie	dom w zespole dworskim	89
5.	Lasowice Wielkie	dom w zespole dworskim	90
6.	Lasowice Wielkie	dom w zespole dworskim	78
7.	Lasowice Wielkie	obora w zespole dworskim	
8.	Lasowice Wielkie	spichlerz w zespole dworskim	
9.	Lasowice Wielkie	stodoła w zespole dworskim	
10.	Lasowice Wielkie	stodoła w zespole dworskim	
11.	Lasowice Wielkie	dom z oborą	96
12.	Lasowice Wielkie	dom	76
13.	Lasowice Wielkie	budynek gospodarczy	76
14.	Lasowice Wielkie	dom	75
15.	Lasowice Wielkie	dom	69
16.	Lasowice Wielkie	zabudowania gospodarcze	69
17.	Lasowice Wielkie	dom	61

18.	Lasowice Wielkie	zagroda	59
19.	Lasowice Wielkie	dom	58
20.	Lasowice Wielkie	obora w zagrodzie	51
21.	Lasowice Wielkie	dom	53
22.	Lasowice Wielkie	dom	44
23.	Lasowice Wielkie	dom	4
24.	Lasowice Wielkie	leśniczówka	94
25.	Gronowice	stodoła	przy domu 142
26.	Chudoba	dom	143
27.	Wędrynia	stajnia i chlewnie w zespole pałacowym	
28.	Wędrynia	wozownia w zespole pałacowym	
29.	Wędrynia	obora w zespole pałacowym	
30.	Laskowice	dom	ul. Klapacz 3
31.	Szumirad	dom	45
32.	Szumirad	budynek inwentarski w zespole hutniczym	58
33.	Szumirad	dom	58
34.	Szumirad	dom	59
35.	Szumirad	stodoła	59
36.	Szumirad	budynki inwentarskie w zagrodzie	6
37.	Tuły	młyn	
38.	Tuły	dom młynarza	
39.	Tuły	dom w zagrodzie młynarskiej	
40.	Tuły	obora	zagroda młynarska
41.	Tuły	stodoła	zagroda młynarska

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 2, przyjętej uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. na dzień sporządzenia zmiany Studium nie występują obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 1, przyjętej uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r. na dzień sporządzenia zmiany Studium nie występują rekomendację i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz nie występują krajobrazy priorytetowe.

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 2, przyjętej uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. na dzień sporządzenia zmiany Studium nie występują rekomendację i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz nie występują krajobrazy priorytetowe.

6. Warunki i jakość życia mieszkańców w tym ochrona ich zdrowia

6.1. Ludność i demografia

1) Ludność

W gminie Lasowice Wielkie na koniec 2006 roku zamieszkiwało 7120 osób. Struktura wiekowa ludności gminy według trzech grup ekonomicznych przedstawiała się następująco: ludność w wieku przedprodukcyjnym 1362 osób stanowiła 19,1% ludności ogółem, w wieku produkcyjnym - 4523, tj. 63,5% i w wieku poprodukcyjnym - 1235, tj. 17,3%.Wskaźnik obciążenia demograficznego liczony jako iloraz ludności w wieku nieprodukcyjnym (przed i

poprodukcyjnym) na 100 osób ludności w wieku produkcyjnym wynosił 57,4.

Na koniec roku 2013 gminę zamieszkiwało 6963 osób. Struktura wiekowa ludności gminy według trzech grup ekonomicznych przedstawiała się następująco: ludność w wieku przedprodukcyjnym 1052 osób stanowiła 15,1% ludności ogółem, w wieku produkcyjnym - 4672, tj. 67 % i w wieku poprodukcyjnym - 1239, tj. 17,9%.
Wskaźnik obciążenia demograficznego liczony jako iloraz ludności w wieku nieprodukcyjnym (przed
i poprodukcyjnym) na 100 osób ludności w wieku produkcyjnym wynosił 49.

W 2014 roku nastąpiło zmniejszenie się liczby mieszkańców gminy do 6930 osób. Struktura wiekowa ludności według ekonomicznych grup wiekowych prezentowała się następująco: grupa w wieku przedprodukcyjnym 1025 osób (tj. 14,8% ludności ogółem), grupa w wieku produkcyjnym 4656 (tj. 67,2% ludności ogółem), a grupa w wieku poprodukcyjnym 1249 osób (tj. 18,0% ludności ogółem).
Wskaźnik obciążenia demograficznego liczony jako iloraz ludności w wieku nieprodukcyjnym (przed i poprodukcyjnym) na 100 osób ludności w wieku produkcyjnym wynosił 48,8.

Tab.1 Stan ludności gminy

Lata	Ludność	Przyrost / ubytek naturalny	Ludność w wieku		
	osoby	osoby	przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym
2000	7 366	-17	1 858	4 397	1 111
2002	7 300	-2	1 697	4 425	1 178
2006	7 120	-17	1 362	4 523	1 235
2013	6 963	-17	1 052	4 672	1 239
2014	6 930	-14	1 025	4 656	1 249
2015	6 949	-16	1 007	4 673	1 269
2016	6 936	-11	1 006	4 645	1 285

Dane: www.stat.gov.pl/bdr/, http://stat.gov.pl/bdl/

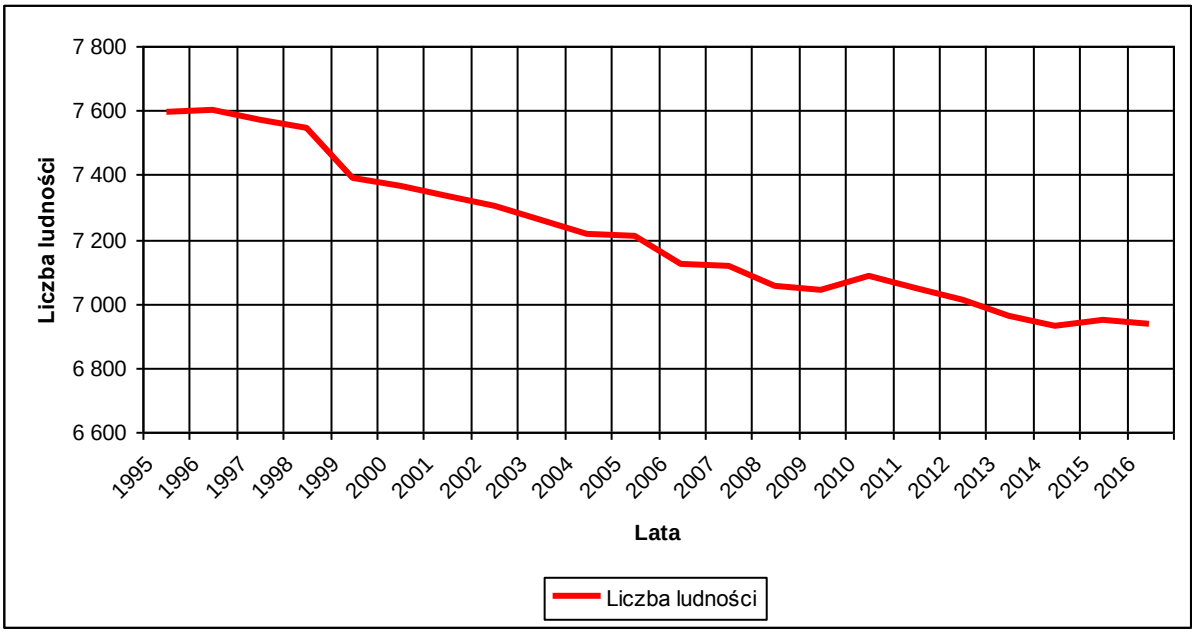

Zmiany liczby ludności w gminie Lasowice Wielkie w latach 1995-2016

Tab.2. Wskaźniki modułu gminnego

Cechy	2002	2006	2013	2014	2015	2016
Liczba ludności ogółem	7 300	7 120	6 963	6 930	6 949	6 936
2002 = 100	100	97,5	95,4	94,9	95,2	95,0
ludność na 1km^2	35	34	33	33	33	33
kobiety na 100 mężczyzn	104	104	105	106	106	106
małżeństwa na 1000 ludności	3,7	5,3	5,1	2,7	4,0	4,8
urodzenia żywe na 1000 ludności	6,7	6,0	8,3	7,8	6,5	10,1
zgony na 1000 ludności	7,0	8,3	10,7	9,8	8,8	11,7
przyrost/ubytek naturalny ogółem/1000M	-0,3	-2,4	-2,4	-2,0	-2,3	-1,6
Saldo migracji /1000M	-7,9	-4,7	-2,4	-2,2	b.d.	-0,1
Wskaźnik obciążenia demograficznego/100M	65,0	57,4	49,0	48,8	48,7	49,3

Dane: www.stat.gov.pl/bdr/, http://stat.gov.pl/bdl/ i obliczenia własne

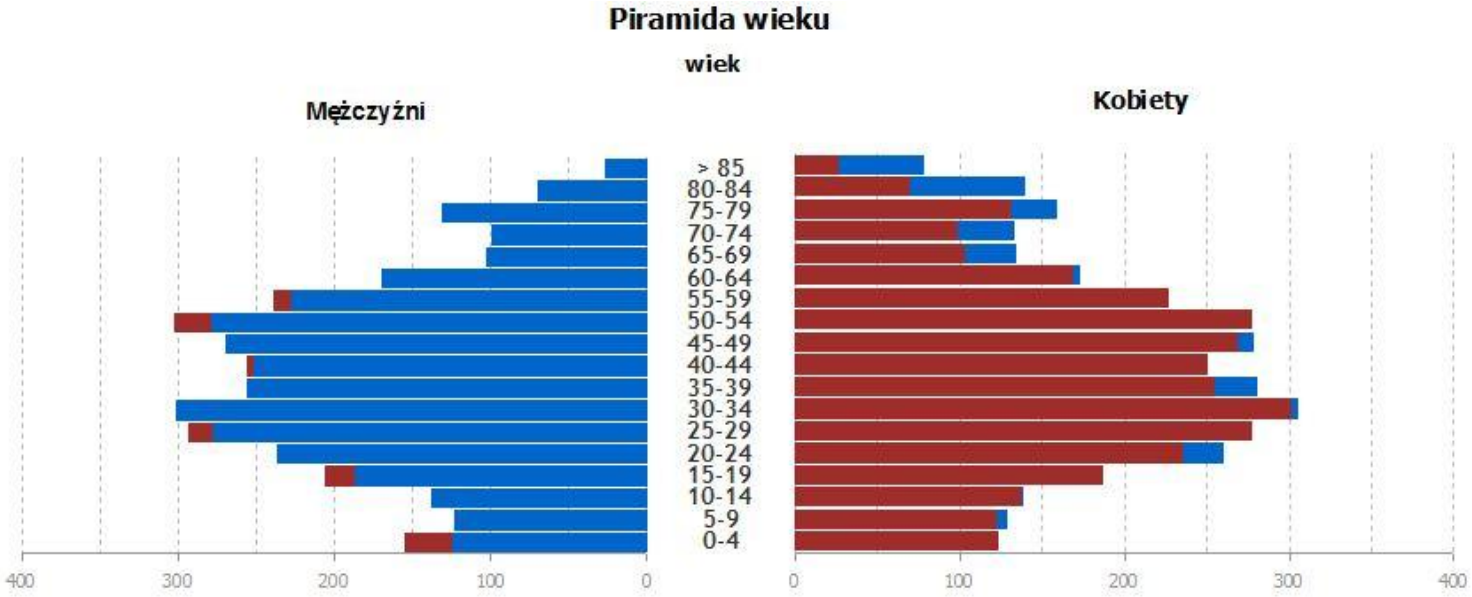

Struktura wieku i płci mieszkańców gminy Lasowice Wielkie za rok 2014 r.

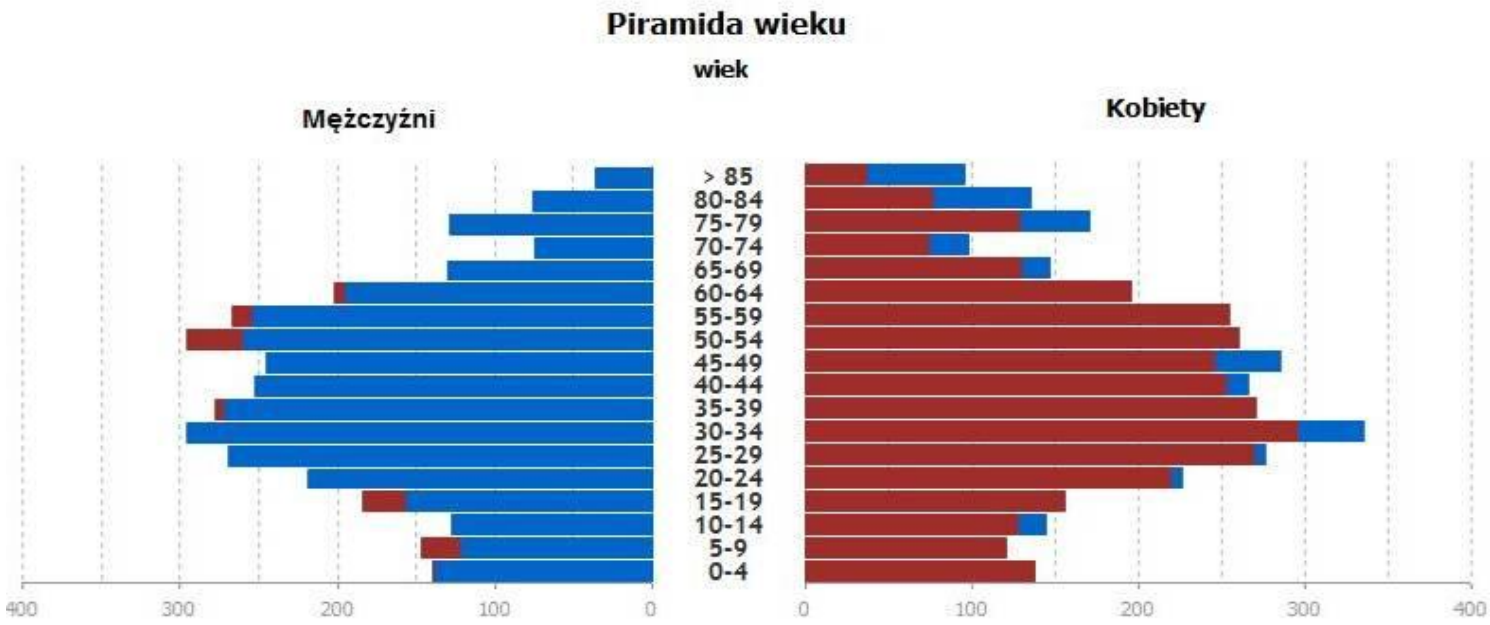

Struktura wieku i płci mieszkańców gminy Lasowice Wielkie za rok 2016 r.

Tab.3. Stan ludności dla poszczególnych sołectw

Sołectwo	2011		2012	
	Liczba mieszkańców		Liczba mieszkańców	
	Urodzenia	Zgony	Urodzenia	Zgony
Chocianowice	1 129		1 115	
	6	6	8	13
Chudoba	742		743	
	10	11	9	7
Ciarka	241		251	
	5	1	4	1
Gronowice	644		643	
	11	9	5	10
Jasienie	847		846	
	4	10	8	6
Laskowice	947		914	
	4	11	6	10
Lasowice Małe	532		524	
	4	8	8	7
Lasowice Wielkie	742		729	
	8	7	4	11
Oś	68		67	
	1	1	0	2
Szumirad	187		185	
	6	3	3	0
Trzebiszyn	261		252	
	1	1	4	2
Tuły	258		250	
	2	5	4	4
Wędrynia	460		444	
	2	12	3	3
Ogółem	7 058		6 963	
	64	85		

Sołectwo	2013		2014		2015	
	Liczba mieszkańców		Liczba mieszkańców		Liczba mieszkańców	
	Urodzenia	Zgony	Urodzenia	Zgony	Urodzenia	Zgony
Chocianowice	1 103		1 080		1066	
	8	14	12	11	5	9
Chudoba	744		741		746	
	9	11	4	6	4	6
Ciarka	249		258		254	
	2	4	2	1	3	0
Gronowice	649		649		652	
	12	2	8	8	6	6
Jasienie	836		837		840	
	9	6	5	10	8	6
Laskowice	906		908		887	
	7	10	6	11	3	11
Lasowice Małe	523		521		522	
	3	6	1	8	5	5
Lasowice Wielkie	712		717		700	
	6	9	12	6	3	7
Oś	66		68		63	
	0	1	1	0	1	1
Szumirad	175		179		178	
	1	3	2	1	2	3
Trzebiszyn	267		264		270	
	6	6	2	0	2	2
Tuły	250		250		242	
	1	2	2	3	1	4
Wędrynia	439		431		434	
	2	4	3	9	1	3
Ogółem	6 919		6 903		6854	
					44	63

Dane: Urząd Gminy Lasowice Wielkie

Stan ludności dla poszczególnych sołectw

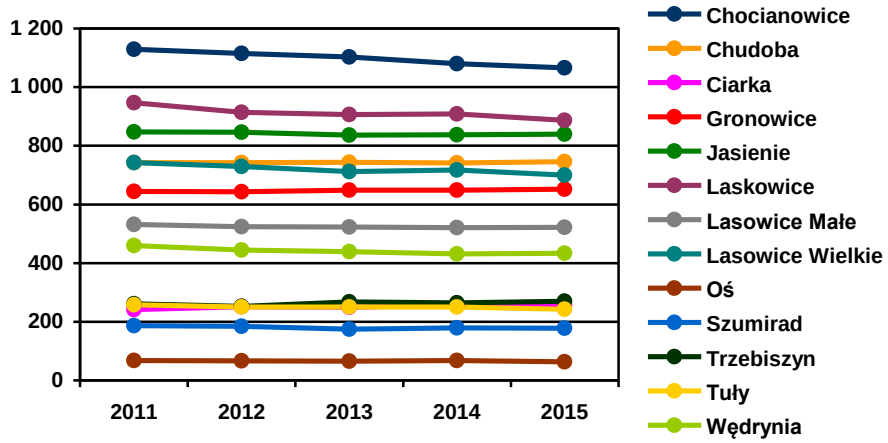

Dane: Urząd Gminy Lasowice Wielkie

2) Charakterystyka zmian demograficznych

W prognozie ludności gminy Lasowice Wielkie sporządzonej na podstawie prognozy GUS dla ludności Powiatu Kluczborskiego na okres 2010 - 2030, przyjęto rok 2006 jako stan wyjściowy oraz kolejne okresy: 2010, 2015, 2020, 2025, 2030 jako etapy perspektywiczne. Prognoza podaje przewidywane stany ludności faktycznie zamieszkałej na danym terenie (mieszkańcy stali oraz przebywający czasowo powyżej dwóch miesięcy) w dniu 31 grudnia każdego roku w podziale administracyjnym z dnia 1 stycznia 2003 r. Stan wyjściowy jest zweryfikowany przez wyniki Narodowego Spisu Powszechnego 2002r.

Wnioski wynikające z prognozy demograficznej dla gminy Lasowice Wielkie wskazują na:

- spadek liczby ludności gminy od 7120 w roku 2006 do 5307 w roku 2030 tj. o 1813 osoby,
- potencjał demograficzny gminy wytrącany jest przez ujemne saldo przyrostu naturalnego oraz ujemne saldo migracji,
- w pierwszych etapach perspektywicznych będzie występowała mniejsza liczba urodzeń, mimo że, liczba kobiet w wieku 19-24 będzie większa, natomiast nastąpić może przesunięcie granicy wieku kobiet rodzących pierwsze dziecko,
- w ostatnich etapach perspektywicznych na prognozowany spadek liczby ludności, znaczący wpływ będzie miała migracja wewnętrzna (zmiany miejsca zamieszkania w kraju na pobyt stały) oraz wzrastająca w najbliższych latach skala migracji zagranicznych.

6.2. Migracje ludności

Ruch wędrówkowy mieszkańców gminy Lasowice Wielkie opisano bazując na danych na temat migracji stałych z zachowaniem podziału na kierunek i typ migracji.
W roku 2006 odnotowano 52 zameldowania ogółem, w tym 8 z zagranicy oraz 86 wymeldowań, w tym 35 za granicę. Saldo migracji było zatem ujemne i wynosiło -34 (tj. -4,7 na 1000 ludności). Natomiast obrót migracyjny wynosił 138.
W 2014 r. odnotowano 50 zameldowania w gminie, w tym 5 z zagranicy oraz 65 wymeldowań, w tym 8 za granicę. Można zatem uznać, że utrzymuje się stały trend przewagi emigracji nad imigracją. Saldo migracji miało wartość -15, natomiast saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców to -2,2. Obrót migracyjny wyniósł 115. Decyzję migracyjną częściej podejmowali mężczyźni (w 2014 r. 30 zameldowań i 37 wymeldowań) niż kobiety (20 zameldowania i 28 wymeldowania).
W 2016 r. odnotowano 61 zameldowania w gminie, w tym 3 z zagranicy oraz 62 wymeldowania, w tym 0 za granicę. Można zatem uznać, że niewielkiemu osłabieniu ulega stały dotychczas trend przewagi emigracji nad imigracją. Saldo migracji miało wartość -1, natomiast saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców to -0,6. Obrót migracyjny wyniósł 123. Decyzję migracyjną w tym roku częściej podejmowały kobiety (w 2016 r. 39 zameldowania i 38 wymeldowania) niż mężczyzny (22 zameldowania i 24 wymeldowania).

Od roku 2002 wyraźnie zaznacza się zmniejszanie liczby wymeldowań z gminy (95 w 2002 r., 65 w 2014 r.). Saldo migracji stale wykazuje wartości ujemne, przy czym od roku 2002 zaznacza się zmniejszanie salda migracji (-58 w 2002 r., -15 w 2014 r., -1 w 2016 r.).

Tab.4. Migracje w gminie Lasowice Wielkie

	2000	2002	2006	2013	2014	2015	2016
Zameldowania ogółem	81	37	52	54	50	61	61
Zameldowania z zagranicy	7	6	8	2	5	b.d.	3
Wymeldowania ogółem	88	95	86	71	65	39	62
Wymeldowania za granicę	53	36	35	23	8	b.d.	0
Saldo migracji	-7	-58	-34	-17	-15	22	-1
Saldo migracji na 1000 ludności	-	-	-4,7	-2,4	-2,2	3,2	-0,6

Dane: http://stat.gov.pl/bdl/

Przyrost rzeczywisty w gminie Lasowice Wielkie, który stanowi sumę wielkości przyrostu (ubytku) naturalnego i migracji, osiągnął zatem w 2014 r. wartość -29. W roku 2006. wartość ta wynosiła -51. Z kolei w 2016 r. wartość przyrostu rzeczywistego wyniosła -12.

6.3. Gospodarstwa domowe

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego

w 2002r. w gminie Lasowice Wielkie funkcjonowało 2354 gospodarstwa domowe. Przeciętne gospodarstwo domowe liczyło 3,11 osób. Rodzinne gospodarstwa domowe stanowiły 74,7% ogólnej liczby gospodarstw. Udział jednoosobowych gospodarstw domowych wynosił 23,2%.
Równorzędnymi źródłami utrzymania gospodarstw domowych w Lasowicach były dochody z pracy – 46,4% oraz dochody z pozostałych źródeł dochodów - 46,2%, w tym 78,6 % z emerytury i renty.
Ze względu na brak aktualnych danych na temat gospodarstw domowych nie wprowadza się uwag.

6.4. Rynek pracy

Pracujący i bezrobotni

Gmina ma charakter rolniczy toteż większość mieszkańców pracuje we własnych gospodarstwach rolnych, których na koniec 2002r. było 866.[7] Ogólna liczba pracujących w gminie Lasowice zmniejszyła się z 439 osób w 2002r do 324 osób w 2006r. W 2013r. liczba pracujących wynosiła 429 osób (62 osoby na 1000 ludności), natomiast w 2014r. wartość ta wzrosła do 510 osób (74 osoby na 1000 ludności).
W 2016 r. liczba pracujących ponownie zmniejszyła się i wynosiła 441 osób (64 osoby na 1000 ludności).
Ogólna liczba bezrobotnych zarejestrowanych w gminie na koniec 2006r. wynosiła 201 osób, z tego 126 kobiet (63%) i 75 mężczyzn (37%). W roku 2013r. ogólna liczba bezrobotnych wynosiła 220 osób, z tego 132 kobiety (60%) i 88 mężczyzn (40%). Udział bezrobotnych kobiet w wieku produkcyjnym wynosi 5,9 %. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym wynosił 4,7%. W roku 2014 liczba bezrobotnych zmniejszyła się do 183 osób. Liczba bezrobotnych kobiet wynosiła 106 (58%), a liczba mężczyzn - 77 (42%). Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w 2014 r. wynosił 3,9%.
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych sukcesywnie się zmniejszała, by w roku 2016 r. osiągnąć poziom 163 osób. Liczba bezrobotnych kobiet wynosiła 98 (60%), a liczba mężczyzn 65 (40%). Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w 2014 r. wynosił 3,5%.

6.5. Przedsiębiorczość

W Lasowicach w 2006 roku zarejestrowanych w systemie REGON było 334 podmioty gospodarcze. Jednostki osób fizycznych (264) z sektora prywatnego stanowią 79% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych działających w gminie. W sektorze publicznym prowadziły działalność 22 podmioty gospodarcze.
W 2006 r. najwięcej podmiotów prowadzi działalność w sekcjach:

- handel detaliczny i naprawy – 77,
- budownictwo – 55,
- rolnictwo i leśnictwo- 45 ,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – 37,
- działalność finansowa i ubezpieczenia – 24,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 19,
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 17,
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne – 16.

W 2006 r. poziom aktywności gospodarczej ludności gminy mierzony liczbą osób fizycznych prowadzących działalność na 1000 mieszkańców wynosił – 37, a podmiotów gospodarczych ogółem zarejestrowanych w systemie REGON na 1000 mieszkańców wynosił – 47.

Liczba podmiotów gospodarczych w 2013 r. wyniosła 404, z czego 384 (95%) to podmioty prywatne. Najwięcej, bo aż 222 podmioty klasyfikują się w obszarze usług (w działalności pozostałej). Na drugiej lokacie plasują się podmioty sektora przemysłu i budownictwa (117). W obszarze rolnictwa, leśnictwo, łowiectwa i rybactwa działa 65 podmiotów. W tym też roku liczba podmiotów w rejestrze REGON na 10 000 ludności w wieku produkcyjnym wyniosła 865.

W roku 2014 liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON wynosiła 401, z

[7] Dane z Programu Rozwoju Lokalnego

czego 52 podmioty w sektorze rolniczym, 40 podmiotów w sektorze przemysłowym i 84 podmioty w sektorze budowlanym. Liczba podmiotów w rejestrze REGON na 10 000 ludności w wieku produkcyjnym wyniósł w 2014 r. 861, natomiast liczba podmiotów w rejestrze REGON na 10 000 ludności ogółem wyniósł 579. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 000 ludności to 449.

W roku 2016 liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON (zgodnie z podmiotami wg grup rodzajów działalności PKD 2007) wynosiła 407, z czego 46 podmioty w sektorze rolniczym, 129 podmiotów w sektorze przemysłowym i budowlanym oraz 232 podmiotów pozostałej działalności. Liczba podmiotów w rejestrze REGON na 10 000 ludności w wieku produkcyjnym wyniósł w 2016 r. 87,6, natomiast liczba podmiotów w rejestrze REGON na 10 000 ludności ogółem wyniósł 587. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności to 46.

6.6. Mieszkalnictwo

1) Zasoby i standardy zabudowy mieszkaniowej gminy

Według danych statystycznych zasoby mieszkaniowe w gminie na koniec 2006 r. łącznie obejmowały:

- 2019 mieszkań,
- 192 290 m^2 powierzchni użytkowej.

Charakteryzowały je następujące standardy:

- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania – 95,2 m^2
- przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkańca – 27,0m^2,
- gospodarstwa domowe – 2354,
- przeciętna liczba gospodarstw domowych w 1 mieszkaniu – 3,11.

Niedobór mieszkań rozumiany jako różnica między liczbą mieszkań i liczbą gospodarstw domowych szacowany jest na około 335 mieszkań.

Na koniec 2006 roku zasoby mieszkaniowe gminy kształtowały się w następujący sposób:

- 2019 mieszkań, z tego gminy - 20 mieszkań, zakładów pracy 72, osób fizycznych - 1847 mieszkań,
- 9473 izby,
- 192 290 m^2 powierzchni użytkowej.

Charakteryzowały je następujące standardy:

- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania – 87,5m^2 pow. użytkowej,
- przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 osobę– 28,3 m^2,
- wyposażone w instalacje wodociągową- 94,6%,
- wyposażone w łazienkę – 84,3%,
- wyposażone w centralne ogrzewanie – 64,7%.

Powyższe wskaźniki statystyczne dotyczące gminy Lasowice Wielkie są charakterystyczne dla gmin wiejskich, zwłaszcza w zakresie wielkości przeciętnej powierzchni użytkowej przypadającej na 1 mieszkańca, mniej korzystniejszymi w kontekście przeciętnej liczby osób na 1 mieszkanie. Powodem tego stanu jest z jednej strony znacznie większa kubatura przeciętnego zabudowania na wsi niż w mieście, zaś z drugiej większa liczba osób składających się na 1 gospodarstwo domowe w gminach wiejskich.

Według danych statystycznych zasoby mieszkaniowe w gminie na koniec 2013 r. łącznie obejmowały:

- 1872 mieszkań,
- 9317 izby,
- 191 250 m^2 powierzchni użytkowej.

Charakteryzowały je następujące standardy:

- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania – 102,4 m^2
- przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkańca – 27,5 m^2,
- mieszkania na 1 000 mieszkańców - 268,8,
- wyposażone w instalacje wodociągową – 95,1%,
- wyposażone w łazienkę – 88,8%,
- wyposażone w centralne ogrzewanie – 70,5%.

Według danych statystycznych zasoby mieszkaniowe w gminie na koniec 2014 r. łącznie obejmowały:

- 1878 mieszkań,
- 9354 izby,
- 192 340 m^2 powierzchni użytkowej.

Charakteryzowały je następujące standardy:

- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania – 102,4 m^2
- przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkańca – 27,8 m^2,
- mieszkania na 1 000 mieszkańców - 271,0,
- wyposażone w instalacje wodociągową – 95,1%,
- wyposażone w łazienkę – 88,8%,
- wyposażone w centralne ogrzewanie – 70,6%.

Porównując lata 2006 i 2014 wyraźnie zaznacza się zmniejszenie liczby mieszkań z 2019 do 1878 oraz zmniejszenie liczny izb z 9473 do 9354 izb przy jednoczesnym wzroście powierzchni użytkowej z 192 290 m^2 do 192 340 m^2.

Według danych statystycznych zasoby mieszkaniowe w gminie na koniec 2016 r. łącznie obejmowały:

- 1890 mieszkań,
- 9435 izby,
- 194 626 m^2 powierzchni użytkowej.

Charakteryzowały je następujące standardy:

- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania – 103,0 m^2
- przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkańca – 28,1 m^2,
- mieszkania na 1 000 mieszkańców - 272,5,
- wyposażone w instalacje wodociągową – 95,1%,
- wyposażone w łazienkę – 88,9%,
- wyposażone w centralne ogrzewanie – 70,8%.

Zestawiając lata 2014 i 2016 widać niewielki, jednak stabilny tren kształtujący rozwijanie gospodarki mieszkaniowej w gminie.

2) Potrzeby mieszkaniowe

Tab.5. Wskaźniki zabudowy mieszkaniowej

Wyszczególnienie	Wskaźnik dostępności mieszkań - liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m^2	Przeciętna powierzchnia użytkowa w m^2 na 1 osobę
Lasowice Wielkie (2006)	**282,0**	**95,2**	**27,0**
Polska - 2006	327,6	69,5	23,5
Niemcy - 2000	467	84,6	39,5
Lasowice Wielkie (2013)	**268,8**	**102,4**	**27,5**
Polska (2013)	359,9	73,1	26,3
Lasowice Wielkie (2014)	**271,0**	**102,4**	**27,8**
Polska (2014)	363,4	73,4	26,7
Lasowice Wielkie (2016)	**272,5**	**103,0**	**28,1**
Polska (2016)	371,3	73,8	27,4

Wskaźnik dostępności mieszkań wynosił w Lasowicach Wielkich w końcu 2006 roku - 282 mieszkania /1000 mieszkańców. Szacuje się deficyt na około 150 - 350 mieszkań w zależności od przyjętego wskaźnika dostępności.

W roku 2006 na 1000 mieszkańców gminy przypadało 282 mieszkania (mniej niż w rozwiniętych krajach europejskich). Przeciętna wielkość mieszkania wynosi 95,2 m^2 i jest wyższa od średniej krajowej (69,5m^2) o ponad 25,7 m^2.

W roku 2014 na 1000 mieszkańców gminy przypadało 271 mieszkań. Jest to wartość niższa od średniej krajowej o 92 mieszkania. Zaznaczyć należy, że Polska plasuje się na ostatniej pozycji w Europie pod względem wskaźnika dostępności mieszkań. Przeciętna wielkość mieszkania

wynosiła w 2014 r. 102,4 m^2 i jest wyższa od średniej krajowej (73,4 m^2) o 29 m^2.
W roku 2016 na 1000 mieszkańców gminy przypadało 272,5 mieszkania. Jest to wartość niższa od średniej krajowej o 98,8 mieszkania. Zaznaczyć należy, że Polska plasuje się na ostatniej pozycji w Europie pod względem wskaźnika dostępności mieszkań. Przeciętna wielkość mieszkania wynosiła w 2016 r. 103,0 m^2 i jest wyższa od średniej krajowej (73,8 m^2) o 29,2 m^2.

Perspektywiczne potrzeby mieszkaniowe są ściśle powiązane ze skalą rozwoju ludności, istniejącym deficytem mieszkań samodzielnie zamieszkiwanych, jakością zasobów mieszkaniowych (wiek i stopień zużycia technicznego) oraz aspektami ekonomicznymi wynikającymi z polityki społeczno- gospodarczej państwa (zamożność społeczeństwa, dostępność do tanich kredytów hipotecznych, itp.).

W przypadku gminy Lasowice Wielkie czynnikami decydującymi o potrzebie wyznaczenia terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej, pomimo prognozowanej malejącej liczby ludności, będącej konsekwencją dotychczasowych procesów demograficznych są:

- przewidywane dążenie do modelu gospodarstw rodzinnych mieszkających samodzielnie – szacowany deficyt wynosi około 150 - 350 mieszkań,
- konieczność wymiany zużytej technicznie zabudowy na nową.

Rozwój osadnictwa w gminie może sprowadzać się do:

- uzupełniania istniejących luk w zabudowie,
- podnoszenia wartości użytkowych istniejącej zasobów mieszkaniowych poprzez wykonywanie remontów, modernizacji oraz rozbudowę,
- wymianę zużytej zabudowy w obrębie dotychczasowego siedliska,
- realizację zabudowy na nowych działkach budowlanych.

Za jednostki rozwojowe w gminie Lasowice Wielkie uznano miejscowości największe i zarazem koncentrujące już wykształcone funkcje usługowe. Są to:

- *Chocianowice;*
- *Chudoba;*
- *Jasienie;*
- *Ciarka;*
- *Gronowice:*
- *Laskowice;*
- *Lasowice Wielkie;*
- *Lasowice Małe;*
- *Trzebiszyn.*

6.7. Edukacja

Na terenie gminy działają: dwa Zespoły Gimnazjalno - Szkolno - Przedszkolne w Chocianowicach i w Lasowicach Wielkich.

Zespół Gimnazjalno – Szkolno – Przedszkolny w Chocianowicach obejmuje:

- Publiczne Gimnazjum im. Jadwigi Śląskiej w Chocianowicach;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Chocianowicach;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Gronowicach;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Jasieniach;
- Przedszkole Samorządowe w Chocianowicach;
- Przedszkole Samorządowe w Gronowicach;
- Przedszkole Samorządowe w Jasieniu;

Zespół Gimnazjalno – Szkolno – Przedszkolny w Lasowicach Wielkich obejmuje:

- Publiczne Gimnazjum im. Jacka Odrowąża w Lasowicach Wielkich;
- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Lasowicach Wielkich;
- Szkoła Podstawowa w Laskowicach;
- Szkoła Podstawowa w Chudobie;
- Przedszkole w Lasowicach Wielkich;
- Przedszkole Samorządowe w Laskowicach;
- Przedszkole Samorządowe w Chudobie;

W 2013 r. w gminie Lasowice Wielkie działały (według portretu miejscowości statystycznych w gminie Lasowice Wielkie, GUS):

- 6 przedszkoli zlokalizowanych w: Chocianowicach (34 uczniów), Chudobie (33

uczniów), Gronowicach (25 uczniów), Jasieniu (23 uczniów), Laskowicach (17 uczniów), Lasowicach Wielkich (23 uczniów);
- 6 szkół podstawowych zlokalizowanych w: Chocianowicach (88 uczniów), Chudobie (35 uczniów), Gronowicach (27 uczniów), Jasieniu (37 uczniów), Laskowicach (47 uczniów), Lasowicach Wielkich (56 uczniów);
- 2 szkoły gimnazjalne zlokalizowane w: Chocianowicach (106 uczniów), Lasowicach Wielkich (83 uczniów).

Tab.6 . Edukacja w gminie Lasowice Wielkie w latach 2012-2016

Placówka		2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Wychowanie przedszkolne	Placówki wychowania przedszkolnego	6	6	6	6
	W tym przedszkola	6	6	6	6
	Miejsca w przedszkolach	184	185	195	195
	Dzieci w placówkach	148	155	160	175
Szkoły podstawowe	Szkoły podstawowe	6	6	6	6
	Uczniowie szkół podstawowych	305	290	289	277
	Liczba uczniów przypadających na 1 oddział w szkole podstawowej	12	12	12	12
Szkoły gimnazjalne	Szkoły gimnazjalne	2	2	2	2
	Uczniowie szkół gimnazjalnych	206	189	176	137
	Liczba uczniów przypadających na 1 oddział w szkole gimnazjalnej	17	17	16	14

Dane: http://stat.gov.pl/bdl/

6.8. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Infrastruktura służby zdrowia w gminie Lasowice Wielkie jest reprezentowana przez Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej oraz prywatne praktyki lekarskie. Informator "Opieka Zdrowotna w Powiecie Kluczborskim w 2015 roku" przedstawia wykaz placówek udzielających świadczeń zdrowotnych w powiecie kluczborskim w 2015 roku w oparciu o kontrakty zawarte z Opolskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia:

- NZOZ "LAS-MED", Lasowice Małe,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „BIOMED", Lasowice Wielkie,
- NZOZ "EM-MED" - Ewa Mieszkalska, Lasowice Wielkie,
- Poradnia Stomatologiczna Malinowski Antoni Grupowa Praktyka Lekarska, Lasowice Małe.

Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej świadczą przede wszystkim podstawowe usługi medyczne. Mieszkańcy samorządu korzystają ze specjalistycznych usług medycznych w placówkach zlokalizowanych poza granicami gminy, głównie w: Kluczborku oraz Opolu. Na terenie gminy są: 1 apteka w Lasowicach Wielkich i 1 punkt apteczny w Lasowicach Małych.

Nie ma żłobków.

Tab.7. Opieka zdrowotna

Placówka	2002	2006	2013	2014	2016
Przychodnie ogółem	0	1	2	2	1
Przychodnie na 10 tys. ludności	-	1	3	3	1
Porady lekarskie ogółem	-	-	13 697	13 598	10399

Dane: http://stat.gov.pl/bdl/

W Lasowicach Wielkich działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej stanowiący jednostkę samorządu gminy. Ośrodek obejmuje swoim działaniem obszar całej gminy i wszystkich jej mieszkańców. Obszar gminy podzielony jest na dwa regiony działania obsługiwane przez 2 pracowników socjalnych:

1. rejon obejmuje sołectwa: Lasowice Małe, Trzebiszyn, Jasienie, Chocianowice, Ciarkę, Ciarkę Kolonię, Gronowice;

2. rejon obejmuje: Lasowice Wielkie, Oś, Tuły, Laskowice, Chudobę, Szumirad, Wędrynię.
Pomoc społeczna w szczególności zajmuje się: realizacją zadań wynikających z rozeznania potrzeb społecznych, przyznawaniem i wypłacaniem przewidzianych ustawą świadczeń, pracą socjalną, analizą i oceną zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, prowadzeniem i rozwojem niezbędnej infrastruktury socjalnej, rozwijaniem nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb. Rzeczywista liczba rodzin objętych świadczeniami przyznawanymi w ramach zadań zleconych i zadań własnych bez względu na formę i rodzaj świadczenia maleje od 2010 r. W 2014 r. liczba rodzin, którym udzielano pomoc w postaci pracy socjalnej wyniosła 165.

6.9. Usługi kultury, rekreacji i sportu

Na terenie gminy obiektem pełniącym rolę domu kultury jest Lasowicki Dom Tolerancji i Kultury w Lasowicach Małych.
Infrastrukturę kulturalną tworzą także ogólnodostępne świetlice wiejskie, pozostające w zarządzie gminy, zlokalizowane w miejscowościach:

- Laskowice;
- Trzebiszyn;
- Wędrynia;
- oraz 1 remiza strażacka, pełniąca również rolę świetlicy we wsi Ciarka.

Ponadto w 3 miejscowościach funkcjonuje 6 świetlic wiejskich będących w zarządzie Towarzystwa Kulturalno – Społecznego Niemców na Śląsku Opolskim. Zlokalizowane są w:

- Gronowicach;
- Jasieniach;
- Tułach.

Na terenie gminy organizowane są liczne imprezy kulturalno – sportowe o randze lokalnej.
Infrastrukturę kulturalną uzupełnia Gminna Biblioteka Publiczna w Lasowicach Wielkich, z filiami w: Chocianowicach i Laskowicach
Z usług kultury wyższego rzędu (np.: kina, teatry, galerie, muzea, wystawy, itp.) mieszkańcy gminy korzystają poza jej granicami, głównie w Opolu i Kluczborku.
Działania klubów i licznych sekcji sportowych oraz urozmaicona infrastruktura sportowa to podstawowa możliwość rozwoju kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy, szczególnie dzieci i młodzieży. Organizacją aktywności związanych ze sportem zajmuje się Urząd Gminy. Do gminnych obiektów sportowych należy zaliczyć przede wszystkim 7 boisk sportowych w miejscowościach:

- Chocianowice;
- Gronowice;
- Jasienie;
- Laskowice;
- Lasowice Wielkie;
- Lasowice Małe;
- Wędrynia;
  - hala sportowa przy Zespole Gimnazjalno – Szkolno – Przedszkolnym w Chocianowicach;
  - 3 sale gimnastyczne przy szkołach w: Laskowicach, Jasieniach i Lasowicach Wielkich.

Na terenie gminy funkcjonuje Gminne Zrzeszenie „Ludowych Zespołów Sportowych" (LZS) w ramach którego działają 3 zespoły piłki nożnej (Chocianowice, Gronowice, Lasowice Wielkie) oraz zespół tenisa stołowego w Trzebiszynie.
Usługi kulturalne wyższego rzędu świadczone są przez instytucje kultury i inne podmioty zlokalizowane w Kluczborku (Dom Kultury w Kluczborku, Młodzieżowy Dom Kultury w Kluczborku, kino), Oleśnie (Miejski Dom Kultury w Oleśnie i Opolu (Teatr Jana Kochanowskiego w Opolu; Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki; Teatr Eko Studio; Filharmonia Opolska, wernisaże i wystawy w galeriach i innych instytucjach kultury, festiwale filmowe, muzyczne i operowe, przeglądy teatralne, etc.).

7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

7.1. Zagrożenie powodziowe[8]

Powołując się na pismo Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu[9], na terenie gminy Lasowice Wielkie nie ma wyznaczonych terenów bezpośrednio zagrożonych powodzią.
Na podstawie wywiadów terenowych i danych Powiatowego Wydziału Zarządzania Kryzysowego, sugerowane tereny zagrożone zalaniem wodami powodziowymi $Q_{1\%}$ (woda stuletnia lub największa powódź historyczna zbliżona do $Q_{1\%}$) od rzek: Stobrawy, Bogacicy, Budkówki i Budkowiczanki oraz pozostałych cieków występujących na terenie gminy.

W obszarze zmiany Studium *nr 1,* przyjętej Uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016 r. nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo wodne.

W obszarze zmiany Studium nr 2, przyjętej Uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo wodne.

7.2. Skażenia wód powierzchniowych

Na obszarze gminy zinwentaryzowano 1 ważniejszy punkt zrzutu ścieków. Oczyszczone w mechaniczno-biologicznej oczyszczalni w Trzebiszynie ścieki trafiają otwartym rowem do Budkowiczanki. Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia posiada nominalną przepustowość 120 m3/dobę. Pozwolenie wodnoprawne nr OŚII-7211/17/86 z 23.10.1986r. pozwala na odprowadzenie oczyszczonych ścieków do rzeki Budkowiczanki w km 41+100. Kanalizacja sanitarna obsługuje jedynie osiedle mieszkaniowe we wsi Lasowice Wielkie. W najbliższym czasie planuje się rozbudowę i modernizację oczyszczalni oraz rozbudowę sieci kanalizacyjnej.
Ponadto na zanieczyszczenie wód powierzchniowych wpływa Gorzelnia w Lasowicach Małych, która posiada jedynie urządzenie podczyszczające – ścieki oczyszczone na osadnikach odprowadzane są do rowu melioracyjnego. W pozostałej części gminy większość gospodarstw gromadzi ścieki w zbiornikach bezodpływowych, z których ścieki wywożone są do oczyszczalni.
Analizy jakości wód powierzchniowych dokonano w oparciu o raporty WIOŚ dla rzek przepływających przez teren gminy lub stanowiących jej granicę. Ocenę oparto o punkty kontrolno-pomiarowe położone najbliżej terenu gminy (na terenie gminy Lasowice Wielkie brak punktów monitoringu wód powierzchniowych).

Stobrawa

Najbliższym profilem kontrolno-pomiarowym na Stobrawie jest Stare Olesno. Rzeka była objęta monitoringiem regionalnym WIOŚ w Opolu w roku 1998 i 2000. Wody w tym profilu są nadmiernie zanieczyszczone i nie spełniają wymagań nawet dla III klasy czystości. W zakresie wartości przeciętnych w 2000 roku wartości dopuszczalne dla klasy III zostały przekroczone dla: azot azotynowy, fosforany, fosfor ogólny i miano Coli. Dla wartości ekstremalnych przekroczenia objęły dodatkowo: BZT5 i azot amonowy.

Bogacica

Jedynym profilem kontrolno-pomiarowym jest Domaradz, położony w ujściowym odcinku. Rzeka była objęta monitoringiem regionalnym WIOŚ w Opolu w roku 1996 i 2000. Wody Bogacicy należą do czystych, gdyż większość wskaźników odpowiada I i II klasie czystości. W 2000 roku stwierdzono, że jedynie zawartość żelaza ogólnego przekracza wartości dopuszczalne dla III klasy czystości. Incydentalnie przekraczane były także wartości dopuszczalne dla: tlenu rozpuszczonego, zawiesiny i miana Coli.

[8] powódź- rozumie się przez to takie wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach lub na morzu, podczas którego woda po przekroczeniu stanu brzegowego zalewa doliny rzeczne albo tereny depresyjne i powodujące zagrożenie dla ludności lub mienia. Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Dz.U. z 2001r. nr 115, poz. 1229)
[9] pismo RZGW z dnia 16.05.2007r. nr DW-412/667/WU-371/2007, z dnia 23.09.2008r nr DN-NU-412/1054/2008

Budkowiczanka
Najbliższym profilem kontrolno-pomiarowym jest Zagwiździe, położone w środkowym biegu. Rzeka była objęta monitoringiem regionalnym WIOŚ w Opolu w roku 1996 i 2000. Wody Budkowiczanki należą do najczystszych w województwie opolskim, gdyż żaden ze wskaźników nie przekracza wartości dopuszczalnych dla III klasy czystości, a większość odpowiada I i II.

8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

8.1. Potrzeby gminy

Potrzeby gminy w zakresie zagospodarowania przestrzennego oraz wzrostu zamożności gminy zostały przestawione w **Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Lasowice Wielkie przyjętym** uchwałą nr XIX-122/2004 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 24 maja 2004 r.) i opisane w rozdziale II w pkt 2.5

8.2. Potrzeby mieszkańców

8.2.1. Wnioski mieszkańców

Po ogłoszeniu w prasie o przystąpieniu do „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" złożono 25 wniosków osób prywatnych i instytucji, natomiast przed ogłoszeniem w prasie złożono 13 wniosków. Wnioski dotyczyły głównie zmiany przeznaczenia terenu z gruntu rolnego na budowlany mieszkaniowy lub usługowy. Wszystkie wnioski zostały uwzględnione.

W okresie od sierpnia 2010 r. do sierpnia 2012 r. złożono do Wójta Gminy Lasowice Wielkie 8 wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów w obowiązującym Studium. 5 wniosków dotyczyło przeznaczenia działek pod zabudowę mieszkaniową, pozostałe dotyczyły przeznaczenia gruntów pod tereny usługowe, sportowe oraz prowadzenie działalności rolniczej.
W związku z powyższymi wnioskami, w celu poznania oczekiwania mieszkańców, co do przeznaczenia terenów w obowiązującym Studium, Wójt Gminy Lasowice Wielkie w dniu 25 lipca 2013 r. ogłosił w prasie lokalnej (Nowa Trybuna Opolska z dnia 25.07.2013 r.), na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty (poprzez sołtysów i parafie) o zamiarze przystąpienia do sporządzania Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W ogłoszeniu określono termin składania wniosków do 15 sierpnia 2013 r. W wyniku obwieszczenia wpłynęło do Wójta Gminy 55 wniosków o zmianę studium. Wnioski głównie dotyczyły zmiany przeznaczenia gruntów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę zagrodową, zabudowę mieszkaniowo-usługową, usługową, produkcyjno-usługową oraz dolesienia.
W wyniku wykonanej analizy złożonych wniosków:

- sołectwo Chocianowice – na 5 złożonych wniosków: 4 uwzględniono w całości, jeden w części,
- sołectwo Chudoba – na 8 złożonych wniosków: 7 uwzględniono w całości i jeden w części,
- sołectwo Ciarka – złożony 1 wniosek uwzględniono w całości,
- sołectwo Gronowice – na 2 złożone wnioski obydwa uwzględniono,
- sołectwo Laskowice – na 2 złożone wnioski obydwa uwzględniono,
- sołectwo Lasowice Małe – na 2 złożone wnioski obydwa uwzględniono,
- sołectwo Lasowice Wielkie – na 20 złożonych wniosków - uwzględniono wszystkie,
- sołectwo Oś – na 3 złożone wnioski: jeden uwzględniono, pozostałych 2 nie uwzględniono,
- sołectwo Szumirad – na 3 złożone wnioski: dwa były zgodne z obowiązującym Studium, pozostałe uwzględniono,
- sołectwo Trzebiszyn – na 2 złożone wnioski obydwa uwzględniono,
- sołectwo Tuły – na 2 złożone wnioski: jeden uwzględniono w części i w części nie uwzględniono, drugiego nie uwzględniono w całości,
- sołectwo Wędrynia – na 5 złożonych wniosków: cztery uwzględniono w całości i jeden w części.

W/w wnioski stanowiły podstawę do podjęcia Uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium.
W terminie zawartym w ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania Zmiany Studium wpłynął wniosek firmy PROKON New Energy Poland Sp. z o.o. o dopuszczenie w sołectwa Jasienie i Chocianowice farmy wiatrowej składającej się z elektrowni wiatrowych o mocy jednostkowej do 4,5 MW. Wnioskowane tereny są zgodne z terenami wskazanymi w opracowaniu ekofizjograficznym gminy Lasowice Wielkie jako obszary możliwej lokalizacji turbin wiatrowych. Tereny, które spełniają warunki środowiskowe zostały wskazane na mapie załączonej do opracowania ekofizjograficznego. W niniejszej zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dokonano korekt wyżej wymienionych założeń głównie w stosunku do odległości od zabudowy. W związku z ustaleniami *Planu zagospodarowania województwa opolskiego* oraz oczekiwaniami mieszkańców przyjęto odległość od zabudowy wynoszącą 700 metrów. W wyniku korekty terenów wskazanych w opracowaniu ekofizjograficznym ustalono teren, na którym lokowanie turbin wiatrowych będzie odznaczało się względnie małą konfliktogennością. Należy jednocześnie wskazać, iż rozstrzygnięcie o ewentualnej możliwości lokowania turbin będzie każdorazowo poprzedzone wykonaniem raportu oddziaływania na środowisko i wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Oddziaływanie na środowisko i warunki życia mieszkańców Lasowic Wielkich są silnie zależne od przyjętych rozwiązań projektowych – ilości turbin, ich wzajemnego rozlokowania, wysokości, mocy akustycznej. Weryfikacja dotrzymania obowiązujących w prawie polskim dopuszczalnych wartości natężenia hałasu powinna nastąpić na etapie uzyskania decyzji środowiskowej dla projektu farmy, gdy znane będzie rozmieszczenie turbin i ich dane techniczne.

8.2.2. Wnioski instytucji

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Olesno wskazało tereny, które w przyszłości planuje się pod zalesienia.
Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział terenowy w Opolu zwróciła się z prośbą o zmianę przeznaczenia ich działek na obszar upraw polowych.
Referat Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Rolnictwa złożył wnioski o przeznaczenie wskazanych działek pod zabudowę jednorodzinną, pod inwestycje planowane do realizacji w czasie podwyższonej gotowości obrony państwa, pod plac zabaw i pod boisko sportowe oraz wniosek o zakazie lokalizacji wież bazowych telefonii komórkowej w odległości mniejszej niż 300m od zabudowy mieszkaniowej.
Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa wnioskowała o przeznaczenie wskazanej działki pod parking.

8.2.3. Wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu w latach 1999 – 2007, 2009 – 2013 r.

W latach **1999 – 2007** wydano w gminie Lasowice Wielkie ogółem 376 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
Ogółem najwięcej podjętych inwestycji dotyczyło:

- Przebudowy, remontów itp. budynków mieszkalnych - **92**
- Budowa, rozbudowa, itp. budynków gospodarczych - **75**
- Budowy nowych budynków mieszkalnych - **46**
- Budowy, przebudowy, rozbudowy obiektów usługowych - **34**
- Sieci i urządzeń wodno- kanalizacyjnych - **35**
- Sieci i urządzeń elektroenergetycznych i oświetleniowych - **20**
- Budowy, rozbudowy, itp. budynków garażowych - **17**
- Podziału nieruchomości - **18**

Dla obszaru Gminy Lasowice Wielkie w latach **2009 – 2013** wydano 170 decyzji, których przedmiotem było m.in. zabudowa mieszkaniowa, zabudowa gospodarcza, zabudowa produkcyjna i usługowa.
Z analizy wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego stwierdzono, iż dla obszaru Gminy Lasowice Wielkie wydano w latach 2009 – 2013 łącznie 26 decyzji, których przedmiotem były inwestycje infrastrukturalne (m.in. sieci kanalizacyjne, elektroenergetyczne,

wodociągowe oraz drogi).
Przy ocenie zgodności wydanych decyzji o warunkach zabudowy z ustaleniami Zmiany Studium stwierdzono niejednokrotnie brak zgodności pomiędzy tymi dokumentami (np. w Studium funkcje: rolnicza, dolesienia, łąk i pastwisk, obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, a w decyzjach o warunkach zabudowy dla tych obszarów przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna).
Ogółem na 170 wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu w latach 2009 – 2012:

- 139 było zgodnych z ustaleniami Studium,
- 31 było niezgodnych z ustaleniami Studium.

W związku z powyższym 31 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania zostało ujęte w niniejszej zmianie Studium celem ich analizy i doprowadzenia do zgodności ze Studium.

8.3. Możliwości rozwoju gminy

Możliwości rozwoju gminy wynikają przede wszystkim z:

- atrakcyjnych krajobrazowo i urbanistycznie terenów mieszkaniowych z preferencją zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej o niskiej intensywności,
- dobrej komunikacji wewnątrzgminnej, przebiegu dróg krajowych oraz drogi wojewódzkiej,
- terenów do rozwoju funkcji sportowo-rekreacyjnej,
- terenów do rozwoju funkcji produkcyjno-usługowej.

Za jednostki rozwojowe w gminie Lasowice Wielkie uznano miejscowości największe, koncentrujące już wykształcone funkcje usługowe. Przewiduje się, że perspektywiczny rozwój gminy koncentrować się będzie w trzech osiach (wymieniając od północy):

- *Chocianowice - Ciarka;*
- *Jasienie - Lasowice Małe - Gronowice;*
- *Laskowice - Tuły - Trzebiszyn - Lasowice Wielkie - Chudoba.*

8.4. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

Gmina Lasowice Wielkie ma typowy charakter rolniczy, tworzą ją większe osady mieszkalne oraz przysiółki. Według podziału terytorialnego położonych jest tam 13 obrębów ewidencyjnych. Gmina należy do najsłabiej zamieszkanych obszarów w województwie opolskim, ponadto ma także relatywnie najgorszy dostęp do usług publicznych (3 lokata) (za Raportem o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, 2013).
W gminie został zachowany historyczny układ przestrzenny w Czerwona-Gronowice.
Gmina zlokalizowana jest na obszarach nizinnych i posiada wysoki odsetek terenów rolniczych (uprawnych) oraz wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe.
Udział obszarów chronionych w powierzchni ogólnej gminy wynosi 99,0%. Na terenie gminy znajdują się: Obszar Ochrony Siedlisk „Dolina Budkowiczanki" (projektowany), Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Stobrawsko-Turawskich, Leśno-Stawowy Rezerwat Przyrody "Smolnik", florystyczny Rezerwat Przyrody "Kamieniec", użytek ekologiczny Bagno "Tuły", użytek ekologiczny Bagno "Żabiniec" oraz liczne pomniki przyrody (drzewa).
Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r. określa, iż nie są w pełni wykorzystywane możliwości płynące z dobrze rozwiniętego rolnictwa w województwie opolskim oraz wskazuje problemy obszarów wiejskich, tj. problem depopulacji, starzenia się społeczeństwa i migracji zarobkowych. Dla terenów wiejskich właściwe jest podjęcie zadań w zakresie specjalizacji produkcji rolnej, poprawy konkurencyjności gospodarstw (konsolidację), rozwoju m.in. przemysłu rolno-spożywczego, pozarolniczej działalności gospodarczej na wsi.
Zakłada się, iż realizacja oddolnych inicjatyw , zgodnych z lokalnymi strategiami rozwoju, zmierzających do zrównoważonego rozwoju wsi oraz korzystnych przemian strukturalnych, zwiększy atrakcyjność wsi jako miejsca zamieszkania, wypoczynku i prowadzenia działalności gospodarczej.
Duże znaczenie mają integracja lokalnych społeczności, będących najważniejszym potencjałem opolskiej wsi, oraz budowania sprzyjającego do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.

Sytuację ekonomiczną gminy można przeanalizować poprzez porównanie danych dotyczących dochodów i wydatków gminy w porównaniu z innymi gminami, sąsiadującymi z Lasowicami Wielkimi.

Tabela. Wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca

Gmina	Dochody w zł		Wydatki w zł	
	2014	**2016**	**2014**	**2016**
Lasowice Wielkie	3483	3226	3126	3404
Murów	2632	3319	2570	3015
Łubniany	2679	3207	2702	3022
Turawa	2789	3343	2641	3357

Jak wynika z powyższych zestawień dochody budżetu gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w okresie lat 2009 - 2014 spadły ale wydatki w tym okresie wzrosły o 8%.

Według danych GUS największe dochody do budżetu gminy, to dochody od osób prawnych i osób fizycznych (21,8 % budżetu w 2014 roku i 23,9 % budżetu w roku 2016). Największe wydatki budżetu gminy to wydatki związane z oświatą i wychowaniem (40,3 % budżetu w roku 2014 i 37,7 % w roku 2016).

W gminie w 2016 r. **100,0%** wydatków majątkowych przeznaczono na cele inwestycyjne. Wydatki inwestycyjne stanowiły 17, 5 % wydatków gminy.

Jak widać z powyższej tabeli Gmina Lasowice Wielkie wśród porównywalnych gmin ma największe wydatki na 1 mieszkańca.

Sytuacja środowiskowa określona została w części graficznej opracowania oraz opisowej w pkt 3 niniejszego opisu.

Sytuacja społeczna gminy pod względem charakterystyki ludności przedstawiona została w pkt 6 niniejszego opisu.

8.5. Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego

Na przestrzeni lat 2000-2014 w Lasowicach Wielkich liczba ludności wykazywała stałą tendencję spadkową. W okresie tym liczba ludności wyrażona w liczbach bezwzględnych spadła ogółem o 436 osób, tj. o 5,92 %. W analizowanym okresie najwyższa wartość liczby ludności wystąpiła w 2000 r., po czym następuje stały, systematyczny spadek liczby mieszkańców. Liczbę ludności gminy determinuje także ruch migracyjny ludności. Saldo migracyjne utrzymuje się na ujemnym poziomie. Należy zwrócić uwagę na wyraźny ubytek liczby ludności.
Aktualnie brak jest przesłanek pozwalających prognozować znaczny wzrost liczby ludności. Głównie w ruchu migracyjnym można nieśmiało dopatrywać się ustabilizowania liczby mieszkańców gminy, która ze względu na swoje walory przyrodnicze i krajobrazowe jest atrakcyjna do zamieszkania dla mieszkańców Opolszczyzny, jak i województw ościennych.
Treść Studium przytacza prognozę dotyczącą liczby ludności gminy Lasowice Wielkie, z której wynika, iż:

- liczba mieszkańców będzie się nadal zmniejszać, osiągając w 2030 r. poziom 5307 osób,
- potencjał demograficzny gminy kształtują wyłącznie ujemne wskaźniki ubytku naturalnego oraz ujemne saldo migracji,
- nie przewiduje się wzrostu liczby urodzeń powiązanego z wyżem demograficznym lat

80tych,

- prawdopodobny jest spadek liczby ludności wynikający z częstszych decyzji migracyjnych o charakterze stałym oraz zagranicznych.

Lasowice Wielkie nie należą do Miejskich Obszarów funkcjonalnych (wg Śleszyńskiego 2012). Gmina zlokalizowana jest poza strefą zewnętrzną miejskiego obszaru funkcjonalnego miasta Opola. Migracje codzienne, wahadłowe, zarobkowe na linii Lasowice Wielkie - Opole, w ogóle migracji, mają niewielkie znaczenie.

Dodatkowo na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy opracowano linię trendu logarytmiczną dla zmiany liczby ludności, która również wskazuje na systematyczny, stały spadek liczby mieszkańców (do poziomu ok. 6750 osób).

Można założyć, że szacunek potrzeb terenowych dla nowej zabudowy w gminie oparty tylko na prognozowanej liczbie ludności w okresie około roku 2046 powinien dotyczyć około 6750 mieszkańców.

Jest to liczba prognozowana na podstawie powyższych danych biorąc również pod uwagę położenie gminy w sąsiedztwie gmin, w których przeważa zabudowa jednorodzinna.

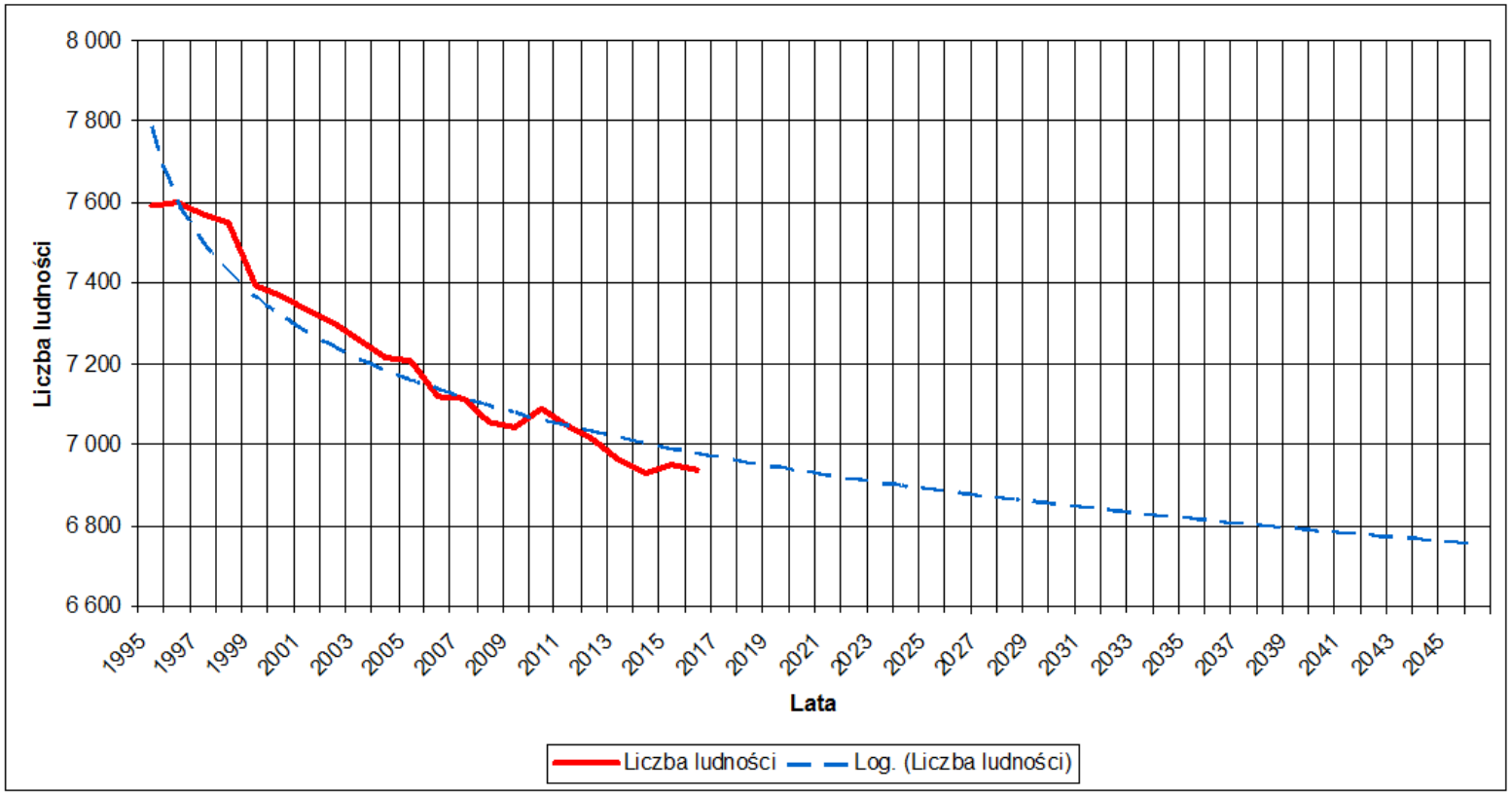

Prognoza liczby ludności gminy Lasowice Wielkie na podstawie danych GUS na lata 2017-2046 w oparciu o linię trendu logarytmicznego

8.6. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

8.6.1. Zapotrzebowanie na nową zabudowę

Zgodnie z przyjętą metodą sporządzania studium jako dokumentu strategicznego, określającego politykę przestrzenną samorządu, która powinna być uszczegółowiona w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego wyliczono zapotrzebowania na następujące funkcje zabudowy na okres około roku 2046:

- mieszkaniową, jako podstawową funkcję jednostki osadniczej,
- usługową, jako funkcję zaspokojenia potrzeb mieszkańców i tworzącą miejsca pracy mieszkańców,
- aktywności gospodarczej w formie zabudowy produkcyjnej i magazynowej, jako podstawę ekonomicznego rozwoju miasta i tworzenie miejsc pracy.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową

W wyliczeniach maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową założono następujące wskaźniki:

- aktualna liczba ludności: 6936 osób (2016 r.)
- liczba mieszkańców gminy około 2046 roku 6750 mieszkańców,
- liczba mieszkań na 1000 mieszkańców - 370
- średnia powierzchnia użytkowa mieszkań (w zabudowie jednorodzinnej) – 130 m^2 (przyjęto wg danych statystycznych GUS za I-III kwartał 2017 średnia powierzchnia bud. Indywidualnego - 132,6 m^2)
- średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę - 40 m^2,
- % ubytków mieszkaniowych substancji istniejącej planowanej do odtworzenia na nowych terenach – 30 % ,
- zwiększenie zapotrzebowania na mieszkania o 30% w związku z niepewnością procesów rozwojowych.

Aktualnie (2016 rok) przy ogólnej liczbie 1890 mieszkań w gminie, liczba mieszkań na 1000 mieszkańców wynosi 272,5, a przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosi 103 m^2, czyli przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 mieszkańca wynosi 28 m^2.

Aby uzyskać standard zakładany powyżej na rok 2046 teoretyczny niedobór w ilości mieszkań w porównaniu ze stanem obecnym wynosi 97 mieszkań na 1000 mieszkańców, 27 m^2 powierzchni użytkowej mieszkań na 1 mieszkańca i 12 m^2 powierzchni użytkowej każdego mieszkania.

Zatem biorąc pod uwagę powyższe, wielkość potrzeb mieszkaniowych gminy wynosiła będzie około 1221 mieszkań (654 + 567) jako ubytki powierzchni istniejącej) o łącznej powierzchni użytkowej 158 730 m^2.

Łącznie zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową biorąc pod uwagę zwiększenie wartości o wskaźnik 30 % (w ilości mieszkań wynosi około 366 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 47 580 m^2) co daje łącznie 1587 mieszkań o powierzchni użytkowej 206 310 m^2.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową i produkcyjno-magazynową

Wyliczenie maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę usługową i produkcyjno-magazynową oparto na następujących danych i prognozach:
- danych Urzędu Statystycznego i Urzędu Gminy na rok 2015/2016:

- ludność gminy w wieku produkcyjnym - 4 645 osób (około 67 % ogółu ludności),
- wskaźniki liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wielu produkcyjnym, kształtuje się na poziomie 1514 (2015 r.)

- liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności to 46 osób w roku 2016
- pracujący - 441
- ilość bezrobotnych - 163 (spadek w stosunku do roku 2006 - 201 osób)

- prognoza liczby ludności gminy w 2046 roku wg studium – 6750 mieszkańców,
- prognoza ludności w wieku produkcyjnym w roku 2046 wg studium – 4050 osób (60 % ogółu ludności).

Założono, że do roku 2046 dla potrzeb mieszkańców gminy oraz wykorzystując atrakcyjne położenie gminy dla potrzeb jego rozwoju gospodarczego wskazane byłoby utworzenie około 1215 nowych miejsc pracy (30 % prognozowanej liczby ludności w wieku produkcyjnym w podziale na 60 % w działalnościach usługowych i 40 % w produkcji i innych aktywnościach gospodarczych).

Dla wyliczenia prognozowanych ilości powierzchni użytkowych budynków usługowych i produkcyjnych założono:
- wskaźnik 20 miejsc pracy/1000 m^2 powierzchni użytkowej budynku usługowego,
- wskaźnik 10 miejsc pracy/1000 m^2 powierzchni użytkowej budynku produkcyjnego i innej działalności gospodarczej.

Oznacza to, że w perspektywie najbliższych 30 lat zapotrzebowania na powyższy rodzaj zabudowy mogą wynieść:
- 36 450 m^2 powierzchni użytkowej obiektów usługowych,
- 48 600 m^2 powierzchni użytkowej obiektów produkcyjnych i innych działalności gospodarczych.

Biorąc pod uwagę niepewność procesów rozwojowych oraz położenie gminy przy drogach krajowych oraz planowanych realizacjach obwodnic prognozuje się zwiększenie wyliczonych wartości, ale tylko w zakresie 10 %.

8.6.2. Szacunek chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej

Na podstawie opracowań kartograficznych w programie ArcGIS wyznaczono tereny wskazane dla zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjno-magazynowej w granicach jednostki osadniczej w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej.
Wyliczono, iż obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej obejmują łącznie około 300 ha.
Są to głownie obszary zabudowy zwartej w miejscowościach: Lasowice Wielkie, Lasowice Małe, Chocianowce, Chudoba, Wędrynia, Oś, Gronowice, Tuły, Ciarka, Jasienie, Laskowice.

W obszarach tych istniejąca zabudowa zajmuje:
- mieszkaniowa i zagrodowa – 205 ha
- usługowa – 11 ha
- produkcyjna i działalności gospodarczej – 8 ha

Zatem po odjęciu istniejącej zabudowy pozostaje 76 ha wolnych terenów, które mogą wypełnić tzw. luki budowlane.
Można zatem przyjąć, iż:
- dla zabudowy mieszkaniowej pozostaje wolnych - 40 ha
- dla zabudowy usługowej – 16 ha
- dla zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczej – 20 ha

W celu wyliczenia potrzeb terenowych dla powyższych rodzajów zabudowy, które wyliczone zostały w pkt 8.7.1 w wielkościach m² powierzchni użytkowej, w poniższym zestawieniu dokonano szacunkowych wyliczeń przyjmując:

- dla zabudowy mieszkaniowej chłonność 1400 m² pow. całkowitej/hektar terenu,
  (W założeniu chłonności mieszkań uwzględniono potrzeby terenowe dla zapewnienia programu usług podstawowych, dojazdów i zieleni urządzonej)
- dla zabudowy usługowej chłonność 800 m² pow. całkowitej/hektar terenu,
- dla zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczych chłonność 1000 m² pow. całkowitej/hektar terenu.

Tabela Bilans potrzeb

Rodzaj zabudowy	Wyliczone potrzeby w m² powierzchni użytkowej	Wyliczone potrzeby w m² powierzchni całkowitej	Potrzeby powierzchni w ha
Mieszkaniowa	206 310	247 572	176
Usługowa	36 450	43 730	55
zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczej	48 600	58 320	58

Porównując prognozowane potrzeby terenów wyliczone w powyższej tabeli z powierzchniami wyznaczonymi w ramach granic zwartej zabudowy jednostki osadniczej stwierdza się, że:

- powierzchnia dla zabudowy mieszkaniowej wskazana została w ok. 28 %,
- powierzchnia dla zabudowy usługowej wskazana została w ok. 29 %,
- powierzchnia dla zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczej wskazana została w ok. 34 %.

Oznacza to, że poza granicami obszarów zwartej zabudowy można wskazać następujące powierzchnie terenów:

- dla zabudowy mieszkaniowej – 136,0 ha,
- dla zabudowy usługowej – 39 ha,
- dla zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczej – 38 ha.

8.3.3. Szacunek chłonności obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę

Gmina posiada 8 zmian planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie, sporządzonych w oparciu o ustawę z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym, które nie utraciły ważności po wejściu w życie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zgodnie z art. 87 ust. 1.
Zmiany planu objęły we fragmentach tereny wszystkich wsi wchodzących w skład gminy Lasowice Wielkie i dotyczyły przeznaczenia terenu pod zabudowę mieszkaniową, usługową i zagrodową oraz inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej.
Po uchwaleniu „Studium…" w 2009r. opracowano „miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Chudoba" zatwierdzony Uchwałą Nr XXXV-246/10 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 24 lutego 2010r. Plan obowiązuje dla wsi Chudoba, w granicy terenów rolnych i zainwestowanych ustalając przeznaczenie terenów wraz ze zmianą planu zatwierdzoną uchwałą z 31 stycznia 2018 r.

Tabela. Powierzchnie terenów przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących mpzp

Rodzaj zabudowy	Powierzchnia przeznaczona w planie pod zabudowę [w ha]	Zabudowa istniejąca [w ha]	Powierzchnia niezabudowana w ha
mieszkaniowa / mieszkaniowo	**124,30**	**54**	70,30

usługowa i zagrodowa			
usługowa	**4,10**	**2,0**	**2,10**
produkcyjna i działalności gospodarczej	**10,97**	**5,50**	**5,47**

W powyższej tabeli zawarto wyliczenie powierzchni terenów przeznaczonych w planach obowiązujących pod poszczególne rodzaje zabudowy.
Od czasu obowiązywania planów prawie połowa z wyznaczonych w nich terenów została już zainwestowana.

8.6.4. Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z szacunkami chłonności terenów przeznaczonych pod zabudowę

Porównując zapotrzebowania na nową zabudowę, której szacunek chłonności terenów wyliczono z powierzchniami wyznaczonymi w ramach obszarów zwartej zabudowy i w planach miejscowych, stwierdza się:

- tereny dla nowej zabudowy mieszkaniowej. Prognozy potrzeb terenowych gminy w tym zakresie wyliczone w studium określono na poziomie ok.176,0 ha, tymczasem w ramach zwartej zabudowy [40 ha] i w planach miejscowych wyznaczono łącznie ok. 70,3 ha , co można uznać za wielkość niewystarczającą. Oznacza to że w studium należy przewidzieć możliwość zwiększenia tego rodzaju zabudowy.
- tereny dla nowej zabudowy usługowej wyznaczone są na poziomie nie odpowiadającym potrzebom gminy prognozowanym w studium. Potrzeby gminy w tym zakresie prognozowane są w wielkości około 55 ha, tymczasem w ramach zwartej zabudowy i w planach miejscowych wyznaczono łącznie ok. 18 ha, co można uznać za wielkość niewystarczającą. Oznacza to że w studium należy przewidzieć możliwość zwiększenia tego rodzaju zabudowy przy czym biorąc pod uwagę charakter wiejski gminy można wliczyć tereny usługowo – mieszkaniowe.
- tereny dla nowej zabudowy produkcyjnej i działalności wyznaczone są na powierzchni około 25,50 ha przy potrzebach prognozowanych w tym zakresie na około 58 ha. Oznacza to, że w studium należy przewidzieć możliwość zwiększenia powierzchni terenów dla tego przeznaczenia terenów oraz poprzez dopuszczenie tego rodzaju zabudowy w ramach obszarów produkcyjno - usługowych wskazanych w planie miejscowym, jako tereny usługowe.

Tabela. Porównanie powierzchni terenów

Przeznaczenie	**Powierzchnia wyznaczona w ha [mpzp] [ha]**	**Istniejąca zabudowa w obszarach zwartej zabudowy [ha]**	**Istniejąca zabudowa łącznie z obszarami zwartej zabudowy [ha]**	**Powierzchnia wyznaczona w Studium [ha]**	**Potrzeby powierzchni [ha]**
mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa, zagrodowa	124,30	205,00	386,00	482,00	176
usługowa	4,10	11,00	29,00	20,00	55
Produkcyjna i działalności gospodarczej	10,97	8,00	21,00	50,00	58

Ludność podejmująca decyzję o zmianie miejsca zamieszkania bądź o budowie własnego domu dokonuje świadomego wyboru, który będzie mieć długoterminowe skutki. Wychodząc na przeciw oczekiwaniom aktualnych i potencjalnych mieszkańców Lasowic Wielkich, gmina stara się zapewnić atrakcyjny i odpowiedni aerał przeznaczony pod zabudowę nowych budynków mieszkalnych. Mieszkańcy gminy, a także ludność przyjezdna, którzy podejmują decyzję o budowie nowego, prywatnego budynku mieszkalnego w przeważającej mierze wybierają budowę obiektów wolnostojących jednorodzinnych.
Ze względu na to iż Gmina posiada niewielkie pokrycie miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu. Ze względu na konstrukcję prawną wiele z nich jest niezgodnych z ustaleniami Studium. Taka sytuacja, gdy ustalenia decyzji o warunkach zabudowy są sprzeczne z ustaleniami studium wynika z przepisów prawa stanowiących, że postanowienia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy mają charakter wiążący jedynie przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
Planując rozwój gminy należy poza decyzjami lokalizacyjnymi wynikającymi z powyższych szacunków i prognoz, przewidywać możliwości rozwoju obszarów przy dopuszczeniu nie wykluczających się funkcji (np. mieszkaniowej i usługowej, produkcyjnej i usługowej). Pozwoli to na etapie sporządzania lub zmiany planów miejscowych na dokonanie faktycznego wyboru przeznaczenia terenów biorąc pod uwagę występujące uwarunkowania terenowe i formalno-prawne.

8.7. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Zadania własne gminy i możliwości ich finansowania prognozuje się dla wcześniej wyliczonego maksymalnego zapotrzebowania gminy na nową zabudowę mieszkaniową, usługową oraz produkcyjną i działalności gospodarczych w perspektywie 30 lat.

W analizowanych możliwościach finansowych budżetu gminy dotyczących powyższych potrzeb, prognozowane są wydatki związane z inwestycjami obsługującymi tereny nowej zabudowy dotyczące realizacji sieci zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków, dróg gminnych i infrastruktury społecznej związanej z oświatą i ochroną zdrowia

Gmina Lasowice Wielkie prowadzi politykę rozwoju dążącą do zapewnienia wysokiego standardu infrastruktury i usług publicznych, wykorzystując z możliwie najwyższą skutecznością źródła zewnętrznego finansowania oraz współpracując z innymi partnerami rozwoju (za Strategia Rozwoju Gminy Lasowice Wielkie na lata 2015-2025).
Sytuacja finansowa gminy Lasowice Wielkie jest na dobrym poziomie. Gmina prowadzi swoje działania w sposób uporządkowany w oparciu o sektorowe plany działania.

Jednym z celów strategicznych są działania w zakresie infrastruktury drogowej, ochrony środowiska oraz elektronicznych usług publicznych.
W ramach poprawy stanu infrastruktury drogowej i infrastruktury towarzyszącej planowane są:
- budowy, przebudowy, rozbudowy oraz modernizacje i remonty dróg, w tym m.in. budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja ciągów pieszych, rowerowych, pieszo-rowerowych, sygnalizacji świetlnej i oświetlenia ulicznego;
- modernizacje i remonty dróg transportu rolnego;
- poprawa jakości transportu zbiorowego.

W ramach działań mających na celu ochronę środowiska planowane są:
- uporządkowanie gospodarki ściekowej w nieskanalizowanych sołectwach, tj. wsie Laskowice (w trakcie realizacji), Jasienie, Lasowice Małe, Gronowice, Ciarka i Szumirad, Oś;
- przeciwdziałanie i likwidacja skutków katastrof poprzez prowadzenie monitoringu zagrożeń naturalnych, rozbudowę i modernizację remiz strażackich, wyposażenie jednostek OSP w środki transportu, specjalistyczny sprzęt ratowniczo-gaśniczy oraz

doskonalenie procesów ratowniczo-gaśniczych OSP w ramach specjalistycznych szkoleń;
- doskonalenie procesów gospodarowania odpadami.

W ramach rozwoju elektronicznych usług publicznych planowane są:
- digitalizacja zasobów,
- wprowadzenie do oferty usług czasu wolnego szkoleń i warsztatów w zakresie technologii cyfrowych, e-usług, bezpieczeństwa konsumenckiego w sieci oraz e-uzależnień.

Źródłami finansowania działań strategicznych w gminie są:
- środki z funduszy unijnych (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – EFRR, Europejskiego Funduszu Społecznego – EFS i Funduszu Spójności);
- środki własne gminy,
- krajowe i zagraniczne mechanizmy finansowe (środki finansowe transferowane w ramach Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020, środki finansowe z Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Mechanizmu Norweskiego; inne zagraniczne środki finansowe; krajowe środki finansowe, w tym m.in. Narodowego Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz innych agencji rządowych; inne źródła finansowania);
- komercyjne instrumenty finansowe.

9. Stan prawny gruntów

Obszar Gminy Lasowice Wielkie obejmuje 21084 ha.
Gmina Lasowice Wielkie jest właścicielem około 220ha (tj. ok. 1%) powierzchni administrowanej z tego:
- grunty komunalne – 37,51ha,
- drogi gminne – 161,04 ha,
- rowy melioracyjne – 21,22ha.

10. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

10.1. Obszary oraz obiekty przyrodnicze i pomniki przyrody

Na podstawie przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody na terenie gminy występują objęte ochroną prawną obszary oraz obiekty przyrodnicze i pomniki przyrody opisane w rozdziale III pkt 3.9.

10.2. Tereny zamknięte

Przez gminę przebiegają linie kolejowe ustalone jako tereny zamknięte oraz w części południowej obszar wojskowy ustalony jako teren zamknięty.

11. Występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie gminy nie występują warunki do tworzenia się osuwisk (osuwania się mas ziemnych).

12. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasoby wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

12.1. Złoża kopalin

Na terenie gminy występują udokumentowane złoża piasków „Kluczbork" – w północnej części gminy[10].

[10] Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XLIX/357/2002 z dnia 24 września 2002r.)

12.2. Wody podziemne[11]

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878) w północnej części gminy główną strukturą jest fragment doliny kopalnej Olesno – Kluczbork – Wołczyn – Namysłów (GZWP nr 324 Dolina kopalna Kluczborka). Struktura ta wypełniona jest utworami piaszczysto – gliniastymi. Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 324 jest zbiornikiem o powierzchni ok. 84 km^2. Średnia głębokość ujęć wodnych wynosi 20 m, a zasoby dyspozycyjne wynoszą 16 tys. m3/d. Miąższość utworów wodonośnych waha się od 15 do 25 m. Izolacja warstwy wodonośnej od powierzchni osadami gliniastymi, bądź ich występowanie w formie przewarstwień ma charakter lokalny. W powiązaniu ze stosunkowo niewielką głębokością występowania wód podziemnych stanowi to o dużym stopniu ich podatności na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. Zaliczany jest do obszaru najwyższej ochrony (ONO).

Z zasobów GZWP nr 324 korzysta ujęcie wody w Chocianowicach oraz ujęcia dla Kluczborka.

Druga kopalna struktura wodonośna Knieja - Lasowice przebiega południkowo z Bierdzan w kierunku Borkowic, obejmując swym zasięgiem na terenie gminy: Laskowice, Szumirad, Trzebiszyn i Lasowice Wielkie, wydzielona na mapach hydrogeologicznych nie została wymieniona w w/w Rozporządzeniu.

12.3. Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla

W obszarze zmiany Studium przyjętej Uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r. nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

13. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Obszar gminy Lasowice Wielkie położony jest poza terenami górniczymi.

14. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

14.1. Komunikacja drogowa i kolejowa

Gmina Lasowice Wielkie zlokalizowana jest w obrębie ponadlokalnego węzła komunikacyjnego, w skład którego wchodzą:

- droga krajowa nr 11 relacji Kołobrzeg – Koszalin – Poła – Poznań – Ostrów Wielkopolski – Kluczbork – Katowice,
- droga krajowa nr 45 relacji Chałupki - Racibórz - Opole –Kluczbork - Wieluń – Złoczew,
- droga wojewódzka nr 494 relacji Bierdzany – Olesno – Częstochowa.

Sieć dróg uzupełniają drogi powiatowe:

- 1315 Wędrynia – Gronowice,
- 1316 Kluczbork – Ciarka,
- Kuniów – Szumirad,
- Ligota Dolna – Bogacica – Jasienie,
- 1326 Stare Olesno – Jasienie,
- 1327Gronowice – Ciarka,
- 1328Lasowice Małe – Bąków,
- 1329 Oś – droga nr 45,
- 1330Chudoba – Zagwiździe,
- droga przez wieś Lasowice Wielkie,
- Tuły – droga nr 45,
- 1340 Stare Budkowice – Bierdzany

oraz drogi gminne, pełniące funkcje dróg lokalnych oraz drogi dojazdowe.

[11]Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych Dz.U. nr 126 z 14 lipca 2006 poz.878

Przez teren gminy przebiegają również linie kolejowe: nr 175 Fosowskie-Kluczbork, nr 143 Kalety-Wrocław, nr 293 Jełowa-Kluczbork.

14.2. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Lasowice Wielkie jest zaopatrywana w wodę z ujęcia w Chocianowicach. Ujęcie wody stanowią trzy studnie wiercone. Woda ujmowana jest z poziomów wodonośnych utworów czwartorzędowych i poddawana procesowi odżelazienia na filtrach stacji uzdatniania wody.

Przepustowość stacji uzdatniania wody wynosi 1020 m³/d.

Mieszkańcy gminy zaopatrywani są w wodę z wodociągu gminnego. Wodociąg przechodzący przez Gronowice, Laskowice Małe, Jasienie, Laskowice Wielkie, Chudobę, Wędrynię tworzy układ pierścieniowy. Sieci rozdzielcze są wymienione na rurociągi z tworzyw sztucznych.

Kolonia Jasienie jest zaopatrywana w wodę z sieci wodociągowej gminy Bogacice.

Dotychczasowe ujęcia wody w poszczególnych wsiach gminy Laskowice Wielkie zostały zamknięte.

Istniejące ujęcia wody dla gminy Laskowice Wielkie (trzy studnie) i ujęcia wody dla miasta Kluczborka: ujęcie „Bąków" (sześć studni) i ujęcie „Chocianowice" (trzy studnie) wymagają zachowania stref ochrony bezpośredniej i pośredniej.

14.3. Odprowadzenie ścieków

Odbiornikiem ścieków komunalnych jest przebudowana oczyszczalnia ścieków w Trzebiszynie o przepustowości Q = 200 m³/d z możliwością rozbudowy do przepustowości Q = 400 m³/d.

Na oczyszczalnię odprowadzane są ścieki z zabudowy mieszkaniowej we wsi Laskowice Wielkie. W trakcie budowy jest kanalizacja wsi Tuły i włączenie do systemu kanalizacji oczyszczalni ścieków.

Planowana jest kanalizacja wsi Laskowice, Chudoba, Wędrynia (zlewnia rzeki Budkowiczanki) i włączenia do oczyszczalni ścieków w Trzebiszynie.

Tereny zabudowy północnej części gminy wymagają opracowania koncepcji odprowadzenia ścieków.

Chocianowice, położone nad rzeką Stobrawą, ciążą do zlewni oczyszczalni w Ligocie Dolnej. Dla pozostałych wsi, przy dużych odległościach od budowanego systemu kanalizacji gminy i niewielkich ilościach ścieków (mała liczba mieszkańców) do przetransportowania, nie został przyjęty przez gminę sposób kanalizowania tych terenów.

Ścieki komunalne z gospodarstw domowych odprowadzane są do osadników okresowo opróżnianych.

Odbiornikiem wód opadowych i roztopowych jest zlewnia rzeki Stobrawy, jej dopływy: rzeki Budkowiczanka i Bogacica oraz liczne cieki i rowy melioracyjne.

Kanały kanalizacji deszczowej występują fragmentarycznie w zlewni rzeki Budkowiczanki. Ich przebiegi nie zostały zinwentaryzowane.

14.4. Zaopatrzenie w gaz

Przez teren gminy przebiegają dwa gazociągi wysokiego ciśnienia relacji Komorzno – Tworóg o średnicy DN 500 CN 6,3 MPa. Planowana jest budowa gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy DN700 i ciśnieniu CN 6,3 MPa, wzdłuż przebiegu istniejących gazociągów DN 500 wysokiego ciśnienia. Gmina Lasowice Wielkie nie jest zgazyfikowana.

Gazociągi istniejące DN500 wysokiego ciśnienia wymagają zachowania odległości podstawowej 35,0 m od budynków mieszkalnych zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej Dla planowanego gazociągu DN700 szerokość strefy kontrolowanej wynosić będzie 12,0 m.

14.5. Zaopatrzenie w ciepło

Gmina Laskowice Wielkie nie posiada na swoim terenie systemu grzewczego. Mieszkańcy korzystają z indywidualnych źródeł ciepła. Obiekty użyteczności publicznej posiadają własne kotłownie. Gmina nie przewiduje budowy systemu grzewczego.

14.6. Gospodarka odpadami

Gmina Lasowice Wielkie posiadała własne składowisko odpadów komunalnych położone w rejonie Laskowic. Aktualnie składowisko to przeznaczone jest do likwidacji, a teren do

rekultywacji. Gmina Lasowice Wielkie korzysta ze składowiska w Gotardowie w gminie Kluczbork.

Nie przewiduje się lokalizacji zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów na terenie gminy.

Gospodarka odpadami na terenie gminy opiera się o uchwalony „Regulamin utrzymania czystości
i porządku na terenie Gminy Lasowice Wielkie".

Zorganizowanym wywozem odpadów komunalnych objęci są wszyscy mieszkańcy gminy.

Ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się odpady: szklane, tworzywa sztuczne, metale, papier.

Prowadzona jest zbiórka odpadów niebezpiecznych w postaci przeterminowanych leków oraz odpadów wielkogabarytowych.

Na terenie gminy nie przeprowadzono badań dotyczących ilości odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych.

Odpady z remontów są zbierane w sposób selektywny.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych obejmować będzie: surowce wtórne, odpady niebezpieczne, odpady wielkogabarytowe, odpady poremontowe, odpady paleniskowe, odpady opakowaniowe. Ze strumienia odpadów komunalnych wydzielone zostaną odpady niebezpieczne – segregacja u źródła.

Większość odpadów innych niż niebezpieczne, wytwarzanych w sektorze gospodarczym, przekazywana jest podmiotom zajmującym się transportem lub odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów poza terenem gminy.

Problemem gospodarki odpadami pozostają „dzikie wysypiska", usuwane na bieżąco.

14.7. Elektroenergetyka

Przez teren gminy Laskowice Wielkie przechodzą trasy napowietrznych linii wysokiego napięcia:

- jednotorowej linii 110kV relacji GPZ Bierdzany – GPZ Kuniów,
- jednotorowej linii 110kV relacji GPZ Kluczbork – GPZ Olesno.

Linie te są elementami systemu sieci rozdzielczej 110kV i nie biorą bezpośredniego udziału w gospodarce energetycznej gminy.

Bezpośrednią obsługę odbiorców gminy zapewnia system sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia, zasilany ze stacji 110/15kV GPZ Bierdzany, GPZ Kuniów i GPZ Kluczbork, zlokalizowanych poza terenem gminy.

System sieci średniego i niskiego napięcia tworzą napowietrzne linie zasilające 15kV i 0,4kV, oraz stacje transformatorowe 15/0,4kV, głównie w wykonaniu słupowym a także murowane i wieżowe. Istnieją możliwości rozbudowy systemu o nowe stacje transformatorowe i linie zasilające SN i nN dla pokrycia zwiększonego zapotrzebowania mocy przez odbiorców.

Linie i urządzenia sieci elektroenergetycznych stanowią własność firmy EnergiaPro Koncern Energetyczny S.A., Oddział w Opolu, który planuje w najbliższych latach na terenie gminy Laskowice Wielkie:

- modernizację linii 0,4kV w miejscowościach Lasowice Małe, Kamieniec, Lipiny,
- modernizację linii 15kV w miejscowościach Szumirad, Oś, Chocianowice, Lipiny, Wędrynia,
- sukcesywną wymianę w liniach napowietrznych 0,4kV przewodów gołych na izolowane,
- budowę stacji transformatorowych 15/0,4kV wraz z powiązaniami po stronie 15kV i 0,4kV w miejscowościach Ciarka, Gronowice, Jasienie, Laskowice, Lasowice Małe, Szumirad, Trzebiszyn, Wędrynia.

Realizacja wymienionych zamierzeń inwestycyjnych poprawi stan techniczny sieci i warunki napięciowe u istniejących odbiorców.

Dopuszcza się lokalizację niewielkich farm fotowoltaicznych o mocy nie przekraczającej 100kW.

Dopuszcza się remont i dostosowanie istniejącego obiektu rzecznego w Tułach (młyn wodny) do potrzeb Małej Energetyki Wodnej.

14.8. Telekomunikacja

Obsługę telekomunikacyjną mieszkańców gminy Laskowice Wielkie zapewnia system sieci i urządzeń teletechnicznych Telekomunikacji Polskiej S.A.

Istnieją możliwości zwiększenia zasięgu obsługi, stosownie do występującego zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne, poprzez rozbudowę istniejącego systemu infrastruktury telekomunikacyjnej.

Na terenie gminy Laskowice Wielkie, w Jasieniu i Chudobie, zlokalizowane są 2 stacje bazowe telefonii komórkowej, będące własnością firmy Polkomtel S.A.

15. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Zarząd Województwa Opolskiego[12] poinformował, że na obszarze gminy występują następujące zadania o znaczeniu ponadlokalnym pod nazwą:

1) w zakresie komunikacji:
   - modernizację drogi krajowej nr 45 relacji granica Państwa – Złoczew do pełnych parametrów klasy GP,
   - modernizację drogi wojewódzkiej nr 494 relacji Bierdzany – Częstochowa do pełnych parametrów klasy Z wraz z budową obwodnicy miejscowości Chudoba i Wędrynia;
   - przebieg pierwszorzędnej linii kolejowej nr 175 relacji Kłodnica – Strzelce Opolskie – Fosowskie – Kluczbork, planowanej modernizacji;
2) w zakresie infrastruktury technicznej:
   – modernizacja jednotorowej linii wysokiego napięcia 110 kV Kuniów –Bierdzany - Ozimek
   – budowa gazociągu wysokiego ciśnienia Komorno-Tworzeń o przewidywanym nominalnym ciśnieniu 6,3 MPa i przekroju DN 700,
   – budowa 3 nitki gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Odolanów – Tworóg
3) w zakresie ochrony i wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego:
   – Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko – Turawskie";
   – projektowane powiększenie „Stobrawskiego Parku Krajobrazowego" (zachodnia część gminy);
4) w zakresie gospodarki wodnej:
   – położenie w granicach zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 324 „Dolina Kopalna Kluczborka" wymagającego najwyższej ochrony zasobów wodnych.

16. Wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

W obszarze zmiany Studium *nr 1,* przyjętej Uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016 r. nie określa się wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej ze względu na brak terenów szczególnego zagrożenia powodzią.

W obszarze zmiany Studium nr 2 przyjętej Uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. nie określa się wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej ze względu na brak terenów szczególnego zagrożenia powodzią.

IV. Lista problemów przestrzennych gminy

Problemy wymagające rozwiązania na terenie gminy różnią się miedzy sobą, co do:

- sfery funkcjonowania, w której się pojawiają,
- źródeł (przyczyn) ich powstawania,
- przestrzennego zasięgu ich występowania,
- charakteru lokalizacji i długotrwałości wywoływanych przez nie skutków,
- sposobu postrzegania ich ważności (stopnia pilności ich rozwiązania) przez różne grupy podmiotowe wewnątrz gminy.

Za problemy[13] **przestrzenne gminy** uznano takie, które związane są z:

- niedostatkiem funkcji w strukturze zagospodarowania przestrzennego,
- wzajemną kolizyjnością funkcji i elementów zagospodarowania przestrzennego,
- niską sprawnością funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej,
- występowaniem terenów, wywołujących dysharmonię krajobrazu,
- dekapitalizacją i degradacją zabudowy,
- barierami technicznymi, wynikającymi z zaopatrzenia w wodę, utylizacją ścieków,

[12]Uchwała Nr 4521/2014 Zarządu Województwa Opolskiego z 3 stycznia 2014r. w sprawie zgłoszenia wniosków do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie

[13]problem- poważne zagadnienie, zadanie wymagające rozwiązania, rozstrzygnięcia, sprawa trudna do rozwiązania. Słownik Wyrazów Obcych, PWN, 1980r

dostępnością komunikacyjną, zasilaniem w energię elektryczną.

W zagospodarowaniu przestrzennym gminy wyłaniają się następujące problemy:

Problem:	**brak ukształtowanych przestrzeni publicznych**
Istota i skutki nie rozwiązania problemu:	• niedostatek przestrzeni publicznych • rozproszenie miejsc świadczenia usług administracyjnych kulturowych, edukacyjnych i handlowych
Główny obszar występowania problemu:	• wszystkie sołectwa w gminie
Wizja rozwiązań:	• wskazanie obszarów przestrzeni publicznych oraz określenie ich funkcji np. administracyjno- usługowo- handlowych, lokalizacji sezonowych obiektów rozrywkowych oraz targowych

Problem:	**uciążliwości ruchu tranzytowego**
Istota i skutki nie rozwiązania problemu:	• występowanie odcinkowo ulic nieodpowiadających wymaganym parametrom technicznym • brak zaplecza technicznego – stacji paliw, parkingów itp.
Główny obszar występowania problemu:	• DK45 – sołectwo Jasienie • DK 11 – kolonia Ciarka • DW 494 – sołectwa Wędrynia i Chudoba • charakter obszaru przylegającego – przewaga zabudowy mieszkaniowej
Wizja rozwiązań:	• południowa obwodnica Wędryni i Chudoby • południowa obwodnica koloni Ciarka • zachodnia obwodnica Jasieni • konieczność uzyskania wysokiej koncentracji środków finansowych na budowę dróg

Problem:	**rozproszenie sieci osadniczej i tendencje do dalszego jej rozpraszania**
Istota i skutki nie rozwiązania problemu:	• dysharmonia krajobrazu • rozdrobnienie struktury ekologicznej • niska sprawność funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej • wysokie koszty funkcjonowania gminy
Główny obszar występowania problemu:	• wszystkie sołectwa
Wizja rozwiązań:	• koncentrowanie zabudowy drogą administracyjną • wyznaczenie terenów wyłączonych z zabudowy • ochrona gruntów niezabudowanych • elastyczne przepisy dotyczące ochrony dziedzictwa narodowego • pełniejsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury w celu obniżenia kosztów jej eksploatacji • ustanawianie stref ekspozycji krajobrazowej, chronionych przed zabudową

Problem:	**zabudowania pałacowe i dworskie oraz parki podworskie wymagające rehabilitacji technicznej, estetycznej i społecznej**
Istota i skutki nie rozwiązania problemu:	• postępująca dewastacja przestrzeni dawnych pałaców i dworów, obiektów małej architektury obniżająca ich walory funkcjonalne i utrwalająca tendencję utrzymywania się przestrzeni publicznych o niskim standardzie • poszerzanie się dezintegracji społeczności lokalnej
Główny obszar występowania problemu:	• Lasowice Wielkie, Tuły, Szumirad, Jasienie, Lasowice Małe, Wędrynia
Wizja rozwiązań:	• objęcie zabudowań pałacowych i dworskich wraz z parkami

programem rehabilitacji zabudowy

Problem:	**wymagająca uporządkowania gospodarka wodno- ściekowa**
Istota i skutki nie rozwiązania problemu:	• brak kanalizacji w niektórych jednostkach, • awaryjność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, • zanieczyszczenie wód potoków i rzek
Główny obszar występowania problemu:	• cała gmina
Wizja rozwiązań:	• budowa oczyszczalni ścieków i systemu kanalizacji

Problem:	**kolizyjność występujących na określonym obszarze funkcji**
Istota i skutki nie rozwiązania problemu:	• swoboda lokalizacji działalności a zachowanie walorów dobra wspólnego, w terenach mieszkaniowych i zabudowy zagrodowej lub z nią sąsiadujących • lokalizacje funkcji, dla których uciążliwość jest trudna do udowodnienia oraz generujące ruch samochodowy i osobowy, m.in.: - stacje telefonii komórkowej - warsztaty i serwisy samochodowe - autosalony i autozłomy - myjnie - składy budowlane - obiekty gastronomiczne • postępujące procesy dekapitalizacji i degradacji zabudowy a współczesne wymagania ładu przestrzennego, polegające na prowadzeniu drobnych inwestycji niewymagających pozwoleń na budowę, m.in.: - termomodernizacje budynków - ogrodzenia - reklamy • brak jednoznacznych instrumentów prawnych umożliwiających utrzymanie ładu przestrzennego na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego i o ustaleniu warunków zabudowy nie są objęte wymogiem zachowania zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Główny obszar występowania problemu:	• tereny ukształtowanej, projektowanej i rezerwowej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo- usługowej
Wizja rozwiązań:	• przyjęcie w planach zagospodarowania przestrzennego zasady zapewniającej wzajemną niekonfliktowość lokalizowanych funkcji • lokalizacja nieuciążliwych funkcji usługowych i produkcyjnych, na odpowiednio dużych wydzielonych działkach, umożliwiających izolację od podstawowego i sąsiadującego z działką przeznaczenia mieszkaniowego oraz na eliminację ewentualnych uciążliwości

V. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego

W oparciu o przeprowadzone analizy uwarunkowań i dokumentów strategicznych proponuje się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1) ochrona środowiska i jego zasobów poprzez:
- a) ochronę wód powierzchniowych i podziemnych,
- b) ochronę lasów i zadrzewień śródpolnych oraz dolesienia z zachowaniem na całym obszarze gminy funkcji lasów ochronnych,
- c) ochronę złóż surowców mineralnych,
- d) ochronę areału rolnego o I - III klasie bonitacji,
- e) uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej.

2) budowa i przebudowa układu komunikacyjnego gminy, poprzez:
- a) budowę nowych ulic i ciągów pieszo- jezdnych dla obsługi istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej,
- b) budowę układu tras rowerowych komunikacyjnych i rekreacyjnych.

3) budowa i przebudowa systemów infrastruktury technicznej, poprzez:
- a) remonty i rozbudowę sieci wodociągowej,
- b) kontynuację budowy kanalizacji sanitarnej w obszarach skoncentrowanej zabudowy,
- c) budowę kompleksowego systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych dla całej gminy,
- d) rozbudowę sieci zaopatrzenia w gaz,
- e) rozbudowę sieci i urządzeń telekomunikacji, stacjonarnej i komórkowej,
- f) dopuszczenie na terenie gminy lokalizowania odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW,
- g) dopuszczenie lokalizacji farmy wiatrowej na terenie sołectwa Chocianowice o mocy powyżej 100 kW.

4) wzrost atrakcyjności gminy, poprzez:
- a) wyznaczenie terenów pod budownictwo mieszkaniowo – usługowe,
- b) wyznaczenie terenów pod działalności produkcyjne i usługowe,
- c) wyznaczenie terenów usług turystyki i sportu,
- d) wyznaczenie przestrzeni publicznych,
- e) wyznaczenie terenów pod lokalizację odnawialnych źródeł energii – farmy wiatrowej w sołectwie Chocianowice.

2. Struktura przestrzenna

Realizacja kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz programów i zadań ponadlokalnych wiąże się ze zmianami w strukturze przestrzennej gminy:

1) utrzymuje się **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej** oraz wyznacza się **nowe tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej** stanowiące kontynuację oraz uzupełnienie istniejącej zabudowy ukształtowanej jako tradycyjne ulice z zabudową mieszkaniową, zagrodową i mieszkaniowo-usługową, utrzymuje się istniejące **tereny zabudowy zagrodowej** oraz wyznacza się **nowe tereny zabudowy zagrodowej,**
2) utrzymuje się istniejące i wyznacza się **nowe tereny zabudowy usługowej** oraz **tereny zabudowy produkcyjnej, składów, magazynów i usług**,
3) utrzymuje się podstawowy układ linii komunikacyjnych gminy wzbogacony o projektowane obwodnice gminy w sołectwach: Jasienie, Ciarka, Chudoba z Wędrynią,
4) utrzymuje się istniejące i wyznacza się projektowane tereny sportu i turystyki,
5) utrzymuje się ogólnodostępne tereny zieleni urządzonej w formie parków,
6) utrzymuje się i chroni przed zainwestowaniem niezabudowane tereny stanowiące elementy systemu przyrodniczego gminy oraz obiekty ekspozycji widokowej,
7) wyznacza się teren pod lokalizację odnawialnych źródeł energii - farmy wiatrowej w Chocianowicach wraz ze strefą ochronną.

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;

3.1. Przeznaczenie terenów

Dla realizacji kierunków i celów polityki przestrzennej, wyznaczono ukształtowane i projektowane tereny o dominującym zagospodarowaniu oraz przeznaczeniu, obejmujące:

1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej ukształtowane; **MN, MR**
2) tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej i zagrodowej projektowane; **MU, MR,**
3) tereny zabudowy zagrodowej ukształtowane i projektowane: **RM,**
4) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej; **MW**,
5) tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług ukształtowane i projektowane; **PU,**
6) tereny zabudowy usługowej ukształtowane i projektowane; **U**,
7) tereny sportu i turystyki ukształtowane i projektowane, **US**
8) tereny urządzeń i obiektów specjalnych projektowane; **IS**,
9) tereny ogródków działkowych; **ZD**
10) tereny lasów; **ZL**, lasów ochronnych; **ZL**, dolesienia; **ZLd** i tereny ośrodków obsługi leśnictwa; **RL,**
11) tereny zieleni parkowej; **ZP**
12) tereny rolnicze; **RP** (uprawy polowe, uprawy ogrodnicze), łąki i pastwiska: **RŁ,** tereny zadrzewień i zakrzewień śródpolnych; **ZLs,**
13) tereny cmentarzy; **ZC,**
14) tereny wód powierzchniowych, zbiorniki wodne projektowane; **WS,**
15) tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych; **RU**
16) tereny infrastruktury technicznej, składowania odpadów; **O**, oczyszczalni ścieków; **K**, urządzeń elektroenergetycznych; **E**, urządzeń wodociągowych; W, urządzeń gazownictwa; **G**, urządzeń teletechnicznych **T**, infrastruktury technicznej **IT,**
17) tereny komunikacji,
18) tereny obsługi komunikacji samochodowej istniejące i projektowane; **KS**,
19) tereny wyłączone z zabudowy.

Na obszarze zmiany „Studium…" *nr 1,* przyjętej uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016 r. ustala się następujące przeznaczenia terenów: MN,MR, MU,MR, MW, PU, U, US, ZC. ZLd, ZL, ZP, RP, dla których kierunki zagospodarowania, wskaźniki i wytyczne do planów miejscowych określają ustalenia zawarte w pkt. 3.3. Dokonano modyfikacji ustaleń dla terenów RP i U w zakresie dopuszczenia lokalizacji odnawialnych źródeł energii. Wyznaczono tereny zabudowy zagrodowej - RM,

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 2, przyjętej uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. ustala się następujące przeznaczenia terenów: ***MN,MR, MU,MR, MW, ZL, RP,*** *dla których kierunki zagospodarowania, wskaźniki i wytyczne do planów miejscowych określają ustalenia zawarte w pkt. 3.2. , 3.3 i 3.4.*

3.2. Zalecenia do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

1) W celu uniknięcia obciążenia budżetu gminy nieefektywnymi ekonomicznie wydatkami związanymi z realizacją dróg publicznych i infrastruktury technicznej przewiduje się, że gmina dążyć będzie do zdyscyplinowanego i ograniczonego uruchamiania projektowanych terenów mieszkaniowych.
2) Przyjmuje się następujące zasady i możliwości rozwoju zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego:
   a) kierując się zasadą koncentracji zabudowy i przeciwdziałając jej rozproszeniu należy realizować zabudowę mieszkaniową sąsiadującą z istniejącą zabudową oraz uzupełniać istniejące luki budowlane poprzez wykorzystanie wolnych niezabudowanych terenów położonych przy istniejących drogach, głownie w obszarze tzw. zwartej zabudowy wsi, przy zachowaniu historycznych układów przestrzennych
   b) terenami pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe przewidzianymi do uruchomienia w pierwszej kolejności powinny być tereny, które mają opracowane m.p.z.p. oraz które posiadają zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i

leśnych na cele nierolnicze i nieleśne oraz nie powodują rozproszenia zabudowy.

3) Zaleca się dla terenów wyznaczonych w studium następujące wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, które można skonkretyzować w m.p.z.p. z uwzględnieniem warunków terenowych, prawnych, technicznych oraz przepisów odrębnych.
4) Realizacja obiektów budowlanych na terenach zabudowy zagrodowej ukształtowanej i projektowanej oznaczonych symbolem RM wskazanych w niniejszej zmianie Studium, a położonych w obszarze chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko – Turawskie", w pasie do 100 m od brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych możliwa będzie po spełnieniu przesłanek o których mowa w Rozporządzeniu Wojewody Opolskiego nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w szczególności nie przekraczanie dotychczasowej linii zabudowy od brzegu i realizację zabudowy poprzez uzupełnianie zabudowy istniejącej o obiekty niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego.

3.3. Warunki zachowania zgodności m.p.z.p. z ustaleniami studium

W odniesieniu do poszczególnych terenów oraz kierunków i wskaźników podanych w niniejszym rozdziale warunki zachowania zgodności m.p.z.p. z ustaleniami studium przedstawiają się następująco:

1) tereny wyznaczone w studium

a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
b) dopuszczalne przeznaczenie i zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
c) dopuszcza się tolerancję do 10% („+" lub „-") minimalnej wielkości powierzchni działek, a w przypadkach szczególnych, uzasadnionych gabarytami zabudowy sąsiedniej, dopuszcza się stosowanie parametrów wynikających z analizy parametrów zabudowy istniejącej w otoczeniu,
d) granice wyznaczonych terenów mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,
e) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym w Studium, np. na pojedynczej nieruchomości można zlikwidować istniejąca funkcję mieszkaniową bądź usługową a zastąpić ją dopuszczalnym sposobem zagospodarowania lub utrzymać istniejące użytkowanie,
f) przeznaczenie ogólne może być nie do zrealizowania w przypadkach:
   - braku zgody na przeznaczenie terenów rolnych lub leśnych na cele nierolne lub nieleśne,
   - braku środków budżetowych na realizację dróg publicznych układu podstawowego dla obsługi projektowanych terenów,
   - występowania lokalnych czynników fizjograficznych uniemożliwiających realizację przeznaczenia podstawowego,
   - występowania enklaw pojedynczej zabudowy ustalonej w studium, jako ukształtowane tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej, a faktycznie powstałej, jako zabudowa zagrodowa.

2) tereny dróg i tereny kolejowe:

a) przebieg, potrzeby modernizacji i przebudowy oraz wyznaczenie nowych ulic dojazdowych i dróg wewnętrznych pieszo - jezdnych obsługujących istniejącą i projektowaną zabudowę powinien zostać rozwiązany w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu następujących zasad:
   - linie rozgraniczające projektowanych ulic, dróg zgodne z przepisami odrębnymi,
   - projektowane ulice w formie sięgacza należy zakończyć placami do zawracania zgodnie z wymaganiami dla dróg pożarowych,
   - projektowane ulice równoległe do ulic istniejących należy łączyć prostopadłymi przewiązkami odległymi od siebie maksimum 400 m,
   - dopuszcza się odstępstwo od obowiązujących przepisów dotyczących szerokości linii rozgraniczających dla modernizowanych istniejących ulic w zabudowie

ukształtowanej, szczególnie na terenach objętych ochroną konserwatorską[14],
- w przypadku odstępstwa należy ustalić zasady prowadzenia infrastruktury technicznej oraz wprowadzić „szykany" ograniczające prędkość,
- należy ograniczyć obsługę komunikacyjną poszczególnych działek na zasadzie służebności przejazdu do sytuacji absolutnie wyjątkowych,

b) na terenach dróg i ulic wyznaczonych w studium dopuszcza się realizację obiektów obsługi komunikacyjnej (np. miejsc postojowych, stacji paliw, itp.), zgodnie z przepisami odrębnymi,
c) na terenach dróg i ulic przechodzących przez lasy i tereny zieleni urządzonej oraz tereny rolnicze należy wykonać przepusty i przejścia umożliwiające swobodna migrację zwierząt,
d) propozycje linii przebiegów dróg i ulic wrysowanych na planszach ustaleń studium są propozycją studium, przebieg projektowanych i modernizowanych ulic od klasy D do klasy G należy skonkretyzować w ustaleniach m.p.z.p. z uwzględnieniem uwarunkowań terenowych, prawnych i technicznych oraz przepisów odrębnych, na terenach produkcyjno- usługowych projektowanych dopuszcza się w m.p.z.p. uzupełnienie projektowanego układu komunikacyjnego o dodatkowe drogi klasy L,
e) potrzeby i wskaźniki bilansowania miejsc postojowych mogą być skorygowane w zależności od uwarunkowań i zamierzeń lokalnych,
f) proponowane w Studium trasy rowerowe mogą być uzupełnione ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w sposób nie naruszający podstawowego przeznaczenia terenów oraz przepisów odrębnych,
g) granice terenów zamkniętych można zmienić tylko w trybie ich ustanowienia,

3) tereny wyłączone z zabudowy:

a) na terenach wyłączonych z zabudowy utrzymuje się zabudowę ukształtowaną bez możliwości rozbudowy,
b) na terenach stref technologicznych przewidywanych inwestycji z zakresu sieci i urządzeń wysokich napięć, w przypadku odstąpienia od ich budowy dopuszcza się zagospodarowanie terenów zgodnie z ustaleniami studium,

4) tereny infrastruktury technicznej:

a) dopuszcza się budowę nowych, rozbudowę i przebudowę urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej,
b) dopuszcza się lokalizację nowych stacji bazowych telefonii komórkowej - wież i masztów wolnostojących realizowanych, jako konstrukcje wsporcze pod urządzenia i maszty radiokomunikacyjne na zasadach określonych w przepisach odrębnych, a szczególnie w prawie ochrony środowiska i prawie budowlanym,
c) dopuszcza się możliwość realizacji instalacji radiokomunikacyjnych na obiektach budowlanych na zasadach określonych w m.p.z.p.

5) ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

a) uszczegółowienie ogólnych wytycznych konserwatorskich w odniesieniu do poszczególnych terenów i obiektów powinno nastąpić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w zależności od uwarunkowań lokalnych,
b) granice i zasady zagospodarowania stref ochrony konserwatorskiej mogą być skonkretyzowane i uszczegółowione w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
c) jeżeli m.p.z.p. wykażą konieczność utworzenia stref ochrony konserwatorskiej bądź objęcia ochroną poszczególnych obiektów, które nie były wyznaczone w studium dopuszcza się ich ustalenie.

6) obszary ochrony przyrody i krajobrazu:

a) wprowadzenie ochrony prawnej do miejscowego planu i uchwalenie planu nie skutkuje wejściem w życie form ochrony przewidzianych ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. (Dz. U. z 2004r. nr 92 poz. 880); niezbędne jest przeprowadzenie odrębnego postępowania na mocy tej ustawy,
b) jeżeli wojewoda nie wyznaczył obszaru i obiektu przyrodniczego oraz formy ich ochrony prawnej, rada gminy w drodze uchwały może określić nazwę, położenie, obszar i formę ochrony, a także ustalenia i zakazy dotyczące czynnej ochrony

[14] Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. (Dz.U. z 1999r nr 43 poz. 430)

ekosystemów,

c) prawnymi formami ochrony przyrody mogą być objęte także inne obszary, obiekty przyrodnicze i pomniki przyrody oprócz wymienionych w studium w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych.

3.4. Tereny wyznaczone w studium

3.4.1. tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej ukształtowane - MN, MR

1) utrzymanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej przy zachowaniu terenu czynnego biologicznie na poziomie, co najmniej 30%, zalecane 40% powierzchni działki oraz istniejącej wysokości zabudowy,
2) utrzymanie istniejącej zabudowy zagrodowej z możliwością przebudowy, rozbudowy, nadbudowy i zmiany sposobu użytkowania na inne funkcje usługowe bądź mieszkaniowe, przy zachowaniu terenu czynnego biologicznie na poziomie, co najmniej 30%, wysokości zabudowy do dwu kondygnacji nadziemnych plus poddasze użytkowe oraz jednokondygnacyjnych budynków gospodarczo- inwentarskich,
3) utrzymanie istniejących budynków usługowych z możliwością przebudowy, rozbudowy, nadbudowy i zmiany sposobu użytkowania na inne funkcje usługowe bądź mieszkaniowe, przy zachowaniu terenu czynnego biologicznie na poziomie 30%, zalecane 40% powierzchni działki oraz nie przekraczanie wysokości zabudowy powyżej dwu kondygnacji nadziemnych plus poddasze użytkowe,
4) dopuszczenie na pojedynczych, wydzielonych działkach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej socjalnej, nie tworzącej kompleksów zabudowy, przy zachowaniu terenu czynnego biologicznie na poziomie, co najmniej 30%, zalecane 40% powierzchni działki oraz wysokości zabudowy dwie kondygnacje nadziemne plus poddasze użytkowe,
5) wyposażenie terenów w niezbędne urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
6) utrzymanie dostępności do terenów z istniejących ulic publicznych, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
7) wyposażenie terenów w miejsca postojowe niezbędne do obsługi zabudowy, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych (proponowane wskaźniki w rozdziale 5 pkt. 1.3.),
8) ustalenie w m.p.z.p. warunków kształtowania form zabudowy oraz ograniczeń zagospodarowania terenów.

3.4.2. tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej i zagrodowej projektowane - MU, MR

1) dla zabudowy mieszkaniowo - usługowej teren czynny biologicznie na poziomie, co najmniej 30%, zalecane 40% powierzchni działki oraz wysokość zabudowy dwie kondygnacje nadziemne plus poddasze użytkowe,
2) dla zabudowy zagrodowej - teren czynny biologicznie na poziomie, co najmniej 30% powierzchni działki oraz wysokość zabudowy dwie kondygnacje nadziemne plus poddasze użytkowe oraz jednokondygnacyjne budynki gospodarczo – inwentarskie,
3) dopuszczenie na pojedynczych, wydzielonych działkach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej socjalnej, nie tworzącej kompleksów zabudowy, przy zachowaniu terenu czynnego biologicznie na poziomie, co najmniej 30%, zalecane 40% powierzchni działki oraz wysokości zabudowy dwie kondygnacje nadziemne plus poddasze użytkowe,
4) wyposażenie terenów w niezbędne urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
5) utrzymanie dostępności do terenów z istniejących ulic publicznych, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
6) wyposażenie terenów w miejsca postojowe niezbędne do obsługi zabudowy, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych (proponowane wskaźniki w rozdziale 5 pkt. 1.3.),
7) miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji,
8) ustalenie w m.p.z.p. warunków kształtowania form zabudowy oraz ograniczeń zagospodarowania terenów.

3.4.3. tereny zabudowy zagrodowej istniejące i projektowane - RM

1) dla zabudowy zagrodowej - teren czynny biologicznie na poziomie, co najmniej 30% powierzchni działki oraz wysokość zabudowy dwie kondygnacje nadziemne plus poddasze użytkowe oraz jednokondygnacyjne budynki gospodarczo – inwentarskie,
2) wyposażenie terenów w niezbędne urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
3) utrzymanie dostępności do terenów z istniejących ulic publicznych, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
4) wyposażenie terenów w miejsca postojowe niezbędne do obsługi zabudowy, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych (proponowane wskaźniki w rozdziale 5 pkt. 1.3.),
5) miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji,
6) ustalenie w m.p.z.p. warunków kształtowania form zabudowy oraz ograniczeń zagospodarowania terenów.

3.4.4. tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - MW

1) utrzymanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przy zachowaniu terenu czynnego biologicznie na poziomie co najmniej 30% powierzchni działki oraz istniejącej wysokości zabudowy,
2) utrzymanie istniejących budynków usługowych z możliwością przebudowy, rozbudowy, nadbudowy i zmiany sposobu użytkowania na inne funkcje usługowe bądź mieszkaniowe, przy zachowaniu terenu czynnego biologicznie na poziomie co najmniej 30% powierzchni działki,
3) wyposażenie terenów w niezbędne urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
4) utrzymanie dostępności do terenów z istniejących ulic publicznych, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
5) wyposażenie terenów w miejsca postojowe niezbędne do obsługi zabudowy, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych (proponowane wskaźniki w rozdziale 5 pkt. 1.3.),
6) ustalenie w m.p.z.p. warunków kształtowania form zabudowy oraz ograniczeń zagospodarowania terenów.

3.4.5. tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług - PU oraz tereny zabudowy usługowej ukształtowane i projektowane - U

1) utrzymanie istniejącej zabudowy produkcyjnej oraz zabudowy usługowej przy zachowaniu terenu czynnego biologicznie na poziomie co najmniej 25% powierzchni działki oraz istniejącej wysokości zabudowy,
2) dopuszcza się utrzymanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej;
3) dla projektowanej zabudowy obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług oraz zabudowy usługowej terenu czynny biologicznie na poziomie co najmniej 25% powierzchni działki oraz wysokość zabudowy dwie kondygnacje nadziemne plus poddasze użytkowe,
4) wyposażenie terenów w niezbędne urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
5) utrzymanie dostępności do terenów z istniejących ulic publicznych, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
6) wyposażenie terenów w miejsca postojowe niezbędne do obsługi zabudowy, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych (proponowane wskaźniki w rozdziale 5 pkt. 1.3.),
7) miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji,
8) ustalenie w m.p.z.p. warunków kształtowania form zabudowy oraz ograniczeń zagospodarowania terenów.
9) dopuszcza się lokalizowanie urządzeń wytwarzających energię o mocy nie przekraczającej 100 kW, które winny być lokalizowane jako instalacje pracujące na potrzeby zagospodarowania terenu, w którym są umieszczone.

3.4.6. tereny sportu i turystyki ukształtowane i projektowane - US

1) dla istniejących i projektowanych obiektów usług sportu i turystyki teren czynny biologicznie na poziomie co najmniej 40% powierzchni działki oraz wysokość zabudowy wynikająca z funkcji obiektu, zalecana wysokość zabudowy dwie kondygnacje nadziemne plus poddasze użytkowe,
2) jako dopuszczalne zagospodarowanie ustala się obiekty usługowe (w tym rozrywkowe, kulturalne, handlowo-gastronomiczne) uzupełniające i wzbogacające podstawowe przeznaczenie terenu,
3) wyposażenie terenów w niezbędne urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
4) utrzymanie dostępności do terenów z istniejących ulic publicznych, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
5) wyposażenie terenów w miejsca postojowe niezbędne do obsługi zabudowy, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych (proponowane wskaźniki w rozdziale 5 pkt. 1.3.),
6) miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji,
7) ustalenie w m.p.z.p. warunków kształtowania form zabudowy oraz ograniczeń zagospodarowania terenów.

3.4.7. tereny urządzeń i obiektów specjalnych projektowane – IS

Realizacja inwestycji planowanych w czasie podwyższenia gotowości obronnej państwa zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.4.8. tereny ogródków działkowych - ZD

1) utrzymanie istniejących terenów zieleni urządzonej w formie ogrodów użytkowanych indywidualnie,
2) jako dopuszczalne zagospodarowanie ustala się ogólnodostępne tereny urządzeń sportowo-rekreacyjnych, place zabaw, obiekty administracyjno - usługowo – socjalne uzupełniające i wzbogacające podstawowe przeznaczenie,
3) wyposażenie terenów w niezbędne urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
4) utrzymanie dostępności do terenów z istniejących ulic publicznych, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
5) wyposażenie terenów w miejsca postojowe niezbędne do obsługi terenów przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych (proponowane wskaźniki w rozdziale 5 pkt. 1.3.),
6) miejsca postojowe należy zapewnić w granicach własności
7) ustalenie w m.p.z.p. warunków kształtowania form zabudowy oraz ograniczeń zagospodarowania terenów.

3.4.9. tereny lasów – ZL, lasów ochronnych - ZL, dolesienia- ZLd i tereny ośrodków obsługi leśnictwa - RL

1) utrzymuje się istniejące tereny lasów i lasów ochronnych,
2) utrzymuje się istniejące tereny ośrodków obsługi leśnictwa,
3) wyznacza się tereny do dolesień,
4) jako dopuszczalne zagospodarowanie ustala się:
   a) budynki i budowle służące obronności lub bezpieczeństwu państwa, oznakowaniu nawigacyjnemu, geodezyjnemu,
   b) urządzenia służące turystyce, w tym ścieżki piesze i rowerowe,
   c) sieci i obiekty infrastruktury technicznej oraz drogi - w sytuacjach uzasadnionych funkcjonalnie i przestrzennie,
   d) obiekty i urządzenia hydrotechniczne związane z ochroną przeciwpowodziową,
   e) dopuszcza się utrzymanie istniejącego zainwestowania z wykorzystaniem na cele usługowe i turystyczne.
5) zakaz innej zabudowy, niż wymieniona w dopuszczalnym zagospodarowaniu.

3.4.10. tereny cmentarzy - ZC

1) utrzymuje się istniejące tereny cmentarzy z zielenią urządzoną i obiektami małej architektury,
2) jako dopuszczalne zagospodarowanie ustala się:
   a) obiekty uzupełniające i wzbogacające podstawowe użytkowanie (domy pogrzebowe, kaplice, obiekty administracyjno-usługowe i gospodarcze),
   b) sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
   c) ulice wewnętrzne i miejsca postojowe.

3.4.11. tereny zieleni parkowej - ZP

1) utrzymuje się istniejące tereny zieleni parkowej,
2) jako dopuszczalne zagospodarowanie ustala się:
   a) obiekty małej architektury,
   b) obiekty i urządzenia sportowo- rekreacyjne (place gier i zabaw),
   c) sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
   d) ulice wewnętrzne i miejsca postojowe,
   e) ścieżki piesze i pieszo- rowerowe,
   f) obiekty usługowo-turystyczno-gastronomiczne uzupełniające podstawowe przeznaczenie terenu,
3) powierzchnia trwałego zainwestowania związanego z zagospodarowaniem dopuszczalnym nie może przekroczyć 20% powierzchni terenu,
4) na terenach objętych ochroną dziedzictwa kulturowego i zabytków kształtowanie zabudowy zgodnie z wymogami konserwatorskimi.

3.4.12. tereny wód powierzchniowych, zbiorniki wodne projektowane - WS

1) tereny wód powierzchniowych rzek: Stobrawa, Bogacica, Budkowiczanka z dopływami,
2) tereny wód powierzchniowych zbiorników wodnych istniejących i projektowanych,
3) tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie cieków zgodnie z ustalonym przeznaczeniem,
4) przeprawy mostowe, kładki dla ruchu pieszego i rowerowego zgodnie z przepisami odrębnymi,
5) ciągi piesze i ścieżki rowerowe, urządzenia rekreacyjne oraz obiekty małej architektury tylko jeśli wykorzystują one naturalne ukształtowanie terenu
6) zakaz zabudowy,
7) zakaz urządzania parkingów oraz innych utwardzonych placów,
8) przebieg liniowych obiektów infrastruktury technicznej tylko w przypadku jeśli inny jej przebieg nie jest możliwy w uzgodnieniu z zarządcą cieku,
9) zakaz grodzenia nieruchomości w odległości 1,5m od krawędzi cieków,
10) wyznacza się pasy ochronne wzdłuż potoków i rzek o szerokości min. 5,0m od brzegów cieków w celu umożliwienia administratorowi prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych w korytach rzek i potoków, a także dla ochrony otuliny biologicznej cieków,
11) ustalenie w m.p.z.p. warunków kształtowania form zabudowy oraz ograniczeń zagospodarowania terenów.
12) dopuszcza się remont i dostosowanie istniejącego niewielkiego obiektu rzecznego w Tułach do potrzeb Małej Energetyki Wodnej.

3.4.13. tereny rolnicze - RP (uprawy polowe, uprawy ogrodnicze), łąki i pastwiska - RŁ, tereny zakrzewień i zadrzewień śródpolnych - ZLs

1) utrzymuje się istniejące tereny upraw polowych, łąk i pastwisk, upraw ogrodniczych i sadowniczych z możliwością zmiany profilu produkcji rolnej oraz jej intensyfikacji,
2) utrzymuje się budynki i urządzenia służące prowadzeniu działalności rolniczej z możliwością budowy nowych, przebudowy i rozbudowy oraz remontu na zasadach określonych w m.p.z.p.,
3) jako dopuszczalne zagospodarowanie ustala się pasy wiatrochronne w celu ochrony gleby oraz zieleń izolacyjną, w formie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, z przewagą zieleni zimozielonej dostosowanej do siedliska, z wykluczeniem nasadzeń i zalesień obszarów dna dolin oraz leśne,

4) silosy rolnicze,
5) infrastruktura techniczna oraz drogi niezbędne do obsługi terenów rolnych,
6) ścieżki piesze i rowerowe,
7) obiekty i urządzenia hydrotechniczne związane z ochroną przeciwpowodziową,
8) ustalenie w m.p.z.p. warunków kształtowania form zabudowy oraz ograniczeń, zagospodarowania terenów.
9) dopuszcza się na zasadach określonych w m.p.z.p. przeznaczenie terenów rolniczych do dolesienia, na gruntach o niekorzystnych warunkach dla produkcji rolnej spełniających warunki określone w przepisach odrębnych.
10) elektrownie wiatrowe na terenach wskazanych na załączniku graficznym do zmiany studium (rys. nr 3 i nr 5).
11) wskaźniki zagospodarowania terenu dotyczące elektrowni wiatrowych zostaną ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

3.4.14. tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych- RU

1) utrzymuje się istniejące budynki i urządzenia służące prowadzeniu działalności rolniczej, hodowlanej, ogrodniczej i sadowniczej z możliwością przebudowy rozbudowy i remontu na zasadach określonych w decyzji lub m.p.z.p przy zachowaniu terenu czynnego biologicznie na poziomie co najmniej 25% powierzchni działki oraz zachowanie istniejącej wysokości zabudowy,
2) jako dopuszczalne zagospodarowanie dla w/w terenów w sołectwach: Wędrynia, Jasienie, Tuły ustala się usługi użyteczności publicznej. Ze względu na turystyczny charakter gminy pożądane byłyby usługi turystyki i rekreacji z wykorzystaniem dawnych założeń dworskich i pałacowych oraz podworskich parków. Dla pozostałych terenów dopuszczalne są: usługi, produkcja i handel w zakresie przeznaczenia podstawowego,
3) wyposażenie terenów w niezbędne urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
4) utrzymanie dostępności do terenów z istniejących ulic publicznych, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
5) wyposażenie terenów w miejsca postojowe niezbędne do obsługi terenów przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych (proponowane wskaźniki w rozdziale 5 pkt. 1.3.),
6) miejsca postojowe należy zapewnić w granicach własności terenu.

3.4.15. tereny obsługi komunikacji samochodowej istniejące i projektowane - KS

1) utrzymuje się istniejące i wyznacza się nowe tereny obsługi komunikacji samochodowej z towarzyszącymi obiektami i urządzeniami,
2) jako dopuszczalne zagospodarowanie ustala się:
   a) sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
   b) ulice wewnętrzne i miejsca postojowe,
   c) ścieżki piesze i pieszo- rowerowe,
   d) obiekty usługowo- turystyczno - gastronomiczne uzupełniające podstawowe przeznaczenie terenu,
   e) zieleń izolacyjną,
   f) przestrzenie handlowe o charakterze targowiska (stragany targowe) w dni ustalone jako targowe.

3.4.16. tereny infrastruktury technicznej

1) utrzymuje się istniejące:
   a) teren składowiska odpadów do likwidacji i rekultywacji – O,
   b) teren oczyszczalni ścieków – K,
   c) tereny urządzeń elektroenergetycznych i stacje transformatorowe- E,
   d) tereny urządzeń wodociągowych – W,
   e) tereny urządzeń gazownictwa – G,
   f) terenu urządzeń teletechnicznych – T
2) dopuszcza się budowę nowych, rozbudowę i przebudowę urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej,
3) dopuszcza się lokalizację nowych stacji bazowych telefonii komórkowej - wież i masztów wolnostojących realizowanych jako konstrukcje wsporcze pod urządzenia i maszty

radiokomunikacyjne na zasadach określonych w przepisach odrębnych, a szczególnie w prawie ochrony środowiska i prawie budowlanym,

4) dopuszcza się możliwość realizacji instalacji radiokomunikacyjnych na obiektach budowlanych na zasadach określonych w m.p.z.p.
5) dopuszcza się lokalizację biogazowni na terenie oznaczonym symbolem IT (infrastruktury technicznej) w Trzebiszynie.

3.4.17. tereny komunikacji

1) utrzymuje się istniejące tereny dróg publicznych krajowych, wojewódzkiej, powiatowych, gminnych oraz dróg wewnętrznych
2) ustala się projektowane obwodnice sołectw: Chudoba z Wędrynią, kolonii Ciarka oraz Jasieni,
3) utrzymuje się istniejące korytarze linii kolejowych,
4) utrzymuje się istniejące i proponuje nowe trasy i ścieżki rowerowe komunikacyjne i rekreacyjne,
5) utrzymuje się szlaki turystyczne.

3.4.18. tereny wyłączone z zabudowy

1) na podstawie przepisów odrębnych wyłącza się z zabudowy tereny rolnicze, za wyjątkiem terenu przeznaczonego do lokalizacji farmy wiatrowej w Chocianowicach.
2) na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska wyłącza się z zabudowy:
   a) tereny dolin rzek Stobrawy, Bogacicy, Budkówki i Budkowiczanki wraz z dopływami i wyznacza się pasy ochronne wzdłuż potoków i rzek o szerokości min. 5,0m od brzegów cieków w celu umożliwienia administratorowi prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych w korytach rzek i potoków, a także dla ochrony otuliny biologicznej cieków, zakazuje się również grodzenia nieruchomości w odległości 1,5m od krawędzi cieków,
   b) objęte ochroną tereny bilansowe złoża kruszywa naturalnego „Kluczbork – zbiornik",
   c) tereny występowania gleb pochodzenia organicznego,
3) na podstawie przepisów odrębnych w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać sieci elektroenergetyczne, wyłącza się z zabudowy strefy technologiczne napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich i średnich napięć.

VI. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

1. Ochrona przyrody i krajobrazu

1) Na terenie gminy Lasowice Wielkie utrzymuje się ochronę obszarów rdzeniowych o znaczeniu ponadregionalnym – Biocentrum Borów Stobrawsko- Lublinieckich ujęte w krajowej sieci ECONET z obszarem węzłowym 10K Bory Stobrawskie o znaczeniu krajowym.
2) Wskazuje się **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Dolina Budkowiczanki" PLH 160020.** „Dolina Budkowiczanki" to niewielki, w większości zalesiony fragment doliny rzeki między miejscowością Szumirad i przysiółkiem Ryczek. Obszar w części zachodniej objęty jest ochroną w rezerwacie „Smolnik", a w części wschodniej w rezerwacie „Kamieniec".
3) Na terenie gminy Lasowice Wielkie utrzymuje się ochronę prawną pozostałych istniejących obiektów i obszarów przyrodniczych oraz proponuje się objęcie ochroną nowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi[15] wymienionych w rozdziale 3 pkt. 3.9. obszar chronionego krajobrazu, rezerwaty przyrody, użytki ekologiczne, pomniki przyrody ożywionej).
4) Ponadto obejmuje się ochroną:
   a) parki zabytkowe wyznaczone w oparciu o ustawę o ochronie dóbr kultury i zabytkach,

[15] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004r. Nr 92 poz. 880 z poźn. zm.)

b) lasy ochronne wyznaczone zgodnie z ustawa o lasach,
c) gleby chronione, wyznaczone w oparciu o ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
d) źródła, cieki i zbiorniki wodne wskazane do utrzymania wysokiej jakości wód wraz z biologiczna strefą ochronna.

2. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych

2.1. Ochrona zasobów wód podziemnych

3.1.1. Utrzymuje się ochronę zasobów wód podziemnych - GZWP nr 324 Dolina Kopalna Kluczbork.
3.1.2. Utrzymuje się ochronę drugiej kopalnej struktury wodonośnej Knieja – Lasowice.
3.1.3. Sposób zagospodarowania obszarów zasilania powinien uwzględniać następujące zasady ochrony:

1) w obrębie zbiornika powinny być lokalizowane jedynie przedsięwzięcia, dla których raport wykaże brak oddziaływania w zakresie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych,
2) w obrębie zbiornika nie należy lokalizować wysypisk i składowisk odpadów,
3) uzupełnić kanalizację na terenach występujących w obszarze zbiornika
4) ograniczyć stosowanie indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków bez wcześniejszego wykonania dokumentacji hydrogeologicznej; do czasu wybudowania kanalizacji nieczystości powinny być gromadzone w szczelnych, okresowo opróżnianych zbiornikach przydomowych,
5) zakazać wprowadzania ścieków do wód i gruntu,
6) zachować rygory uniemożliwiające infiltrację zanieczyszczeń do podłoża, a co za tym idzie ewentualne skażenie środowiska gruntowo-wodnego.

2.2. Ochrona zasobów wód powierzchniowych

Przyjmuje się, dla ochrony zasobów wód powierzchniowych:

1) zachowanie stref buforowych (lasy i zarośla łęgowe, mokradła, łąki) przy dnach dolin lub łożyskach rzek i potoków w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń obszarowych i komunikacyjnych,
2) systematyczne ograniczanie dopływu zanieczyszczeń z terenów nieskanalizowanych poprzez:
   a) rozbudowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenach zabudowanych,
   b) instalację urządzeń podczyszczających na wylotach kanalizacji deszczowej,
   c) konserwację i odbudowę rowów melioracyjnych,
   d) budowę szczelnych zbiorników do czasowego gromadzenia nieczystości na terenach o rozproszonej zabudowie,
   e) wypełnianie przez inwestorów nowych lub modernizowanych obiektów czy instalacji wymagań z zakresu ochrony wód,
3) zakaz odprowadzenia nieoczyszczonych ścieków bytowych, komunalnych i wód opadowych,
4) uzgadnianie jakiekolwiek ingerencji w koryto, kolizji z ciekami lub zbliżenie inwestycji do koryta cieku z zarządzającym tym ciekiem.
5) zakaz grodzenia nieruchomości w odległości 1,5m od krawędzi cieków.
6) wyznacza się pasy ochronne wzdłuż potoków i rzek o szerokości min. 5,0m od brzegów cieków w celu umożliwienia administratorowi prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych w korytach rzek i potoków, a także dla ochrony otuliny biologicznej cieków.
7) ustala się pozostawienie swobodnego dostępu do powierzchniowych wód publicznych dla powszechnego korzystania z wód i wykonywania robót przez ich administratora.

3. Ochrona złóż kopalin

Obejmuje się ochroną występujące w północnej części gminy udokumentowane złoża piasków „Kluczbork"[16].

4. Ochrona powietrza

Na terenie gminy przyjmuje się, dla ochrony powietrza:

1) realizację zadań ograniczenia niskiej emisji określonych w programie ochrony środowiska,
2) termomodernizację budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,
3) ograniczanie wzrostu emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza, poprzez optymalizację ruchu drogowego,
4) wprowadzenie zasady, używania do ogrzewania pomieszczeń, urządzeń o sprawności energetycznej min 80% i paliw proekologicznych dla przeciwdziałania powstawaniu niskiej emisji; zasada ta powinna być wprowadzona w formie nakazu dla obiektów użyteczności publicznej i produkcyjnych oraz przy stosowaniu zbiorowego ogrzewania.

5. Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym

Na terenie gminy przyjmuje się dla ochrony środowiska przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym:

1) poprawę jakości nawierzchni dróg, budowę skrzyżowań bezkolizyjnych,
2) sprostanie wymogom aktualnych unormowań prawnych oraz dyrektyw Unii Europejskiej w zakresie ochrony przed wibracjami,
3) doskonalenie systemu komunikacji zbiorowej oraz systemu transportowego z punktu widzenia ograniczenia emisji wibracji, obejmujących poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej,
4) ochronę przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
5) uwzględnienie zagadnień promieniowania niejonizującego na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji lokalizacyjnych dla procesów inwestycyjnych związanych z obiektami będącymi źródłem tego promieniowania, dopuszcza się możliwość realizacji instalacji radiokomunikacyjnych na obiektach budowlanych na zasadach określonych w m.p.z.p.,
6) dopuszcza się lokalizację nowych stacji bazowych telefonii komórkowej - wież i masztów wolnostojących realizowanych jako konstrukcje wsporcze pod urządzenia i maszty radiokomunikacyjne na zasadach określonych w przepisach odrębnych, a szczególnie w prawie ochrony środowiska i prawie budowlanym,
7) w obrębie projektowanej zabudowy mieszkaniowej stosowanie rozwiązań zapewniających ochronę klimatu akustycznego.

VII. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

1. Ochronę i opiekę nad zabytkami uwzględnia się przy sporządzaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania[17]. *

W studium uwzględnia się w szczególności ochronę:

- zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru oraz ich otoczenie,
- innych zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnych ewidencjach np. obiektów
  o walorach architektonicznych, budowlanych, parków, ogrodów, cmentarzy, krzyży przydrożnych, kapliczek, itp.,
- parków kulturowych.

[16] Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XLIX/357/2002 z dnia 24 września 2002r.)

[17] Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.).

** zmiana „Studium…" nr 1, przyjęta uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r.*

oraz proponuje się, w zależności od potrzeb strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone w planie miejscowym ustalenia obejmujące ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

2. W ustaleniach studium utrzymuje się obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dobra kultury współczesnej opisane w Rozdziale III ust. „Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej".

3 Przyjmuje się, że ustalenia określające szczegółowe warunki i zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy obejmujące układ przestrzenny, formę, kubaturę i porządek architektoniczny przy obiektach i zespołach wymienionych w Rozdziale III ust. III.4 „Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej" w odniesieniu do poszczególnych terenów i obiektów objętych ochroną konserwatorską zostaną określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem poniższych zasad. Dopuszcza się weryfikację obiektów wskazanych w Gminnej Ewidencji Zabytków do objęcia ochroną w planie miejscowym

Zasady kształtowania przestrzeni kulturowej.

- zachowanie przebiegów głównych historycznych ulic gminy wraz z ich pierzejami
- zachowanie linii zabudowy poprzez utrzymanie istniejących budynków i uzupełnienie luk budowlanych nową zabudową,
- uporządkowanie układów przestrzennych oraz planowe zagospodarowanie terenu,
- ograniczenie rozwoju wielkokubaturowej zabudowy, preferowanie niskiej zabudowy mieszkaniowej w obrębie historycznie ukształtowanych dróg,
- uporządkowanie struktury osadniczej, planowe kształtowanie zabudowy gminy.

Zasady kształtowania architektury obiektów zabytkowych

Wprowadza się następujące zasady kształtowania architektury obiektów:

- ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków według zasad, którym podlegają,
- zachowanie obiektów zabytkowych na terenie gminy,
- wszelkie działania związane z ich konserwacją, modernizacją, adaptacją, zawrzeć w planie miejscowym,
- dopuszcza się modernizowanie zabytkowych budynków w celu podniesienia standardu życia mieszkańców,
- nowa zabudowa lokalizowana w sąsiedztwie obiektów zabytkowych winna utrzymywać historyczne linie zabudowy i podziały parcelacyjne, gabaryty budynków zabytkowych (wysokość, kształt dachu); jej architektura winna harmonizować z zabytkowym otoczeniem, nie będąc jednocześnie ślepym naśladownictwem form historycznych,
- należy stosować odpowiednie, wysokiej klasy materiały budowlane (pokrycie dachów dachówką ceramiczną, stolarka okienna i drzwiowa indywidualna, drewniana - z dopuszczeniem PCV, pod warunkiem zachowania rozmiarów i wyglądu stolarki pierwotnej, naturalny kamień, cegła, tynk gładki),
- należy opracować przykładowe projekty nowej zabudowy i rozbudowy obiektów starych, adaptacji i lokalizacji obiektów gospodarczych oraz garaży - mając na celu przystosowanie istniejącej zabudowy do współczesnych wymogów, przy zachowaniu historycznego, jednolitego charakteru zabudowy,
- likwidacja przyłączy instalacji elektrycznej na elewacjach, szafki na główne zawory powinny być zaprojektowane indywidualnie,
- należy opracować i przyjąć jako obowiązujące rozwiązania typu ogrodzeń i małej architektury w celu uzyskania jakości estetycznej i dostosowanie ich do lokalnej tradycji,
- wykonanie kart ewidencyjnych obiektów i zespołów zabytkowych, zwłaszcza budownictwa drewnianego skazanego na zagładę,
- przed ewentualnymi rozbiórkami obiektów pod ochroną konserwatorską wykonać należy inwentaryzację architektoniczną i fotograficzną.

Zasady ochrony ekspozycji krajobrazu

W zakresie przyrodniczych elementów krajobrazu

- nakaz kształtowania zabudowy i zalesień uwzględniający ochronę ciągów i punktów widokowych

- prowadzenie inwestycji sieciowych z pozycji utrzymania walorów fizjonomicznych obszaru gminy,
- zakaz budowy obiektów wielkokubaturowych oraz wprowadzenia funkcji uciążliwych dla środowiska na terenach o wysokich walorach krajobrazowych,
- wymiana dysharmonijnej w krajobrazie substancji mieszkaniowej i przemysłowej na obiekty
  o wysokich walorach estetycznych.

W zakresie kulturowych elementów krajobrazu

- ochrona obszarów stanowiących zabezpieczenie eksponowania obiektów o wartościach zabytkowych i kulturowych,
- rewaloryzacja obiektów zabytkowych i kulturowych,
- realizacja obiektów nowych w skali zabudowy otoczenia,
- kształtowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych z funkcją usługową, rekreacyjną i sportową.

VIII. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Komunikacja drogowa

1.1. Układ zewnętrzny

Utrzymuje się powiązania Gminy z komunikacyjnym układem zewnętrznym, który wyznaczają drogi publiczne:

1) krajowe:
- Nr 45 relacji Chałupki - Racibórz - Opole –Kluczbork - Wieluń – Złoczew
- Nr 11 relacji Kołobrzeg – Koszalin – Poła – Poznań – Ostrów Wielkopolski – Kluczbork – Katowice,

2) wojewódzka:
- Nr 494 relacji Bierdzany – Olesno – Częstochowa,

3) powiatowe:

1315 Wędrynia – Gronowice,
1316 Kluczbork – Ciarka – droga nr 11,
1317 Kuniów – Szumirad,
1319 Ligota Dolna – Bogacica – Jasienie,
1326 Stare Olesno – Jasienie,
1327 Gronowice – Ciarka,
1328 Lasowice Małe – Bąków,
1329 Oś – droga nr 45,
1330 Chudoba – Zagwiździe,
1332 droga przez wieś Lasowice Wielkie,
1333 Tuły – droga nr 45,
1341 Stare Budkowice – Bierdzany.

1.2. Powiązania wewnątrz gminne

1) Utrzymuje się układ publicznych dróg wewnątrz gminnych oparty na podstawowym układzie, który tworzą drogi krajowe, wojewódzka i drogi powiatowe.
2) Wyznacza się obwodnice sołectw:
   a) Kolonia Ciarka w ciągu drogi DK11,
   b) Jasienie w ciągu drogi DK 45,
   c) Chudoba – Wędrynia w ciągu DW 494, klasy technicznej G wraz z rezerwą terenu w rejonie skrzyżowań, w celu ich ewentualnej przebudowy
3) Utrzymuje się pozostałe istniejące drogi jako ulice dojazdowe i ulice wewnętrzne.
4) Dopuszcza się wyznaczenie w m.p.z.p. nowych ulic dojazdowych i wewnętrznych pieszo- jezdnych przy uwzględnieniu następujących zasad:
   a) linie rozgraniczające projektowanych ulic zgodne są z przepisami odrębnymi,
   b) projektowane ulice w formie sięgacza należy zakończyć placami do zawracania zgodnie z wymaganiami dla dróg pożarowych, a jeżeli takie nie będą konieczne to zapewnienie możliwości zawracania,
   c) dopuszcza się odstępstwo od obowiązujących przepisów dotyczących szerokości

linii rozgraniczających dla modernizowanych istniejących ulic w zabudowie ukształtowanej,

d) w przypadku odstępstwa należy ustalić zasady prowadzenia infrastruktury technicznej oraz wprowadzić „szykany" ograniczające prędkość,

e) należy ograniczyć obsługę komunikacyjną poszczególnych działek na zasadzie służebności przejazdu do sytuacji absolutnie wyjątkowych.

5) Przebieg projektowanych i modernizowanych dróg i ulic można skonkretyzować w ustaleniach m.p.z.p. z uwzględnieniem uwarunkowań terenowych, prawnych i technicznych oraz przepisów odrębnych.

6) W liniach rozgraniczających tereny komunikacji drogowej dopuszcza się możliwość lokalizacji inwestycji związanych z infrastrukturą drogową i techniczną, miejsc postojowych, wiat przystankowych zintegrowanych z punktami sprzedaży detalicznej, wolnostojących kabin telefonicznych, chodników, ścieżek rowerowych, zieleni izolacyjnej, obiektów małej architektury nośników reklamowych itp., oraz ustaleń pkt. 1.4. pod warunkiem uzyskania zgody zarządcy drogi.

7) Dopuszcza się możliwość prowadzenia remontów i przebudowy urządzeń w liniach rozgraniczających dróg i ulic.

1.3. Proponowane wskaźniki miejsc postojowych

Proponuje się następujące wskaźniki warunkujące zaspokojenie potrzeb według przyjętych kategorii terenów:

1) tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo- usługowej i zabudowy zagrodowej – 2 miejsca postojowe i garażowe łącznie na 1 działkę, w przypadku prowadzenia działalności usługowej na działce – dodatkowo 2 miejsca postojowe,

2) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - 1 – 1,5 miejsca postojowego i parkingowego łącznie na jedno mieszkanie,

3) tereny zabudowy usługowej, zabudowy usług turystyki i sportu, itp. oraz tereny obiektów produkcyjno-usługowych i tereny urządzeń obsługi gospodarki leśnej – 30 miejsc postojowych na 100m^2 powierzchni użytkowej + 40 miejsc postojowych na 100 zatrudnionych,

Powyższe wskaźniki mogą być skorygowane w trakcie opracowywania m.p.z.p

1.4. Ustalenia szczególne

1) nakazuje się dostosowanie rozwiązań komunikacyjnych (podjazdy, zjazdy z chodników, sygnalizacja itp.) i technicznych (dotyczących budynków użyteczności publicznej i mieszkalnictwa wielorodzinnego) do korzystanie przez osoby niepełnosprawne, a w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich.

2) sieci infrastruktury technicznej niezwiązane z potrzebami zarządzania drogą lub potrzebami ruchu drogowego należy realizować poza pasem drogowym drogi istniejącej lub projektowanej. Dopuszcza się możliwość, w uzasadnionych przypadkach lokalizacji w/w sieci w pasie drogowym pod warunkiem uzyskania zgody zarządcy drogi.

2. Linie kolejowe

1) Utrzymuje się przebiegające przez teren gminy dwutorowe, zelektryfikowane linie kolejowe PKP nr 175 Fosowskie - Kluczbork, nr 143 Kalety-Wrocław, nr 293 Jełowa - Kluczbork.

2) Tereny kolejowe w myśl przepisów odrębnych są terenami zamkniętymi.

3. Trasy rowerowe

1) Proponowane trasy rowerowe zaznaczono na planszy „Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

2) Wyznaczone w Studium trasy rowerowe mogą być uzupełnione ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4. Zaopatrzenie w wodę

1) Utrzymuje się dotychczasowe kierunki zaopatrzenia w wodę gminy realizowane przez ujęcia wód podziemnych.
2) Utrzymuje się zaopatrzenie w wodę gminy z 3 studni głębinowych i rozprowadzanych siecią rozdzielczą ze stacją uzdatniania wody w Chocianowicach.
3) Utrzymuje się zaopatrzenie w wodę Koloni Jasienie z wodociągu gminy Bogacice.
4) Utrzymuje się ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych do wykorzystania rolniczego.
5) Przewiduje się modernizację rozdzielczej sieci wodociągowej i budowę urządzeń wpływających na prawidłową pracę układu wodociągowego.
6) Przewiduje się rozbudowę sieci wodociągowej dla zaopatrzenia w wodę potencjalnych odbiorców.

5. Odprowadzenie ścieków

1) Utrzymuje się odprowadzenie ścieków komunalnych do oczyszczalni ścieków w Trzebiszynie o przepustowości Q = 200 m³/d z możliwością rozbudowy do przepustowości Q = 400 m³/d.
2) Ustala się rozbudowę kanalizacji gminy w systemie kanalizacji rozdzielczej.
3) Ustala się budowę systemu kanalizacji gminy z systemem transportu do oczyszczalni przyjętą w koncepcji rozbudowy systemu oczyszczania ścieków komunalnych.
4) Tereny zabudowy północnej części gminy (Chocianowice, Ciarka, Lasowice Małe, Gronowice, Jasienie i Oś) wymagają opracowania koncepcji odprowadzenia ścieków.
5) Do czasu opracowania koncepcji ustala się możliwość odprowadzania ścieków komunalnych z gospodarstw domowych do szczelnych osadników okresowo opróżnianych.
6) Zakazuje się odprowadzania ścieków bytowych i wód opadowych do gruntu. Warunki odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych należy uzgodnić z właściwymi organami ochrony środowiska.
7) Na terenie GZWP nr 324 Dolina Kopalna Kluczborka zakazuje się lokalizowania przydomowych oczyszczalni ścieków polegających na rozsączaniu.
8) Utrzymuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do odbiorników. Odbiornikiem wód opadowych i roztopowych jest zlewnia rzeki Stobrawy, jej dopływy: rzeki Budkowiczanka i Bogacica oraz liczne cieki i rowy melioracyjne.
9) Przewiduje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do odbiorników po wcześniejszym ich podczyszczeniu. Zaleca się przeprowadzanie regulacji cieków będących odbiornikami wód opadowych i roztopowych.
10) Przewiduje się odprowadzenie wód opadowych w systemie kanalizacji deszczowej z powierzchni szczelnej terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, centrum gminy, budowli kolejowych, dróg zaliczanych do kategorii krajowych i powiatowych, a także parkingów o powierzchni powyżej 0,10ha. Przed wprowadzeniem do odbiornika należy je oczyścić w ilości, jako powstałe z opadów o natężeniu co najmniej 151 l / s ha. Wody opadowe odprowadzane z powierzchni szczelnej obiektów magazynowania i dystrybucji paliw należy oczyścić w ilości, jaka powstaje z opadów o częstotliwości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 min., lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l / s ha. Zaleca się prowadzenie okresowych badań w zakresie normatywnych zanieczyszczeń w czasie trwania opadu w celu określenia substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, które powinny być wyeliminowane oraz które powinny być ograniczone.
11) Systemy kanalizacji deszczowej i sanitarnej na terenach zabudowanych oraz przeznaczonych pod zabudowę w pobliżu terenów rolnych zmeliorowanych nie należy łączyć z systemami melioracyjnymi.

6. Zaopatrzenie w gaz

1) Utrzymuje się przebiegające przez teren gminy dwa gazociągi wysokiego ciśnienia relacji Komorzno – Tworóg o średnicy DN 500 CN 6,3 MPa.
2) Planowana jest budowa gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy DN700 i ciśnieniu CN 6,3 MPa, wzdłuż przebiegu istniejących gazociągów DN 500 wysokiego ciśnienia.
3) Gmina Lasowice Wielkie nie przewiduje gazyfikacji.

4) Utrzymuje się strefy kontrolowane gazociągów:
   a) gazociągi istniejące DN500 wysokiego ciśnienia wymagają zachowania
   b) odległości podstawowej 35,0 m od budynków mieszkalnych zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej,
   c) dla planowanego gazociągu DN700 szerokość strefy kontrolowanej wynosić będzie 12,0 m.

7. Zaopatrzenie w ciepło

1) Utrzymuje się istniejące lokalne źródła ciepła obiektów użyteczności publicznej, zabudowy wielorodzinnej.
2) Zaleca się prowadzenie prac termorenowacyjnych instalacji i urządzeń grzewczych.
3) Zaleca się promowanie działań popierających:
   a) modernizację urządzeń grzewczych zabudowy indywidualnej w połączeniu z jej termomodernizacją oraz zastosowaniem automatycznej regulacji;
   b) wymianę urządzeń grzewczych o niskiej sprawności cieplnej na urządzenia o wysokiej sprawności, wykorzystujące również paliwa stałe;
   c) zastosowanie ogrzewania za pomocą pomp ciepła i różnych rodzajów energii, jak: energia słoneczna, biogaz i innych.
4) Gmina nie przewiduje budowy systemu grzewczego.

8. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Doprowadzenie energii elektrycznej do nowopowstałych obiektów możliwe jest z istniejącego lub rozbudowanego, w dostosowaniu do rzeczywistego zapotrzebowania mocy elektrycznej, o nowe urządzenia i linie zasilające systemu sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia.

9. Telekomunikacja

1) Zapewnienie obsługi telekomunikacyjnej wymaga rozbudowy, stosownie do zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne, istniejącego systemu telekomunikacyjnego telefonii stacjonarnej, urządzeń i linii teletechnicznych napowietrznych oraz ułożonych w ziemi i kanalizacji teletechnicznej.
2) Dopuszcza się lokalizację nowych stacji bazowych telefonii komórkowej - wież i masztów wolnostojących realizowanych jako konstrukcje wsporcze pod urządzenia i maszty radiokomunikacyjne na zasadach określonych w przepisach odrębnych, a szczególnie w prawie ochrony środowiska i prawie budowlanym,
3) Dopuszcza się możliwość realizacji instalacji radiokomunikacyjnych na obiektach budowlanych na zasadach określonych w m.p.z.p.

10. Gospodarka odpadami

1) Przyjmuje się kierunki gospodarowania odpadami określone w Programie Ochrony Środowiska Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Laskowice Wielkie (Uchwała z dnia 29.05.2006 r. Nr XLI – 233/06), oparte na współpracy z sąsiednimi gminami.
2) Utrzymuje się likwidację istniejącego składowiska odpadów komunalnych, zlokalizowanego w Laskowicach oraz rekultywację przedmiotowego terenu.
3) Utrzymuje się kontynuację wdrażania selektywnej zbiórki odpadów wśród mieszkańców oraz objęcie ich zorganizowaną zbiórką odpadów.
4) Utrzymuje się kontynuację organizacji systemu zbiórki, gromadzenia i transportu odpadów niebezpiecznych z sektora małych i średnich przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych.
5) Zaleca się inwentaryzowanie źródeł powstawania odpadów weterynaryjnych, zorganizowanie systemu odbioru, transportu i prawidłowego ich unieszkodliwiania.
6) Przyjmuje się selektywne gromadzenie odpadów powstających z działalności usługowej w odpowiednich pojemnikach. Sposób czasowego ich przechowywania powinien zabezpieczać je przed infiltracją wód opadowych.
7) Zaleca się prowadzenie inwentaryzacji i unieszkodliwiania urządzeń, elementów budowli zawierających substancje niebezpieczne oraz organizowanie zbiórki urządzeń elektrycznych i elektronicznych wycofanych z eksploatacji.
8) Nie przewiduje się możliwości lokalizacji zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów na terenie gminy.

IX. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO[18] O ZNACZENIU LOKALNYM

Za inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym przyjmuje się inwestycje ujęte w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Lasowice Wielkie przyjętym uchwałą nr XIX-122/2004 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 24 maja 2004 r.):

a) budowa kanalizacji sanitarnej Trzebiszyn – II etap,
b) budowa kanalizacji sanitarnej Jasienie, Lasowice Małe, Gronowice, Ciarka,
c) budowa kanalizacji sanitarnej Chudoba, Wędrynia, Szumirad – III etap i Laskowice IV etap,

oraz kontynuację zadań:

a) budowa dróg zbiorczych transportu rolnego; Lasowice Małe – Lasowice Wielkie – Chocianowice,
b) budowa kanalizacji sanitarnej w Chocianowicach.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym mają na celu wytworzenie nowych środków* trwałych lub rozwoju istniejących, służących społeczności gminy. Przewiduje się zatem następujące
obszary lokalizacji inwestycji o znaczeniu lokalnym:

1) obszary jednostek funkcjonalnych przeznaczone do zabudowy, wymagające realizacji dróg
2) lokalnych i dojazdowych lub ciągów pieszojezdnych,
3) rejony tworzenia nowych ciągów drogowych,
4) obszary wymagające budowy lub rozbudowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
5) tereny, na których zlokalizowane będą obiekty użyteczności publicznej.

X. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego zlokalizowane na terenie gminy Lasowice Wielkie wymagające wprowadzenia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

W ZAKRESIE: INFRASTRUKTURA DROGOWA

- modernizacja drogi krajowej nr 45 relacji granica Państwa – Złoczew do pełnych parametrów klasy GP, w tym:
  - budowa obwodnicy miejscowości Jasienie w ciągu drogi krajowej nr 45
  - przebudowa drogi DK 45 na odcinku Trzebiszyn - Jasienie
  - przebudowa drogi DK 45 na odcinku Jasienie - Kuniów
- przebudowa drogi krajowej nr 11 na odcinku Ciarka - Wojciechów
- modernizację drogi wojewódzkiej nr 494 relacji Bierdzany – Częstochowa do pełnych parametrów klasy G wraz z budową obwodnicy miejscowości Chudoba i Wędrynia;

W ZAKRESIE: INFRASTRUKTURA KOLEJOWA

przebieg pierwszorzędnej linii kolejowej nr 175 relacji Kłodnica – Strzelce Opolskie – Fosowskie – Kluczbork, planowanej do modernizacji;

W ZAKRESIE: OCHRONA PRZYRODY

- utworzenie obszaru Natura 2000 SOO "Dolina Budkowiczanki"
- położenie w obszarze Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko – Turawskie";

[18] Ustawa z dnia 21.08.1997r. o gospodarce nieruchomościami (Tekst jednolity – Dz.U. z 2004r. nr 261 poz. 2603) art. 6.
** zmiana „Studium…" nr 1, przyjęta uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r.,*

- projektowane powiększenie „Stobrawskiego Parku Krajobrazowego" (zachodnia część gminy);
- położenie w granicach zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 324 „Dolina Kopalna Kluczborka" wymagającego najwyższej ochrony zasobów wodnych.

W ZAKRESIE: OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

- zbiornik retencyjny Kluczbork na rzece Stobrawa.

W ZAKRESIE: INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNALNA

- Budowa 3 nitki gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Odolanów – Tworóg;
- Budowa kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich w gminie Lasowice Wielkie

Ponadto następujące zadania inwestycyjne zawarte w planie rozwoju lokalnego powiatu kluczborskiego znajdujące się na terenie gminy Lasowice Wielkie

a) przebudowa drogi Stare Budkowice – Laskowice – Bierdzany,
b) przebudowa drogi Stare Olesno – Jasienie,
c) odnowa nawierzchni w miejscowości Jasienie,
d) przebudowa drogi Chudoba – Zagwiździe przez Tuły,
e) przebudowa drogi DK 45 od miejscowości Laskowice do granicy powiatu,
f) przebudowa przepustu w miejscowości Tuły,
g) przebudowa przepustu przed miejscowością Lasowice Małe.

XI. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

1. Obszary wymagające scaleń i podziału nieruchomości

1) Nie wyznacza się obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości.
2) Dopuszcza się wyznaczenie obszarów wymagających scalenia i wtórnego podziału w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
3) Proponuje się, aby postępowaniem scaleniowym poprzedzić realizację zabudowy na wyznaczonych nowych terenach zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i mieszkaniowo - usługowej.
4) Podział terenu na działki budowlane winien:
   a) w miarę możliwości uwzględniać obsługę komunikacyjną sąsiednich terenów nie objętych scaleniem (na zasadzie wspólnego dojazdu),
   b) uwzględnić obsługę komunikacyjną drogami publicznymi terenów w drugiej i następnych liniach zabudowy,
   c) maksymalnie ograniczyć obsługę komunikacyjną terenów w drugiej linii zabudowy za pomocą służebności przejazdu przez działki w pierwszej linii zabudowy oraz nie dopuścić do obsługi komunikacyjnej za pomocą służebności przejazdu terenów poza drugą linią zabudowy,
   d) kształtować walory krajobrazowo – estetyczne przyszłych zespołów zabudowy,
   e) uwzględniać właściwe, niekonfliktowe rozmieszczenie funkcji, a tym samym zabudowie mieszkaniowej zapewnić duży stopień prywatności,
   f) umożliwić w porozumieniu z zarządzającymi sieciami infrastruktury technicznej prowadzenie tych sieci wzdłuż dróg i ciągów komunikacyjnych oraz lokalizację stacji transformatorowych,
   g) ograniczyć liczbę powiązań ulic niższej kategorii z ulicami wyższej kategorii w każdym przypadku, gdy istnieje taka możliwość techniczno – terenowa zgodnie z przepisami odrębnymi[19],
   h) zapewnić nowo wyznaczonej działce budowlanej dostęp do drogi publicznej.

[19] Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. (Dz.U. z 1999r nr 43 poz. 430)

5) Szczegółowe zasady scalania i podziału nieruchomości należy określić zgodnie z przepisami odrębnymi.

2. Obszary przestrzeni publicznych

1) Na podstawie uwarunkowań i ustaleń niniejszego Studium na terenie gminy wyznacza się obszary przestrzeni publicznych obejmujące:
   a) istniejące i nowoprojektowane tereny o funkcji usługowej,
   b) tereny o ukształtowanej tradycji miejsc spotkań mieszkańców, w tym sezonowe, np. odpusty, kiermasze, targowiska itp.,
   c) zabudowania pałacowo – dworskie wraz z parkami dla zachowania i kultywowania historii tych miejsc w świadomości mieszkańców,
   d) istniejące i nowoprojektowane tereny o funkcji sportowo- rekreacyjnej.
2) Dopuszcza się wyznaczanie obszarów przestrzeni publicznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

XII. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w trakcie opracowania

Rada Gminy w Lasowicach Wielkich podjęła uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia następujących m.p.z.p. wsi:

1) Wędrynia; uchwała z dnia 29.05.2006r. Nr XLI-238/06,
2) Trzebiszyn; uchwała z dnia 29.05.2006r. Nr XLI-240/06,
3) ~~Chudoba; uchwała z dnia 29.05.2006r. Nr XLI-241/06r.,~~
4) Gronowice; uchwała z dnia 29.05.2006r. Nr XLI-242/06r.
5) Lasowice Wielkie; uchwała z dnia 29.05.2006r. Nr XLI-234306r.,
6) Jasienie; uchwała z dnia 28.06.2006r. Nr XLII-251/06r.

2. Tereny do objęcia nowymi planami zagospodarowania

Ze względu na konieczność zmiany przeznaczenia terenów rolnych na cele budowlane oraz zachowania ładu przestrzennego wyznacza się następujące plany obejmujące tereny zainwestowane i przeznaczone do zabudowy oraz obejmujące nowe rozwiązania komunikacyjne - obwodnice sołectw:

1) m.p.z.p. wsi Szumirad,
2) m.p.z.p. wsi Chocianowice
3) m.p.z.p. wsi Ciarka
4) m.p.z.p. wsi Lasowice Małe,
5) m.p.z.p. wsi Oś,
6) m.p.z.p. wsi Tuły,
7) m.p.z.p. wsi Laskowice.

Proponowane orientacyjne granice m.p.z.p. pokazane na rysunku „Kierunków zagospodarowania przestrzennego" wymagają przy podejmowaniu uchwały przez Radę Gminy korekty w oparciu o własności terenu.

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 1 przyjętej uchwałą XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r.,jako konsekwencję wprowadzonej zmiany, wskazuje się obszar, dla którego gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszar wymagający zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, na którym dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych w sołectwie Chocianowice. Granicę obszaru objętego miejscowym planem należy wyznaczyć obejmując co najmniej 700m strefę wokół wyznaczonej strefy lokalizacji.

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 2 , przyjętej uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. obowiązują wyżej wymienione zasady sporządzenia mpzp.

XIII. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

1.1. Wyznaczone na planszy „Kierunki zagospodarowania przestrzennego" tereny rolnicze utrzymuje się jako rolniczą przestrzeń produkcyjną obejmująca kompleksy użytków rolnych, łąki i pastwiska.

1.2. Na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, przeznaczonych do prowadzenia produkcji roślinnej proponuje się następujące sposoby zagospodarowania i użytkowania terenów:
   a) prowadzenie rolnictwa zrównoważonego i ekologicznego,
   b) utrzymanie ekstensywnych łąk i pastwisk,
   c) prowadzenie działalności ogrodniczej i sadowniczej
   d) ochrona gleby i wód,
   e) tworzenie stref buforowych.

1.3. Na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej mogą być przeprowadzone scalenia i wymiana gruntów w celu stworzenia korzystniejszych warunków gospodarowania, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi[20].

1.4. Jako niezgodne z polityką przestrzenną należy traktować wszelkie propozycje wtórnego podziału nieruchomości. (za wyjątkiem wydzielania działek pod farmę wiatrową).

1.5. Na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej obejmującej kompleksy użytków rolnych zakazuje się wszelkiej zabudowy (z wyjątkiem dopuszczeń określonych w rozdziale IV.

2. Leśna przestrzeń produkcyjna

2.1. Na obszarze gminy Lasowice Wielkie leśna przestrzeń produkcyjna obejmuje lasy ochronne, lasy gospodarcze 3 Nadleśnictw: Kluczbork, Olesno i Turawa wchodzących w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach oraz projektowane tereny dolesień.

2.2. Gospodarka leśna prowadzona jest w oparciu o plany urządzania lasów odrębne dla lasów ochronnych i lasów gospodarczych sporządzane na okres 10 lat oraz w lasach prywatnych w oparciu o plany uproszczone urządzania lasów, sporządzane dla każdego sołectwa.

2.3. Zasady prowadzenia gospodarki leśnej mają zapewnić zagospodarowanie i ochronę lasów w drodze:
   1) kształtowania struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne,
   2) stosowania indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,
   3) ustalania etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasów ochronnych,
   4) ograniczania stosowania zrębów zupełnych do najsłabszych siedlisk leśnych oraz prowadzenia ścinki drzew, zrywni i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej oraz dróg gminnych (za wyjątkiem pasów o szerokości 50m przyległych do dróg),
   5) zakazu pozyskiwania żywicy i karpiny.

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 1 przyjętej uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r.,obowiązują wyżej wymienione kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 2 przyjętej uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. obowiązują wyżej wymienione kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

[20] Ustawa z dnia 26 marca 1982r. o scaleniu i wymianie gruntów- tekst jednolity (Dz. U. z 2003r. nr 178 poz.1749)

XIV. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

1. Zagrożenie powodziowe

1) W obszarze gminy Lasowice Wielkie według informacji podanej przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Wrocławiu nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, w rozumieniu przepisów ustawy Prawo wodne.
2) W obrębie rzek Stobrawy, Bogacicy, Budkówki i Budkowiczanki oraz pozostałych cieków występujących na terenie gminy, w przypadku wystąpienia dużych przepływów może dojść do lokalnych podtopień. Możliwość zalania lub podtopienia w razie gwałtownych deszczy należy uwzględnić przy lokalizacji obiektów na terenach w sąsiedztwie rzek i cieków.
3) W obszarze zmiany Studium nr 1 przyjętej Uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r. nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo wodne.
4) *W obszarze zmiany Studium nr 2 przyjętej Uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo wodne.*

2. Zagrożenia osuwaniem mas ziemnych

Na terenie objętym Zmianą Studium w obrębie stoków naturalnych nie występują warunki do tworzenia się osuwisk (osuwania się mas ziemnych) w rozumieniu art.17 Ustawy z dnia 27 marca o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r. nr 80, poz. 717).

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 1 przyjętej uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r., nie występują obszary osuwania się mas ziemnych.

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 2 przyjętej uchwałą *Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r.* nie występują obszary osuwania się mas ziemnych.

XV. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Nie określa się obszarów i obiektów na powierzchni terenu, dla których należy wyznaczyć w złożach kopalin filary ochronne.

Na obszarze Zmiany „Studium…", nr 1 przyjętej uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r. nie wyznacza się obiektów lub obszarów dla których wyznacza się w złożu filar ochronny.

Na obszarze Zmiany „Studium…", nr 2 przyjętej uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. nie wyznacza się obiektów lub obszarów dla których wyznacza się w złożu filar ochronny.

XVI. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. NR 41, POZ. 412, Z PÓŹN. ZM.);

Na obszarze Zmiany „Studium…", nr 1 przyjętej uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r. nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

Na obszarze Zmiany „Studium…", nr 2 przyjętej uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

XVII. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

1) Wyznacza się obszary wymagające przekształceń i rehabilitacji obejmujące zabudowania pałacowo - dworskie oraz parki podworskie w granicach stref ochrony konserwatorskiej w sołectwach:
   a) Jasienie,
   b) Lasowice Małe,
   c) Laskowice Wielkie,
   d) Tuły,
   e) Wędrynia.
2) Wyznacza się obszar wymagający przekształceń i rekultywacji likwidowanego składowiska odpadów w sołectwie Laskowice.
3) Dopuszcza się wyznaczenie terenów do przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze Zmiany „Studium…", nr 1 przyjętej uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r. nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.

Na obszarze Zmiany „Studium…", nr 2 przyjętej uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

XVIII. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Na obszarze Zmiany „Studium…" nr 1, przyjętej uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r. nie wyznacza się obszarów zdegradowanych.

Na obszarze Zmiany „Studium…" nr 2, przyjętej uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. nie wyznacza się obszarów zdegradowanych.

XIX. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

1) W granicach administracyjnych gminy występują tereny zamknięte wyznaczone przez Ministra Infrastruktury decyzją z dnia 26.09.2005r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako tereny zamknięte.
2) Wymagania w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew, krzewów, elementów ochrony akustycznej od linii kolejowych regulują przepisy odrębne[21].
3) W południowej części gminy, w rejonie Szumiradu występują tereny zamknięte jako tereny wojskowe związane z obronnością kraju (oznaczone jako tereny specjalne na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego).

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 1, przyjętej uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r. nie występują tereny zamknięte.

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 2, przyjętej uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. nie występują tereny zamknięte.

[21] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008r. „w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych" (Dz.U. nr 153 poz.955)

XX. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE

Nie wyznacza się obszarów problemowych.

** Zgodnie z brzmieniem pkt 16) w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalonym zmianą wprowadzoną przez ustawę z dnia 24 stycznia 2014 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014 poz. 379) w miejsce obszarów problemowych w studium określa się, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie, obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym. Art. 22 tej ustawy stanowi, iż obszary problemowe określone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy stają się obszarami funkcjonalnymi o znaczeniu lokalnym*
w rozumieniu art. 49a pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ["obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym - obszary funkcjonalne o istotnym znaczeniu dla polityki przestrzennej gminy"]. Obszar funkcjonalny definiowany jest jako obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiący zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju, natomiast pojęcie "obszar problemowy" zostało wprowadzone do ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w nowym znaczeniu ["6c) obszar problemowy – obszar strategicznej interwencji państwa, na terenie którego identyfikowane są zjawiska niekorzystne dla rozwoju społeczno-gospodarczego tego obszaru i jego ludności"],

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 1, przyjętej uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r. nie występują obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 2, przyjętej uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. nie występują obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.

XXI. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100KW a TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH

Zakłada się wzrost wykorzystania energii uzyskiwanej ze źródeł odnawialnych oraz wyznacza się obszar w Sołectwie Chocianowice, na którym dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z tych źródeł o mocy powyżej 100 kW z wykorzystaniem energii wiatru – farmy wiatrowej. W związku z ustaleniami *Planu zagospodarowania województwa opolskiego* oraz oczekiwaniami mieszkańców ustala się obszar z możliwością lokalizacji elektrowni wiatrowych w odległości minimalnej 700 m od zabudowy mieszkaniowej.
Zgodnie przepisami art.2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określa się strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie i w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu o kształcie i wielkości zgodnej z rysunkiem Zmiany Studium. Obszar z możliwością lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz strefa ochronna obejmuje tereny rolnicze - niezabudowane.
Obszar z możliwością lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz w strefie ochronnej ustala się zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych, w tym budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej, jednorodzinnej, wielorodzinnej, czy mieszkaniowo-usługowej.

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 2, przyjętej Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. w oparciu o uwarunkowania i ustalenia studium, nie wyznacza się nowych obszarów, na których mogą być lokalizowane.

XXII. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M^2

W oparciu o uwarunkowania i ustalenia studium, nie wyznacza się obszarów, na których mogą być lokalizowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2.

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 1, przyjętej Uchwałą Nr XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r. w oparciu o uwarunkowania i ustalenia studium, nie wyznacza się nowych obszarów, na których mogą być lokalizowane.

Na obszarze zmiany „Studium…" nr 2, przyjętej Uchwałą Nr XLI/262/18 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 czerwca 2018 r. w oparciu o uwarunkowania i ustalenia studium, nie wyznacza się nowych obszarów, na których mogą być lokalizowane.

XXIII. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

1. Wprowadzenie

Obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie " przyjęte uchwałą nr XI-33/99 Rady Gminy w Lasowicach Wielkich z dnia 30.03.1999r. sporządzone zostało na podstawie art.6 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 15 z 1999r. poz.139).
Obowiązujące studium zostało dwukrotnie zmieniane w 2004 roku i 2005 roku oraz w 2006 roku opracowano „Ocenę aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie", która we wnioskach wskazała na konieczność aktualizacji całego dokumentu.
Podjęta przez gminę Lasowice Wielkie w/w uchwała w sprawie zmiany studium wskazała jako granice tej zmiany cały obszar gminy oraz jako zakres merytoryczny ustaleń - teren gminy Lasowice Wielkie.
W opracowanym obecnie dokumencie, w związku z uchwałą inicjującą, zachowany został tytuł opracowania oraz w konsekwencji stosowanie w tekście nazwy opracowania „ Zmiana studium…".
W chwili obecnej brak jest możliwości dokonania zmiany uchwały inicjującej przez Radę Gminy, która doprowadziłaby do zgodności tytułu opracowania z wymogami przepisów odrębnych z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, tj. opracowania II edycji studium.
Ponieważ według obowiązującej ustawy zakres uwarunkowań i ustaleń studium jest o wiele szerszy niż według poprzedniej ustawy, w sporządzanej zmianie studium przeprowadzono wymaganą analizę uwarunkowań oraz dokonano w niezbędnym zakresie aktualizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów.

2.1 Kierunki zmian ustalono na podstawie:

1) przeprowadzonej analizy uwarunkowań rozwoju w oparciu o następujące dokumenty strategiczne opracowanych w latach 2002 – 2006:
2) analizy uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego zgodnie z zakresem określonym w ustawie o pizp,
3) sformułowanej listy problemów przestrzennych.

2.2. Zaproponowano następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1) ochrona środowiska i jego zasobów poprzez:
   a) ochronę wód powierzchniowych i podziemnych,
   b) ochronę lasów i zadrzewień śródpolnych oraz dolesienia z zachowaniem na całym obszarze gminy funkcji lasów ochronnych,
   c) ochronę złóż surowców mineralnych,
   d) ochronę areału rolnego o I - III klasie bonitacji,
   e) uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej.
2) budowa i przebudowa układu komunikacyjnego gminy, poprzez:
   a) budowę nowych ulic i ciągów pieszo- jezdnych dla obsługi istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej,
   b) budowę układu tras rowerowych komunikacyjnych i rekreacyjnych.
3) budowa i przebudowa systemów infrastruktury technicznej, poprzez:
   a) remonty i rozbudowę sieci wodociągowej,
   b) kontynuację budowy kanalizacji sanitarnej w obszarach skoncentrowanej zabudowy,
   c) budowę kompleksowego systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych dla całej gminy,
   d) rozbudowę sieci zaopatrzenia w gaz,
   e) rozbudowę sieci i urządzeń telekomunikacji, stacjonarnej i komórkowej.
4) wzrost atrakcyjności gminy, poprzez:
   a) wyznaczenie terenów pod budownictwo mieszkaniowo –usługowe
   b) wyznaczenie terenów pod działalności produkcyjne i usługowe,
   c) wyznaczenie terenów usług turystyki i sportu,
   d) wyznaczenie przestrzeni publicznych.

2.3. Struktura przestrzenna

Realizacja kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz programów i zadań ponadlokalnych wiąże się ze zmianami w strukturze przestrzennej gminy:

1) utrzymuje się i wyznacza się **nowe tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej i zagrodowej** stanowiące kontynuację oraz uzupełnienie istniejącej zabudowy ukształtowanej jako tradycyjne ulice z zabudową mieszkaniową, zagrodową i mieszkaniowo-usługową,
2) utrzymuje się istniejące i wyznacza się **nowe tereny zabudowy usługowej** oraz **tereny zabudowy produkcyjnej, składów, magazynów i usług**,
3) utrzymuje się podstawowy układ linii komunikacyjnych gminy wzbogacony o **projektowane obwodnice gminy w sołectwach: Jasienie, Ciarka, Chudoba z Wędrynią,**
4) utrzymuje się istniejące i wyznacza się projektowane tereny sportu i turystyki,
5) utrzymuje się ogólnodostępne tereny zieleni urządzonej w formie parków,
6) utrzymuje się i chroni przed zainwestowaniem niezabudowane tereny stanowiące elementy systemu przyrodniczego gminy oraz obiekty ekspozycji widokowej.

2.4. Przeznaczenie terenów oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy

Dla realizacji kierunków i celów polityki przestrzennej, wyznaczono ukształtowane i projektowane tereny o dominującym zagospodarowaniu oraz przeznaczeniu, obejmujące:

1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej ukształtowane; MN, MR
2) tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej i zagrodowej projektowane; MU, MR,
3) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej; MW,
4) tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług ukształtowane i projektowane; PU,
5) tereny zabudowy usługowej ukształtowane i projektowane; U,
6) tereny sportu i turystyki ukształtowane i projektowane,
7) tereny urządzeń i obiektów specjalnych projektowane; IS,
8) tereny ogródków działkowych; ZD
9) tereny lasów; ZL, lasów ochronnych; ZL, dolesienia; ZLd i tereny ośrodków obsługi leśnictwa; RL,
10) tereny zieleni parkowej; ZP
11) tereny rolnicze; RP (uprawy polowe, uprawy ogrodnicze), łąki i pastwiska: RŁ, tereny zadrzewień i zakrzewień śródpolnych; ZLs,
12) tereny cmentarzy; ZC,
13) tereny wód powierzchniowych, zbiorniki wodne projektowane; WS,
14) tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych; RU
15) tereny infrastruktury technicznej, składowania odpadów; O, oczyszczalni ścieków; K, urządzeń elektroenergetycznych; E, urządzeń wodociągowych; W, urządzeń gazownictwa; G, urządzeń teletechnicznych T,
16) tereny komunikacji,
17) tereny obsługi komunikacji samochodowej istniejące i projektowane; KS,
18) tereny wyłączone z zabudowy.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego

Ustalenia dla ochrony środowiska i przyrody oraz zapewnienia mieszkańcom odpowiednich warunków i jakości życia przyjęto na podstawie zidentyfikowanych uwarunkowań, obowiązujących opracowań wyższego rzędu oraz przepisów odrębnych.

1) Na terenie gminy Lasowice Wielkie utrzymuje się ochronę obszarów rdzeniowych o znaczeniu ponadregionalnym – Biocentrum Borów Stobrawsko- Lublinieckich ujęte w krajowej sieci ECONET z obszarem węzłowym 10K Bory Stobrawskie o znaczeniu krajowym.

2) **Dopuszcza się objęcie ochroną i utworzenie na terenie gminy Lasowice Wielkie projektowanego Specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000 „Dolina Budkowiczanki"**. „Dolina Budkowiczanki" to niewielki, w większości zalesiony fragment doliny rzeki między miejscowością Szumirad i przysiółkiem Ryczek. Obszar w części zachodniej objęty jest ochroną w rezerwacie „Smolnik", a w części wschodniej w rezerwacie „Kamieniec". Propozycja utworzenia SOO „Dolina Budkowiczanki" w chwili obecnej jest w fazie konsultacji społecznych.
3) Na terenie gminy Lasowice Wielkie utrzymuje się ochronę prawną pozostałych istniejących obiektów i obszarów przyrodniczych oraz proponuje się objęcie ochroną nowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi[22] wymienionych w rozdziale 3 pkt. 3.9. obszar chronionego krajobrazu, rezerwaty przyrody, użytki ekologiczne, pomniki przyrody ożywionej).
4) Ponadto obejmuje się ochroną:
   a) parki zabytkowe wyznaczone w oparciu o ustawę o ochronie dóbr kultury
   b) i o zabytkach,
   c) lasy ochronne wyznaczone zgodnie z ustawa o lasach,
   d) gleby chronione, wyznaczone w oparciu o ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
   e) źródła, cieki i zbiorniki wodne wskazane do utrzymania wysokiej jakości wód wraz z biologiczna strefą ochronna.

4. Ochrona środowiska

Ustala się nakaz uwzględnienia w m.p.z.p. następujących ogólnych zasad ochrony środowiska:

1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wymagany jest obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, za wyjątkiem instalacji radiokomunikacyjnych,
2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, które mogą wymagać sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, za wyjątkiem:
   a) dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej,
   b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
   c) instalacji radiokomunikacyjnych,
   d) garaży lub parkingów samochodowych, lub zespołów parkingów, dla nie mniej niż 300 samochodów osobowych.

5. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych

5.1 Utrzymuje się ochronę zasobów wód podziemnych - Obszar Najwyższej Ochrony (ONO) GZWP nr 324 Dolina Kopalna Kluczbork oraz strefy ochronne ujęć wód podziemnych.

5.2. Utrzymuje się ochronę drugiej kopalnej struktury wodonośnej Knieja – Lasowice.

5.3. Sposób zagospodarowania obszarów zasilania powinien uwzględniać następujące zasady ochrony:

1) w obrębie zbiornika powinny być lokalizowane jedynie przedsięwzięcia, dla których raport wykaże brak oddziaływania w zakresie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych,
2) w obrębie zbiornika nie należy lokalizować wysypisk i składowisk odpadów,
3) uzupełnić kanalizację na terenach występujących w obszarze zbiornika,
4) ograniczyć stosowanie indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków bez wcześniejszego wykonania dokumentacji hydrogeologicznej; do czasu wybudowania kanalizacji nieczystości powinny być gromadzone w szczelnych, okresowo opróżnianych zbiornikach przydomowych,
5) zakazać wprowadzania ścieków do wód i gruntu,
6) zachować rygory uniemożliwiające infiltrację zanieczyszczeń do podłoża, a co za tym idzie ewentualne skażenie środowiska gruntowo-wodnego.

5.4. Przyjmuje się, dla ochrony zasobów wód powierzchniowych:

[22] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004r. Nr 92 poz. 880 z poźn. zm.)

1) zachowanie stref buforowych (lasy i zarośla łęgowe, mokradła, łąki) przy dnach dolin lub łożyskach rzek i potoków w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń obszarowych i komunikacyjnych,
2) systematyczne ograniczanie dopływu zanieczyszczeń z terenów nieskanalizowanych poprzez:
   a) rozbudowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenach zabudowanych,
   b) instalacja urządzeń podczyszczających na wylotach kanalizacji deszczowej,
   c) konserwację i odbudowę rowów melioracyjnych,
   d) budowę szczelnych zbiorników do czasowego gromadzenia nieczystości na terenach o rozproszonej zabudowie,
   e) wypełnianie przez inwestorów nowych lub modernizowanych obiektów czy instalacji wymagań z zakresu ochrony wód,
   3) zakaz odprowadzenia nieoczyszczonych ścieków bytowych, komunalnych i wód opadowych,
   4) uzgadnianie jakiekolwiek ingerencji w koryto, kolizji z ciekami lub zbliżenie inwestycji do koryta cieku z zarządzającym tym ciekiem.
   5) zakaz grodzenia nieruchomości w odległości 1,5m od krawędzi cieków.
   6) wyznacza się pasy ochronne wzdłuż potoków i rzek o szerokości min. 5,0m od brzegów cieków w celu umożliwienia administratorowi prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych w korytach rzek i potoków, a także dla ochrony otuliny biologicznej cieków.

5.5 ustala się pozostawienie swobodnego dostępu do powierzchniowych wód publicznych dla powszechnego korzystania z wód i wykonywania robót przez ich administratora.

6. Ochrona złóż kopalin

Obejmuje się ochroną występujące w północnej części gminy udokumentowane złoża piasków „Kluczbork"[23].

7. Ochrona powietrza

Na terenie gminy przyjmuje się, dla ochrony powietrza:
1) realizację zadań ograniczenia niskiej emisji określonych w programie ochrony środowiska,
2) termomodernizację budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,
3) ograniczanie wzrostu emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza, poprzez optymalizację ruchu drogowego,
4) wprowadzenie zasady, używania do ogrzewania pomieszczeń, urządzeń o sprawności energetycznej min 80% i paliw proekologicznych dla przeciwdziałania powstawaniu niskiej emisji; zasada ta powinna być wprowadzona w formie nakazu dla obiektów użyteczności publicznej i produkcyjnych oraz przy stosowaniu zbiorowego ogrzewania.

8. Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym

Na terenie gminy przyjmuje się dla ochrony środowiska przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym:
1) poprawę jakości nawierzchni dróg, budowę skrzyżowań bezkolizyjnych,
2) sprostanie wymogom aktualnych unormowań prawnych oraz dyrektyw Unii Europejskiej w zakresie ochrony przed wibracjami,
3) doskonalenie systemu komunikacji zbiorowej oraz systemu transportowego z punktu widzenia ograniczenia emisji wibracji, obejmujących poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej,
4) ochronę przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
5) uwzględnienie zagadnień promieniowania niejonizującego na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji lokalizacyjnych dla procesów inwestycyjnych związanych z obiektami będącymi źródłem tego promieniowania, dopuszcza się możliwość realizacji instalacji radiokomunikacyjnych na obiektach

[23] Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XLIX/357/2002 z dnia 24 września 2002r.)

budowlanych na zasadach określonych w m.p.z.p.,

6) opuszcza się lokalizację nowych stacji bazowych telefonii komórkowej - wież i masztów wolnostojących realizowanych jako konstrukcje wsporcze pod urządzenia i maszty radiokomunikacyjne na zasadach określonych w przepisach odrębnych, a szczególnie w prawie ochrony środowiska i prawie budowlanym,
7) w obrębie projektowanej zabudowy mieszkaniowej stosowanie rozwiązań zapewniających ochronę klimatu akustycznego.

9. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury

Ustalenia przyjęto na podstawie analizy stanu istniejącego, kwerendy materiałów w biurze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu oraz nowych opracowań wojewódzkich.

10. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

10.1. Układ komunikacyjny terenu zaproponowanego mając na względzie:

- zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i płynności ruchu,
- podniesienia atrakcyjności terenów,
- aktywizacji terenów gminnych,
- umożliwienie dojazdu do wyznaczonych terenów mieszkaniowych i usługowych,
- umożliwienia prowadzenia systemów infrastruktury.

W układzie komunikacyjnym wykorzystano przede wszystkim istniejące drogi utwardzone i ziemne oraz drogi wyznaczone podziałami własnościowymi.

10.2 Systemy infrastruktury

Przewiduje się pełne uzbrojenie terenu w niezbędne systemu infrastruktury z uwagi na:

- zapewnienie mieszkańcom właściwych warunków i jakości życia,
- ochronę środowiska, w tym szczególnie wód powierzchniowych i podziemnych,
- podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej terenów oraz ich aktywizację.

11. Ustalenia zmiany studium wymienione w pkt. IX- XVII tekstu

Ustalenia zmiany Studium określono na podstawie stanu istniejącego oraz przepisów odrębnych, zidentyfikowanych uwarunkowań, potrzeb rozwojowych gminy i otoczenia, w tym:

11.1. Za inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym przyjmuje się inwestycje ujęte w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Lasowice Wielkie przyjętym uchwałą nr XIX-122/2004 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 24 maja 2004 r.):

a) budowa kanalizacji sanitarnej Trzebiszyn – II etap,
b) budowa kanalizacji sanitarnej Jasienie, Lasowice Małe, Gronowice, Ciarka,
c) budowa kanalizacji sanitarnej Chudoba, Wędrynia, Szumirad – III etap i Laskowice IV etap,

oraz kontynuację zadań:

a) budowa dróg zbiorczych transportu rolnego; Lasowice Małe – Lasowice Wielkie – Chocianowice,
b) budowa kanalizacji sanitarnej w Chocianowicach.

11.2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego zlokalizowane na terenie gminy Lasowice Wielkie wymagające wprowadzenia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

W ZAKRESIE: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

32.32 Realizacja „Wojewódzkiego programu zwiększenia lesistości na lata 2000 – 2020" – zalesienie gruntów o niskiej przydatności rolniczej oraz łączenie rozdrobnionych kompleksów leśnych.

W ZAKRESIE: KOMUNIKACJA

76.1 modernizacja drogi krajowej **nr 11** do pełnych parametrów klasy **S**,

83.8 modernizacja drogi krajowej **nr 45** do pełnych parametrów klasy **GP**,
96.21 modernizacja linii kolejowej **nr 143**,
98.23 modernizacja linii kolejowej **nr 175**,
204.57 modernizacja linii kolejowej **nr 293**.

Zadania zakwalifikowane w planie do zadań samorządu województwa:
196/49. Modernizacja drogi wojewódzkiej **nr 494** Bierdzany - Częstochowa do pełnych parametrów klasy **G /** szer. jezdni - 7,0m.; szer. poboczy utwardzonych -2x2,0m.; szer. korony - 12,5m /. Minimalną szerokość drogi w liniach rozgraniczających określa się na 25 m. Budowa obejść miejscowości: Chudoba, Wędrynia.

204.57 Modernizacja drugorzędnej linii kolejowej **nr 293** relacji Jełowa - Kluczbork do parametrów eksploatacyjnych określonych na prędkość handlową (tj. średnia na danym odcinku z uwzględnieniem czasu postoju) pociągów pasażerskich co najmniej 40-50 km/h, bez określenia prędkości maksymalnej dla pociągów towarowych Łubniany, Lasowice Wlk., Kluczbork. Zadanie wymaga wprowadzenia do m.p.z.p.
W ZAKRESIE: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA
Zadania zakwalifikowane w planie do zadań samorządu województwa

243.28 Wspieranie budowy zbiornika małej retencji Kluczbork na rzece Stobrawa.
245.30 Wspieranie budowy zbiornika małej retencji Trzebiszyn na rzece Budkowiczance.

W ZAKRESIE: ENERGETYKA
Zadania zakwalifikowane w planie do zadań rządowych

274.10 Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia Komorno - Tworzeń /trzecia nitka o przewidywanym nominalnym ciśnieniu 6,3 MPa i przekroju DN 700 poprowadzona równolegle do dwóch istniejących/.

Zadania zakwalifikowane w planie do zadań samorządu województwa
276.2 Budowa dwutorowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Dobrzeń- Kluczbork.
291.17 Modernizacja jednotorowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Ozimek- Kluczbork.

Ponadto następujące zadania inwestycyjne zawarte w planie rozwoju lokalnego powiatu kluczborskiego znajdujące się na terenie gminy Lasowice Wielkie
a) przebudowa drogi Stare Budkowice – Laskowice – Bierdzany,
b) przebudowa drogi Stare Olesno – Jasienie,
c) odnowa nawierzchni w miejscowości Jasienie,
d) przebudowa drogi Chudoba – Zagwiździe przez Tuły,
e) przebudowa drogi DK 45 od miejscowości Laskowice do granicy powiatu,
f) przebudowa przepustu w miejscowości Tuły,
g) przebudowa przepustu przed miejscowością Lasowice Małe.

11.3. W oparciu o uwarunkowania i ustalenia studium, nie wyznaczono obszarów, na których mogą być lokalizowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2.

XXIV. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ, SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM – *Zmiana* nr 1

Podstawa opracowania zmiany studium

Obowiązujący dokument „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" (zwany jest dalej „Studium"), przyjęty został uchwałą Rady Gminy Lasowice Wielkie nr XXXIII-232/09 z dnia 11 grudnia 2009r.

Dokument „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" składa się:

1) z części tekstowej zawierającej „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego i ustalenia studium",
2) z części graficznej zawierającej rysunki zmiany studium w skali 1:10 000
   a) Nr 1 - Stan istniejący
   b) Nr 2 – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego
   c) Nr 3 - Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z art. 27 ustawy dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2015 poz.199 z późn zm.) zmiany studium przeprowadza się w takim trybie prawnym, w jakim studium jest uchwalone. Ponadto według dodanego art.3a zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania zmian w odniesieniu do wszystkich treści które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne, w tym wynikające z treści art.10 ust.1 – czyli uwarunkowań.

Zawartość dokumentu zmiany studium

Niniejsza Zmiana Studium nr 1 sporządzana jest na podstawie Uchwały Nr XXXII-226/13 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie", uzupełnioną Uchwałą Nr XXXVII-266/14 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 25 czerwca 2014r. oraz Uchwałą nr XL-290/14 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 października 2014r.

Przed przystąpieniem do procedury Zmiany Studium wykonano w 2013r. „Aktualizację opracowania Ekofizjograficznego dla gminy Lasowice Wielkie z uwzględnieniem planowanej lokalizacji odnawialnych źródeł energii".

Do zmiany Studium nr 1 przystąpiono na podstawie wykonanej w październiku 2013 r. „Analizy zasadności przystąpienia do Zmiany Studium Gminy Lasowice Wielkie" . Przed sporządzeniem Analizy Wójt Gminy obwieścił o zamiarze przystąpienia do zmiany Studium, tak aby określić zakres zmiany. Jednocześnie przeanalizowano wydane decyzje o warunkach zabudowy w celu określenia ich zgodności z ustaleniami Studium. Jednocześnie na podstawie otrzymanych materiałów cyfrowych wykonano analizę przestrzenną GIS istniejących użytków leśnych, rolnych i mieszkaniowych.

Na podstawie złożonych wniosków, analizy niezgodnych ze Studium decyzji o warunkach zabudowy, aktualizacji opracowania Ekofizjograficznego oraz w/w analizy przestrzennej GIS wyznaczono 160 punktowych obszarów do zmiany Studium. Ze względu na to, iż całe Studium było sporządzane w miarę niedawno i jego ustalenia zgodne są z obowiązującym prawem dokonano wyłączenie punktowych zmian w przeznaczeniu terenów oraz dostosowania ustaleń Studium.

Opracowana zmiana Studium składa się z :

1) **Ujednoliconego tekstu** „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego i ustalenia studium" z wyróżnieniem zmian.
2) **Ujednoliconych Rysunków zmiany studium**, zachowując przyjętą w obowiązującym dokumencie ich numerację:
   - Nr 1 – Stan istniejący,
   - Nr 2 – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
   - Nr 3 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.
3) **Rysunków zmiany Studium** na których zaznaczono wyłącznie tereny objęte zmianą Studium:
   - Nr 4 – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
   - Nr 5 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Podstawy określania polityki przestrzennej

1. W oparciu o obowiązującą w dniu przystąpienia do zmiany „Studium" ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2015r. poz. 199 z późn. zm.) uwarunkowania rozwoju określone w art.10 ust.1 ww. ustawy, przy uwzględnieniu m.in. obecnego stanu zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących przesądzeń planistycznych, zasad ochrony wartości kulturowych i przyrodniczych, w zakresie zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
2. Analizie poddano również budowę obowiązującego „Studium", pod kątem wprowadzenia zmian. Na podstawie dokonanej diagnozy oraz zaleceń instytucji i organów zaproponowane zostały niewielkie zmiany zapisów ustaleń „Studium" w zakresie dotyczącym uwarunkowań rozwoju oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego obszarów objętych zmianą Studium.
3. Zaktualizowano podstawy prawne dające ustalenia wynikające z innych ustaw i aktów wykonawczych (pkt. 1.4.)
4. Zaktualizowano materiały planistyczne sporządzone na potrzeby Zmiany Studium.
5. Zaktualizowano dane statystyczne dotyczące Gminy Lasowice Wielkie.
6. Dokonano analiz wynikających z art. 10 ust.1 pkt. 7.

Wpływ uwarunkowań na politykę przestrzenną

Wpływ na możliwości realizacji celów rozwoju gminy oraz ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego terenów objętych zmianą studium miały w szczególności, następujące uwarunkowania:

1) aktualne dane dotyczące demografii oraz analiz wynikających z zmienionej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w odniesieniu do potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
2) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne oraz aktualne prognozy demograficzne,
3) konieczność zachowania istniejących układów przestrzennych zabudowy wraz z ciągami komunikacyjnymi, przy uwzględnieniu poprawy parametrów istniejących dróg,
4) konieczność wprowadzenia niewielkich zmian w strukturze przestrzennej terenów w celu uwzględnienia planowanych inwestycji osób fizycznych oraz firm zgodnie ze złożonymi wnioskami,
5) konieczność wprowadzenia niewielkich zmian w strukturze przestrzennej terenów w celu uwzględnienia wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenów,
6) konieczność wprowadzenia niewielkich zmian w strukturze przestrzennej terenów w celu uwzględnienia zmiany struktury użytkowania gruntów na podstawie wykonanej analizy przestrzennej,
7) określenie nowych kierunków zagospodarowania w stosunku do dokumentu obowiązującego „Studium" dla terenów lokalizacji odnawialnych źródeł energii,
8) wyznaczone przez obowiązujące dokumenty, w gminie i na poziomie ponadlokalnym, kierunki działań związane z gospodarką odpadami, energią odnawialną oraz ochroną zabytków,
9) ujęte w programach rządowych i wojewódzkich oraz w planie zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego ponadlokalne zamierzenia realizacyjne (m.in. zmiana planu zagospodarowania województwa opolskiego).

Część uwarunkowań w obszarze zmiany studium nie uległo zmianie w stosunku do uwarunkowań określonych w dokumencie podstawowym

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów

Obowiązujący dokument „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" (zwany jest dalej „Studium"), przyjęty został uchwałą Rady Gminy Lasowice Wielkie nr XXXIII-232/09 z dnia 11 grudnia 2009r.
Dla niniejszej Zmiany studium przyjmuje się generalne założenie obowiązującego dokumentu

dotyczące zasad ustalenia obszarów funkcjonalno – przestrzennych.
Za podstawowe kryteria kształtowania kierunków zagospodarowania terenów objętych zmianą, które zdecydowały o ustaleniu nowych lub kontynuacji dotychczasowych kierunków rozwoju, dla obszaru objętego zmianą przyjęto:

1) wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu oraz pozwolenia na budowę
2) stan zainwestowania i rodzaj użytkowania terenu w większości związany z wydanymi decyzjami administracyjnymi,
3) uwarunkowania przyrodnicze związane z przydatnością do pełnienia określonych funkcji oraz walory przyrodnicze i kulturowe;
4) występujące tendencje i predyspozycje obszaru; w tym wynikające ze społecznych potrzeb,
5) stopień dostępności terenu.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów
Utrzymano wskaźniki oraz kierunki określone w dokumencie podstawowym.
Wyznaczono tereny istniejącej i projektowanej zabudowy zagrodowej.

Zasady ochrony
Uzupełniono dokument podstawowy o następujące informacje:

- listę obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków w obszarach objętych zmianą Studium wraz z określeniem warunków ich ochrony (pkt. 4.5)
- uzupełniono punkt dotyczący wartości przyrodniczych (pkt. 3.9.)
- uzupełniono i przeredagowano zapis dotyczący ochrony dóbr kultury (pkt. VI).
- zaznaczono obszar Natura 2000

Infrastruktura techniczna
Przyjmuje się sukcesywny rozwój infrastruktury technicznej chroniącej środowisko. Nie stwarza ona barier rozwoju. Główne problemy związane z gospodarką komunalną to konieczność rozbudowy kanalizacji ściekowej i deszczowej. Utrzymuje się ustalenia określone w dokumencie podstawowym.
Dopuszczono możliwość realizacji urządzeń z odnawialnych źródeł energii.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji
W zakresie komunikacji utrzymuje się ustalenia określone w dokumencie podstawowym.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
Ze względu na to, iż zmiana Studium polega na wprowadzeniu niewielkich zmian w przeznaczeniu terenów we wszystkich sołectwach Gminy utrzymuje się zaproponowany w dokumencie podstawowym zakres granic obszarów, dla których zamierza się sporządzić plan miejscowy (w granicach sołectw Gminy). Jednocześnie wskazano jako konieczne opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wyznaczonych w sołectwie Chocianowice obszarów dopuszczonych pod lokalizację farmy wiatrowej wraz ze strefą jej oddziaływania wynoszącą 700 m.(zgodnie z ustaleniami *planu zagospodarowania województwa opolskiego*).

Pozostałe ustalenia zmiany studium
W oparciu o uwarunkowania i ustalenia zmiany Studium, ze względu na niewielką skalę zmiany Studium:

a) nie wyznaczono terenów do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego ze względu na scalenia i podział nieruchomości.
b) nie wyznaczono obszarów, na których mogą być lokalizowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2,
c) nie wyznaczono obszarów przestrzeni publicznych, rozumianych jako obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne,

d) nie wskazano obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
e) nie wskazano obszarów zdegradowanych,
f) nie wskazano obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym,

Na terenie objętym zmianą Studium nie występują obszary:
a) obszary szczególnego zagrożenia powodzią
b) obszary osuwania się mas ziemnych,
c) tereny górnicze,
d) obiekty lub obszary, dla których konieczne jest ustalenie w złożu kopaliny filara ochronnego.

XXV. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ, SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM nr 2

Podstawa opracowania zmiany studium

Dokument „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" (zwany jest dalej „Studium"), przyjęty został uchwałą Rady Gminy Lasowice Wielkie nr XXXIII-232/09 z dnia 11 grudnia 2009r. wraz ze zmianą Studium przyjętą uchwałą XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r.

Dokument „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" składa się:

1) z części tekstowej zawierającej „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego i ustalenia studium",
2) z części graficznej zawierającej rysunki zmiany studium w skali 1:10 000
   d) Nr 1 - Stan istniejący
   e) Nr 2 – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego
   f) Nr 3 - Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z art. 27 ustawy dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2017 poz.1703 z późn zm.) zmiany studium przeprowadza się w takim trybie prawnym, w jakim studium jest uchwalone. Ponadto według dodanego art.3a zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania zmian w odniesieniu do wszystkich treści które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne, w tym wynikające z treści art.10 ust.1 – czyli uwarunkowań.

Zawartość dokumentu zmiany studium

Zmiana Studium nr 2 sporządzana jest na podstawie Uchwały Nr XXVIII/172/17 z dnia 26 kwietnia 2017 r. zmieniona Uchwałą nr XXX/188/17 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie.

Na podstawie złożonych wniosków, analizy niezgodnych ze Studium decyzji o warunkach zabudowy, wyznaczono punktowe obszary do zmiany Studium. Ze względu na to, iż całe Studium było sporządzane w miarę niedawno i jego ustalenia zgodne są z obowiązującym prawem dokonano wyłączenie punktowych zmian w przeznaczeniu terenów oraz dostosowania ustaleń Studium.

Opracowana zmiana Studium składa się z :

1) **Ujednoliconego tekstu** „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego i ustalenia studium" z wyróżnieniem zmian.
2) **Ujednoliconych Rysunków zmiany studium**, zachowując przyjętą w obowiązującym dokumencie ich numerację:
   – Nr 2 – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
   – Nr 3 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.
4) **Rysunków zmiany Studium** na których zaznaczono wyłącznie tereny objęte zmianą Studium:
   - Nr 4 – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
   - Nr 5 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Podstawy określania polityki przestrzennej

1. W oparciu o obowiązującą w dniu przystąpienia do zmiany „Studium" ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2017r. poz. 1703 z późn. zm.) uwarunkowania rozwoju określone w art.10 ust.1 ww. ustawy, przy uwzględnieniu m.in. obecnego stanu zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących przesądzeń planistycznych, zasad ochrony wartości kulturowych i przyrodniczych, w zakresie zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
2. Analizie poddano również budowę obowiązującego „Studium", pod kątem wprowadzenia zmian. Na podstawie dokonanej diagnozy oraz zaleceń instytucji i organów zaproponowane zostały niewielkie zmiany zapisów ustaleń „Studium" w

zakresie dotyczącym uwarunkowań rozwoju oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego obszarów objętych zmianą Studium.

3. Zaktualizowano podstawy prawne dające ustalenia wynikające z innych ustaw i aktów wykonawczych (pkt. 1.4.)
4. Zaktualizowano materiały planistyczne sporządzone na potrzeby Zmiany Studium.
5. Zaktualizowano dane statystyczne dotyczące Gminy Lasowice Wielkie.
6. Dokonano analiz wynikających z art. 10 ust.1 pkt. 7.

Wpływ uwarunkowań na politykę przestrzenną

Wpływ na możliwości realizacji celów rozwoju gminy oraz ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego terenów objętych zmianą studium miały w szczególności, następujące uwarunkowania:

1) aktualne dane dotyczące demografii oraz analiz wynikających z zmienionej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w odniesieniu do potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
2) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne oraz aktualne prognozy demograficzne,
3) konieczność zachowania istniejących układów przestrzennych zabudowy wraz z ciągami komunikacyjnymi, przy uwzględnieniu poprawy parametrów istniejących dróg,
4) konieczność wprowadzenia niewielkich zmian w strukturze przestrzennej terenów w celu uwzględnienia planowanych inwestycji osób fizycznych oraz firm zgodnie ze złożonymi wnioskami,
5) konieczność wprowadzenia niewielkich zmian w strukturze przestrzennej terenów w celu uwzględnienia wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenów,
6) konieczność wprowadzenia niewielkich zmian w strukturze przestrzennej terenów w celu uwzględnienia zmiany struktury użytkowania gruntów na podstawie wykonanej analizy przestrzennej,
7) ujęte w programach rządowych i wojewódzkich oraz w planie zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego ponadlokalne zamierzenia realizacyjne (m.in. zmiana planu zagospodarowania województwa opolskiego).

Część uwarunkowań w obszarze zmiany studium nie uległo zmianie w stosunku do uwarunkowań określonych w dokumencie podstawowym

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów

Obowiązujący dokument „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie" (zwany jest dalej „Studium"), przyjęty został uchwałą Rady Gminy Lasowice Wielkie nr XXXIII-232/09 z dnia 11 grudnia 2009r. wraz ze zmianą Studium przyjętą uchwałą XIX/105/16 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 29 czerwca 2016r.
Dla niniejszej Zmiany studium przyjmuje się generalne założenie obowiązującego dokumentu dotyczące zasad ustalenia obszarów funkcjonalno – przestrzennych.
Za podstawowe kryteria kształtowania kierunków zagospodarowania terenów objętych zmianą, które zdecydowały o ustaleniu nowych lub kontynuacji dotychczasowych kierunków rozwoju, dla obszaru objętego zmianą przyjęto:

1) wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu oraz pozwolenia na budowę
2) stan zainwestowania i rodzaj użytkowania terenu w większości związany z wydanymi decyzjami administracyjnymi,
3) uwarunkowania przyrodnicze związane z przydatnością do pełnienia określonych funkcji oraz walory przyrodnicze i kulturowe;
4) występujące tendencje i predyspozycje obszaru; w tym wynikające ze społecznych potrzeb,
5) stopień dostępności terenu.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów
Utrzymano wskaźniki oraz kierunki określone w dokumencie podstawowym.
Wyznaczono tereny istniejącej i projektowanej zabudowy zagrodowej.

Zasady ochrony
Utrzymano zapisy z dokumentu obowiązującego.

Infrastruktura techniczna
Przyjmuje się sukcesywny rozwój infrastruktury technicznej chroniącej środowisko. Nie stwarza ona barier rozwoju. Główne problemy związane z gospodarką komunalną to konieczność rozbudowy kanalizacji ściekowej i deszczowej. Utrzymuje się ustalenia określone w dokumencie podstawowym.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji
W zakresie komunikacji utrzymuje się ustalenia określone w dokumencie podstawowym.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
Ze względu na to, iż zmiana Studium polega na wprowadzeniu niewielkich zmian w przeznaczeniu terenów we wszystkich sołectwach Gminy utrzymuje się zaproponowany w dokumencie podstawowym zakres granic obszarów, dla których zamierza się sporządzić plan miejscowy (w granicach sołectw Gminy).

Pozostałe ustalenia zmiany studium
W oparciu o uwarunkowania i ustalenia zmiany Studium, ze względu na niewielką skalę zmiany Studium:

a) nie wyznaczono terenów do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego ze względu na scalenia i podział nieruchomości.
b) nie wyznaczono obszarów, na których mogą być lokalizowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2,
c) nie wyznaczono obszarów przestrzeni publicznych, rozumianych jako obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne,
d) nie wskazano obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
e) nie wskazano obszarów zdegradowanych,
f) nie wskazano obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym,

Na terenie objętym zmianą Studium nie występują obszary:

a) obszary szczególnego zagrożenia powodzią
b) obszary osuwania się mas ziemnych,
c) tereny górnicze,
d) obiekty lub obszary, dla których konieczne jest ustalenie w złożu kopaliny filara ochronnego.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LASOWICE WIELKIE

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - UJEDNOLICONY RYSUNEK STUDIUM

SKALA 1: 10 000

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR XLI/262/18 RADY GMINY LASOWICE WIELKIE Z DNIA 27 CZERWCA 2018 r.

Legenda

- GRANICA GMINY
- GRANICE SOŁECTW
- GRANICE ZMIANY STUDIUM... NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XXXII-226/13 Z DN. 11 GRUDNIA 2013R., UCHWAŁY NR XXXVII-266/14 Z DN. 25 CZERWCA 2014 R. ORAZ UCHWAŁY NR XL-290/14 Z DN. 29 PAŹDZIERNIKA 2014R.

PRZEZNACZENIE I UŻYTKOWANIE TERENÓW

- MN/MW — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZAGRODOWEJ UKSZTAŁTOWANE
- MU/MP — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ I ZAGRODOWEJ PROJEKTOWANE
- MW — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- PG — TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I USŁUG UKSZTAŁTOWANE
- PG — TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I USŁUG PROJEKTOWANE
- U — TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ UKSZTAŁTOWANE
- U — TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ PROJEKTOWANE
- US — TERENY USŁUG SPORTU I TURYSTYKI UKSZTAŁTOWANE
- US — TERENY USŁUG SPORTU I TURYSTYKI PROJEKTOWANE
- IS — TERENY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW SPECJALNYCH PROJEKTOWANE
- ZD — TERENY OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH
- ZL — TERENY LASÓW OCHRONNYCH
- ZL — TERENY LASÓW
- RL — TERENY OŚRODKÓW OBSŁUGI LEŚNICTWA
- ZLZ — TERENY DOLESIEŃ
- ZLS — ZADRZEWIENIA I ZAKRZEWIENIA ŚRÓDPOLNE
- ZP — TERENY ZIELENI PARKOWEJ
- ZC — TERENY CMENTARZY
- WS — TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH
- WS — ZBIORNIKI WODNE PROJEKTOWANE

ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

- RP — TERENY ROLNICZE (UPRAWY POLOWE, UPRAWY OGRODNICZE)
- RU — TERENY OBSŁUGI PRODUKCJI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH, HODOWLANYCH I OGRODNICZYCH
- RŁ — TERENY ŁĄK I PASTWISK

OCHRONA ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW

- ZASIĘG ZBIORNIKA GZWP NR 324
- KOPALNE STRUKTURY WODONOŚNE
- UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KRUSZYWA NATURALNEGO "KLUCZBORK-ZBIORNIK"
- GLEBY POCHODZENIA ORGANICZNEGO
- OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU LASÓW STOBRAWSKO-TURAWSKICH
- PROJEKTOWANY SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 - "DOLINA BUDKOWICZANKI"
- STOBRAWSKI PARK KRAJOBRAZOWY
- REZERWATY PRZYRODY
- REZERWATY PRZYRODY PROJEKTOWANE
- POMNIKI PRZYRODY
- STANOWISKA ROŚLIN CHRONIONYCH
- ZBIOROWISKA ROŚLINNOŚCI SZUWAROWO-BAGIENNEJ
- NAGROMADZENIE ROŚLINNOŚCI RZADKIEJ
- OBSZARY UŻYTKÓW EKOLOGICZNYCH
- KORYTARZE EKOLOGICZNE
- UJĘCIA WODY
- STREFA OCHRONNA UJĘĆ WODY - POŚREDNIA-WEW.
- STREFA OCHRONNA UJĘĆ WODY - POŚREDNIA-ZEW.
- GRANICE STREFY OCHRONNEJ CMENTARZY

OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

- OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- ZP — PARKI WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE
- KRZYŻE I KAPLICZKI

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

- O — TERENY SKŁADOWANIA ODPADÓW DO LIKWIDACJI I REKULTYWACJI
- K — TERENY OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
- E — TERENY URZĄDZEŃ ELEKTROENERGETYCZNYCH
- W — TERENY URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH
- G — TERENY URZĄDZEŃ GAZOWNICTWA
- T — TERENY URZĄDZEŃ TELETECHNICZNYCH
- STACJE TRANSFORMATOROWE

TERENY KOMUNIKACJI

- KS — TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ
- TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ PROJEKTOWANE
- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE
- DROGI WEWNĘTRZNE
- LINIE KOLEJOWE
- TRASY ROWEROWE
- SZLAK TURYSTYCZNY IM. J. JEZIOROWSKIEGO
- SZLAK TURYSTYCZNY DREWNIANEGO BUDOWNICTWA SAKRALNEGO

OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO

- DROGI KRAJOWE - MODERNIZACJA (NR 11 DO KL. S, NR 45 DO KL GP)
- DROGA WOJEWÓDZKA - MODERNIZACJA (DO KL. G)
- PROJEKTOWANE OBWODNICE
- BUDOWA GAZOCIĄGU WYSOKIEGO CIŚNIENIA /6,3 MPa/ DN700

PRZEPISY ODRĘBNE

- TERENY ZAMKNIĘTE
- GRANICE STREF TECHNICZNYCH LINII ELEKTROENERGETYCZNYCH 110KV
- GRANICE STREF TECHNICZNYCH GAZOCIĄGU

PLANY MIEJSCOWE

- MPZP PROPONOWANE

TERENY ROLNE I LEŚNE POSIADAJĄCE ZGODĘ NA ZMIANĘ PRZEZNACZENIA NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

- TERENY ROLNE I LEŚNE POSIADAJĄCE ZGODĘ NA ZMIANĘ PRZEZNACZENIA NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

- OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie na podstawie uchwały nr XXXII-226/13 z dn. 11 grudnia 2013r., uchwały nr XXXVII-266/14 z dn. 25 czerwca 2014r. oraz uchwały nr XL-290/14 z dn. 29 października 2014r.

- RM — TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ W GOSPODARSTWACH ROLNYCH, HODOWLANYCH I OGRODNICZYCH
- OBIEKTY ZABYTKOWE UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
- SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 - "DOLINA BUDKOWICZANKI"
- IT — TEREN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ Z DOPUSZCZENIEM LOKALIZACJI BIOGAZOWNI
- OBSZAR, NA KTÓRYM BĘDĄ ROZMIESZCZONE URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100kW; ELEKTROWNIE WIATROWE
- STREFA OCHRONNA OBSZARU, NA KTÓRYM BĘDĄ ROZMIESZCZONE URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie na podstawie uchwały nr XXVIII/172/17 z dn. 26 kwietnia 2017 r. oraz nr XXX/188/17 z dn. 28 czerwca 2017 r. Rady Gminy Lasowice Wielkie

- GRANICE ZMIANY STUDIUM... NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XXVIII/172/17 Z DN. 26 KWIETNIA 2017 R. ORAZ NR XXX/188/17 Z DN. 28 CZERWCA 2017 R. RADY GMINY LASOWICE WIELKIE

0 250 500 1 000 1 500 2 000 Metry

N W E S

Przedsiębiorstwo Projektowania Studiów, Usług i Instalacji Spółka z o. o. 40-026 Katowice ul. Wita Stwosza 6/7 tel. 032 / 253 00 61, e-mail: terplan@terplan.com.pl KRS: 0000121677	terplan®	Przedsiębiorstwo Projektowania Studiów, Usług i Instalacji Spółka z o. o. 40-026 Katowice ul. Wita Stwosza 6/7 tel. 032 / 253 00 61, e-mail: terplan@terplan.com.pl KRS: 0000121677	terplan®	SCARBKO SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ 40-043 Katowice ul. Konwiktorp 4A/6 tel. 32 / 252 12 12, e-mail: scarbko@o2.mobi.pl KRS: 0000153892	
ZLECENODAWCA: URZĄD GMINY LASOWICE WIELKIE	DATA: czerwiec 2018 r.	ZLECENODAWCA: URZĄD GMINY LASOWICE WIELKIE	DATA: Czerwiec 2018 r.	ZLECENODAWCA: URZĄD GMINY LASOWICE WIELKIE	DATA: Listopad 2009R.
TEMAT OPRACOWANIA: ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LASOWICE WIELKIE	UMOWA NR GK.271.7.2017 Z DNIA 07.07.2017 r.	TEMAT OPRACOWANIA: ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LASOWICE WIELKIE	UMOWA GK.34.2014 Z DNIA 31.01.2014r.	TEMAT OPRACOWANIA: ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LASOWICE WIELKIE	UMOWA O DZIEŁO Z DNIA 30.08.2009
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	SKALA 1 : 10 000	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	SKALA 1 : 10 000	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	SKALA 1 : 10 000 pomn. do 1 : 20 000
GŁÓWNY PROJEKTANT: mgr inż. arch. Ryszard Wyszyński		GŁÓWNY PROJEKTANT: mgr inż. arch. Ryszard Wyszyński		GŁÓWNY PROJEKTANT: mgr inż. Grzegorz Kaźmierczak Członek Polskiej Izby Urbanistów Członek Śląskiej Izby Urbanistów w Katowicach w nr 47 - UM	

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LASOWICE WIELKIE

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - UJEDNOLICONY RYSUNEK STUDIUM

SKALA 1: 10 000

ZAŁĄCZNIK NR 3 DO UCHWAŁY NR XLI/262/18 RADY GMINY LASOWICE WIELKIE Z DNIA 27 CZERWCA 2018 r.

LEGENDA

- GRANICA GMINY
- GRANICE SOŁECTW
- GRANICE ZMIANY STUDIUM... NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XXXII-226/13 Z DN. 11 GRUDNIA 2013R., UCHWAŁY NR XXXVII-266/14 Z DN. 25 CZERWCA 2014R. ORAZ UCHWAŁY NR XL-290/14 Z DN. 29 PAŹDZIERNIKA 2014R.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAINWESTOWANIA I UZBROJENIA TERENU

- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- MO TERENY USŁUG OŚWIATY
- MK TERENY USŁUG KULTURY
- MKR TERENY USŁUG KULTU RELIGIJNEGO
- MZ TERENY USŁUG ZDROWIA
- MA TERENY USŁUG
- MH TERENY USŁUG HANDLU
- MG TERENY USŁUG GASTRONOMII
- MR TERENY USŁUG RZEMIOSŁA
- MS TERENY USŁUG SPORTU I PLACE ZABAW
- MT TERENY USŁUG TURYSTYKI
- MI TERENY USŁUG INNYCH
- TERENY USŁUG WBUDOWANYCH
- PU TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I USŁUG
- RPU TERENY OŚRODKÓW URZĄDZEŃ OBSŁUGI GOSPODARKI ROLNEJ
- RPO TERENY OŚRODKÓW PRODUKCJI GOSPODARKI ROLNEJ, OGRODNICZEJ I ZWIERZĘCEJ
- TERENY GRUNTÓW ROLNYCH (kl. Bonitacyjnej II-IV)
- POZOSTAŁE TERENY GRUNTÓW ROLNYCH
- RLU TERENY OŚRODKÓW OBSŁUGI LEŚNICTWA
- TERENY ZAMKNIĘTE
- CM TERENY CMENTARZY ZE STREFĄ SANITARNĄ
- KO OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
- WYSYPISKO ODPADÓW DO LIKWIDACJI
- KS TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ
- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE
- DROGI WEWNĘTRZNE
- PROJEKTOWANE OBWODNICE
- LINIE KOLEJOWE
- TRASY ROWEROWE
- SZLAK TURYSTYCZNY IM. J. JEŻIOROWSKIEGO
- SZLAK TURYSTYCZNY DREWNIANEGO BUDOWNICTWA SAKRALNEGO
- E TERENY URZĄDZEŃ ELEKTROENERGETYCZNYCH
- G TEREN URZĄDZEŃ GAZOWYCH
- W TERENY URZĄDZEŃ ZAOPATRZENIA W WODĘ
- T TERENY URZĄDZEŃ TELEKOMUNIKACYJNYCH
- STACJE TRANSFORMATOROWE
- GAZOCIĄGI WYSOKOPRĘŻNE ZE STREFĄ
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110 kV ZE STREFĄ

WARTOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- ZASIĘG ZBIORNIKA GZWP NR 324
- KOPALNE STRUKTURY WODONOŚNE
- STREFA OCHRONY UJĘĆ WODY - POŚREDNIA-WEW.
- STREFA OCHRONY UJĘĆ WODY - POŚREDNIA-ZEW.
- UJĘCIA WODY
- UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KRUSZYWA NATURALNEGO "KLUCZBORK - ZBIORNIK"
- GLEBY POCHODZENIA ORGANICZNEGO
- OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU LASÓW STOBRAWSKO - TURAWSKICH
- SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 - "DOLINA BUDKOWICZANKI"
- STOBRAWSKI PARK KRAJOBRAZOWY
- REZERWAT PRZYRODY
- POMNIKI PRZYRODY
- STANOWISKA ROŚLIN CHRONIONYCH
- OBSZARY UŻYTKÓW EKOLOGICZNYCH
- ZBIOROWISKA ROŚLINNOŚCI SZUWAROWO - BAGIENNEJ
- NAGROMADZENIE ROŚLINNOŚCI RZADKIEJ
- KORYTARZE EKOLOGICZNE
- TERENY LASÓW OCHRONNYCH
- TERENY LASÓW
- TERENY DOLESIEŃ
- ZADRZEWIENIA I ZAKRZEWIENIA ŚRÓDPOLNE
- OBSZARY ŁĄK I PASTWISK
- ZIELEŃ PARKOWA
- OGRÓDKI DZIAŁKOWE
- ZBIORNIKI WODNE, STAWY
- PROJEKTOWANE ZBIORNIKI WODNE
- RZEKI, POTOKI

DZIEDZICTWO KULTUROWE

- OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- PARKI WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- STREFY NAGROMADZENIA OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE
- KRZYŻE I KAPLICZKI PRZYDROŻNE

USTALENIA I DECYZJE

- WNIOSKI ZŁOŻONE DO STUDIUM
- DECYZJE
- MPZP

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie na podstawie uchwały nr XXXII-226/13 z dn. 11 grudnia 2013r., uchwały nr XXXVII-266/14 z dn. 25 czerwca 2014r. oraz uchwały nr XL-290/14 z dn. 29 października 2014r.

- TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ W GOSPODARSTWACH ROLNYCH, HODOWLANYCH I OGRODNICZYCH
- SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 - "DOLINA BUDKOWICZANKI"
- OBIEKTY ZABYTKOWE UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie na podstawie uchwały nr XXVIII/172/17 z dn. 26 kwietnia 2017 r. oraz nr XXX/188/17 z dn. 28 czerwca 2017 r. Rady Gminy Lasowice Wielkie

- GRANICE ZMIANY STUDIUM... NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XXVIII/172/17 Z DN. 26 KWIETNIA 2017 R. ORAZ NR XXV188/17 Z DN. 28 CZERWCA 2017 R. RADY GMINY LASOWICE WIELKIE

N W E S

0 250 500 1 000 1 500 2 000 Metry

Kraków, Kuniów, Bukowie, Kluczbork, Bukowie, Kuniów, Kuniów, Chocianiowice, Chocianiowice, Bukowie, Dobkowice, Kuniów, Bukowie, Bierdzany, Maniowy, Bierdzany, Gosawa, Gosawa, Gosawa, Stara Olesnica, Stara Olesnica, Dębiniec, Nowa Rudnikowice, Laskowice, Laskowice, Chudoba, Chudoba, Chudoba, Chudoba, Chudoba, Chudoba, Łowoszów, Bierdzany, Bierdzany, Jełowa, Gróbki, Kobylno, Lipnica Turawska, Olchowa, Olchowa, Olchowa

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LASOWICE WIELKIE

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - UJEDNOLICONY RYSUNEK STUDIUM

SKALA 1: 10 000

ZAŁĄCZNIK NR 4 DO UCHWAŁY NR XLI/262/18 RADY GMINY LASOWICE WIELKIE Z DNIA 27 CZERWCA 2018 r.

Legenda

- GRANICA GMINY
- GRANICE SOŁECTW
- GRANICE ZMIANY STUDIUM... NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XXXII-226/13 Z DN. 11 GRUDNIA 2013R., UCHWAŁY NR XXXVII-266/14 Z DN. 25 CZERWCA 2014 R. ORAZ UCHWAŁY NR XL-290/14 Z DN. 29 PAŹDZIERNIKA 2014R.

PRZEZNACZENIE I UŻYTKOWANIE TERENÓW

- MN/RM – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZAGRODOWEJ UKSZTAŁTOWANE
- MU/MR – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ I ZAGRODOWEJ PROJEKTOWANE
- MW – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- PU – TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I USŁUG UKSZTAŁTOWANE
- PU – TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I USŁUG PROJEKTOWANE
- U – TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ UKSZTAŁTOWANE
- U – TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ PROJEKTOWANE
- US – TERENY USŁUG SPORTU I TURYSTYKI UKSZTAŁTOWANE
- US – TERENY USŁUG SPORTU I TURYSTYKI PROJEKTOWANE
- UI – TERENY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW SPECJALNYCH PROJEKTOWANE
- ZO – TERENY OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH
- ZL – TERENY LASÓW OCHRONNYCH
- ZL – TERENY LASÓW
- RL – TERENY OŚRODKÓW OBSŁUGI LEŚNICTWA
- ZD – TERENY DOLESIEŃ
- ZLS – ZADRZEWIENIA I ZAKRZEWIENIA ŚRÓDPOLNE
- ZP – TERENY ZIELENI PARKOWEJ
- ZC – TERENY CMENTARZY
- WS – TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH
- WS – ZBIORNIKI WODNE PROJEKTOWANE

ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

- RP – TERENY ROLNICZE (UPRAWY POLOWE, UPRAWY OGRODNICZE)
- RU – TERENY OBSŁUGI PRODUKCJI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH, HODOWLANYCH I OGRODNICZYCH
- RL – TERENY ŁĄK I PASTWISK

OCHRONA ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW

- ZASIĘG ZBIORNIKA GZWP NR 324
- KOPALNE STRUKTURY WODONOŚNE
- UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KRUSZYWA NATURALNEGO "KLUCZBORK-ZBIORNIK"
- GLEBY POCHODZENIA ORGANICZNEGO
- OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU LASÓW STOBRAWSKO-TURAWSKICH
- PROJEKTOWANY SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 - "DOLINA BUDKOWICZANKI"
- STOBRAWSKI PARK KRAJOBRAZOWY
- REZERWATY PRZYRODY
- REZERWATY PRZYRODY PROJEKTOWANE
- POMNIKI PRZYRODY
- STANOWISKA ROŚLIN CHRONIONYCH
- ZBIOROWISKA ROŚLINNOŚCI SZUWAROWO-BAGIENNEJ
- NAGROMADZENIE ROŚLINNOŚCI RZADKIEJ
- OBSZARY UŻYTKÓW EKOLOGICZNYCH
- KORYTARZE EKOLOGICZNE
- UJĘCIA WODY
- STREFA OCHRONNA UJĘĆ WODY - POŚREDNIA-WEW.
- STREFA OCHRONNA UJĘĆ WODY - POŚREDNIA-ZEW.
- GRANICE STREFY OCHRONNEJ CMENTARZY

OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

- OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- ZP – PARKI WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE
- KRZYŻE I KAPLICZKI

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

- O – TEREN SKŁADOWANIA ODPADÓW DO LIKWIDACJI I REKULTYWACJI
- K – TEREN OCZYSZCZALNI
- E – TERENY URZĄDZEŃ ELEKTROENERGETYCZNYCH
- W – TERENY URZĄDZEŃ
- G – TERENY URZĄDZEŃ
- T – TERENY URZĄDZEŃ
- STACJE

TERENY KOMUNIKACJI

- KS – TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ
- TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ PROJEKTOWANE
- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE
- DROGI WEWNĘTRZNE
- LINIE KOLEJOWE
- TRASY ROWEROWE
- SZLAK TURYSTYCZNY IM. J. JEZIOROWSKIEGO
- SZLAK TURYSTYCZNY DREWNIANEGO BUDOWNICTWA SAKRALNEGO

OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO

- DROGI KRAJOWE - MODERNIZACJA (NR 11 DO KL. S, NR 45 DO KL GP)
- DROGA WOJEWÓDZKA - MODERNIZACJA (DO KL.
- PROJEKTOWANE
- BUDOWA GAZOCIĄGU WYSOKIEGO CIŚNIENIA /6,3 MPa/ DN700

PRZEPISY ODRĘBNE

- TERENY ZAMKNIĘTE
- GRANICE STREF TECHNICZNYCH LINII ELEKTROENERGETYCZNYCH 110KV
- GRANICE STREF TECHNICZNYCH

PLANY MIEJSCOWE

- MPZP PROPONOWANE

TERENY ROLNE I LEŚNE POSIADAJĄCE ZGODĘ NA ZMIANĘ PRZEZNACZENIA NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

- TERENY ROLNE I LEŚNE POSIADAJĄCE ZGODĘ NA ZMIANĘ PRZEZNACZENIA NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

- OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie na podstawie uchwały nr XXXII-226/13 z dn. 11 grudnia 2013r., uchwały nr XXXVII-266/14 z dn. 25 czerwca 2014r. oraz uchwały nr XL-290/14 z dn. 29 października 2014r.

- RM – TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ W GOSPODARSTWACH ROLNYCH, HODOWLANYCH I OGRODNICZYCH
- OBIEKTY ZABYTKOWE UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
- SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 - "DOLINA BUDKOWICZANKI"
- IT – TEREN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ Z DOPUSZCZENIEM LOKALIZACJI BIOGAZOWNI
- OBSZAR, NA KTÓRYM BĘDĄ ROZMIESZCZONE URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ZRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100kW; ELEKTROWNIE WIATROWE
- STREFA OCHRONNA OBSZARU, NA KTÓRYM BĘDĄ ROZMIESZCZONE URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ZRÓDEŁ ENERGII

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie na podstawie uchwały nr XXVIII/172/17 z dn. 26 kwietnia 2017 r. oraz nr XXX/188/17 z dn. 28 czerwca 2017 r. Rady Gminy Lasowice Wielkie

- GRANICE ZMIANY STUDIUM... NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XXVIII/172/17 Z DN. 26 KWIETNIA 2017 R. ORAZ NR XXX/188/17 Z DN. 28 CZERWCA 2017 R. RADY GMINY LASOWICE WIELKIE

N W E S

0 250 500 1 000 1 500 2 000 Metry

Rez. "Jezioro Czarne" proj.

Przedsiębiorstwo Projektowania Studiów, Planów i Programów Sp. z o. o. 40-038 Katowice ul. Filip Pierusa 9/7 tel. (4832) 206 52 89 terplan@terplan.com.pl KRS: 0000121877	terplan®	Przedsiębiorstwo Projektowania Studiów, Planów i Programów Sp. z o. o. 40-038 Katowice ul. Filip Pierusa 9/7 tel. (4832) 206 52 89 terplan@terplan.com.pl KRS: 0000121877	terplan®	SCARSKI© SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ 40-065 Katowice ul. Kalembasy 44/6 tel. (4832) 251 6073 scarski@scarski.com.pl KRS: 0000153852	
ZLECENODAWCA: URZĄD GMINY LASOWICE WIELKIE	DATA: czerwiec 2018 r.	ZLECENODAWCA: URZĄD GMINY LASOWICE WIELKIE	DATA: Czerwiec 2018 r.	ZLECENODAWCA: URZĄD GMINY LASOWICE WIELKIE	DATA: Listopad 2009R.
TEMAT OPRACOWANIA: ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LASOWICE WIELKIE	UMOWA NR GK.271.7.2017 Z DNIA 07.07.2017 r.	TEMAT OPRACOWANIA: ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LASOWICE WIELKIE	UMOWA GK.34.2014 Z DNIA 21.01.2014r.	TEMAT OPRACOWANIA: ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LASOWICE WIELKIE	UMOWA O DZIEŁO Z DNIA 30.08.2009
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	SKALA 1 : 10 000	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	SKALA 1 : 10 000	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	SKALA 1 : 10 000 pom. do 1 : 20 000
GŁÓWNY PROJEKTANT: mgr inż. arch. Ryszard Wyszyński		GŁÓWNY PROJEKTANT: mgr inż. arch. Ryszard Wyszyński		GŁÓWNY PROJEKTANT: Zespół w składzie: Dariusz Skarbek (Kierownik) Gabriela Pokutnicka (Designer) Ewa Kaczmarczyk (Designer) + Kalkulacje w str. 1 - 134	

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LASOWICE WIELKIE

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - UJEDNOLICONY RYSUNEK STUDIUM

SKALA 1: 10 000

ZAŁĄCZNIK NR 5 DO UCHWAŁY NR XLI/262/18 RADY GMINY LASOWICE WIELKIE Z DNIA 27 CZERWCA 2018 r.

LEGENDA

- GRANICA GMINY
- GRANICE SOŁECTW
- GRANICE ZMIANY STUDIUM... NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XXXII-226/13 Z DN. 11 GRUDNIA 2013R., UCHWAŁY NR XXXVII-266/14 Z DN. 25 CZERWCA 2014R. ORAZ UCHWAŁY NR XL-290/14 Z DN. 29 PAŹDZIERNIKA 2014R.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAINWESTOWANIA I UZBROJENIA TERENU

- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- MO TERENY USŁUG OŚWIATY
- MK TERENY USŁUG KULTURY
- MKR TERENY USŁUG KULTU RELIGIJNEGO
- MZ TERENY USŁUG ZDROWIA
- MA TERENY USŁUG ADMINISTRACJI
- MH TERENY USŁUG HANDLU
- MG TERENY USŁUG GASTRONOMII
- MR TERENY USŁUG RZEMIOSŁA
- MS TERENY USŁUG SPORTU I PLACE ZABAW
- MT TERENY USŁUG TURYSTYKI
- MI TERENY USŁUG INNYCH
- TERENY USŁUG WBUDOWANYCH
- PU TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I USŁUG
- RPU TERENY OŚRODKÓW URZĄDZEŃ OBSŁUGI GOSPODARKI ROLNEJ
- RPO TERENY OŚRODKÓW PRODUKCJI GOSPODARKI ROLNEJ, OGRODNICZEJ I ZWIERZĘCEJ
- TERENY GRUNTÓW ROLNYCH (kl. Bonitacyjnej II-IV)
- POZOSTAŁE TERENY GRUNTÓW ROLNYCH
- RLU TERENY OŚRODKÓW OBSŁUGI LEŚNICTWA
- TERENY ZAMKNIĘTE
- CM TERENY CMENTARZY ZE STREFĄ SANITARNĄ
- KO OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
- WYSYPISKO ODPADÓW DO LIKWIDACJI
- KS TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ
- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE
- DROGI WEWNĘTRZNE
- PROJEKTOWANE OBWODNICE
- LINIE KOLEJOWE
- TRASY ROWEROWE
- SZLAK TURYSTYCZNY IM. J. JEZIORowskiego
- SZLAK TURYSTYCZNY DREWNIANEGO BUDOWNICTWA SAKRALNEGO
- E TERENY URZĄDZEŃ ELEKTROENERGETYCZNYCH
- G TEREN URZĄDZEŃ GAZOWYCH
- W TERENY URZĄDZEŃ ZAOPATRZENIA W WODĘ
- T TERENY URZĄDZEŃ TELEKOMUNIKACYJNYCH
- STACJE TRANSFORMATOROWE
- GAZOCIĄGI WYSOKOPRĘŻNE ZE STREFĄ
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110 kV ZE STREFĄ

WARTOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- ZASIĘG ZBIORNIKA GZWP NR 324
- KOPALNE STRUKTURY WODONOŚNE
- STREFA OCHRONY UJĘĆ WODY - POŚREDNIA-WEW.
- STREFA OCHRONY UJĘĆ WODY - POŚREDNIA-ZEW.
- UJĘCIA WODY
- UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KRUSZYWA NATURALNEGO "KLUCZBORK - ZBIORNIK"
- GLEBY POCHODZENIA ORGANICZNEGO
- OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU LASÓW STOBRAWSKO - TURAWSKICH
- SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 - "DOLINA BUDKOWICZANKI"
- STOBRAWSKI PARK KRAJOBRAZOWY
- REZERWAT PRZYRODY
- POMNIKI PRZYRODY
- STANOWISKA ROŚLIN CHRONIONYCH
- OBSZARY UŻYTKÓW EKOLOGICZNYCH
- ZBIOROWISKA ROŚLINNOŚCI SZUWAROWO - BAGIENNEJ
- NAGROMADZENIE ROŚLINNOŚCI RZADKIEJ
- KORYTARZE EKOLOGICZNE
- TERENY LASÓW OCHRONNYCH
- TERENY LASÓW
- TERENY DOLESIEŃ
- ZADRZEWIENIA I ZAKRZEWIENIA ŚRÓDPOLNE
- OBSZARY ŁĄK I PASTWISK
- ZIELEŃ PARKOWA
- OGRÓDKI DZIAŁKOWE
- ZBIORNIKI WODNE, STAWY
- PROJEKTOWANE ZBIORNIKI WODNE
- RZEKI, POTOKI

DZIEDZICTWO KULTUROWE

- OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- PARKI WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- STREFY NAGROMADZENIA OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE
- KRZYŻE I KAPLICZKI PRZYDROŻNE

USTALENIA I DECYZJE

- WNIOSKI ZŁOŻONE DO STUDIUM
- DECYZJE
- MPZP

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie na podstawie uchwały nr XXXII-226/13 z dn. 11 grudnia 2013r., uchwały nr XXXVII-266/14 z dn. 25 czerwca 2014r. oraz uchwały nr XL-290/14 z dn. 29 października 2014r.

- TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ W GOSPODARSTWACH ROLNYCH, HODOWLANYCH I OGRODNICZYCH
- SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 - "DOLINA BUDKOWICZANKI"
- OBIEKTY ZABYTKOWE UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie na podstawie uchwały nr XXVIII/172/17 z dn. 26 kwietnia 2017 r. oraz nr XXX/188/17 z dn. 28 czerwca 2017 r. Rady Gminy Lasowice Wielkie

- GRANICE ZMIANY STUDIUM... NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XXVIII/172/17 Z DN. 26 KWIETNIA 2017 R. ORAZ NR XXX/188/17 Z DN. 28 CZERWCA 2017 R. RADY GMINY LASOWICE WIELKIE

0 250 500 1 000 1 500 2 000 Metry

N W E S

Kraskowice, Kluczbork, Bąkowa, Kuniów, Chociamowice, Olszowice, Bąkowa, Stare Olesno, Lasowice Wielkie, Chudoba, Rudniki, Bierdzany, Jełowa, Dębiniec, Nowe Budkowice, Laskowice, Jełowa, Kotlisko, Lipnica Turkowska, Ochlew, Lewin Kłodzki, Kowalowice, Kolonia Lasowicka, Rudniki, Lasowice Wielkie, Olszowice, Stare Olesno, Lasowice Wielkie

DK 45, DK 11, DW 494, DP 1326, DP 1327, DP 1328, DP 1329, DP 1330, DP 1331, DP 1332, DP 1333, DP 1334, DP 1335, DP 1336, DP 1337, DP 1338, DP 1339, DP 1340, DP 1341, DP 1342, DP 1343, DP 1344, DP 1345, DP

Załącznik Nr 6 do uchwały Nr XLI/262/18

Rady Gminy Lasowice Wielkie

z dnia 27 czerwca 2018 r.

Rozstrzygnięcie Rady Gminy Lasowice Wielkie o sposobie rozpatrzenia uwag do zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie" nieuwzględnionych przez Wójta Gminy Lasowice Wielkie zgłoszonych w trakcie wyłożenia projektu do publicznego wglądu.
Rada Gminy Lasowice Wielkie postanawia

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 778), po zapoznaniu się z listą nieuwzględnionych przez Wójta Gminy Lasowice Wielkie uwag zgłoszonych do projektu zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lasowice Wielkie"

Rada Gminy Lasowice Wielkie postanawia

W ustawowym terminie dotyczącym wyłożenia projektu zmiany Studium do publicznego tj. od dnia 22 marca 2018 r. do 23 kwietnia 2018 r. oraz w okresie oczekiwania na uwagi tj. do dnia 14 maja 2018 r. nie wniesiono uwag do przedmiotowego projektu.

Wobec braku nieuwzględnionych przez Wójta Gminy uwag do powyższego projektu zmiany Studium nie dokonuje się rozstrzygnięć o sposobie ich rozpatrzenia.